

S-102-13

Driftsgranskingar i jord- og skogbruk

Rekneskapsresultat 2012

Account results in agriculture and forestry 2012

102. rekneskapsår

NILF

Norsk institutt for
landbruksøkonomisk forskning

Tittel	Driftsgranskingar i jord- og skogbruk. Rekneskapsresultat 2012
Utgivar	Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning (NILF)
Utgivarstad	Oslo
Utgivingsår	2013
Tal sider	231
ISBN	978-82-7077-873-7
ISSN	0333-2500
Emneord	rekneskapsresultat, rekneskapsstatistikk, landbruksøkonomi, skogbruksøkonomi, driftsrekneskap, landbruksstatistikk

Litt om NILF

- Forsking og utgreiing om landbrukspolitikk, matvaresektor og -marked, foretaksøkonomi, nærings- og bygdeutvikling.
- Utarbeider nærings- og foretaksøkonomisk dokumentasjon innan landbruket; dette omfattar bl.a. sekretariatsarbeidet for Budsjettnemnda for jordbruket og dei årlege driftsgranskingane i jord- og skogbruk.
- Utviklar hjelpemiddel for driftsplanleggjing og rekneskapsføring.
- Vert finansiert av Landbruks- og matdepartementet, Norges forskningsråd og gjennom oppdrag for offentleg og privat sektor.
- Hovudkontor i Oslo og distriktskontor i Bergen, Trondheim og Bodø.

Driftsgranskingane undersøker økonomiske forhold på gardsbruk der ein viktig del av den samla inntekta til familien kjem frå jordbruket. Driftsgranskingane skal gi kunnskap til offentlege styresmakter, gardbrukarar og samfunnet elles.

For 2012 omfattar driftsgranskingane i jordbruket 870 enkeltbruk. Av dei er 142 også med i driftsgranskingane i skogbruket. Dessutan har 33 samdrifter innan kumjølksproduksjon levert data til undersøkinga. Talmaterialet deira vert behandla separat, og resultatata frå samdriftene vert presenterte i eit eige avsnitt i rapporten.

Undersøkinga er gjort med grunnlag i skatterekneskapar og tilleggsopplysningar om areal, avlingar og arbeidsinnsats. Skatterekneskapen vert først omarbeidd til ein driftsrekneskap. Det er data frå driftsrekneskapen som går inn i driftsgranskingane.

Samarbeid med gardbrukarane som tek del i undersøkinga, og medverknad frå rekneskapsførarane deira, er avgjerande for at NILF kan gjennomføre driftsgranskingane. Statens landbruksforvaltning, TINE BA og Nortura BA bidreg også med viktig underlagsmateriale.

Driftsgranskingane i jord- og skogbruk vert gjennomførte i samarbeid mellom hovudkontoret og dei tre distriktskontora til NILF.

The accounting survey presents results for holdings where a substantial share of the family's total income originates from agriculture. The survey is aimed at providing public authorities, farmers and society in general with information on financial conditions in agriculture.

As concerns 2012, 870 family holdings are involved in the survey for agriculture. Additional forestry data have been delivered from 142 of the same farms. 33 dairy joint operations have also taken part in the survey. However, their data are handled separately, and their results are presented distinctly.

The survey is based on tax accounts and additional information about yields, labour input and use of farmlands. Tax accounts are first transformed into management accounts. Subsequently, the management accounts are further handled in the survey process.

The participating farmers and their accountants are cardinal to NILF's ability to produce the survey. Furthermore, Norwegian Agricultural Authority (SLF), TINE BA and Nortura BA deliver important information.

The survey of account statistics for agriculture and forestry is produced in co-operation between the main office and the three regional divisions of NILF.

Oslo, desember 2013
Lars Johan Rustad

Innhald

SAMANDRAG	1
1 FORMÅL, UTVAL OG METODE	7
1.1 Formål	7
1.2 Prinsipp og metode for utval	7
1.3 Presentasjon av resultat	8
1.4 Inndelingskriterium	8
1.4.1 Inndelingskriterium i jordbruksdelen	8
1.4.2 Inndelingskriterium i skogbruksdelen	11
1.5 Representativitet	12
1.6 Prinsipp for rekneskapsoppgjeret	13
1.7 Resultatmål og resultatrekning	14
1.7.1 Resultatrekning for jordbruket	14
1.7.2 Resultatmål for den samla inntekta til brukarfamilien	15
1.7.3 Resultatmål for skogbruket	15
1.7.4 Variasjon i resultata innan enkelte driftsformer i jordbruket	16
1.7.5 Samdrifter	16
1.7.6 Økologisk jordbruk	16
1.8 Definisjonar og forklaring av omgrep	17
2 JORDBRUK. RESULTAT FRÅ 2012 OG UTVIKLINGSTREKK GJENNOM 10 ÅR	23
2.1 Innleiing	23
2.2 Innsatsfaktorar og oppnådde resultat	23
2.2.1 Arbeidsforbruk	23
2.2.2 Areal	24
2.2.3 Egedelar og investeringar	24
2.2.4 Avlingar	26
2.2.5 Husdyrproduksjon	27
2.2.6 Oppnådde produktprisar	28
2.2.7 Kostnader	30
2.2.8 Inntekter	30
2.2.9 Oppnådde driftsresultat	31
2.3 Gjennomsnittresultat og variasjonsanalysar for utvalde driftsformer	36
2.3.1 Produksjon av kumjølkk og storfeslakt	36
2.3.2 Produksjon av kumjølkk og svinckjøtt	55
2.3.3 Produksjon av kumjølkk, storfeslakt og korn	57
2.3.4 Kumjølkkproduksjon og sauehald	58
2.3.5 Kornproduksjon	60
2.3.6 Sauehald	66
2.3.7 Geitehald	71
2.3.8 Produksjon av korn og svinckjøtt	72
2.3.9 Produksjon av storfekjøtt	74
2.3.10 Andre driftsformer	75

2.3.11 Ranging av driftsformene etter lønsemd.....	76
3 SKOGBRUK. RESULTAT FRÅ 2012 OG UTVIKLINGSTREKK GJENNOM 10 ÅR.....	79
3.1 Grunnlagsmaterialet for granskinga	79
3.2 Framdrift.....	79
3.2.1 Avverking og transport.....	79
3.2.2 Arbeidskraft	80
3.3 Økonomisk oversikt.....	80
3.3.1 Om dei valde presentasjonsmåtane.....	80
3.3.2 Produksjonsinntekter	80
3.3.3 Kostnader	81
3.3.4 Resultat	82
3.3.5 Investering og finansiering	82
3.3.6 Balanse.....	83
3.4 Hovudtrekk ved driftsgranskingane i skogbruket i 2012.....	83
3.5 Tiårsoversikter	84
4 SAMLA ØKONOMISK RESULTAT FOR BRUKAR-FAMILIEN.....	89
4.1 Innleiing.....	89
4.2 Tilleggsnæringar.....	89
4.2.1 Definisjonar og avgrensing.....	89
4.2.2 Klassifisering av bruk med tilleggsnæring	90
4.2.3 Omfang, omsetning og driftsoverskot i tilleggsnæring	90
4.2.4 Arbeidsinnsats i tilleggsnæringar.....	92
4.2.5 Kva betyr tilleggsnæringane for total inntening på bruket?	93
4.2.6 Lønsemd i tilleggsnæringar	94
4.3 Balanse.....	95
4.3.1 Egedelar	95
4.3.2 Nettoinvestering utanom jordbruket	95
4.3.3 Gjeld og eigenkapital	95
4.4 Nettoinntekt per familie.....	96
4.5 Tilgang på og bruk av middel.....	98
4.5.1 Arbeidskapital.....	98
4.5.2 Sparing.....	98
4.6 Skatt.....	101
4.7 Samanlikning med andre yrkesgrupper	104
SUMMARY.....	107
1 PURPOSE, SAMPLE AND METHODS	113
1.1 Purpose.....	113
1.2 Principles and methods of sampling	113
1.3 Presentation.....	114
1.4 Criteria for classification	114
1.4.1 Agriculture.....	114
1.4.2 Forestry	115
1.5 Representativeness.....	115
1.6 Accounting principles	115
1.7 Result measures and calculations	117
1.7.1 Calculation of results in agriculture.....	117

1.7.2	Total family income.....	118
1.7.3	Calculation of results in forestry.....	118
1.7.4	Variation of results within certain categories of farming.....	119
1.7.5	Dairy joint operations.....	119
1.7.6	Organic farming.....	119
1.8	Definitions and explanation of terms.....	120

HOVUDTABELLAR. MAIN TABLES

1	Bruksstorleik, dekar. Alder på brukar <i>Size of holdings, decares. Farmer's age.....</i>	128
2	Bruk av jordbruksarealet, dekar <i>Use of agricultural area, decares.....</i>	130
3	Avling, kg per dekar <i>Crop yields, kg per decare.....</i>	132
4	Avling, FEm per dekar <i>Crop yields, FUm per decare.....</i>	133
5	Storleik på buskapen, gjennomsnitt per bruk <i>Numbers of livestock per holding.....</i>	134
6	Husdyrproduksjon <i>Livestock production.....</i>	136
7	Arbeidsforbruk per bruk, fullverdige timar <i>Labour input, hours per holding.....</i>	138
8	Oppnådde prisar på garden, kroner per kg/l/stk. <i>Prices at farm gate, NOK per kg/l/animal.....</i>	140
9	Eigedelar i jordbruket 31.12, 1000 kroner per bruk <i>Agricultural assets on 31 December, NOK 1000 per holding.....</i>	142
10	Nyanlegg, avskrivningar, sal, tilskot og nettoinvestering i jordbruket. 1000 kroner per bruk <i>Investments, depreciation, sales, grants and net investment in agriculture, NOK 1000 per holding.....</i>	146
11	Nyanlegg, avskrivningar, sal, tilskot og nettoinvestering i skogbruk, anna næring og privat, 1000 kroner per bruk <i>Investments, depreciation, sales, grants and net investment in forestry, other occupations and private, NOK 1000 per holding.....</i>	148
12a	Eigedelar 31.12, 1000 kroner per bruk <i>Assets on 31 December, NOK 1000 per holding.....</i>	150
b	Gjeld og egenkapital 31.12, 1000 kroner per bruk <i>Debts and own capital on 31 December, NOK 1000 per holding.....</i>	152
13a	Variable kostnader, 1000 kroner per bruk <i>Variable costs, NOK 1000 per holding.....</i>	154
b	Faste kostnader og kostnader i alt, 1000 kroner per bruk <i>Fixed costs and total costs, NOK 1000 per holding.....</i>	156
14a	Inntekter frå planteproduksjon, 1000 kroner per bruk <i>Output from crop products, NOK 1000 per holding.....</i>	158
b	Inntekter frå husdyrproduksjon, eksklusive pristilskot, 1000 kroner per bruk <i>Output from livestock products, price support not included. NOK 1000 per holding.....</i>	160
c	Tilskot, andre inntekter og produksjonsinntekt i alt, 1000 kroner per bruk <i>Grants, other income and total output, NOK 1000 per holding.....</i>	162

15	Netto mekaniseringskostnad, 1000 kroner per bruk <i>Net costs of mechanisation, NOK 1000 per holding</i>	164
16	Driftsresultat i jordbruket, 1000 kroner per bruk <i>Operating results, agriculture, NOK 1000 per holding</i>	166
17	Drift og driftsresultat ved ulike driftsformer <i>Summary of accounts for different types of farming</i>	
a	Produksjon av kumjølke og storfeslakt <i>Combined dairy and beef farming</i>	168
b	Produksjon av kumjølke og svinekjøt <i>Combined dairy and pig farming</i>	184
c	Kumjølkeproduksjon og sauehald <i>Combined dairy and sheep farming</i>	188
d	Kornproduksjon <i>Cereal production</i>	192
e	Produksjon av korn og svinekjøt <i>Combined cereal production and pig farming</i>	198
f	Produksjon av kumjølke, storfeslakt og korn <i>Combined dairy, beef farming and cereal production</i>	202
g	Sauehald <i>Sheep farming</i>	204
h	Geitehald <i>Production of goat's milk</i>	212
i	Produksjon av storfeslakt <i>Beef farming</i>	214
18	Rekneskapsamandrag, 1000 kroner per familie <i>Summary of accounts, NOK 1000 per family</i>	220

SKOGBRUKSGRANSKINGANE. FARM FORESTRY STATISTICS:

19	Opplysningar om skogane og eigarane <i>Some characteristics of the forests and their owners</i>	222
20	Avverking og transport <i>Volume cut and logging</i>	223
21	Arbeidskraft <i>Labour input</i>	224
22	Produksjonsinntekt, kostnader og driftsoverskot <i>Output, costs and net income from forestry</i>	225
23	Driftsresultat <i>Operating result</i>	226
24	Driftsoverskot i jord- og skogbruk <i>Net farm income and net income from forestry</i>	227
25	Investeringar og finansiering <i>Investments and financing</i>	228
26	HOVUDTABELL FOR ALLE BRUK, 1954–2011 <i>General survey for all holdings, 1954–2011</i>	230

Samandrag

Kort om undersøkinga

Driftsgranskingane skal vise årlege resultat, og meir langsiktige utviklingslinjer, for økonomien i jordbruket. Undersøkinga er avgrensa til gardsbruk der inntekta frå jordbruket utgjer ein viktig del av den samla inntekta til brukarfamilien.

Driftsgranskingane byggjer på skatterekneskapar som er omarbeidde til driftsrekneskapar. Rekneskapane kjem frå gardsbruk som er spreidde rundt i heile landet. For rekneskapsåret 2012 tok 870 bruk del i driftsgranskingane i jordbruket. Av desse var 142 med i dei spesielle driftsgranskingane i skogbruket. Dessutan leverte 33 samdrifter innan kumjølkkproduksjon data til undersøkinga.

Driftsgranskingane omfattar gardsbruk med eit standard dekningsbidrag som minst svarer til 8 ESU (europeiske storleikseiningar). For 2012 gjekk den grensa ved om lag 71 700 kroner.

Økologisk jordbruk, samdrifter innan kumjølkkproduksjon, jordbruksfrådrag og tilleggsnæringar til tradisjonelt landbruk er spesialfelt innafor driftsgranskingane. Desse emna vert behandla i eigne avsnitt i rapporten.

Jordbruket

Arbeidsinnsats, areal og talet på husdyr

Omfanget av arbeidsinnsatsen i jordbruket i 2012, rekna som gjennomsnitt for alle deltakarbruk, var 3 035 timar. Samanlikna med 2011 var det ein auke på 55 timar per bruk. Brukarfamiliane stod sjølve for 74 prosent av den registrerte arbeidsinnsatsen.

Gjennomsnittleg jordbruksareal i 2012 var 332 dekar per bruk. Sett i høve til året før var jordbruksarealet til deltakarane i snitt blitt 8 dekar større. Omfanget av leigd jord aukar frå år til år og kom opp i 134 dekar per bruk i 2012.

Fjørfe er den typen dyr som auka prosentvis mest i tal på deltakarbruka frå 2011 til 2012. Det vart fleire av alle dei mest vanlege husdyra, med unnatak for geiter og avlsgrisar.

Eigedelar og investeringar

Verdien av eigedelane i jordbruket på deltakarbruka gjekk opp med 8 prosent i 2012, til kr 2 756 700 per bruk. Gjennomsnittleg bruttoinvestering var kr 299 300, og gjennomsnittleg nettoinvestering var kr 97 900.

Avlingar, husdyrproduksjon og prisar

I 2012 hadde gjennomsnittsavlinga på deltakarbruka ein fôrverdi som svarte til 347 FEm per dekar. Avlingsnivået låg dermed 1 prosent over gjennomsnittet for dei

tre førre åra. Både bygg, havre og kveite gav høgare avlingar i 2012 enn året før. Avlingsnivåa til bygg, havre og kveite låg høvesvis 4 prosent høgare, 13 prosent lågare og 6 prosent høgare enn gjennomsnittet for dei tre førre åra. Avlinga av grovfôr i 2012 var lik snittet for dei tre åra før.

Avdråtten, rekna i kg produsert mjølk per årsdyr, gjekk opp for både kyr og geiter frå 2011 til 2012. Samanlikna med gjennomsnittstal for perioden 2009–2011 låg mjølkeytinga per årsku 2 prosent høgare i 2012. For geit var nedgangen 1 prosent. Produsert mengd saue- og lammekjøt per vinterfôra sau var i 2012 lik snittet for dei tre førre åra.

Blant dei vanlege produkta som deltakarane selde i 2012, hadde egg, kukjøt og kveite sterkast prisvekst frå året før. Det har som hovudtendens vore klar prisauke på viktige salsvarer som mjølk, kjøt og korn. Berre smågrisar har hatt prisnedgang i 2012.

Kostnader og inntekter

Deltakarane sin gjennomsnittlege totalkostnad i jordbruket var 9 prosent større i 2012 enn i 2011. Summen for 2012 var kr 1 157 800 per bruk.

Deltakarane oppnådde i gjennomsnitt 12 prosent auke i samla produksjonsinntekt i jordbruket. Produksjonsinntekta i 2012 var kr 1 537 800 per bruk. Planteproduksjon bidrog med 12 prosent og husdyrhald med 58 prosent av totalbeløpet. Resten (30 prosent) kom frå tilskot, bortleige av maskinar, sal av mjølkekvote med meir.

Sum utbetalt tilskot per deltakarbruk auka med 8 prosent frå 2011 til 2012.

Oppnådde resultat: Samla sett og for dei vanlegaste driftsformene

Driftsoverskotet per deltakarbruk i 2012 var 25 prosent høgare enn året før og utgjorde i gjennomsnitt kr 380 000.

I 2012 vart det i snitt oppnådd kr 268 800 i vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk på deltakarbruka. Beløpet var 21 prosent høgare enn i 2011. Vederlaget til *familiens* arbeid og eigenkapital per årsverk auka med 28 prosent frå 2011 til 2012. Resultatet i 2012 var kr 255 500. Brukarfamiliens arbeidsforteneste per årsverk auka med 30 prosent, til kr 234 300. Rentekravet for kapital som er bunden i jordbruket, er berekna med ein sats på 3 prosent for både 2011 og 2012.

For ni av dei driftsformene som er best representerte i driftsgranskingane, kan resultatata verte oppsummerte slik:

Produksjon av kumjølk og storfeslakt

320 av deltakarbruka i 2012 hadde denne driftsforma. I snitt hadde bruka i gruppa 23,7 årskyr og eit jordbruksareal på 344 dekar. Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk var kr 283 300. Beløpet var 21 prosent høgare enn i 2011.

2012-rekneskapar for 33 samdrifter med kumjølkproduksjon er analyserte som eit supplement til dei ordinære driftsgranskingane. Data frå desse samdriftene er ikkje med i sjølve driftsgranskingsmaterialet. Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk i 2012 var i gjennomsnitt kr 338 100 for dei 31 samdriftene kor produksjon av kumjølk og storfeslakt var «einerådande» som driftsform. Samanlikna med 2011 er beløpet 20 prosent høgare.

For 2012 er resultatata frå 30 økologiske mjølkebruk analyserte særskilt. På desse bruka vart det oppnådd eit vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk på kr 312 300. Beløpet er 13 prosent høgare enn tilsvarande resultat frå 2011.

Produksjon av kumjølkk og svinekjøtt

I denne gruppa var det 30 deltakarbruk, som i gjennomsnitt hadde 24,9 årskyr og 25,4 avlsgrisar i 2012. Jordbruksarealet per driftseining var 319 dekar. Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk låg 7 prosent høgare i 2012 enn året før og var kr 317 800.

Produksjon av kumjølkk, storfeslakt og korn

15 bruk var med i gruppa i 2012. Jordbruksarealet var 735 dekar per bruk, og i gjennomsnitt hadde bruka 26,6 årskyr. Det vart nytta 445 dekar til korn. Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk gjekk opp med 39 prosent frå 2011 til 2012. Beløpet for 2012 var kr 284 500.

Kumjølkkproduksjon og sauehald

Denne driftsforma galdt for 45 deltakarbruk, som i snitt hadde 414 dekar jordbruksareal i 2012. Middels dyretal var 21,5 årskyr og 92 vinterfôra sauer. Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk var kr 275 200. Beløpet steig med 17 prosent frå 2011 til 2012.

Kornproduksjon

97 bruk høyrde til i denne gruppa. Middels storleik på jordbruksarealet var 365 dekar. Frå 2011 til 2012 auka avlingane av korn. Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk var kr 100 500 i 2012, etter å ha auka med 67 prosent frå året før.

Sauehald

For dei 100 deltakarbruka med sauehald var gjennomsnittleg jordbruksareal i 2012 249 dekar. Talet på vinterfôra sauer per bruk var 153. Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk utgjorde kr 173 200, opp 6 prosent frå året før.

Geitehald

21 deltakarbruk (av desse 14 i Nord-Noreg) hadde geitehald som driftsform. Middels jordbruksareal i gruppa var 163 dekar, og gjennomsnittsbruket hadde 115 årsgeiter i 2012. Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk gjekk opp med 8 prosent frå året før, til kr 294 500.

Produksjon av korn og svinekjøtt

Denne gruppa hadde 36 bruk. Gjennomsnittleg jordbruksareal i 2012 var 386 dekar, og bruka hadde i middel 49,9 avlsgrisar. Arbeid og eigenkapital hadde eit vederlag per årsverk på kr 289 300. Vederlaget hadde dermed auka med 20 prosent frå året før.

Produksjon av storfekjøtt

Gruppa hadde 58 bruk. I gjennomsnitt var jordbruksarealet 313 dekar, og bruka omsette i middel 7 100 kg storfekjøtt. Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk var kr 197 500. Resultatet låg 47 prosent høgare enn i 2011.

Skogbruket

For dei 142 bruka som var med i dei spesielle granskingane for gardsskogbruket, var skogstorleiken i gjennomsnitt 1 500 daa i 2012. På desse eigedommane vart det avverka 100 prosent av balansekvantumet. Rekna per bruk vart det avverka 350 m³ i gjennomsnitt. For dei bruka som var med i skogbruksgranskingane, var det ein auke på 50 m³ samanlikna med året før. I alt vart meir enn 86 prosent av tømmeret drive fram av entreprenørar i 2012.

Familien la ned i gjennomsnitt 79 arbeidstimar i skogbruket i 2012, om lag som i 2011. I gardsskogbruket er tendensen at stadig meir arbeid vert sett bort til entreprenørar, og at arbeidsinnsatsen til familien går ned. Den årlege arbeidsinnsatsen i jordbruket for desse familieane er om lag 2 000 timar.

I 2012 gjekk produksjonsinntekta opp med kr 4 700, til kr 119 000. Kostnadene auka med kr 7 700. Det gjennomsnittlege driftsoverskotet per skogeigedom gjekk dermed ned med kr 3 000, til kr 45 500 i 2012. Driftsoverskotet i skogbruket utgjorde 12 prosent av samla driftsoverskot frå jord- og skogbruk i 2012. I 2011 var tilsvarande tal 17 prosent.

Dersom vi set inn tarifføløn for arbeidsinnsatsen til brukarfamilien, og trekkjer verdien av dette arbeidet frå driftsoverskotet, vert gjennomsnittleg overskot i 2012 kr 31 500. Det er kr 4 300 mindre enn i 2011.

Prisen på selt virke var kr 328 per m³ i 2012, mot kr 357 per m³ i 2011. Utrekna per m³ var all produksjonsinntekt til deltakarane i 2012 kr 340, medan kostnadene kom opp i kr 210. Dette gav eit driftsoverskot på kr 130 per m³. Tilsvarande tal for 2011 var kr 378, kr 218 og kr 161 per m³.

Investeringane i 2012 utgjorde 90 prosent av resultatet før skogkultur, mot 56 prosent året før. Av investeringane i 2012 vart 32 prosent dekte av skogfond. Det er nesten 12 prosentpoeng mindre enn gjennomsnittet for tiårsperioden 2003–2012. I gjennomsnitt stod det kr 44 000 inne på skogfondkontoen ved utgangen av 2012.

Samla økonomisk resultat for brukarfamilien

Tilleggsnæringar

Tilleggsnæring er definert som næringsverksemd utanom tradisjonelt jord- og skogbruk, med basis i ressursane på bruket (til dømes areal, bygningar og maskinar). På 83 prosent av bruka som var med i driftsgranskingane for 2012, er det registrert tilleggsnæring, og på 59 prosent av bruka var omsetninga innan tilleggsnæringar større enn kr 20 000. I gjennomsnitt for alle deltakarbruk med tilleggsnæring i 2012 var driftsoverskotet frå tilleggsnæring kr 54 400.

Balanse

Verdien av alle eigedelane til den gjennomsnittlege brukarfamilien i driftsgranskingane auka med 7 prosent i løpet av 2012, til kr 5 112 600 ved slutten av året. Da var verdien fordelt med 75 prosent på anleggsmiddel og 25 prosent på omløps-

middel¹. Ved utgangen av 2012 var 44 prosent av omløpsmidla bankinnskott og kontantar. Jordbruket sin del av totalkapitalen utgjorde 54 prosent.

Samla nettoinvestering utanom jordbruket i 2012 var kr 42 800 i gjennomsnitt for deltakarane. Av den summen gjekk kr 15 100 til private egedelar.

Total gjeld per deltakarbruk auka med 6 prosent frå slutten av 2011 til utgangen av 2012, da beløpet var kr 2 394 800. Eigenkapitalen auka i snitt med 8 prosent i løpet av året, til kr 2 718 000. Ved slutten av 2012 var gjeldsprosenten 47, det vil seie på same nivå som ved førre årsskifte.

Nettoinntekt per familie

Nettoinntekta er den samla inntekta til familien, etter frådrag av betalte gjeldsrenter og kår. Deltakarfamiliane hadde kr 795 000 i gjennomsnittleg nettoinntekt i 2012. I høve til året før var det ein auke på 10 prosent.

Jordbruk bidrog med 42 prosent av samla arbeidsvederlag og forrenting på deltakarbruka i 2012. Delen til lønsarbeid var 38 prosent medan tilleggsnæring, anna næring og skogbruk hadde delar på høvesvis 6 prosent, 4 prosent og 2 prosent.

Tilgang på og bruk av middel

Arbeidskapital er omløpsmiddel minus kortsiktig gjeld. I løpet av 2012 auka arbeidskapitalen med 8 prosent i snitt for alle deltakarbruk, til ein gjennomsnittsverdi på kr 845 500. Familiane i driftsgranskingane sparte i snitt kr 156 600 i 2012. Sparinga svarte til 6 prosent av verdien som eigenkapitalen hadde ved starten av året.

Skatt

Sidan år 2000 har skatt og frådrag i jordbruksinntekta (jordbruksfrådraget) vore ein del av inntektspolitikken i jordbruksforhandlingane. For skatteåret 2012 var maksimalt jordbruksfrådrag kr 166 400 per bruk. Eit inntektsuavhengig frådrag på kr 63 500 ligg i botnen. Sats ut over dette har vore 38 prosent. For å oppnå maksimal skattereduksjon for 2012 måtte gardbrukaren ha ei næringsinntekt i jordbruket på minst kr 334 300. Deltakarane i driftsgranskingane i 2012 hadde i gjennomsnitt eit jordbruksfrådrag på kr 129 000 og ein oppnådd skattereduksjon på kr 36 100. Inntektsverknaden av jordbruksfrådraget i 2012 er rekna ut til kr 53 900 per deltakarbruk (opp kr 8 600 frå 2011) og kr 32 800 per årsverk (ein auke på kr 4 900 frå 2011). Skattereduksjonen påverkar ingen av dei resultatmåla for jordbruket som tradisjonelt har vore publiserte i driftsgranskingane. Men driftsgranskingane nyttar no eit supplerande driftsresultat: Skattejustert vederlag til arbeid og eigenkapital. Der er inntektsverknaden av jordbruksfrådraget teken omsyn til.

Samanlikning med andre yrkesgrupper

I 2012 utgjorde vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk på deltakarbruka i driftsgranskingane 66 prosent av ei gjennomsnittleg årsløn for industriarbeidarar i NHO-bedrifter. Tilsvarende del for det skattejusterte vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk var 74 prosent.

¹ Sjå kapittel 1.8 for forklaring av omgrep.

1 Formål, utval og metode

1.1 Formål

Hovudformålet med driftsgranskingane er å vise årlege resultat og meir langsiktige utviklingslinjer for økonomien på gardsbruk der inntekter frå jordbruket har eit vesentleg omfang.

Driftsgranskingane har desse delmåla:

- Presentere økonomiske data for jordbruksbedrifter av ulik storleik, med ulike driftsformer og med forskjellig geografisk plassering
- Gi grunnlag for samanlikning med annan nasjonal og internasjonal statistikk
- Legge grunnlag for vidare forskning og utgreiing
- Gi grunnlag for rådgiving og undervisning
- Gi innspel til offentleg politikk og forvaltning
- Dokumentere den samfunnsøkonomiske verdiskapinga som skjer i landbruk og tilknytte næringar

Sidan 1950 har talet på deltakarbruk i driftsgranskingane halde seg rundt 1 000, dei siste ti åra noko i underkant. Ved val av bruk er det lagt vekt på at driftsgranskingane skal vere representative for den delen av landbruket der ein viktig del av inntekta til brukarfamilien kjem frå sjølve bruket. For 2012 hadde driftsgranskingane 870 deltakarbruk. Dessutan leverte 33 samdrifter innan kumjølksproduksjon data til undersøkinga. Talmaterialet deira vert behandla separat, og resultatata frå samdriftene går ikkje inn i sjølve driftsgranskingsmaterialet.

Frå og med 1964 har nokre av bruka også vore med i spesielle skogbruksgranskingar. Talet på bruk i skogbruksgranskingane for 2012 var 142.

Økologisk jordbruk, samdrifter innan kumjølksproduksjon, jordbruksfrådrag og tilleggsnæringar til tradisjonelt landbruk er spesialfelt innafor driftsgranskingane. Desse emna vert omtalte i eigne avsnitt i rapporten.

1.2 Prinsipp og metode for utval

Uttaket av nye bruk er basert på lister over brukarar som vert tilfeldig trekte frå Statens landbruksforvaltning sitt register over direkte tilskot. Utvalet vert gjort etter standard dekningsbidrag. Uttrekte brukarar skal ha eit standard dekningsbidrag som minst svarer til 8 ESU (europeiske storleikseiningar), eller om lag kr 71 700 (2012). Det er produksjonsomfanget, og ikkje det økonomiske resultatet på det enkelte bruket, som er kriterium for utvalet. Sjå meir om standard dekningsbidrag i kapittel 1.8.

Deltaking i driftsgranskingane er frivillig. Det er inga avgrensing på kor lenge eit bruk kan vere med, men brukaren skal ikkje vere eldre enn 70 år. Rundt 10 prosent av deltakarbruka vert skifta ut årleg.

Deltakarar i skogbruksgranskingane må ha skog med eit balansekvantum på minst 50 m³.

1.3 Presentasjon av resultat

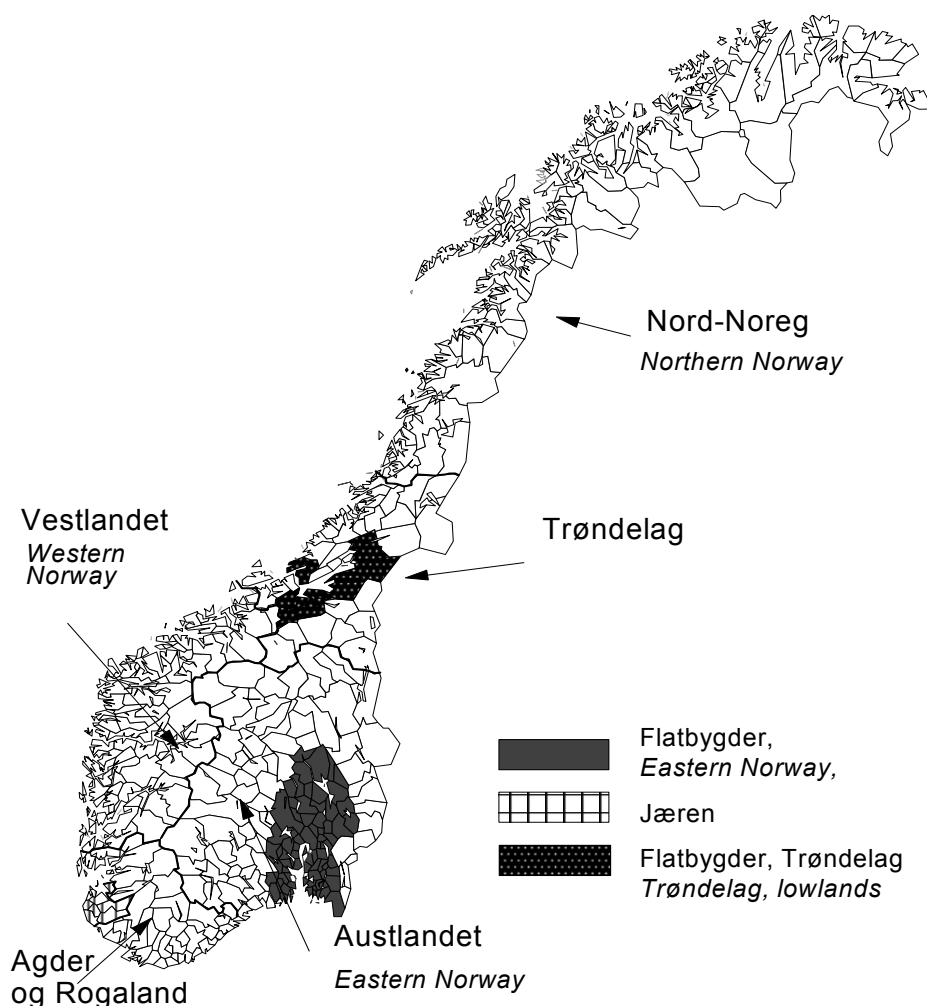
Om det er fem eller færre bruk i ei gruppe, vert ikkje gruppegjennomsnittet gitt opp. Bruka i denne gruppa tel likevel med i dei totale gjennomsnittresultata.

1.4 Inndelingskriterium

1.4.1 Inndelingskriterium i jordbruksdelen

Regionar

Inndelinga i regionar går fram av figur 1.1. Austlandet og Trøndelag er delte i underområda «flatbygder» og «andre bygder», medan Jæren er skild ut frå Agder og Rogaland som eit eige underområde. Årsaka er at flatbygdene og Jæren har vesentleg betre grunnlag for jordbruksproduksjon enn resten av dei respektive regionane.

Figur 1.1 Regioninndeling som vert nytta i driftsgranskingane i jordbruket

Regional classification of agricultural account statistics

Storleiksgrupper

Deltakarbruka vert delte inn i grupper etter storleiken på jordbruksarealet, slik som vist i tabell 1.1. Gruppa «under 50 dekar» er utelaten i nokre tabellar, fordi talet på bruk i gruppa er lågt og fordi bruka er svært lite einsarta.

Tabell 1.1 Deltakarbruka delte på regionar og storleiksgrupper

Survey holdings classified by regions and by farm size

Region <i>Region</i>	Austlandet <i>Eastern Norway</i>		Agder og Rogaland		Vestlandet <i>Western Norway</i>	Trøndelag		Nord- Noreg <i>Northern Norway</i>	Alle bruk <i>All holdings</i>
Storleiks- gruppe, dekar <i>Farm size, decares</i>	Flat- bygder <i>Lowlands</i>	Andre bygder <i>Other parts</i>	Jæren	Andre bygder <i>Other parts</i>		Flat- bygder <i>Low- lands</i>	Andre bygder <i>Other parts</i>		
0-50	3	1	4	5	8				21
50-100	7	7	1	3	22	1		3	44
100-200	27	35	8	21	51	10	4	20	176
200-300	38	30	16	16	39	16	26	33	214
300-500	61	36	18	26	40	34	29	38	282
> 500	51	18	9	17	9	6	7	16	133
Alle <i>All</i>	187	127	56	88	169	67	66	110	870

Driftsformer

Bruka vert delte på driftsformer ut frå arealbruk og husdyrhald. Produksjonsgreiner som utgjer mindre enn 10 prosent av total produksjon på bruket, kjem ikkje til uttrykk i driftsformkoden. Dersom meir enn 40 prosent av jordbruksarealet vert brukt til kornproduksjon på eit bruk som også har husdyrdrift, vert driftsforma kombinert korn/husdyr. Av dei 870 bruka som var med i driftsgranskingane for 2012, er 722 klassifiserte i ei av dei ni driftsformene som er med i hovudtabell 17. Resten av bruka hadde anten meir enn to hovudproduksjonar eller ei driftsform som var mindre vanleg. Tabellane 1.2 og 1.3 gir oversikt over korleis deltakarbruka er fordelte.

Tabell 1.2 Deltakarbruka delte på regionar og driftsformer

Survey holdings classified by regions and by types of farming

Region <i>Region</i>	Austlandet <i>Eastern Norway</i>		Agder og Rogaland		Vestlandet <i>Western Norway</i>	Trøndelag		Nord-Noreg <i>Northern Norway</i>	Alle bruk <i>All holdings</i>
Driftsform <i>Type of farming</i>	Flat-bygder <i>Lowlands</i>	Andre bygder <i>Other parts</i>	Jæren	Andre bygder <i>Other parts</i>		Flat-bygder <i>Lowlands</i>	Andre bygder <i>Other parts</i>		
Kumjolk og storfeslakt <i>Dairy and beef farming</i>	25	47	20	30	70	24	44	60	320
Kumjolk og svin <i>Dairy and pig farming</i>			10	3	13	1		3	30
Kumjolk og sau <i>Dairy and sheep farming</i>		7	7	12	17			2	45
Korn <i>Cereal production</i>	67	13		1		16			97
Korn og svin <i>Cereal prod. and pig farming</i>	23	2				10	1		36
Kumjolk, storfeslakt og korn <i>Dairy, beef and cereal prod.</i>	8	4				3			15
Sau <i>Sheep</i>	2	25	3	11	24	3	12	20	100
Geit <i>Goat's milk</i>		3			4			14	21
Storfeslakt <i>Beef farming</i>	7	11		9	9	8	8	6	58
Andre <i>Others</i>	55	15	16	22	32	2	1	5	148
Alle <i>All holdings</i>	187	127	56	88	169	67	66	110	870

Tabell 1.3 Deltakarbruka delte på storleiksgrupper og driftsformer

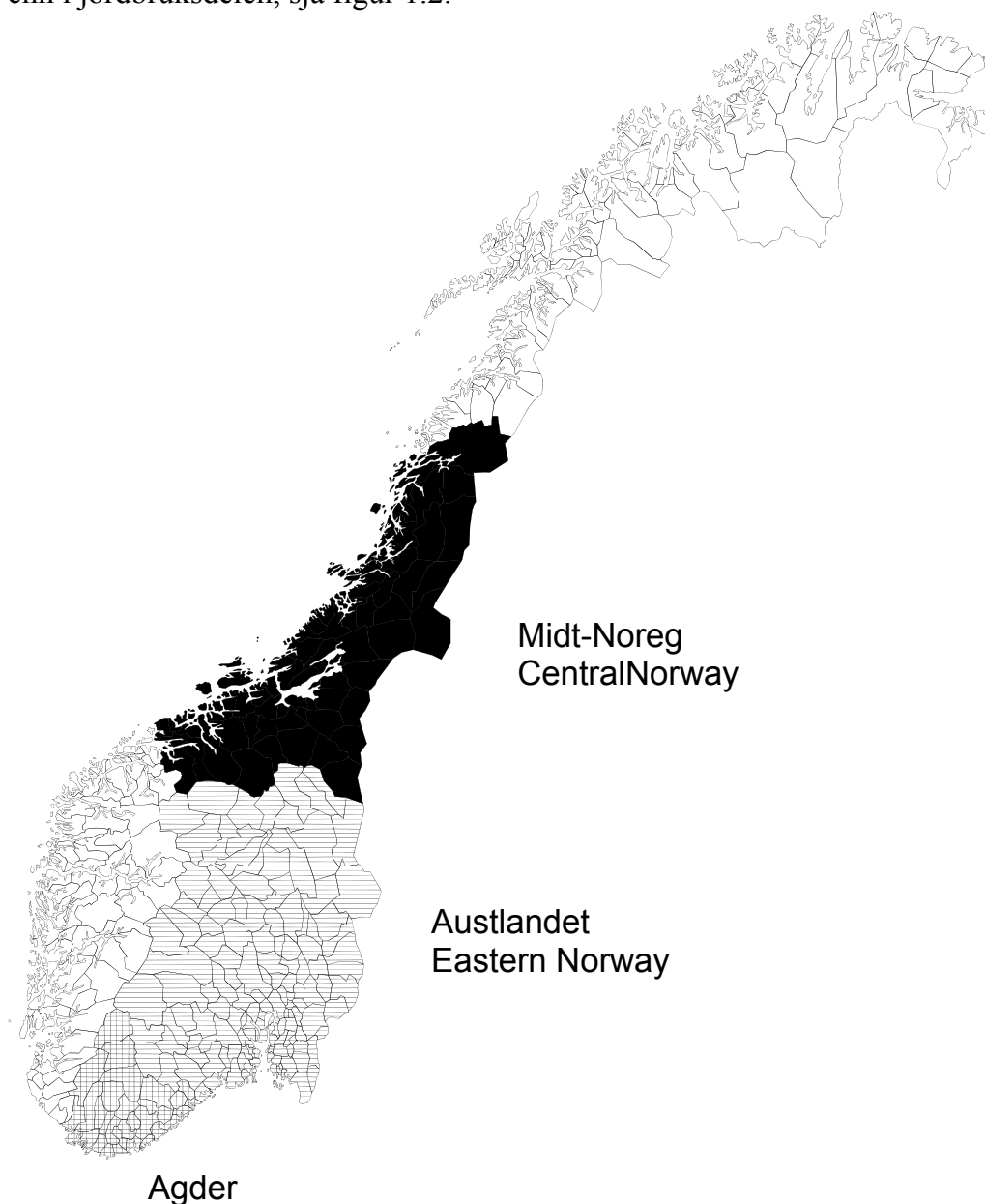
Survey holdings classified by farm size and by types of farming

Storleiksgruppe, dekar <i>Farm size, decares</i>	0-50	50-100	100-200	200-300	300-500	> 500	Alle bruk <i>All holdings</i>
Driftsform <i>Type of farming</i>							
Kumjolk og storfeslakt <i>Dairy and beef farming</i>		6	53	93	123	45	320
Kumjolk og svin <i>Dairy and pig farming</i>			7	9	11	3	30
Kumjolk og sau <i>Dairy and sheep farming</i>		1	3	7	21	13	45
Korn <i>Cereal production</i>	1	4	22	20	31	19	97
Korn og svin <i>Cereal prod. and pig farming</i>			9	6	14	7	36
Kumjolk, storfeslakt og korn <i>Dairy, beef and cereal prod.</i>				2	4	9	15
Sau <i>Sheep</i>	1	6	31	35	20	7	100
Geit <i>Goat's milk</i>	1	3	11	4	2		21
Storfeslakt <i>Beef farming</i>	1	1	12	16	23	5	58
Andre <i>Others</i>	17	23	28	22	33	25	148
Alle <i>All holdings</i>	21	44	176	214	282	133	870

1.4.2 Inndelingskriterium i skogbruksdelen

Regionar

Alle skogeigedommane i utvalet ligg i barskogområda. Det er brukt følgjande inndeling i regionar: Austlandet, Agder og Midt-Noreg. Regionen Midt-Noreg er samansett av Trøndelagsfylka, Helgeland i Nordland fylke og Møre og Romsdal fylke nord for Romsdalsfjorden. Inndelinga er altså noko annleis i skogbruksdelen enn i jordbruksdelen, sjå figur 1.2.

Figur 1.2 Regioninndeling som vert nytta i skogbruksgranskingane
Regional classification used in forestry account statistics

Avverkingsskvantum

Bruka er grupperte etter avverking for sal. Bruk utan avverking, eller med avverking berre til eige bruk på garden og til familien, vert samla i ei eiga gruppe. Det totale avverka kvantumet på bruket i året vert nytta som inndelingskriterium for bruk som har hatt avverking til sal. Dette er gjort for å vise korleis det økonomiske resultatet avheng av produsert mengd. Følgjande storleiksgrupper er nytta for samla avverking:

$< 100 \text{ m}^3$
 $100\text{--}199 \text{ m}^3$
 $200\text{--}399 \text{ m}^3$
 $\geq 400 \text{ m}^3$

1.5 Representativitet

Drøftinga av representativitet er avgrensa til å gjelde jordbruksdelen av driftsgranskingane. For skogbruksdelen gjer det låge deltakartalet, i tillegg til at vi manglar oppdatert nasjonalt samanlikningsgrunnlag, at ei slik drøfting er mindre aktuell.

I tabell 1.4 er deltakarbruka samanlikna på storleik med «alle» bruk i landet, slik desse siste er presenterte i Statistisk sentralbyrå (SSB) sin jordbruksstatistikk. Jordbruksstatistikken til SSB omfattar alle bruk, ikkje berre dei med yrkesmessig drift. Samdrifter utan areal tel der som eigne einingar og kjem i gruppa med minst areal. Dermed er ikkje samanlikningsgrunnlaget «skreddarsydd» for driftsgranskingane. Likevel gir tabell 1.4 eit signal om at i driftsgranskingane er dei minste bruka underrepresenterte og dei store bruka overrepresenterte. I driftsgranskingane har det vore avgjerande å byggje opp store nok grupper av deltakarbruk innanfor dei viktigaste driftsformene. Derfor har omsynet til representativitet innanfor bruksstorleik til ein viss grad vore nøydd til å vike. Det vert lagt vekt på å oppretthalde omtrent uforandra deltakartal innanfor kvart enkelt fylke frå år til år. Over tid vil ein likevel justere talet på deltakarbruk i kvart fylke, i tråd med endring av faktisk tal bruk i fylka og endra totalt utval.

Tabell 1.4 Fordeling på storleiksgrupper. Deltakarbruk kontra alle bruk i landet. Prosent

Distribution of farm size. Survey sample versus all holdings involved in national agricultural statistics. Per cent

Arealgrupper, dekar per bruk <i>Farm size, decares per holding</i>	Driftsgranskingane <i>Survey of account statistics</i>			SSB sin jordbruksstatistikk ² <i>National agricultural statistics (Statistics Norway)</i>		
	1999	2011	2012	1999	2011	2012
5–50	2	2	3	20	13	14
50–100	12	5	5	24	18	17
100–200	42	22	20	32	28	28
200–500	40	56	57	22	33	33
> 500	4	15	15	2	8	8

² Kjelder: Jordbruksteljing 1999, Landbruksundersøkelsen 2010 og Jordbruksstatistikk. Dei to siste inkluderer samdrifter og jordbruksbedrifter under 5 dekar.

1.6 Prinsipp for rekneskapsoppgjeret

For kvart deltakarbruk omarbeider NILF skatterekneskapen til ein driftsrekneskap. Nedanfor følgjer ei oversikt over dei viktigaste særtrekka ved driftsrekneskapen, sett i høve til ein skatterekneskap.

- I driftsrekneskapen vert *ubetalt arbeid* som er utført av kårfolk eller andre nære slektningar utanom familien, registrert med timetal og rekna som leigd arbeid. Berre dei faktisk betalte lønsutgiftene vert førte som kostnad under leigd arbeid.
- I driftsrekneskapen er det eit klarare skilje mellom *jordbruk, skogbruk, andre typar næringsverksemd* og *privat* enn det som er i skatterekneskapen. Dette fører til at enkelte inntekts- og kostnadspostar i skatterekneskapen heilt eller delvis kan verte overførte, til dømes frå jordbruk til skogbruk, i driftsrekneskapen.
- Utgifter og inntekter i samband med både hovudbygning og kårbygning vert i driftsrekneskapen rekna for å høyre til privat sektor.
- Driftsrekneskapen deler produksjonsinntekta i jordbruket i tre hovudgrupper: Inntekter frå planteproduksjon, inntekter frå husdyrproduksjon og ei samlegruppe med tilskot og andre inntekter. I skogbruket vert denne inndelinga nytta: Virkesinntekter, driftstilskot og andre inntekter. I både jordbruks- og skogbruksdelen er kostnadene grupperte i faste og variable kostnader.
- Dei enkelte inntekts- og kostnadspostane i driftsrekneskapen er korrigererte for endringar i balanseverdier.
- Buskapen vert, som hovudprinsipp, verdsett etter slakteverdi i driftsrekneskapen. I skatterekneskapen er buskap verdsett etter variable tilverkingskostnader.
- Det vert nytta lineære avskrivningar i driftsrekneskapen, medan skatterekneskapen opererer med saldoavskrivningar.
- Vinst og tap ved avhending av anleggsmiddel vert skrivne ned eller avskrivne i driftsrekneskapen. Skatterekneskapen nyttar vinst- og tapskonto.
- Lager av sjølvproduserte varer for sal vert i driftsrekneskapen verdsett til den verdien ein meiner varene har for sal. I skatterekneskapen vert variable kostnader ved tilverking nytta.
- I driftsrekneskapen vert det sett inn vederlag for familiens arbeid på nyanlegg. Dette vederlaget vert ført i balansen ut frå tarifføløn og lagt saman med resten av anleggskostnadene. Samtidig vert vederlaget skilt ut frå jordbruks- og skogbruksdrifta som ein eigen inntektspost.
- Driftsrekneskapen har med data for tilgang på og innsats av ulike ressursar. For jordbruket vert jordbruksareal, arealdisponering, arbeidsinnsats og oppnådde avlingar registrerte. For skogbruket vert balansekvantum, samt enkelte tekniske data ved drifta, registrerte.
- I skatterekneskapen vert resultatet for skogbruket fastsett som eit gjennomsnittresultat for dei fem siste åra. I driftsrekneskapen vert det faktiske resultatet frå det enkelte rekneskapsåret brukt.
- Skogfond vert i driftsrekneskapen behandla som fondsavsetningar. Det vil seie at trekte beløp ikkje vert utgiftsførte i trekkåret, og at beløp som vert betalte tilbake, ikkje vert inntektsførte i utbetalingsåret.
- Anlegg av skogsvegar vert utgiftsført direkte i skatterekneskapen, men vert ført i balansen i driftsrekneskapen.

1.7 Resultatmål og resultatrekning

I driftsgranskningane nyttar ein fleire resultatmål. Samanhengen mellom produksjonsinntekter, kostnader og andre registreringar går fram av den følgjande oppstillinga.

1.7.1 Resultattekning for jordbruket

	Produksjonsinntekt
-	Variable kostnader
=	Dekningsbidrag
-	Faste kostnader eksklusive avskrivningar
=	Resultat før avskrivningar
-	Avskrivningar
=	Driftsoverskot

Driftsoverskotet er den godtgjersla familien får for eige arbeid og for eigen og lånt kapital. Fordelinga av driftsoverskotet på arbeidsvederlag og forrenting av kapital vert gjort på fleire måtar:

- 1) Driftsoverskot
 - Rentekrav på kapital bunden i jordbruket
 - = Familiens arbeidsforteneste
 - + Kostnader til leigd arbeid
 - = **Lønsevne**

- 2) Driftsoverskot
 - Innsett verdi av familiens arbeid
 - = **Forrenting**

- 3) Driftsoverskot
 - + Kostnader til leigd arbeid
 - Jordbruket sin del av gjeldsrenter og kår
 - = **Vederlag til arbeid og eigenkapital**

- 4) Vederlag til arbeid og eigenkapital
 - + Inntektsverknad av jordbruksfrådrag
 - = **Skattejustert vederlag til arbeid og eigenkapital**

- 5) Driftsoverskot
 - Jordbruket sin del av gjeldsrenter og kår
 - = **Vederlag til familiens arbeid og eigenkapital**

Familiens arbeidsforteneste, vederlag til arbeid og egenkapital (også det skattejusterte vederlaget) og vederlag til familiens arbeid og egenkapital vert ofte rekna ut per årsverk á 1 845 registrerte timar. Arbeidstimar som er utførte av ubetalt leigd hjelp, vert da slegne saman med familiens arbeidstimar. Lønsevna vert oftast rekna per arbeidstime.

I kapittel 1.8 er det gjort greie for detaljar ved utrekning av det skattejusterte vederlaget til arbeid og egenkapital.

Rentekravet for 2012 er sett til 3 prosent av verdien på egedelar i jordbruket, som i dei tre ára før. Tilsvarande prosentsatsar for 2008, 2007, 2006, 2005, 2004 og 2003 var i same rekkjefølgje 6, 5, 4, 3, 4 og 5. Satsen for rentekrav vert fastsett på grunnlag av rentenivået i marknaden.

1.7.2 Resultatmål for den samla inntekta til brukarfamilien

Nettoinntekt vert nytta som eit uttrykk for den samla inntekta til brukarfamilien. Ein reknar ut nettoinntekta på følgjande måte:

	Driftsoverskot jordbruk
+	Driftsoverskot skogbruk
+	Driftsoverskot tilleggsnæring
+	Driftsoverskot andre næringar
+	Løsinntekt og pensjonar
+	Familiens arbeid på nyanlegg (innsett verdi)
+	Renteinntekter
=	Samla arbeidsvederlag og forrenting
-	Renteutgifter
-	Kår
=	Nettoinntekt

Det private forbruket til brukarfamilien vert rekna ut frå nettoinntekta:

	Nettoinntekt
-	Verdiregulering debet (tap på krav, gitt forskot på arv, gitte gåver etc.)
+	Verdiregulering kredit (barnetrygd, motteken arv, mottekne gåver etc.)
-	Sum egenkapital i utgåande balanse (UB)
+	Sum egenkapital i inngåande balanse (IB)
-	Betalte skattar
=	Privatforbruk

1.7.3 Resultatmål for skogbruket

Resultatmåla i skogbruksdelen er bygde opp annleis enn i jordbruksdelen. Det er utrekna lønsemd både *før* og *etter* skogkulturtiltak.

Det vert ikkje teke omsyn til endringar i den ståande trekapitalen ved resultatmålinga i skogbruket.

- Produksjonsinntekter
- Kostnader eksklusive skogkultur
- = Resultat før skogkultur
- Skogkultur (netto)
- = **Driftsoverskot**

Eit kalkulert vederlag for arbeidsinnsatsen til familien vert sett inn. Dette blir gjort for å kunne samanlikne avverkingskostnadene med tilsvarande tal frå annan skogstatistikk.

- Bruttoinntekt ved avverking
- Variable kostnader inklusive verdi av eige arbeid
- = **Rånetto**
- + Andre inntekter
- = Resultat før avskrivning
- Avskrivningar
- = Driftsresultat før skogkultur
- Skogkultur (netto) inklusive verdi av eige arbeid
- = **Driftsresultat**
- +/- Skogfond
- = Driftsresultat etter skogfond

1.7.4 Variasjon i resultatata innan enkelte driftsformer i jordbruket

Bak gjennomsnittresultata kan det skjule seg store variasjonar frå bruk til bruk. Spreiinga i talmaterialet innan driftsformene «produksjon av kumjolk og storfeslakt», «kornproduksjon» og «sauehald» vert drøfta i kapittel 2.3. Drøftinga baserer seg på presentasjon av middelverdiar for den «beste» og «svakaste» tredelen av bruka i gruppa. Kva variabel ein grupperer etter, er avhengig av driftsform.

1.7.5 Samdrifter

Resultat frå eit utval av samdrifter innan kumjolkproduksjon vert presenterte under omtalen av driftsforma «produksjon av kumjolk og storfeslakt» i kapittel 2.3.1.

1.7.6 Økologisk jordbruk

I regjeringserklæringa frå oktober 2005 var det eit mål at 15 prosent av norsk matproduksjon og matforbruk skulle vere økologisk i 2015. I ei seinare erklæring frå oktober 2009 har regjeringa forlenga fristen for å nå dette målet til år 2020.

Debio er kontrollinstans for økologisk produksjon i Noreg. I slutten av 2012 hadde 2 590 norske gardsbruk drift som var godkjend som økologisk. Til samanlikning var det, ifølgje Statens landbruksforvaltning, i underkant av 44 000 gardbrukarar som søkte om produksjonstilskot ved søknadsomgangen 31. juli 2012.

Dei økologiske areala utgjorde 5 prosent av totalt norsk jordbruksareal i 2012. Tek ein med areal i karens, kjem ein opp i knapt 6 prosent. Dei økologiske husdyra utgjør førebels ein liten del av alle husdyr i Noreg.

Av dei 870 bruka som var med i driftsgranskingane i jordbruket for 2012, vart 819 drivne konvensjonelt medan 51 hadde økologisk drift. Det var 28 kumjolk-

produsentar, fem deltakarar med sauehald, fem med ammekyr og tre med korndyrking blant dei 51 økologiske produsentane. Dei resterande 10 brukarane hadde ulike andre driftsformer. På grunn av få observasjonar vert det i denne rapporten ikkje presentert detaljerte data for andre økologiske driftsformer enn kumjølksproduksjon. Økologisk kumjølksproduksjon er omtalt i kapittel 2.3.1.

1.8 Definisjonar og forklaring av omgrep

Anleggsmiddel er eigedelar som er meinte til varig eige eller bruk, det vil seie alle eigedelar med unnatak av omløpsmiddel. Anleggsmidla har ei funksjonstid i føretaket på over eitt år. Eksempel på anleggsmiddel er jord- og skogbruksareal, driftsbygningar, maskinar og produksjonsdyr.

Anna næring: Næringsverksemd som vert driven av ein gardbrukar, men som ikkje involverer ressursane på gardsbruket. Sjå elles «tilleggsnæring».

Arbeid: Både ubetalt og betalt leigd arbeid, og arbeidet til familien, vert registrert i timar etter medgått arbeidstid. For personar som er yngre enn 18 år, eller eldre enn 65 år, vert arbeidstimane rekna om til fullverdige timar etter følgjande reduksjonstabell:

Alder	Multiplikasjonsfaktor
12–14 år	0,6
15–16 år	0,8
17 år	0,9
66–70 år	0,9
over 70 år	0,7

Når kårfolk og barn over 17 år i familien har arbeidd i jord- eller skogbruket, vert arbeidstimane deira førte under leigd hjelp. Det vert rekna ut eit særskilt vederlag for familien sitt eige arbeid på nyanlegg. Dette vert ført i balansen.

All arbeidsinnsats i dei ulike yrkesgreinene vert registrert, anten ved noteringar for kvar veke, eller i form av ei meir summarisk årleg rapportering.

Arbeidskapital er omløpsmiddel minus kortsiktig gjeld. Arbeidskapitalen er eit uttrykk for den likvide situasjonen til familien.

Avlingar vert registrerte som lagringsdyktig mengd. For korn vil det seie kg med 15 prosent vassinnhald. Andre registreringar omfattar kg innhausta rotvekstar og poteter, kg innkjørt høy og m³ ferdig surfôrmasse. Beiteopptak og føring med ferskt gras vert rekna i FEm. Alle avlingar vert rekna om til FEm per dekar.

Avskrivningar er planmessig fordeling av verdinedgang for eigedelane over venta levetid. Verdinedgangen skuldast slitasje, elde og teknisk utvikling.

I skatterekneskapen vert dei fleste avskrivbare eigedelane avskrivne etter saldo-prinsippet, altså med ein viss prosent av den bokførte verdien til eigedelen. Dette prinsippet fører til at dei årlege avskrivningane minkar etter kvart som eigedelane vert eldre. Dei avskrivbare eigedelane er delte i ulike avskrivingsgrupper. Bygningar og anlegg vert avskrivne individuelt, medan inventar, reiskapar og maskinar vert avskrivne kollektivt.

I driftsrekneskapen vert det nytta lineære avskrivningar, slik at den nominelle verdinedgangen vert like stor kvart år i avskrivingsperioden. Dei avskrivbare anleggsmidla vert avskrivne individuelt, og avskrivningstida vert fastsett ut frå sannsynleg brukstid eller kor lenge anleggsmidla vil vare. Brukt utstyr vert dermed avskrive over kortare tid enn nytt utstyr.

Avskrivingssatsane for ulike eigedelar, i både skatterekneskap og driftsrekneskap, finst i tabell 1.5.

Avverkingprosenten for skogen er totalt avverkingsskvantum i året i prosent av balansekvantumet.

Balansen er ei oppstilling av eigedelane til brukarfamilien, gjelda og eigenkapitalen per 31.12.

Tabell 1.5 Balanseføring og avskrivningar i skatterekneskap og driftsrekneskap

Capitalization and depreciation in tax accounts and management accounts

Eigedelar <i>Assets</i>	Skatterekneskap <i>Tax accounts</i>	Driftsrekneskap <i>Management accounts</i>
Jord- og skogbruksareal	Balanseført utan avskrivning	Balanseført utan avskrivning
Jordbruksvegar	Balanseført utan avskrivning	Balanseført utan avskrivning
Skogsvegar, varige	Ført til utgift direkte	Balanseført utan avskrivning
Driftsvegar i skogen, enkle	Ført til utgift direkte	Avskrivningstid maks. 10 år
Nydyrking	Ført til utgift direkte	Balanseført utan avskrivning
Planering	Kostnadsfordelt over 10 år	Balanseført utan avskrivning
Frukttre	Balanseført utan avskrivning	Avskrivningstid 20 år
Grøfter, lukka	Ført til utgift direkte	Avskrivningstid 20 år
Grøfter, opne	Balanseført utan avskrivning	Balanseført utan avskrivning
Vatningsanlegg, flyttbart	Kollektiv avskrivning, maks. 20 %	Avskrivningstid 15 år
Vatningsanlegg, fast inkl. pumpe	Individuell avskrivning, maks. 8 %	Avskrivningstid 20 år
Vassleidning fram til bygning	Individuell avskrivning, maks. 4 %	Avskrivningstid 20 år
Driftsbygningar:		
Forventa brukstid > 20 år	Individuell avskrivning, maks. 4 %	Avskrivningstid 30 år
Forventa brukstid < 20 år (pelsdyrgardar, enkle veksthus)	Individuell avskrivning, maks. 8 %	Avskrivningstid 15 år
Innreiingar i driftsbygningar	Kollektiv avskrivning, maks. 20 %	Avskrivningstid 15 år
Maskinar	Kollektiv avskrivning, maks. 20 %	Avskrivningstid 15 år
Vare- og lastebilar	Kollektiv avskrivning, maks. 20 %	Avskrivningstid 15 år
Buskap	Variable oppdrettskostnader, omløpsmiddel	Balanseført etter slakteverdi
Varelager, salsavling	Variabel tilverksverdi	Salsverdi
Varelager, innkjøpt	Innkjøpspris	Innkjøpspris
Varelager, grovfôr	Variabel tilverksverdi	Fôrverdi
Våningshus og kårhus	Balanseført utan avskrivning	Avskrivningstid 50 år
Privat bil	Varierende sats avhengig av bilens alder	Avskrivningstid 15 år

Balanseføring, grenser: Varige eigedelar vert førte i balansen om kostprisen er minst kr 15 000. Beløpsgrensa er den same som i skatterekneskapen. Maskinar og reiskapar som vert lite brukte, kan det vere aktuelt å balanseføre sjølv om kostprisen er lågare enn kr 15 000.

I skatterekneskapen vert berre ei mogleg standardheving ved større reparasjons- og vedlikehaldsarbeid ført i balansen. I driftsrekneskapen kan ein stor del av slikt

arbeid verte balanseført, og anten verte skriven av ordinært eller verte kostnadsfordelt over ein kortare periode.

Balanseskvantumet for skogen er det høgast mogelege kvantum, målt i m³ utan bork, som kan takast ut kvart år, utan at avverkingsskvantumet i framtida vert mindre. Det er føresettt ein definert investeringsinnsats i primærproduksjonen.

Bruk er ei driftseining i landbruket. Driftseininga kan vere samansett av eigd og/eller leigd areal.

Brukaren er den som administrerer driftseininga. Han eller ho vil som oftast vere eigar av heile eller delar av den faste eigedommen, og er vanlegvis den som har flest arbeidstimar på bruket.

Brukarfamilien: Sjå *familien*.

Buskap: I skatterekneskapen er heile buskapen klassifisert som omløpsmiddel og verdsett etter standardiserte einingsprisar for variable oppdrettskostnader (tilverkningsverdiar). I driftsrekneskapen vert buskapen verdsett, som hovudregel, til slakteverdi. Her er det unnatak for verpehøns, smågrisar og hestar. Oksar, smågrisar, slaktegrisar og fjørfe til slakt vert klassifiserte som omløpsmiddel, medan resten av buskapen vert rekna som anleggsmiddel (produksjonsdyr). Både i skatterekneskapen og i driftsrekneskapen vert vaksne dyr ståande i balansen med den verdien dei ein gong har fått som vaksne.

Dekningsbidrag er produksjonsinntekter minus variable kostnader.

Driftsoverskot er produksjonsinntekter minus kostnader. Driftsoverskotet er den godtgjeringa familien får for innsatsen av eige arbeid og for eigen og lånt kapital.

Eigenkapital (EK) er sum egedelar minus gjeld.

Eigedelar: Sjå stikkorda *anleggsmiddel* og *omløpsmiddel*.

Familien er brukar og eventuell ektefelle, sambuar eller partnar, og deira barn under 17 år.

Familiens arbeidsforteneste (vert rekna berre for jordbruket) er driftsoverskot fråtrekt kalkulert rente på egedelane i jordbruket. Dette resultatmålet viser kva familien har igjen som godtgjerung for eigen arbeidsinnsats. Ved utrekning av familiens arbeidsforteneste *per årsverk* vert arbeidstimar som er utførte av ubetalt leigd hjelp, slegne saman med familien sine eigne arbeidstimar. Gjennomsnittet av inngåande og utgåande balanse vert brukt som uttrykk for verdien av jordbruksegedelane.

Familiens arbeidsvederlag er eit kalkulert vederlag for arbeidsinnsatsen til familien. Dei registrerte arbeidstimane til familien er utgangspunkt. Ein reknar ut kva det ville ha kosta å leige arbeidskraft i like mange timar, til tariff løn. Tariff løna inkluderer feriepengar og betaling for rørelege heilag dagar. Arbeidsgivaravgifta, som er regionalt differensiert, vert også medteken. Derfor vil arbeidsvederlaget per time variere mellom ulike område.

Faste kostnader er kostnader som i ein gitt periode ikkje endrar seg vesentleg med omfanget av produksjonen. Eksempel på faste kostnader er avskrivningar og vedlikehald av driftsbygningar.

Fråsal: Salsinntekter frå balanseførte anleggsmiddel vert behandla ulikt i skatte- rekneskapen og driftsrekneskapen. I skatterekneskapen vert vinst eller tap ved sal av ikkje avskrivbare driftsmiddel eller anleggsmiddel med individuell avskrivning, periodisert over vinst- og tapskontoen. Ved sal av anleggsmiddel som vert avskrivne som gruppe, er det ikkje mogeleg å fastsetje vinst eller tap. Heile salssummen vert derfor skriven ned i vedkomande saldogruppe. I driftsrekneskapen vert vinst ved sal brukt til nedskrivning, medan tap ved sal vert avskrive. Ved fråsal av jord eller skog skal den bokførte verdien av det selte arealet skrivast ned til null i driftsrekneskapen. Overskytande verdi vert ført som verdiregulering.

Gjeldsprosenten er gjelda til familien i prosent av totalkapitalen. Gjeldsprosenten viser kor stor del av egedelane som er finansiert med framand kapital.

Inngåande balanse (IB) er balanse ved starten av rekneskapsåret.

Inntekter frå plante- og husdyrproduksjon er verdien av varer og tenester som er produserte i løpet av året. Desse inntektene omfattar både sal og eige forbruk av produkta, i tillegg til lagerendringar.

Investeringsfrekvensen (vert rekna ut berre for skogbruket) viser kor stor prosentdel av skogeigedommane som det har vorte investert i gjennom året.

Jordbruksareal: Arealet av kvar enkelt vekst vert registrert i dekar. Areal med natureng og overflatedyrka beite vert redusert for uproduktivt areal, slik at ein kjem fram til eit produktivt nettoareal. Del av fellesbeite vert rekna som del av bruket. Jordbruksarealet omfattar både eige og leigd areal. Det vert registrert kor stort det leigde arealet er.

Kortsiktig gjeld er gjeld som normalt fell til betaling innan eitt år frå rekneskapsavslutting, eller som er direkte knytt til den kortsiktige omsetninga av varer og tenester i verksemda.

Kostnader er verdien av varer og tenester som er sette inn i produksjonen i rekneskapsperioden.

Langsiktig gjeld er gjeld som normalt fell til betaling eitt år eller meir etter rekneskapsavslutting, og som ikkje er knytt til den kortsiktige omsetninga av varer og tenester i verksemda.

Lønsevne vert rekna berre for jordbruket og fortel kor mykje jordbruket kan betale for samla arbeidsinnsats når all kapital er godtgjort. Lønsevna vert gitt opp i kroner per bruk eller kroner per time.

Lønsevneprosenten fortel korleis den reelle godtgjersla for utført arbeid i jordbruket står i forhold til den godtgjersla som måtte til dersom brukarfamilien skulle ha vore løna etter tariff.

Nettoinntekt er samla driftsoverskot frå all næringsverksemd, med tillegg av lønsinntekter, pensjonar, kalkulert vederlag for familiens arbeidsinnsats på nyanlegg og renteinntekter. Rente- og kårutgifter er trekte frå.

Nettoinvestering er nyanlegg minus avskrivningar, fråsal og investeringstilskot.

Netto mekaniseringskostnad omfattar alle kostnader ved maskininnsatsen (traktor, skurtreskar, yrkesbil, andre maskinar og reiskapar), medrekna rente på bokført verdi, men fråtrekt inntekter frå utleige av maskinar:

	Avskrivningar og vedlikehald
+	Drivstoffkostnader
+	Leigeutgifter til maskinar og reiskapar
+	Rentekrav
=	Brutto mekaniseringskostnad
-	Leigeinntekter av maskinar og reiskapar
=	Netto mekaniseringskostnad

Omløpsmiddel er eigedelar som ikkje er skaffa for varig eige eller bruk. Dei har anten ei funksjonstid på under eitt år i føretaket, eller dei er knytte til den kortsiktige omsetninga av varer og tenester. Eksempel på omløpsmiddel er bankinnskot, kontantar, andre krav, slaktedyr og varelager.

Produksjonsinntekt er summen av inntekter frå jordbruket. Produksjonsinntekta kan delast i tre: Inntekter frå planteproduksjon, inntekter frå husdyrproduksjon og ei samlegruppe med tilskot, leigeinntekter med meir.

Produktivt skogbruksareal: Som produktivt skogbruksareal vert rekna all mark som har ei produksjonsevne som minst svarer til produksjonskravet i lågaste klasse på ein bonitetskala.

Rentekrav er kalkulert rente av gjennomsnittleg verdi gjennom året for eigedelane i jordbruket.

Rotverdi, eller rotnetto, uttrykkjer differansen mellom tømmerprisen og dei driftskostnadene som er knytte til å få tømmeret fram til bilveg.

Rånetto (skogbruk) er bruttoinntekt med frådrag av driftsavhengige kostnader eksklusive skogkultur. Dei driftsavhengige kostnadene omfattar alt arbeid (eige og leigd), leige og vedlikehald av utstyr, drivstoff, salskostnader med meir. Avskrivningar på eige utstyr vert ikkje tekne med i dei driftsavhengige kostnadene.

Samdrift er eit føretak der driftsbygningar, jord, mjølkekvoter, arbeidskraft og andre ressursar på to eller fleire gardsbruk er organiserte i ei eining. I driftsgranskingane vert nemninga nytta berre for einingar der det er ein viss grad av likeverd mellom partnarane.

Skattejustert vederlag til arbeid og eigenkapital: Inntektsverknaden av jordbruksfrådraget er rekna ut. Vi tek utgangspunkt i at skatten vert redusert med 28 prosent av frådraget. Ein reknar 33 prosent marginalsatt. Inntektsverknaden vert dermed 41,79 prosent av jordbruksfrådraget. Justeringsbeløpet som vi kjem fram til på denne måten, vert lagt til vederlaget til arbeid og eigenkapital, og da får vi fram det skattejusterte vederlaget. Det er skattejustert vederlag til arbeid og eigenkapital *rekna per årsverk* som vert brukt i driftsgranskingane.

Sparing er auke i eigenkapitalen i løpet av året.

Standard dekningsbidrag (SDB) er normerte tal for kva som skal vere igjen når inntektene frå plante- og husdyrproduksjon har fått fråtrekk for variable

kostnader. Samla SDB på bruket er summen av standard dekningsbidrag frå alle jordbruksproduksjonane. SDB har vore nytta i fleire europeiske land. I EU sin rekneskapsstatistikk har SDB vore utvalskriterium og grunnlag for inndeling i driftsformer. Minstegrense i EU-statistikken har vore 8 ESU (European Size Unit). 1 ESU er lik 1 200 Euro, eller kr 8 960 (år 2012).

Standard omsetning (SO) er normerte tal for omsetning av produkt. Dette er totale berekna inntekter utan tilskot.

Tilleggsnæring er næringsverksemd som vert driven i tillegg til jord- og skogbruk, og der ressursane på garden (til dømes areal, bygningar og maskinar) vert nytta.

Utgåande balanse (UB) er balansen ved utgangen av rekneskapsåret.

Variable kostnader er kostnader som i ein gitt periode endrar seg med omfanget av produksjonen, slik som til dømes kostnader til såfrø, gjødsel og innkjøpt fôr. Drivstoffkostnaden vert rekna som ein fast kostnad.

Vederlag til arbeid og eigenkapital (vert rekna berre for jordbruket) er driftsoverskot pluss kostnader til leigd arbeid, minus jordbruket sin del av utgifter til renter og kår. Jordbruket sin del av utgifter til renter og kår vert sett lik den prosentdelen som verdien av egedelane i jordbruket utgjør av totalverdien for alle egedelar.

Vederlag til familiens arbeid og eigenkapital (vert rekna berre for jordbruket) omfattar driftsoverskotet minus jordbruket sin del av utgifter til renter og kår.

Verdsetjing: I både drifts- og skatterekneskapan vert anleggsmidla verdsette til historisk kostpris, med frådrag for mottekne offentlege tilskot. Om familien har lagt ned arbeid i samband med nyanlegg, vert verdien av dette arbeidet lagt til kostprisen i driftsrekneskapan. I skatterekneskapan vert anleggsmiddel i skogbruket skrivne ned med eventuelt utbetalt skogfond. Det vert ikkje gjort i driftsrekneskapan. Prinsippa for, og storleiken på, dei årlege avskrivningane er ulike i dei to rekneskaps-typene (sjå stikkorda *avskrivningar* og *fråsal*). Lager av kjøpte varer vert førte opp i balansen til innkjøpspris, med tillegg av fraktkostnader. På det punktet er drifts- og skatterekneskapan like. I skatterekneskapan vert eigenproduserte varer på lager verdsette til tilverksingsverdien. For jordbruksprodukt vert det nytta standardiserte einingsprisar, medan det for skogbruksprodukt vert nytta faktiske tilverksingsverdiar. I driftsrekneskapan vert verdien av salsprodukt sett lik venta salsverdi per 31. desember i rekneskapsåret. Heimeavla fôr vert verdsett ut frå prisen på bygg ved utgangen av rekneskapsåret. Kvart grovfôrslag vert verdsett etter fôrkonsentrasjon, til ein fôreiningsverdi som er 80 prosent av byggprisen (for halm 50 prosent). Verdsetjing av slaktedyr er omtalt under stikkordet *buskap*.

Årsverk: Eitt årsverk var i 2012 definert som 1 845 registrerte timar.

2 Jordbruk. Resultat frå 2012 og utviklingstrekk gjennom 10 år

2.1 Innleiing

Driftsgranskingane i jordbruket for 2012 byggjer på resultat frå 870 enkeltbruk. I tillegg inneheld undersøkinga data frå 33 samdrifter i kumjølksproduksjon. I kapittel 1 er det forklart korleis deltakarbruka er valde ut, og korleis dei er delte inn i grupper etter kor dei høyrer heime geografisk, etter driftsform og etter storleiken på jordbruksarealet.

Omgrep som til dømes «alle bruk i landet sett under eitt» og «bruka i flatbygdene på Austlandet» vert brukte utan at ein i kvart tilfelle presiserer at det berre er snakk om deltakarbruka i driftsgranskingane.

Drøftingane av rekneskapsresultata for året 2012 går for ein stor del ut på samanlikning med tilsvarande tal frå 2011. Når endringar frå eitt år til eit anna vert kalla «størst» eller «minst», er det snakk om prosentvis endring. I nokre tilfelle vert fleire år trekte inn i samanlikninga. Figurar er nytta for å få fram utviklinga gjennom 10 år for driftsresultat, eigedelar og gjeld. Alle tiårsfigurane i kapittel 2 viser verdier som er omrekna til kroneverdien i 2012. Omrekninga er gjort ved å bruke konsumprisindeksen frå Statistisk sentralbyrå.

2.2 Innsatsfaktorar og oppnådde resultat

2.2.1 Arbeidsforbruk

Arbeidsforbruket går fram av hovudtabell 7. I middel for alle deltakarbruk vart det lagt ned 3 035 arbeidstimar i jordbruket i 2012. Dette er 55 timar meir enn året før. Som vanleg vart det notert størst arbeidsinnsats på bruka på Jæren, kor gjennomsnittet var 3 868 arbeidstimar. I motsett ende av skalaen finn vi bruka i flatbygdene på Austlandet. Der var det i 2012 ein gjennomsnittleg arbeidsinnsats på 2 514 timar per bruk.

Leigd, betalt arbeid i jordbruket i 2012 utgjorde 679 timar per bruk på landsbasis. I tillegg vart det utført 150 timar ubetalt, leigd arbeid per bruk, i hovudsak av kårfolk og andre nære familiemedlemmer. I alt 26 prosent av arbeidsinnsatsen vart utført av leigd (betalt og ubetalt) arbeidskraft. Mellom bruksgruppene i ulike regionar varierte delen av leigd arbeid i 2012 frå 33 prosent i flatbygdene på Austlandet til 22 prosent i Trøndelag (i både flatbygder og «andre bygder»).

I 2003 var gjennomsnittleg arbeidsforbruk på deltakarbruka 2 927 timar. Dei to neste åra var tal arbeidstimar minkande, men seinare har utviklinga i hovudsak gått i motsett retning. Nivået for arbeidsinnsatsen i 2012 ligg 4 prosent over nivået frå 10 år tidlegare.

2.2.2 Areal

Hovudtabellane 1 og 2 fortel kor stort jordbruksareal som var i drift på deltakarbruka i 2012, og korleis dette arealet fordelte seg på ulike vekstar. Jordbruksarealet per driftseining auka med 8 dekar frå 2011 og kom opp i 332 dekar. I løpet av det siste tiåret har jordbruksarealet per deltakarbruk vorte 85 dekar større.

Arealauken frå 2011 til 2012 er først og fremst knytt til leigd areal. I gjennomsnitt for alle bruk utgjorde leigd jord 134 dekar i 2012. Gjennomsnittleg jordbruksareal per driftseining har auka i alle andre regionar enn flatbygdene i Trøndelag. Der er det registrert ein liten nedgang i jordbruksarealet per driftseining.

85 prosent av jordbruksarealet på driftsgranskingsbruka i 2012 var fulldyrka jord. Sidan 2009 har delen fulldyrka jord gått jamt nedover. Arealfordelinga mellom dei viktigaste vekstane endrar seg lite frå år til år. I 2012 la korn og oljevekstar til saman beslag på 28 prosent av jordbruksarealet på deltakarbruka. Grovfôr vart dyrka på 70 prosent av det samla jordbruksarealet.

2.2.3 Egedelar og investeringar

Data om egedelar og investeringar finst i hovudtabellane 9 og 10, og dessutan i tabellane 2.1 og 2.2.

Ved utgangen av 2012 hadde den gjennomsnittlege deltakarfamilien bokført egedelar i jordbruket til ein samla verdi av kr 2 756 700. Summen var 8 prosent høgare enn ved førre årsskifte.

Tabell 2.1 Nyanlegg, avskrivningar, sal, tilskot og nettoinvesteringar. Kroner per bruk. Regionar. Prosentvis fordeling

Investment, depreciation, sales, grant and net investment, NOK per holding. Regions. Percental composition

Regionar <i>Regions</i>	Austlandet <i>Eastern Norway</i>		Agder og Rogaland		Vest- landet <i>Western Norway</i>	Trøndelag		Nord-Noreg <i>Northern Norway</i>
	Flatbygder <i>Lowlands</i>	A. bygder <i>Other parts</i>	Jæren	A. bygder <i>Other parts</i>		Flatbygder <i>Lowlands</i>	A. bygder <i>Other parts</i>	
Nyanlegg i alt, kr <i>Total investments, NOK</i>	332 400	286 000	427 800	210 900	197 700	285 600	372 200	384 300
Maskinar og reiskapar, % <i>Machinery, equipment, %</i>	40	41	23	52	47	62	34	36
Driftsbygningar, % <i>Outbuildings, %</i>	46	47	66	29	41	33	61	57
Jord, mjølkekvote etc., % <i>Farmlands, milk quota etc., %</i>	14	12	11	19	12	5	5	6
Avskrivningar i alt, kr <i>Total depreciation, NOK</i>	161 900	120 600	196 700	132 100	114 000	139 500	133 000	126 900
Maskinar og reiskapar, % <i>Machinery, equipment, %</i>	43	48	29	43	45	41	44	48
Driftsbygningar, % <i>Outbuildings, %</i>	56	50	69	55	51	58	55	52
Jord, mjølkekvote etc., % <i>Farmlands, milk quota etc., %</i>	1	1	2	2	3	1	1	0
Sal og tilskot i alt, kr <i>Total sales and grants, NOK</i>	69 000	49 100	55 200	40 800	30 900	98 600	115 400	94 000
Maskinar og reiskapar, % <i>Machinery, equipment, %</i>	58	66	59	55	62	85	39	44
Driftsbygningar, % <i>Outbuildings, %</i>	28	25	36	32	28	8	58	54
Jord, mjølkekvote etc., % <i>Farmlands, milk quota etc., %</i>	13	8	5	13	9	7	3	2
Nettoinvestering 2012, kr <i>Net investment 2012, NOK</i>	101 500	116 300	175 900	37 900	52 800	47 500	123 800	163 400
Nettoinvestering 2011, kr <i>Net investment 2011, NOK</i>	128 300	107 800	105 100	72 600	37 800	- 11 200	217 100	20 200

I 2012 var nettoinvesteringa på deltakarbruka positiv i alle dei åtte regionane. Jæren hadde størst nettoinvestering per deltakarbruk. Flatbygdene i Trøndelag hadde, for tredje år på rad, lågast nettoinvestering.

Tabell 2.2 stadfestar langt på veg ein samanheng som er velkjend frå før i driftsgranskingane: Jo større jordbruksareal, jo større nettoinvestering. Men for 2012 må vi sjå alle bruk med mindre enn 200 daa under eitt for at regelen skal vere følgd. Gruppa «100-200 daa» hadde negativ nettoinvestering i 2012.

Nettoinvesteringa på det gjennomsnittlege driftsgranskingsbruket låg 18 prosent høgare i 2012 enn i 2011. 47 prosent av nettoinvesteringa i 2012 galdt driftsbygningar. Tilsvarende del for maskinar og reiskapar var 27 prosent. For «jord, mjølkekvote etc.» var delen 26 prosent.

Tabell 2.2 Nyanlegg, avskrivningar, sal, tilskot og nettoinvesteringar. Kroner per bruk
Grupper etter storleik. Prosentvis fordeling

Investment, depreciation, sales, subsidies and net investment, NOK per holding. Farm size.
Percental composition

Storleiksgrupper, dekar <i>Farm size, decares</i>	50–100	100–200	200–300	300–500	> 500	Alle bruk <i>All holdings</i> 2012	Alle bruk <i>All holdings</i> 2011
Nyanlegg i alt, kr <i>Total investments, NOK</i>	100 300	94 500	189 900	422 500	581 500	299 300	259 300
Maskinar og reiskapar, % <i>Machinery, equipment, %</i>	60	51	47	38	39	41	42
Driftsbygningar, % <i>Outbuildings, %</i>	4	37	43	55	46	48	45
Jord, mjølkevote etc., % <i>Farmlands, milk quota etc., %</i>	36	11	10	7	15	11	13
Avskrivningar i alt, kr <i>Total depreciation, NOK</i>	68 500	82 100	111 500	162 000	224 300	137 500	126 800
Maskinar og reiskapar, % <i>Machinery, equipment, %</i>	46	44	45	43	44	43	43
Driftsbygningar, % <i>Outbuildings, %</i>	43	54	54	56	55	55	55
Jord, mjølkevote etc., % <i>Farmlands, milk quota etc., %</i>	10	2	1	1	1	2	2
Sal og tilskot i alt, kr <i>Total sales and grants, NOK</i>	21 300	19 400	45 200	82 100	128 500	63 900	49 400
Maskinar og reiskapar, % <i>Machinery, equipment, %</i>	37	67	62	60	50	57	61
Driftsbygningar, % <i>Outbuildings, %</i>	29	23	26	35	41	35	30
Jord, mjølkevote etc., % <i>Farmlands, milk quota etc., %</i>	34	9	11	4	9	8	9
Nettoinvestering 2012, kr <i>Net investment 2012, NOK</i>	10 500	- 7 100	32 100	178 400	228 600	97 900	
Nettoinvestering 2011, kr <i>Net investment 2011, NOK</i>	28 200	43 500	79 100	110 900	132 300		83100

2.2.4 Avlingar

Avlingsmengdene for ulike vekstar går fram av hovudtabellane 3 og 4. Gjennomsnittleg avling på deltakarbruka i 2012 hadde ein fôrverdi som svarte til 347 FEm per dekar. Resultatet ligg 1 prosent over gjennomsnittet for dei tre førre åra.

I 2012 vart det hausta i snitt 401 kg bygg, 384 kg havre og 428 kg kveite per dekar. Alle dei tre kornslaga gav høgare avlingar i 2012 enn året før. Sett i høve til gjennomsnittet for perioden 2009–2011 er 2012-avlingane av bygg, havre og kveite høvesvis 4 prosent høgare, 1 prosent lågare og 6 prosent høgare. Middels potetavling i 2012 var 2 128 kg per dekar. Resultatet ligg 9 prosent under snittavlinga for dei tre førre åra.

I gjennomsnitt for alle deltakarbruk gav grovfôr 332 FEm per dekar i 2012. Det nivået er likt med snittet for dei tre åra før.

I 2012 var det deltakarbruka i flatbygdene i Trøndelag som oppnådde flest FEm per dekar grovfôrareal. Til vanleg har Jæren hatt denne posisjonen. Bruka i Nord-Noreg hadde lågast grovfôravlning per arealeining. I flatbygdene i Trøndelag vart det teke 446 FEm grovfôr per dekar i 2012. Dei nordnorske deltakarane oppnådde 258 FEm grovfôr per dekar.

2.2.5 Husdyrproduksjon

Gjennomsnittstal frå husdyrhaldet på deltakarbruka er viste i hovudtabell 5. Totalt dyretal av kvart slag er delt på alle deltakarbruk. Den same tabellen viser også korleis dyretalet per bruk varierer mellom regionane og mellom dei bruksgruppene som er inndelte etter arealstorleik. Målet med denne presentasjonen er å seie noko om kor viktige dei ulike dyreslaga er. Under er nokre av opplysningane frå hovudtabell 5 stilte opp og samanlikna med data frå fjoråret.

DYRETAL FORDELT PÅ ALLE DELTAKARBRUK

	2011	2012
Kyr	13,3	13,8
Andre storfe	23,1	23,6
Avlsgrisar	3,7	3,7
Andre grisar eldre enn to månader	18,8	19,3
Sauer	30,2	30,7
Geiter	4,1	4,0
Fjørfe	269	376

Fjørfe er den typen dyr som auka prosentvis mest i tal frå 2011 til 2012. Alle dyreslaga, med unntak for avlsgrisar og geiter, har hatt auke. Medan tal avlsgrisar er uendra, har geitetalet gått litt ned.

I hovudtabell 6 finst oversikt over både omsette mengder og avdrått for nokre husdyrprodukt. Tabell 2.3 inneheld berre avdråttstal.

Frå 2011 til 2012 gjekk mjølkeavdrått per årsku opp. Med unntak for 2011 har det vore auke i mjølkeavdrått per årsku kvart år sidan 1999. Resultatet for 2012 ligg 2 prosent over middelavdrått for 2009–2011. Tabell 2.3 fortel at mjølkeytinga per årsku har ein klar tendens til å auke med storleiken på jordbruksarealet.

Ytinga til mjølkegeitene gjekk også opp frå 2011 til 2012. Ytinga per dyr for 2012 ligg likevel 1 prosent lågare enn gjennomsnittsytinga for åra 2009–2011.

Produsert mengd av saue- og lammekjøtt, rekna per vinterfôra sau, var i 2012 lik snittet for dei tre førre åra.

Tabell 2.3 Avdrått per dyr

Livestock yield per unit

Regionar og storleiksgrupper		Mjolk per årsku, kg		Kjøtt per v.f.s., kg	Mjolk per årsgeit, kg
<i>Regions and farm size</i>		<i>Milk per cow, kg</i>		<i>Meat per sheep, kg</i>	<i>Milk per goat, kg</i>
		2012	2011	2012	2012
Austlandet	<i>Eastern Norway</i>				
Flatbygder	<i>Lowlands</i>	7 585	7 280	23	
Andre bygder	<i>Other parts</i>	6 981	6 898	31	714
Agder og Rogaland					
Jæren	<i>Jæren</i>	7 426	7 263	28	
Andre bygder	<i>Other parts</i>	6 975	6 992	25	
Vestlandet	<i>Western Norway</i>	7 221	7 139	26	650
Trøndelag					
Flatbygder	<i>Lowlands</i>	7 524	7 219	27	
Andre bygder	<i>Other parts</i>	7 337	7 192	28	
Nord-Noreg	<i>Northern Norway</i>	7 305	7 137	27	722
50-100 dekar	<i>50-100 decares</i>	6 019	5 872	26	700
100-200 dekar	<i>100-200 decares</i>	6 631	6 771	25	702
200-300 dekar	<i>200-300 decares</i>	7 144	7 059	26	713
300-500 dekar	<i>300-500 decares</i>	7 401	7 173	27	728
> 500 dekar	<i>> 500 decares</i>	7 440	7 319	29	
Alle bruk 2012	<i>All holdings 2012</i>	7 270		27	707
Alle bruk 2011	<i>All holdings 2011</i>		7 134	26	682

2.2.6 Oppnådde produktprisar

Prisar til produsent finst i hovudtabell 8 og i tabellane 2.4 og 2.5.

Prisane på egg, kukjøtt og kveite har gått mest opp (prosentvis) frå 2011 til 2012. Utslaget er størst for egg, med 12 prosent auke. Både kumjolk, geitemjolk, saue- og lammekjøtt og ull har hatt prisauke på minst 7 prosent. Av dei produkta som er med i tabellane 2.4 og 2.5, er det berre smågrisar som har hatt nedgang i pris.

Dei prisvariasjonane som finst mellom regionar, er det naturleg å tru at er knytte til dei lokale omsetningsledda. Kvalitetsskilnader ved produkta kan også spele ei rolle. I 2012, som i åra før, låg prisane på kjøtt jamt over lågare i Nord-Noreg enn i andre regionar. I 2012 var også prisen på kumjolk lågast i Nord-Noreg. På den andre sida har dei nordnorske deltakarane oppnådd høgast smågrispris. Potetprisane har gjennom fleire år vore høgare i Nord-Noreg enn elles i landet, men her er det snakk om små totalmengder, slik at det gjer stort utslag når noko av salet skjer direkte til forbrukaren.

Prisen på kumjolk i 2012 er registrert med høgast verdi i flatbygdene på Austlandet. Det same gjeld prisane på kukjøtt, anna storfekjøtt og saue- og lammekjøtt.

Tabell 2.5 gir ikkje grunnlag for å peike på nokon klar samanheng mellom bruksstorleik og oppnådde prisar. Men vi ser at i 2012 har bruka med størst areal oppnådd høgast pris for fleire produkt: Bygg, havre, kukjøtt, anna storfekjøtt, saue- og lammekjøtt og egg. At prisen på poteter var mykje høgare i gruppa «50–100 daa» enn hos dei andre, skuldast at direktesal til forbrukarar har gitt størst utslag i den «minste» arealgruppa.

Tabell 2.4 Oppnådde priser, eksklusive tilskot. Kroner per kg. Regionar

Prices at farm gate. NOK per kg. Regions

Regionar <i>Regions</i>	Austlandet <i>Eastern Norway</i>		Agder og Rogaland		Vestlandet <i>Western Norway</i>	Trøndelag		Nord- Noreg <i>Northern Norway</i>
	Flatbygder <i>Lowlands</i>	A. bygder <i>Other p.</i>	Jæren <i>Jæren</i>	A. bygder <i>Other p.</i>		Flatbygder <i>Lowlands</i>	A. bygder <i>Other p.</i>	
Bygg <i>Barley</i>	2,20	2,15	1,90	2,08	1,95	2,09	2,13	1,26
Havre <i>Oats</i>	2,03	1,88		1,79		2,08		
Kveite <i>Wheat</i>	2,24	2,37				1,82		
Poteter <i>Potatoes</i>	2,40	2,71	1,75	4,12	5,75	2,84		8,48
Kumjolk, per l <i>Cow's milk, per l</i>	5,03	4,79	4,92	4,78	4,78	4,91	4,82	4,47
Kukjot <i>Cow's meat</i>	40,68	39,86	40,31	40,39	40,10	39,96	39,29	38,09
Anna storfekjot <i>Beef</i>	49,76	46,80	46,05	47,30	46,07	47,92	45,84	42,69
Smågris, per stk. <i>Piglets, per unit</i>	940	923	970	897	851	860	854	1182
Svinekjot <i>Pork</i>	24,79	21,91	23,67	25,75	25,21	25,42	25,56	22,73
Saue- og lammekjot <i>Mutton and lamb</i>	46,45	44,33	44,98	43,88	42,77	45,99	45,55	40,64
Ull <i>Wool</i>	33,28	32,79	35,07	30,07	29,73	30,79	35,22	34,27
Geitemjolk, per l <i>Goat's milk, per l</i>		6,66			5,84			6,06
Egg <i>Eggs</i>	16,81	15,63	15,18	16,92	16,06			

Tabell 2.5 Oppnådde priser, eksklusive tilskot. Kroner per kg. Storleiksgrupper

Prices at farm gate. NOK per kg. Farm size

Storleiksgrupper, dekar <i>Farm size, decares</i>	50-100	100-200	200-300	300-500	> 500	Alle bruk <i>All holdings</i>	Endringar frå 2011 <i>Changes from 2011</i>
Bygg <i>Barley</i>	2,12	2,08	2,12	2,09	2,23	2,15	+0,05
Havre <i>Oats</i>	1,86	2,02	1,95	2,00	2,02	2,00	+0,09
Kveite <i>Wheat</i>	2,36	2,31	2,46	2,40	2,41	2,41	+0,18
Poteter <i>Potatoes</i>	5,90	4,32	3,06	2,79	2,45	2,75	+0,12
Kumjolk, per l <i>Cow's milk, per l</i>	4,86	4,77	4,88	4,83	4,83	4,83	+0,34
Kukjot <i>Cow's meat</i>	39,76	39,37	39,72	39,76	40,17	39,81	+3,06
Anna storfekjot <i>Beef</i>	45,63	45,62	45,18	46,63	47,05	46,46	+2,20
Smågris, per stk. <i>Piglets, per unit</i>	900	904	910	1008	903	940	-18
Svinekjot <i>Pork</i>	24,33	25,10	23,44	25,00	24,68	24,65	+0,29
Saue- og lammekjot <i>Mutton and lamb</i>	40,89	43,03	43,06	44,18	44,53	43,65	+2,92
Ull <i>Wool</i>	33,14	29,89	31,88	34,06	31,92	32,23	+2,14
Geitemjolk, per l <i>Goat's milk, per l</i>	6,22	6,42	5,53	5,83		6,11	+0,41
Egg <i>Eggs</i>		15,77	15,82	15,61	20,17	16,50	+1,82

2.2.7 Kostnader

Hovudtabell 13 gir eit detaljert bilete av jordbrukskostnadene på deltakarbruka. Dei variable kostnadene er presenterte i hovudtabell 13a, dei faste i 13b. Netto mekaniseringskostnad er med i hovudtabell 15.

Totalkostnaden i jordbruket i 2012 var i gjennomsnitt kr 1 157 800 per deltakarbruk. Summen var 9 prosent høgare enn i 2011. Jæren og «andre bygder» på Austlandet har hatt høvesvis 11 prosent og 10 prosent kostnadsauke frå 2011 til 2012. Auken var mindre i dei andre regionane, og minst i «andre bygder» i Trøndelag. Der var han 2 prosent. Blant storleiksgruppene har bruk med 300–500 dekar hatt størst kostnadsauke, 11 prosent. For bruk med mindre enn 100 daa vart kostnadsnivået redusert. I gruppa «0-50 daa» har nedgangen vore heile 6 prosent.

Faste kostnader utgjorde 52 prosent av totalkostnaden på gjennomsnittsbruket i 2012. Altså var 48 prosent av totalen variable kostnader. Den prosentvise fordelinga mellom faste og variable kostnader året før var 53 prosent mot 47 prosent. Kraftfôr og anna innkjøpt fôr stod for 57 prosent av variable kostnader i 2012, som i 2011.

Faste kostnader har tre dominerande postar: Avskrivningar, vedlikehald og leigd arbeid. I 2012 var dei respektive delane til desse postane 12 prosent, 9 prosent og 10 prosent av totalkostnaden.

Netto mekaniseringskostnad³ i 2012 var kr 206 700 i gjennomsnitt for alle deltakarbruka. Sett i høve til året før var det ein oppgang på 6 prosent.

2.2.8 Inntekter

Jordbruksinntektene går fram av hovudtabell 14. I gjennomsnitt oppnådde deltakarane ei samla produksjonsinntekt på kr 1 537 800 i 2012. Samanlikna med 2011 var beløpet 12 prosent høgare. Planteproduksjon (utan tilskot) bidrog med 12 prosent av inntekta, og husdyrhald (heller ikkje her er tilskot inkludert) stod for 58 prosent. Det betyr at 30 prosent av total produksjonsinntekt kom frå tilskot, bortleige av maskinar, sal av mjølkekvote med meir.

Oppstillinga nedanfor fortel korleis inntekta frå ulike kjelder endra seg frå 2011 til 2012 på gjennomsnittsbruket i driftsgranskingane:

Korn og oljefrø	+ 17 %
Poteter, grønsaker, frukt og bær	+ 20 %
Planteprodukt i alt	+ 17 %
Storfe: Mjølke	+ 16 %
Storfe: Livdyr og slakt	+ 11 %
Svin	+ 4 %
Sau	+ 7 %
Geit	+ 15 %
Fjørfe	+ 38 %
Husdyr i alt	+ 14 %
Tilskot	+ 8 %

³ Sjå kapittel 1.8 for nærare forklaring.

At inntektene frå fjørfe har auka sterkt, skuldast både større produksjonsomfang og prisauke. Elles er prisauke den viktigaste årsaken til at inntekta frå dei ulike kjeldene har gått opp. For korn og oljefrø betyr det også noko at avlingane var større i 2012 enn året før. Svin har gitt minst inntektsauke. Sau og tilskot høyrer også med blant inntektskjeldene med lågast vekst.

Tabell 2.6 gir oversikt over dei ulike typane tilskot som deltakarane har motteke. Beløpa auka frå 2011 til 2012, med unnatak for refusjon av avløysarutgifter. Samleposten «andre tilskot» utgjorde også ein større sum i 2012 enn året før.

Tabell 2.6 Tilskot. 1000 kroner per bruk

Support. NOK 1000 per holding

Regionar. Storleiksgrupper <i>Regions. Farm size</i>	Arealtilskot <i>Acreage support</i>			Kulturland- skaps- tilskot <i>Cultural landscape support</i>	Tilskot til husdyr <i>Livestock support</i>	Pristilskot <i>Deficiency Payment</i>	Refusjon av avløysar- utgifter <i>Repayment, hired labour cost</i>	Andre tilskot <i>Other support</i>	Sum tilskot ⁴ <i>Total</i>
	Korn <i>Cereals</i>	Grovfôr <i>Fodder crops</i>	Sals- avling <i>Crops for sale</i>						
Austlandet	<i>Eastern Norway</i>								
Flatbygder	<i>Lowlands</i>			76,9	47,0	36,6	32,2	42,6	288,5
Andre bygder	<i>Other parts</i>			58,0	92,5	115,7	55,9	71,7	447,8
Agder og Rogaland									
Jæren	<i>Jæren</i>			49,7	132,5	86,0	61,3	38,1	377,3
Andre bygder	<i>Other parts</i>			50,3	120,0	124,3	58,3	56,0	459,8
Vestlandet	<i>Western Norway</i>			40,1	101,7	156,6	57,4	51,4	455,6
Trøndelag									
Flatbygder	<i>Lowlands</i>			62,5	81,1	81,2	50,0	36,5	370,1
Andre bygder	<i>Other parts</i>			57,8	120,2	147,4	76,0	59,9	519,9
Nord-Noreg	<i>Northern Norway</i>			60,2	116,0	281,9	65,3	48,0	641,9
50 – 100 dekar	<i>50 -100 decares</i>			18,0	31,6	104,6	18,9	36,1	240,5
100 – 200 dekar	<i>100 -200 decares</i>			28,9	72,2	98,3	45,2	32,0	308,1
200 – 300 dekar	<i>200 -300 decares</i>			43,5	91,1	112,8	56,9	45,6	393,5
300 – 500 dekar	<i>300 -500 decares</i>			66,8	109,7	147,1	62,4	54,3	500,9
> 500 dekar	<i>>500 decares</i>			121,8	127,6	157,6	59,4	90,5	646,4
Alle bruk 2012	<i>All holdings 2012</i>			57,9	94,1	126,4	54,0	51,2	435,9
Alle bruk 2011	<i>All holdings 2011</i>			57,1	85,7	112,7	54,2	48,8	405,4

2.2.9 Oppnådde driftsresultat

Dei økonomiske resultatata som vart oppnådde i 2012, er viste i hovudtabell 16. Nokre data derifrå er med i tabellane 2.7–2.10. Tabell 2.9 presenterer *skattejustert vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk*. Det særskilte inntektsfrådraget som gjeld for jordbruket, heretter kalla jordbruksfrådraget, er ein inntektspolitisk reiskap som har vore nytta sidan inntektsåret 2000. Inntektseffekten av jordbruksfrådraget har frå og med rekneskapsåret 2007 vore trekt inn i driftsgranskingane som supplement til dei resultatata for lønsemd som tradisjonelt har vore presenterte. Skatt i jordbruket er elles behandla som eit eige tema i kapittel 4. Der, og i kapittel 1.8, er det forklart korleis det skattejusterte vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk er rekna ut. Vi viser også til kapitla 1.7 og 1.8 når det gjeld klargjering av kva dei ulike resultatmåla fortel og korleis samanhengen mellom dei er.

⁴ Botnfrådrag vert trekt frå før sum tilskot vert rekna ut.

Det gjennomsnittlege driftsoverskotet per bruk i driftsgranskingane gjekk opp med 25 prosent frå 2011 til 2012. Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk gjekk opp med 21 prosent. Ein auke på 28 prosent er registrert for vederlaget til familiens arbeid og eigenkapital per årsverk.

Familiens arbeidsforteneste per årsverk har gått opp med 30 prosent. Satsen for det kalkulerede rentekravet på innsett jordbrukskapital er halden på 3 prosent for både 2011 og 2012.

I driftsgranskingane er det særleg vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk som vert nytta for å måle lønsemd, og dette resultatet vert ofte omtalt som jordbruksinntekt. Jordbruksinntekta på det gjennomsnittlege driftsgranskingsbruket hadde altså stor framgang i 2012. Fleire positive element har gjort utslag: Auka produktprisar, volumauke for husdyrprodukt og større kornavlingar.

Utviklinga var klart positiv i alle regionar. Auken var sterkast i flatbygdene på Austlandet og i «andre bygder» i Trøndelag, svakast på Vestlandet og på Jæren.

Det har gjennom mange år i driftsgranskingane vore tendens til at den innbyrdes rekkjefølgja mellom arealgruppene er slik: Jo større areal, jo større vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk. Det mønsteret gjeld i mindre grad for 2012, men bruk med meir enn 300 daa er registrerte med høgast jordbruksinntekt. Korleis dei ulike driftsformene er representerte i forskjellige storleiksgrupper, betyr mykje for korleis lønsemda varierer desse gruppene imellom.

Skattejusteringa av vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk, målt i kroner, betydde i 2012 mest i flatbygdene i Trøndelag og minst på Jæren. Når deltakarbruka vert delte inn etter storleiken på arealet, ser vi at skattejusteringa utgjorde minst beløp per årsverk på dei største bruka. Her er det grunn til å nemne at på bruk med mindre enn 50 dekar jordbruksareal, som ikkje er med i tabell 2.9, utgjorde skattejusteringa berre kr 27 200 per bruk i 2012. Desse bruka med lite areal har til dels arbeidsintensiv produksjon, som til dømes gartneridrift eller fjørfehald.

Det er logisk at skilnaden mellom ordinært vederlag og skattejustert vederlag er størst på dei bruka som har færrest arbeidstimar. Jordbruksfrådraget vert jo gitt per bruk, medan det skattejusterte vederlaget er rekna ut per årsverk.

Tabell 2.7 Driftsoverskot. Familiens arbeidsforteneste i jordbruket. Kroner

Net income, agriculture. Family labour income, agriculture. NOK

Regionar Storleiksgrupper	<i>Regions Farm size</i>	Driftsoverskot		Familiens arbeidsforteneste			
		<i>Net income</i>		<i>Family labour income</i>			
		2012	2011–2012	Per bruk		Per årsverk	
			Endring	2012	2011–2012	2012	2011–2012
			<i>Change</i>	<i>Per holding</i>	<i>Per man-year</i>		<i>Change</i>
				2012	2011–2012	2012	2011–2012
			<i>Change</i>	<i>Change</i>	<i>Change</i>	<i>Change</i>	<i>Change</i>
Austlandet	<i>Eastern Norway</i>						
Flatbygder	<i>Lowlands</i>	285 400	+31 %	189 400	+47 %	195 200	+43 %
Andre bygder	<i>Other parts</i>	317 400	+40 %	250 000	+50 %	210 000	+51 %
Agder og Rogaland							
Jæren	<i>Jæren</i>	596 800	+11 %	465 300	+13 %	309 900	+15 %
Andre bygder	<i>Other parts</i>	388 400	+20 %	309 100	+25 %	240 900	+29 %
Vestlandet	<i>Western Norway</i>	374 200	+17 %	311 800	+21 %	209 600	+20 %
Trøndelag							
Flatbygder	<i>Lowlands</i>	469 200	+29 %	384 400	+32 %	301 300	+32 %
Andre bygder	<i>Other parts</i>	439 000	+32 %	357 700	+41 %	242 800	+45 %
Nord-Noreg	<i>Northern Norway</i>	415 700	+17 %	343 200	+19 %	256 900	+20 %
50-100 dekar	<i>50-100 decares</i>	228 100	+29 %	198 700	+34 %	221 900	+34 %
100-200 dekar	<i>100-200 decares</i>	245 900	+18 %	202 700	+23 %	192 400	+28 %
200-300 dekar	<i>200-300 decares</i>	351 200	+26 %	289 100	+33 %	235 000	+30 %
300-500 dekar	<i>300-500 decares</i>	433 600	+24 %	337 000	+28 %	241 000	+28 %
> 500 dekar	<i>>500 decares</i>	538 300	+22 %	391 600	+30 %	252 800	+29 %
Alle bruk	<i>All holdings</i>	380 000	+25 %	299 100	+30 %	234 300	+30 %

Tabell 2.8 Vederlag til arbeid og egenkapital. Vederlag til familiens arbeid og egenkapital. Kroner per årsverk

Return on labour and own capital. Return on family labour and own capital. NOK per man-year

Regionar Storleiksgrupper	Regions Farm size	Vederlag til arbeid og egenkapital per årsverk <i>Return on labour and own capital per man-year</i>		Vederlag til familiens arbeid og egenkapital per årsverk <i>Return on family labour and own capital per man-year</i>	
		2012	2011–2012 Endring Change	2012	2011–2012 Endring Change
Austlandet	<i>Eastern Norway</i>				
Flatbygder	<i>Lowlands</i>	247 200	+ 20 %	228 100	+ 32 %
Andre bygder	<i>Other parts</i>	255 400	+ 35 %	237 000	+ 46 %
Agder og Rogaland					
Jæren	<i>Jæren</i>	321 900	+ 14 %	326 600	+ 17 %
Andre bygder	<i>Other parts</i>	278 700	+ 18 %	264 600	+ 26 %
Vestlandet	<i>Western Norway</i>	244 600	+ 14 %	229 100	+ 19 %
Trøndelag					
Flatbygder	<i>Lowlands</i>	318 500	+ 25 %	315 100	+ 29 %
Andre bygder	<i>Other parts</i>	275 500	+ 30 %	263 100	+ 41 %
Nord-Noreg	<i>Northern Norway</i>	275 700	+ 16 %	260 800	+ 19 %
50-100 dekar	<i>50-100 decares</i>	238 600	+ 15 %	236 200	+ 32 %
100-200 dekar	<i>100-200 decares</i>	230 000	+ 21 %	210 800	+ 27 %
200-300 dekar	<i>200-300 decares</i>	271 000	+ 22 %	255 500	+ 27 %
300-500 dekar	<i>300-500 decares</i>	269 700	+ 18 %	259 700	+ 25 %
> 500 dekar	<i>> 500 decares</i>	295 800	+ 21 %	280 000	+ 25 %
Alle bruk	<i>All holdings</i>	268 800	+ 21 %	255 500	+ 28 %

Tabell 2.9 Skattejustert vederlag til arbeid og egenkapital. Kroner per årsverk

Tax-adjusted return on labour and own capital. NOK per man-year

Regionar Storleiksgrupper	Regions Farm size	Skattejustert vederlag til arbeid og egenkapital <i>Tax-adjusted return on labour and own capital</i>	Skilnaden mellom ordinært og skattejustert vederlag <i>Return difference caused by tax adjustment</i>
		2012	2012
Austlandet	<i>Eastern Norway</i>		
Flatbygder	<i>Lowlands</i>	281 200	34 000
Andre bygder	<i>Other parts</i>	287 400	32 000
Agder og Rogaland			
Jæren	<i>Jæren</i>	350 100	28 200
Andre bygder	<i>Other parts</i>	310 800	32 100
Vestlandet	<i>Western Norway</i>	275 800	31 200
Trøndelag			
Flatbygder	<i>Lowlands</i>	355 700	37 200
Andre bygder	<i>Other parts</i>	309 500	34 000
Nord-Noreg	<i>Northern Norway</i>	310 400	34 700
50-100 dekar	<i>50-100 decares</i>	270 400	31 800
100-200 dekar	<i>100-200 decares</i>	264 900	34 900
200-300 dekar	<i>200-300 decares</i>	307 000	36 000
300-500 dekar	<i>300-500 decares</i>	301 400	31 700
> 500 dekar	<i>> 500 decares</i>	326 000	30 200
Alle bruk	<i>All holdings</i>	301 600	32 800

Tabell 2.10 Lønsevne i jordbruket. Kroner per bruk og kroner per time. Lønsevneprosent

Capacity to pay, agriculture. NOK per holding, NOK per hour. Percentage

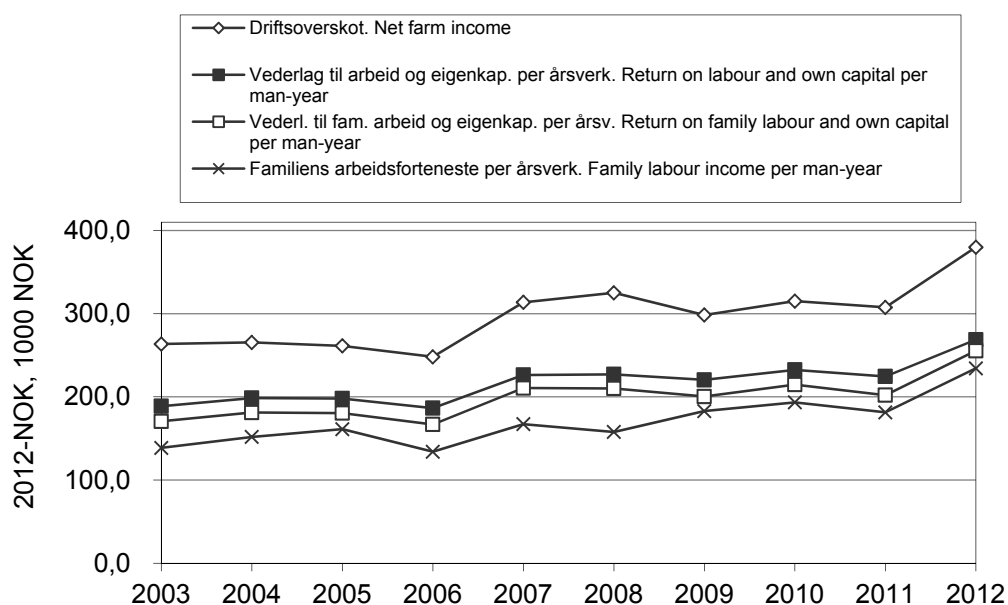
Regionar Storleiksgupper	Regions Farm size	Lønsevne, kr per bruk Capacity to pay, NOK per holding	Lønsevne, kr per time Capacity to pay, NOK per hour	Lønsevneprosent Capacity to pay, Percentage
Austlandet	<i>Eastern Norway</i>			
Flatbygder	<i>Lowlands</i>	305 000	121,30	72
Andre bygder	<i>Other parts</i>	347 600	126,80	76
Agder og Rogaland				
Jæren	<i>Jæren</i>	649 800	167,98	99
Andre bygder	<i>Other parts</i>	453 200	141,58	83
Vestlandet	<i>Western Norway</i>	421 200	124,04	77
Trøndelag				
Flatbygder	<i>Lowlands</i>	461 300	166,30	99
Andre bygder	<i>Other parts</i>	461 400	140,25	86
Nord-Noreg	<i>Northern Norway</i>	465 500	147,74	92
50-100 dekar	<i>50-100 decares</i>	320 300	124,32	82
100-200 dekar	<i>100-200 decares</i>	269 800	116,29	69
200-300 dekar	<i>200-300 decares</i>	384 800	137,90	82
300-500 dekar	<i>300-500 decares</i>	464 400	138,37	84
> 500 dekar	<i>> 500 decares</i>	557 400	149,04	90
Alle bruk 2012	<i>All holdings 2012</i>	415 200	136,80	83
Alle bruk 2011	<i>All holdings 2011</i>	333 400	111,87	70

Lønsevne per time, rekna som gjennomsnitt for alle deltakarbruk, gjekk opp med 22 prosent frå 2011 til 2012. Når vi reknar ut lønsevne per time, ser vi familiarbeid og leigd hjelp under eitt. Derfor kan det skje at lønsevne per time og familiens arbeidsforteneste per årsverk endrar seg nokså ulikt. I 2012 var det moderat skilnad i endringstakt.

Lønsevneprosenten fortel korleis den kalkulererte godtgjersla for utført arbeid i jordbruket står i høve til den godtgjersla som måtte ha vorte utbetalt om brukarfamilien skulle ha vore løna etter tariff.

Frå 2011 til 2012 steig lønsevneprosenten på deltakarbruka med 13 prosentpoeng.

Figur 2.1 viser lønsemda gjennom dei siste 10 åra på det gjennomsnittlege driftsgranskingsbruket. Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk var 42 prosent høgare i 2012 enn i 2003, målt i faste 2012-kroner.

Figur 2.1 Driftsresultat for alle bruk, 2003–2012. Faste 2012-kroner
Operating results for all holdings, 2003–2012. 2012-NOK

2.3 Gjennomsnittresultat⁵ og variasjonsanalysar for utvalde driftsformer

2.3.1 Produksjon av kumjøl og storfeslakt

Hovudtabell: 17a.

Ifølgje tabell 2.11 har vederlaget til arbeid og egenkapital per årsverk innanfor denne driftsforma gått opp med 21 prosent frå 2011 til 2012. Auke i prisane på mjølk og kjøt har vore viktig for den positive utviklinga.

I 2012 var vederlaget til arbeid og egenkapital per årsverk 55 prosent høgare enn resultatet frå 2003, målt i faste 2012-kroner. Figur 2.2 gir eit bilete av lønsemda gjennom det siste tiåret.

Figur 2.3 viser korleis verdien av egedelane til brukarfamilien, og fordelinga mellom egenkapital og gjeld, har endra seg etter 2003. Jordbruket sin del av totalkapitalen utgjorde 56 prosent i 2003 og 60 prosent i 2012. I løpet av tiåret har gjeldsprosenten auka frå 42 til 45.

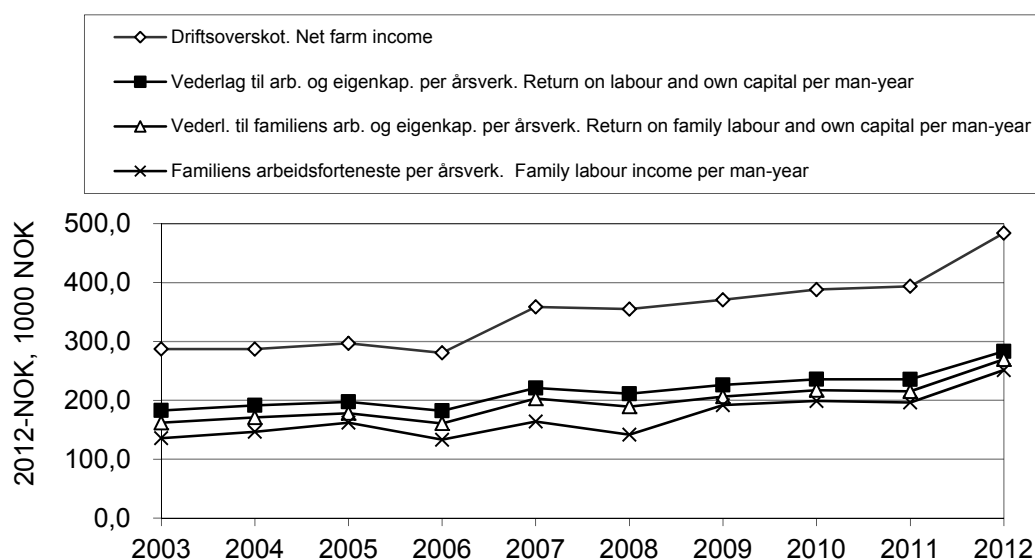
For 2012 slår skattejustering ut med kr 32 500 per årsverk i vederlaget til arbeid og egenkapital.

⁵ Sjå kapitla 1.7 og 1.8 for forklaring av omgrep.

Tabell 2.11 Produksjon av kumjølke og storfeslakt

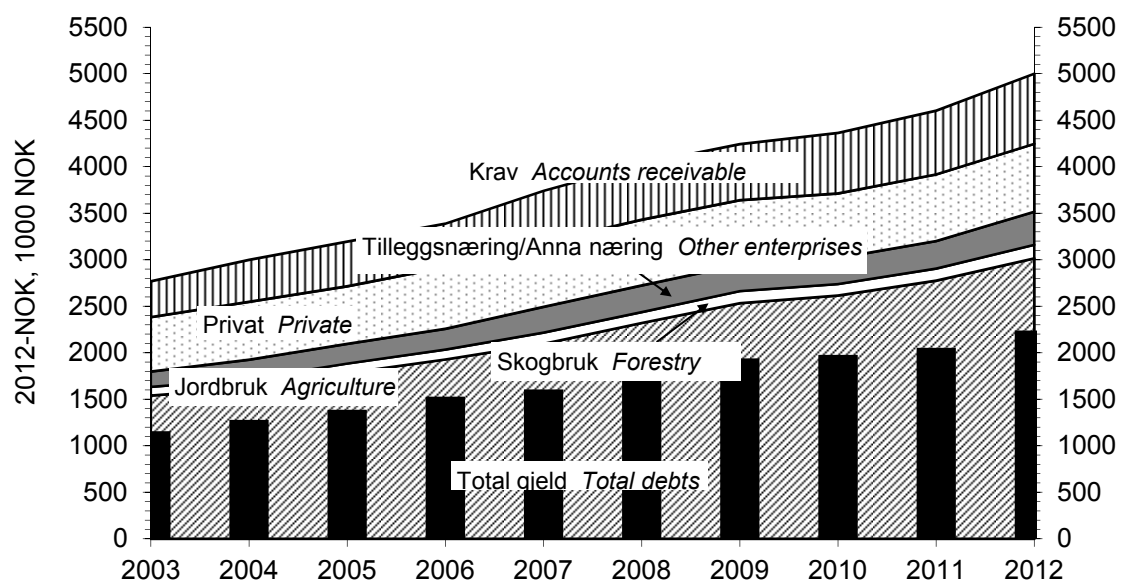
Combined dairy and beef farming

		2012	2011
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	320	313
Jordbruksareal, daa	<i>Agricultural land, daa</i>	344	335
Avling, FEm per daa	<i>Total crops, FUm/daa</i>	359	352
Tal årskyr	<i>Number of cows</i>	23,7	22,2
Mjølke per årsku, kg	<i>Milk per cow, kg</i>	7 247	7 141
Oppnådde priser, kr	<i>Prices obtained, NOK</i>		
Mjølke, per l	<i>Milk, per l</i>	4,85	4,50
Kukjøte, per kg	<i>Meat (cow), per kg</i>	39,59	36,29
Anna storfekjøte, per kg	<i>Meat (beef), per kg</i>	45,64	43,82
Familiens arbeidsforteneste, kr per årverk	<i>Family labour income, NOK per man-year</i>	251 400	194 900
Vederlag til arbeid og EK, kr per årverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	283 300	233 900
Vederlag til familiens arbeid og EK, kr per årverk	<i>Return on family labour and own capital, NOK per m-y</i>	269 400	213 600
Skattejustert vederlag til arb. og EK, kr per årverk	<i>Tax-adjusted return on labour and own cap., NOK per m-y</i>	315 800	261 000
Lønsevne i jordbruket, kr per time	<i>Capacity to pay, agriculture, NOK per hour</i>	145,55	118,48

Figur 2.2 Driftsresultat for bruk med produksjon av kumjølke og storfeslakt, 2003–2012. Faste 2012-kroner

Operating results for combined dairy and beef farming, 2003–2012. NOK-2012

Figur 2.3 Samansetjing av egedelar og total gjeld per bruk, 2003–2012. Bruk med produksjon av kumjølke og storfeslakt. Faste 2012-kroner
 Assets and debts per holding, 2003–2012. Combined dairy and beef farming. NOK-2012

I tabellane 2.12 og 2.13 er talmaterialet gruppert etter talet på årskyr, og ikkje ut frå storleiken på jordbruksarealet. Avskrivning er inkludert i dei faste kostnadene som desse tabellane presenterer.

Tabell 2.12 viser at vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk i 2012 auka med aukande tal årskyr. Tal arbeidstimar per årsku var vesentleg lågare i dei to gruppene med flest kyr, og det betyr mykje for fleire av dei viste resultatane.

Grappa med 18–28 årskyr er den største, målt i tal deltakarar. Fleire data for denne grappa er viste i tabell 2.13. Jæren og «andre bygder» i Agder og Rogaland hadde med såpass få deltakarbruk med 18–28 årskyr i 2012 at tal derifrå ikkje vert publiserte.

Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk var størst på bruka i flatbygdene på Austlandet. Denne grappa hadde store faste kostnader, men også eit høgt dekningsbidrag per årsku. Bruka i flatbygdene i Trøndelag oppnådde lågast vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk. Deltakarane her hadde klart flest arbeidstimar per årsku.

Tabell 2.12 Produksjon av kumjølkk og storfeslakt. Inndeling etter talet på årskyr

Combined dairy and beef farming. Groups by number of cows

Årskyr	<i>Cows</i>	< 12	12-18	18- 28	> 28
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	27	100	111	82
Jordbruksareal, daa	<i>Agricultural land, decares</i>	175	251	338	492
Grovfôr per årsku, daa	<i>Coarse fodder per cow, decares</i>	17,7	15,6	14,0	11,5
Avling i alt, FEm per daa	<i>Total crops, FUm per decare</i>	279	325	350	414
Tal kyr	<i>Number of cows</i>	9,2	15,4	22,5	40,1
Produsert mjølk, kg per årsku	<i>Milk per cow, kg</i>	5 965	6 651	7 072	7 270
Produsert kjøt, kg per årsku	<i>Meat per cow, kg</i>	205	228	248	264
Arbeidsinnsats i alt, timar	<i>Labour input, hours</i>	2 413	3 215	3 680	4 307
Utført av: Familien	<i>By: Family</i>	2 030	2 546	2 837	3 072
Leigd arbeidshjelp	<i>Hired workers</i>	383	670	843	1 235
Per årsku	<i>Per cow</i>	261	209	164	107
Oppnådde prisar, kr	<i>Prices obtained, NOK</i>				
Mjølkk, per l	<i>Milk, per l</i>	4,91	4,85	4,84	4,85
Kukjøtt, per kg	<i>Meat (cow), per kg</i>	39,11	38,92	39,65	39,95
Anna storfekjøtt, per kg	<i>Meat (beef), per kg</i>	41,49	45,38	45,93	45,69
Produksjonsinntekt i alt, kr	<i>Total output, NOK</i>	727 200	1 143 900	1 627 100	2 639 300
Per årsku	<i>Per cow</i>	78 800	74 300	72 500	65 800
Av denne: Mjølkk	<i>Of which: Milk</i>	27 700	30 300	32 300	33 000
Livdyr og slakt	<i>Cattle, beef and cow's meat</i>	10 100	11 600	12 600	13 400
Tilskot	<i>Production allowances</i>	37 700	30 000	25 000	17 300
Kostnader i alt, kr	<i>Total costs, NOK</i>	473 600	800 500	1 118 200	1 940 900
Per årsku	<i>Per cow</i>	51 300	52 000	49 800	48 400
Variable kostnader per årsku	<i>Variable costs per cow</i>	20 400	22 400	22 800	22 700
Av desse: Innkjøpt fôr	<i>Of which: Fodder</i>	11 400	12 700	13 500	14 700
Faste kostnader per årsku	<i>Fixed costs per cow</i>	31 000	29 600	27 000	25 600
Av desse: Leigd arbeid	<i>Of which: Hired labour</i>	6 300	6 400	5 600	4 500
Maskinar	<i>Machinery</i>	10 600	10 700	10 300	8 900
Driftsbygningar	<i>Outbuildings</i>	4 700	5 000	4 600	6 100
Dekningsbidrag, kr per årsku	<i>Gross margin, NOK per cow</i>	58 400	51 900	49 600	43 000
Dekn.bidr. ekskl. tilsk., kr per årsku	<i>Gross m. excl. grants, NOK per cow</i>	20 800	21 900	24 600	25 800
Innsett kapital, kr per årsku	<i>Capital, NOK per cow</i>	104 900	111 300	114 400	137 600
Eigenkapitalprosent	<i>% own capital of total assets</i>	77	62	58	46
Driftsoverskot jordbruk, kr	<i>Net farm income, NOK</i>	253 600	343 400	508 900	698 400
Vederlag til arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	232 200	236 600	296 300	319 300
Vederlag til familiens arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on family labour and own capital, NOK per man-year</i>	215 300	216 800	285 900	311 000
Familiens arbeidsforteneste, kr per årsverk	<i>Family labour income, NOK per man-year</i>	197 300	201 700	265 500	293 500
Lønsevne, kr per time	<i>Capacity to pay, NOK per hour</i>	117,31	121,44	151,59	165,72

Tabell 2.13 Produksjon av kumjølke og storfeslakt, 18–28 årskyr. Regionar

Combined dairy and beef farming, 18–28 cows⁶. Regions

	Austlandet <i>Eastern Norway</i>		Vestlandet <i>Western Norway</i>	Trøndelag		Nord-Noreg <i>Northern Norway</i>
	Flatbygder	Andre bygder		Flatbygder	Andre bygder	
	<i>Lowlands</i>	<i>Other parts</i>	<i>Lowlands</i>	<i>Other parts</i>		
Tal bruk	7	16	23	9	23	23
Jordbruksareal i alt, daa	360	363	275	305	316	427
Grovfôr per årsku, daa	12,8	14,1	12,2	13,0	13,7	18,7
Avling i alt, FEm per daa	415	376	371	370	421	247
Tal årskyr	22,5	23,6	21,7	22,4	22,4	22,0
Produsert mjølke, l per årsku	7 426	6 709	7 024	6 906	7 207	7 379
Produsert kjøtt, kg per årsku	346	265	232	205	235	233
Arbeidsinnsats i alt, timar	3 776	3 664	3 591	4 082	3 735	3 698
Utført av: Familien	2 754	2 706	2 852	3 483	2 934	2 732
Leigd arbeidskraft	1 021	958	739	599	801	966
Per årsku	168	155	166	183	167	168
Oppnådde prisar, kr						
Mjølke, per l	4,78	4,86	4,79	5,14	4,83	4,77
Kukjøtt, per kg	41,83	38,99	39,26	40,18	39,50	38,87
Anna storfekjøtt, per kg	54,00	46,50	46,67	47,25	45,38	41,26
Produksjonsinntekt i alt, kr	1 958 700	1 675 000	1 526 800	1 503 100	1 540 000	1 758 900
Per årsku	87 200	71 000	70 500	67 200	68 900	79 900
Av denne: Mjølke	32 800	30 500	31 800	33 200	32 700	34 000
Livdyr og slakt	22 100	13 200	11 900	11 000	11 400	10 800
Tilskot	25 400	24 400	23 900	21 900	22 600	32 900
Kostnader i alt, kr	1 385 000	1 179 600	1 030 400	981 300	1 050 100	1 228 000
Per årsku	61 600	50 000	47 600	43 900	47 000	55 800
Variable kostnader per årsku	28 300	22 200	22 500	20 500	21 100	25 200
Av desse: Innkjøpt fôr	13 900	12 300	13 800	12 800	13 000	14 600
Faste kostnader per årsku	33 300	27 800	25 000	23 400	25 900	30 600
Av desse: Leigd arbeid	9 200	5 400	4 900	4 000	5 400	6 400
Maskinar	10 800	10 900	9 800	9 300	9 400	12 300
Driftsbygningar	4 300	4 900	4 100	4 300	5 000	4 900
Dekningsbidrag, kr per årsku	58 900	48 800	48 000	46 700	47 800	54 700
Dekn.b. ekskl. tilskot, kr per årsku	33 500	24 400	24 100	24 800	25 200	21 800
Innsett kapital, kr per årsku	116 700	122 700	99 100	119 400	119 500	124 500
Eigenkapitalprosent	64	64	72	52	62	41
Driftsoverskot jordbruk, kr	573 700	495 500	496 400	521 800	489 900	530 900
Vederlag til arbeid og EK, kr per årsverk	365 300	291 000	295 400	251 200	281 600	303 800
Vederlag til familiens arbeid og EK, kr per årsverk	362 600	286 300	282 000	238 700	267 400	297 100
Familiens arbeidsforteneste, kr per årsverk	331 600	259 700	260 100	226 500	244 700	285 000
Lønsevne, kr per time	185,70	146,31	149,96	130,29	142,44	159,50

⁶ English text in table 2.11.

Variasjon innanfor driftsforma «kumjøl og storfeslakt»

Dette kapitlet tar opp den innbyrdes variasjonen mellom bruk med driftsforma «kumjøl og storfeslakt». Bruka er sorterte etter driftsoverskot (medrekna tilskot) per liter mjøl. Dette sorteringskriteriet er valt fordi mjølkekvota er den knappaste ressursen. Bruka er delte i tre grupper: Tredelen med best resultat (heretter kalla «beste tredel»), tredelen med svakast resultat (heretter kalla «svakaste tredel») og tredelen med resultat rundt gjennomsnittet. Uttrykk som «svakt», «godt» eller «dårleg» viser berre til storleiken på dei målte beløpa. I denne samanhengen gjeld: Jo høgare inntektstal og jo lågare kostnadstal, jo betre.

Svakaste tredel vert sett opp mot beste tredel. Nokre variablar som kan bidra til å forklare differansen i resultat, er tekne med. Tabellane 2.14–2.17 viser variasjonen på bruk i storleiksgruppa «15–30 årskyr» for regionar der det ligg føre tilstrekkeleg talmateriale til ein slik presentasjon.

Her i variasjonsdrøftinga tel resultatata frå kvart bruk like mykje, medan nokre av resultatata i driftsgranskingane elles er vegne ut frå tal årsverk. Derfor vil gruppegjennomsnitta som vert viste i «variasjonstabellane», kunne avvike frå tilsynelatande same resultat i hovudtabell 17.

Tabell 2.14 Variasjon. Kumjøl og storfeslakt: 15–30 årskyr. «Andre bygder» på Austlandet

Variation. Combined dairy and beef farming, 15–30 cows. «Other parts» of Eastern Norway

Austlandet, «andre bygder»	<i>Eastern Norway, «other parts»</i>	Gjennom- Snitt <i>Mean</i>	Standard- avvik <i>Std. dev</i>	Beste tredel <i>Highest third</i>	Svakaste tredel <i>Lowest third</i>	<i>Total</i>	<i>%</i>
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	26		9	9		
Areal per bruk, daa	<i>Decares per holding</i>	333	139	348	325		93
Alder på brukaren	<i>Farmer's age</i>	47	8	48	44		92
Driftsoverskot, kr per l mjøl	<i>Net farm income, NOK per l</i>	3,21	1,24	4,46	1,76		39
Driftsoverskot jordbruk, kr per bruk	<i>Net farm income, NOK per holding</i>	450 500	210 000	632 600	248 200		39
Vederlag til arbeid og eigenkapital, kr per årsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	274 800	118 400	375 600	154 100		41
Tal årskyr	<i>Number of cows</i>	21,3	4,6	21,4	20,9		98
Grovfôr per årsku, daa	<i>Coarse fodder per cow, decares</i>	14,9	4,2	16,4	13,1		80
Avling i alt, FEm per daa	<i>Total crops, FUm per decare</i>	375	120	376	376		100
Arbeidsforbruk, timar per årsku	<i>Labour input, hours per cow</i>	173	34	170	173		102
Levert mjøl, l per årsku	<i>Milk, l per cow</i>	6 639	687	6 582	6 882		105
Mjølkepris, kr per l	<i>Milk price, NOK per l</i>	4,83	0,25	4,89	4,84		99
Produksjonsinntekt mjøl, kr per årsku	<i>Output milk, NOK per cow</i>	30 200	3 500	29 900	31 400		105
Produksjonsinntekt kjøt, kr per årsku	<i>Output meat, NOK per cow</i>	12 600	9 200	18 100	9 100		50
Produksjonstilskot, kr per årsku	<i>Production allowances, NOK per cow</i>	30 400	6 000	33 900	26 700		79
Variable kostnader, kr per årsku	<i>Variable costs, NOK per cow</i>	21 800	7 300	24 100	22 600		94
Faste kostnader, kr per årsku	<i>Fixed costs, NOK per cow</i>	28 300	6 900	25 800	31 500		122
Herav leigd arbeid, kr per årsku	<i>Of this hired work, Nok per cow</i>	5 700	2 300	5 800	5 800		100

I «andre bygder» på Austlandet (tabell 2.14) har den svakaste tredelen eit vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk på 41 prosent av det vi finn for den beste tredelen. Tilsvarande samanlikning for driftsoverskotet per liter mjølk gir eit resultat på 39 prosent hos den svakaste tredelen. Bruka i den beste tredelen har høgare kjøttinntekter og produksjonstilskot med høvesvis kr 9 000 og kr 7 200 per årsku. Derimot har den svakaste tredelen 5 prosent høgare mjølkeinntekt per årsku. Dei faste kostnadene per årsku er kr 5 700 høgare for den svakaste tredelen.

På Vestlandet (tabell 2.15) har den svakaste tredelen eit vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk som utgjer 64 prosent av kva den beste tredelen har oppnådd. Mjølkeinntektene er 21 prosent høgare hos den svakaste tredelen, medan kjøttinntektene er høgast i den beste tredelen (kr 2 000 meir per årsku). Driftsoverskotet per liter mjølk i den svakaste tredelen tilsvarer 39 prosent av resultatet som den beste tredelen har oppnådd. Mjølkeleveransen per årsku er 21 prosent høgare for den svakaste tredelen. Dei faste og variable kostnadene er høvesvis 54 prosent og 14 prosent høgare for den svakaste tredelen.

Tabell 2.15 Variasjon. Kumjølk og storfeslakt: 15–30 årskyr. Vestlandet

Variation. Combined dairy and beef farming, 15–30 cows. Western Norway

Vestlandet	<i>Western Norway</i>	Gjennom- snitt <i>Mean</i>	Standard- avvik <i>Std. dev</i>	Beste tredel <i>Highest third</i>	Svakaste tredel <i>Lowest third</i>	
					<i>Total</i>	<i>%</i>
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	44		15	15	
Areal per bruk, daa	<i>Decares per holding</i>	266	92	225	285	127
Alder på brukaren	<i>Farmer's age</i>	50	8	54	49	91
Driftsoverskot, kr per l mjølk	<i>Net farm income, NOK per l</i>	3,46	1,53	5,05	1,96	39
Driftsoverskot jordbruk, kr per bruk	<i>Net farm income, NOK per holding</i>	447 500	186 200	553 300	308 200	56
Vederlag til arbeid og eigenkapital, kr per årsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	279 300	122 100	319 900	205 700	64
Tal årskyr	<i>Number of cows</i>	19,8	4,1	18,3	20,5	112
Grovfôr per årsku, daa	<i>Coarse fodder per cow, decares</i>	13,4	4,7	12,5	14,4	115
Avling i alt, FEm per daa	<i>Total crops, FUm per decare</i>	376	95	415	367	88
Arbeidsforbruk, timar per årsku	<i>Labour input, hours per cow</i>	181	43	201	180	90
Levert mjølk, l per årsku	<i>Milk, l per cow</i>	6 840	1 281	6 080	7 352	121
Mjølkepris, kr per l	<i>Milk price, NOK per l</i>	4,80	0,25	4,84	4,76	98
Produksjonsinntekt mjølk, kr per årsku	<i>Output milk, NOK per cow</i>	30 700	5 600	27 300	33 100	121
Produksjonsinntekt kjøtt, kr per årsku	<i>Output meat, NOK per cow</i>	11 100	6 900	12 800	10 800	84
Produksjonstilskot, kr per årsku	<i>Production allowances, NOK per cow</i>	29 400	5 100	32 100	28 300	88
Variable kostnader, kr per årsku	<i>Variable costs, NOK per cow</i>	21 600	7 000	20 700	23 700	114
Faste kostnader, kr per årsku	<i>Fixed costs, NOK per cow</i>	25 800	8 400	21 000	32 400	154
Herav leigd arbeid, kr per årsku	<i>Of this hired work, Nok per cow</i>	5 300	3 200	4 500	6 800	151

I «andre bygder» i Trøndelag utgjør vederlag til arbeid og egenkapital per årsverk hos den svakaste tredelen 65 prosent av nivået hos den beste tredelen. Skilnaden mellom beste og svakaste tredel kjem til dels av høgare kjøtinntekter (kr 4 900 per årsku) og større produksjonstilskot (kr 4 400 per årsku) hos den beste tredelen. Både variable og faste kostnader er vesentleg høgare hos den svakaste tredelen og ligg høvesvis 29 prosent og 27 prosent over nivået hos den beste tredelen.

Tabell 2.16 Variasjon. Kumjolk og storfeslakt: 15–30 årskyr. «Andre bygder» i Trøndelag

Variation. Combined dairy and beef farming, 15–30 cows. Trøndelag, «other parts»

Trøndelag, «andre bygder»	Trøndelag, «other parts»	Gjennomsnitt <i>Mean</i>	Standardavvik <i>Std. dev</i>	Beste tredel <i>Highest third</i>	Svakaste tredel <i>Lowest third</i>	
					<i>Total</i>	<i>%</i>
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	29		10	10	
Areal per bruk, daa	<i>Decares per holding</i>	297	80	281	315	112
Alder på brukaren	<i>Farmer's age</i>	46	8	48	44	92
Driftsoverskot, kr per l mjolk	<i>Net farm income, NOK per l</i>	3,27	1,18	4,55	2,12	47
Driftsoverskot jordbruk, kr per bruk	<i>Net farm income, NOK per holding</i>	485 400	142 300	599 100	372 300	62
Vederlag til arbeid og egenkapital, kr per årsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	298 600	102 300	374 800	244 400	65
Tal årskyr	<i>Number of cows</i>	21,6	3,6	19,9	23,6	119
Grovfôr per årsku, daa	<i>Coarse fodder per cow, decares</i>	13,5	3,2	14,0	13,0	93
Avling i alt, FEm per daa	<i>Total crops, FUm per decare</i>	429	79	430	423	98
Arbeidsforbruk, timar per årsku	<i>Labour input, hours per cow</i>	173	55	177	152	86
Leverte mjolk, l per årsku	<i>Milk, l per cow</i>	7 167	808	6 700	7 511	112
Mjølkepris, kr per l	<i>Milk price, NOK per l</i>	4,83	0,13	4,85	4,79	99
Produksjonsinntekt mjolk, kr per årsku	<i>Output milk, NOK per cow</i>	32 300	3 600	30 200	33 900	112
Produksjonsinntekt kjøt, kr per årsku	<i>Output meat, NOK per cow</i>	11 600	3 700	14 500	9 600	66
Produksjonstilskot, kr per årsku	<i>Production allowances, NOK per cow</i>	26 500	4 500	28 200	23 800	84
Variable kostnader, kr per årsku	<i>Variable costs, NOK per cow</i>	20 800	4 100	18 100	23 300	129
Faste kostnader, kr per årsku	<i>Fixed costs, NOK per cow</i>	25 400	4 700	22 500	28 600	127
Herav leigd arbeid, kr per årsku	<i>Of this hired work, Nok per cow</i>	5 300	2 100	5 000	6 100	122

For den svakaste tredelen i Nord-Noreg (tabell 2.17) utgjør vederlaget til arbeid og egenkapital per årsverk og driftsoverskotet per liter mjolk høvesvis 56 prosent og 51 prosent av kva den beste tredelen har oppnådd. Den svakaste tredelen har 10 prosent høgare inntekter frå kjøt og 2 prosent høgare mjølkeinntekter, men 14 prosent lågare produksjonstilskot. Faste kostnader ligg 41 prosent høgare hos den svakaste tredelen.

Tabell 2.17 Variasjon. Kumjolk og storfeslakt: 15–30 årskyr. Nord-Noreg

Variation. Combined dairy and beef farming, 15–30 cows. Northern Norway

Nord-Noreg	<i>Northern Norway</i>	Gjennomsnitt <i>Mean</i>	Standardavvik <i>Std. dev</i>	Beste tredel <i>Highest third</i>	Svakaste tredel <i>Lowest third</i>	Total	%
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	38		13	13		
Areal per bruk, daa	<i>Decares per holding</i>	384	136	360	396	110	
Alder på brukaren	<i>Farmer's age</i>	49	10	48	48	100	
Driftsoverskot, kr per l mjolk	<i>Net farm income, NOK per l</i>	3,38	1,05	4,50	2,28	51	
Driftsoverskot jordbruk, kr per bruk	<i>Net farm income, NOK per holding</i>	496 500	161 200	608 400	341 300	56	
Vederlag til arbeid og egenkapital, kr per årsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	296 100	94 800	349 500	236 500	68	
Tal årskyr	<i>Number of cows</i>	20,5	3,8	19,2	20,5	107	
Grovfôr per årsku, daa	<i>Coarse fodder per cow, decares</i>	18,2	6,0	17,3	19,1	110	
Avling i alt, FEm per daa	<i>Total crops, FUm per decare</i>	279	94	296	250	84	
Arbeidsforbruk, timar per årsku	<i>Labour input, hours per cow</i>	182	39	189	183	97	
Leverte mjolk, l per årsku	<i>Milk, l per cow</i>	7 270	894	7 111	7 312	103	
Mjølkepris, kr per l	<i>Milk price, NOK per l</i>	4,78	0,20	4,79	4,78	100	
Produksjonsinntekt mjolk, kr per årsku	<i>Output milk, NOK per cow</i>	33 500	4 482	32 800	33 600	102	
Produksjonsinntekt kjøtt, kr per årsku	<i>Output meat, NOK per cow</i>	12 000	8 900	9 700	10 700	110	
Produksjonstilskot, kr per årsku	<i>Production allowances, NOK per cow</i>	42 500	8 900	45 400	39 200	86	
Variable kostnader, kr per årsku	<i>Variable costs, NOK per cow</i>	25 400	8 300	22 500	24 500	109	
Faste kostnader, kr per årsku	<i>Fixed costs, NOK per cow</i>	30 700	8 300	25 700	36 200	141	
Herav leigd arbeid, kr per årsku	<i>Of this hired work, NOK per cow</i>	6 700	4 300	4 700	8 900	189	

Tabell 2.18 er eit samandrag av tabellane 2.14–2.17 og konsentrerer seg om det relative forholdet mellom den svakaste og den beste tredelen. Når den svakaste tredelen har dei høgaste verdiane, er tala utheva.

Tabellen viser at høg mjølkeleveranse per årsku ikkje nødvendigvis betyr godt økonomisk resultat. I alle dei fire regionane er leveransen per årsku størst på bruka med dårlegast resultat.

Kjøttinntektene er størst i den beste tredelen, med unntak for Nord-Noreg. På Austlandet og i Trøndelag er skilnaden mellom den beste og den svakaste tredelen særleg stor på dette feltet. Tal årskyr er høgast for den svakaste tredelen, med unntak for Austlandet. Alderen til brukaren er lågast i den svakaste tredelen, unntateken i Nord-Noreg, kor det ikkje er nokon aldersskilnad. Dei faste kostnadene ligg frå 22 til 54 prosent høgare i den svakaste tredelen, og dei variable kostnadene ligg inntil 39 prosent høgare i den svakaste tredelen. På Austlandet har den svakaste tredelen 6 prosent lågare variable kostnader enn den beste tredelen.

Vederlaget til arbeid og egenkapital per årsverk i den svakaste tredelen ligg på frå 41 til 68 prosent av nivået i den beste tredelen. For driftsoverskot per liter mjolk oppnår den svakaste tredelen mellom 39 og 51 prosent av nivået til den beste tredelen.

Tabell 2.18 Variasjon. Kumjølkk og storfeslakt: 15–30 årskyr. Den svakaste tredelen sin relative del sett i forhold til den beste tredelen, prosent

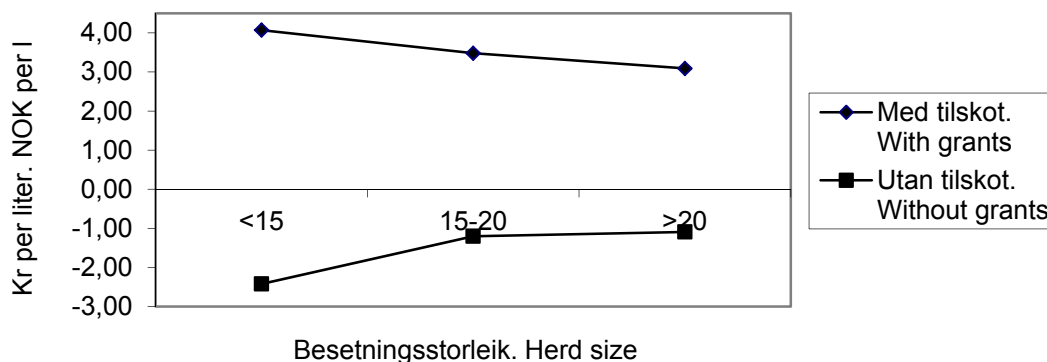
Variation. Combined dairy and beef farming, 15–30 cows. The lowest third relatively to the highest, per cent

	Austlandet «Andre bygder» <i>Eastern Norway</i> «Other parts»	Vestlandet <i>Western</i> <i>Norway</i>	Trøndelag «Andre bygder» <i>Trøndelag</i> «Other parts»	Nord-Noreg <i>Northern</i> <i>Norway</i>
Tal bruk i storleiksgruppa	26	44	29	38
Areal per bruk	93	127	112	110
Alder på brukaren	92	91	92	100
Driftsoverskot, kr per liter mjølk	39	39	47	51
Driftsoverskot, jordbruket, kr per bruk	39	56	62	56
Vederlag til arbeid og eigenkap., kr per årsverk	41	64	65	68
Årskyr	98	112	119	107
Grovfôr per årsku, daa	80	115	93	110
Avling i alt, FEm per daa	100	88	98	84
Arbeidsforbruk, timar per årsku	102	90	86	97
Lever mjølk, l per årsku	105	121	112	103
Mjølkepris, kr per l	99	98	99	100
Produksjonsinntekt mjølk, kr per årsku	105	121	112	102
Produksjonsinntekt kjøtt, kr per årsku	50	84	66	110
Produksjonstilskot, kr per årsku	79	88	84	86
Variable kostnader, kr per årsku	94	114	129	109
Faste kostnader, kr per årsku	122	154	127	141
Herav leigd arbeid, kr per årsku	100	151	122	189

Produksjonstilskot per årsku avheng av grovfôrareal per årsku, påsett og buskapsstorleik. Til dømes vert driftstilskotet gitt som eit fast beløp til bruk med meir enn 30 000 liter omsett kumjølkk. Driftstilskotet går inn i produksjonstilskotet, og den tredelen som har færrest årskyr, vil få høgast produksjonstilskot per årsku.

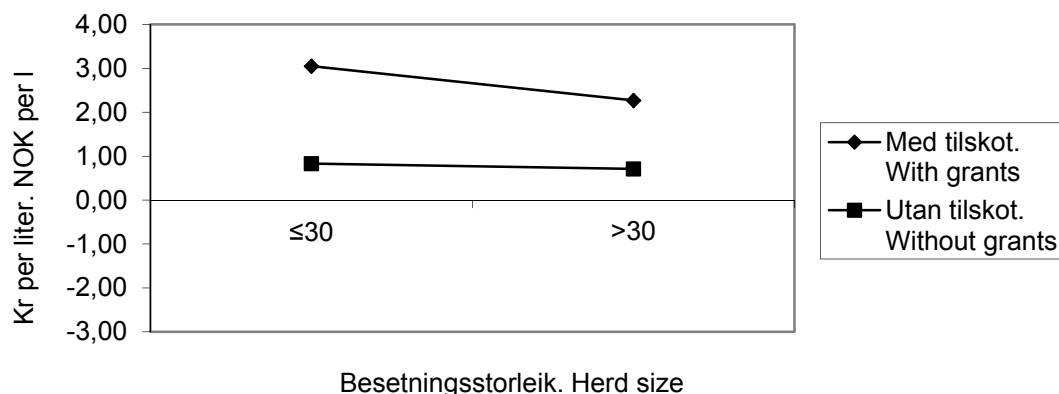
Figurane 2.4 og 2.5 samanliknar driftsoverskot per liter mjølk, med og utan tilskot, for Nord-Noreg og Jæren. Buskapane er grupperte etter storleik. For å få stort nok tal deltakarar i kvar gruppe, er det laga berre to grupper for Jæren.

I Nord-Noreg minkar driftsoverskotet per liter, med tilskot, når dyretalet aukar. Driftsoverskotet per liter, utan tilskot, aukar med stigande dyretal, men skilnaden mellom dei to storleiksgruppene med flest kyr er liten. Driftsoverskotet per liter er negativt utan tilskot, utan omsyn til buskapsstorleik. Gjennomsnittleg buskap er på 12, 17 og 31 årskyr. Tal buskapar i kvar gruppe er høvesvis 13, 18 og 29.

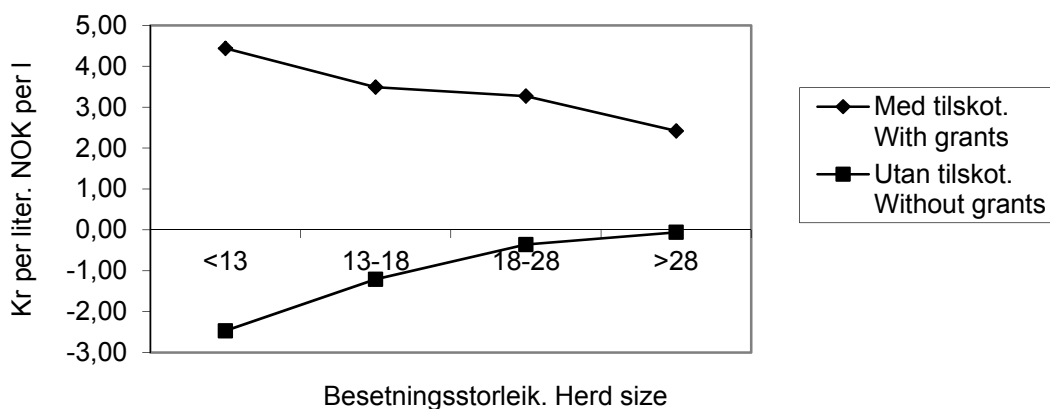
Figur 2.4 Driftsoverskot i kumjølksproduksjon i Nord-Noreg. Kr per l mjølk
Net income, dairy farming in Northern Norway. NOK/litre

På Jæren fell driftsoverskotet per liter, med tilskot, når storleiken på buskapen aukar. Utan tilskot er skilnaden mellom dei to storleiksgruppene svært liten. Jæren har positivt driftsoverskot per liter, utan tilskot, for begge gruppene. Gjennomsnittleg buskap i gruppene på Jæren er 24 og 40 årskyr. Gruppene der representerer altså større buskarar enn kva dei nordnorske gruppene gjer. Tal bruk i gruppene på Jæren er høvesvis 8 og 12.

Figur 2.5 Driftsoverskot i kumjølksproduksjon på Jæren. Kr per l mjølk
Net income, dairy farming, Jæren. NOK/litre

Figur 2.6 viser driftsoverskot per liter mjølk i kumjølkproduksjon for heile landet samla. Driftsoverskotet per liter, medrekna tilskot, går ned med aukande buskapsstorleik. Driftsoverskotet per liter, utan tilskot, aukar med aukande buskapsstorleik, men er negativt for alle storleiksgrupper. Gjennomsnittsbuskapen i gruppene er på 11, 16, 23 og 40 årskyr, og gruppedelinga er om lag den same som i tabell 2.12. Respektive tal buskarar i kvar gruppe er 38, 89, 111 og 82.

Figur 2.6 Driftsoverskot i kumjølkproduksjon, heile landet. Kr per l mjølk
Net income, dairy farming, all regions. NOK/litre

Samdrifter

Samdrift vart ei meir vanleg form for organisering av norsk mjølkeproduksjon i det første tiåret på 2000-talet. Per desember 2008 var det i Noreg registrert 2 066 samdrifter.⁷ Etter det har talet på samdrifter gått noko ned, slik at det no i 2013 var 1 264. Grunnen til nedgangen er i hovudsak at det frå 2008 vart lovleg å leige bort mjølkekvoter. Ein del samdrifter som fram til da var proforma, vart oppløyste. Inntil 2004 var samdriftene ikkje representerte i driftsgranskingane, men for 2004 vart 13 samdrifter med mjølkeproduksjon tekne inn. Året etter var 39 samdrifter med, og deretter har talet vore 36, 32, 34, 38, 37 og 37 i 2006, 2007, 2008, 2009, 2010 og 2011. For 2012 har driftsgranskingane med i alt 33 samdrifter der to eller fleire av medlemmene i samdrifta er aktivt med i det daglege arbeidet. 27 av samdriftene har to medlemmer, medan 6 av dei har tre medlemmer. I tillegg er det med nokre samdrifter der berre den eine brukaren er aktiv (kvoteleige). Desse bruka vert rekna som enkeltbruk, ved at resultatet frå samdrifta er slege saman med resultatet til brukaren. Dei 33 «eigentelege» samdriftene er skilde ut frå resten av driftsgranskingmaterialet, og dei er ikkje tekne inn i hovudtabellane. Fordi økonomien til dei deltakande partnerane i samdrifta er så tett samanvoven med økonomien til samdrifta, er det lite relevant å studere samdrifta isolert. Rekneskapen for samdrifta er derfor slegen saman med rekneskapane til partnerane, slik at resultatata gjeld for heile verksemda under eitt. All jordbruksdrift på dei aktuelle eigedommane inngår. Vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk viser da eit

⁷ Kjelde: Statens landbruksforvaltning.

gjennomsnitt for samdrifta og partnarane. Privatøkonomien for desse driftseiningane er ikkje publisert. Data for dei 33 samdriftene i 2012 er henta frå i alt 105 rekneskapar.

Resultat for samdriftene er presenterte i tabell 2.19. Denne tabellen tek med berre dei samdriftene som ikkje hadde anna vesentleg produksjon enn mjølkeproduksjon og tilhøyrande kjøttproduksjon på storfe. Det vil i tilfellet vårt seie 31 av 33 samdrifter. Tabellen viser også resultat for samdrifter med mjølkeproduksjon i år 2011. Dermed kan vi peike på dei viktigaste utviklingstrekkka det siste året.

Av tabellen ser vi at storleiken på samdriftene er som i 2011 når det gjeld areal. Tal årskyr har auka frå 43,0 i 2011 til 43,4 i 2012. Mjølkk per årsku har auka frå 7 644 kg i 2011 til 7 810 kg i 2012. Omsett mjølkemengd auka frå 300 412 liter til 313 032 liter, medan mjølkekvote auka frå 321 702 liter til 345 595 liter. Tal arbeidstimar per årsku viser ein liten nedgang, frå 116 timar i 2011 til 112 timer i 2012.

Eigedelane har også hatt ein verdiauke frå utgangen av 2011, da dei var verdsette til 6,5 mill. kr. Da 2012 var slutt, hadde verdien auka til 6,8 mill. kr.

Produksjonsinntektene auka frå kr 2 949 700 i 2011 til kr 3 240 600 i 2012. I dei variable kostnadene til samdriftene registrerer vi ein auke frå kr 1 018 100 i 2011 til kr 1 152 000 i 2012. Kostnader til innkjøp av kraftfôr og anna fôr, handelsgjødsel og kalk, samt kostnader til innkjøp av dyr, auka mest. Dei faste kostnadene har auka lite. Av enkeltpostane der er det leigd arbeid, drivstoff og forsikringar som har auka mest. Dei faste kostnadene var kr 851 500 i 2012, mot kr 849 200 året før. Totale kostnader har dermed gått opp frå kr 2 177 900 i 2011 til kr 2 340 500 i 2012.

Av driftsresultata ser vi at driftsoverskotet auka med kr 128 300. Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk auka frå kr 281 400 i 2011 til kr 338 100 i 2012. Dette er ein auke på 20 prosent. Tilsvarande for mjølkebruka elles i driftsgranskingane er ein auke på 21 prosent for 2012. Grunnen til den sterke auka frå 2011 til 2012 ligg i høgare mjølkepris, større leveransar av mjølk og noko større utbetaling av tilskot.

Tabell 2.19 Samdrifter med mjølkeproduksjon. Samanlikning av resultat for åra 2011 og 2012

Dairy joint operations. Comparison of data from the years 2011 and 2012

		2011	2012
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	34	31
Jordbruksareal, daa	<i>Agricultural land, decares</i>	666	664
Herav leigd	<i>Of which hired</i>	232	266
Eigedelar i jordbruket 31.12, kr	<i>Assets of agriculture on 31 December, NOK</i>	6 526 700	6 793 100
Tal årskyr	<i>Number of cows</i>	43,0	43,4
Mjølke per årsku, kg	<i>Milk per cow, kg</i>	7 644	7 810
Kjøtt per årsku, kg	<i>Meat per cow, kg</i>	279	278
Omsett mjølke, liter	<i>Sold milk, litres</i>	300 412	313 032
Mjølkekvote, liter	<i>Milk quota, litres</i>	321 702	345 595
Mjølkepris, kr/liter	<i>Milk price, NOK/litre</i>	4,52	4,84
Pris på kukjøtt, kr/kg	<i>Cow's meat price, NOK/kg</i>	37,46	39,31
Pris på anna storfekjøtt, kr/kg	<i>Beef price, NOK/kg</i>	45,00	45,07
Arbeidsinnsats i alt (jordbruket), timar	<i>Labour input (agriculture), hours</i>	4972	4857
Timar per årsku	<i>Hours per cow</i>	116	112
Produksjonsinntekter, kr	<i>Total output, NOK</i>		
Storfe:	<i>Cattle:</i>		
Mjølke	<i>Milk</i>	1 358 000	1 515 700
Kukjøtt	<i>Cow's meat</i>	200 500	246 900
Anna storfekjøtt	<i>Beef</i>	321 400	353 100
Livdyr	<i>Livestock</i>	48 600	32 400
Inntekt frå husdyrprodukt i alt	<i>Output from animal products</i>	2 026 400	2 288 900
Inntekt frå planteprodukt i alt	<i>Output from crop products</i>	71 000	83 800
Tilskot	<i>Support</i>	785 000	815 500
Andre inntekter	<i>Other income</i>	74 100	59 000
Botnfrådrag	<i>Basic deduction</i>	-6 800	-6 600
Sum	<i>Total</i>	2 949 720	3 240 600
Variable kostnader, kr	<i>Variable costs, NOK</i>		
Såkor, anna såfrø og planter	<i>Cereal seeds and other seeds/plants</i>	22 400	16 100
Handelsgjødsel og kalk	<i>Fertilizer and lime</i>	95 400	99 800
Kraftfôr	<i>Feed concentrate</i>	567 500	655 600
Anna fôr	<i>Other fodder</i>	71 100	73 100
Konserveringsmiddel	<i>Preservatives</i>	21 800	15 800
Diverse til husdyrhaldet	<i>Veterinary costs etc.</i>	88 000	94 700
Kjøp av dyr	<i>Purchase of livestock</i>	79 400	121 200
Andre forbruksartiklar	<i>Other variable costs</i>	72 500	75 500
Sum	<i>Total</i>	1 018 100	1 152 000
Faste kostnader, kr	<i>Fixed costs, NOK</i>		
Leigd arbeid	<i>Hired labour</i>	124 600	129 200
Drivstoff	<i>Fuel</i>	62 700	64 300
Vedlikehald	<i>Maintenance</i>	230 900	230 300
Maskinleige og leasing	<i>Rented machinery</i>	140 500	142 000
Jordleige, kvoteleige, leige dr.bygn.	<i>Rented farmland</i>	53 300	57 900
Forsikringar	<i>Insurance</i>	53 700	58 900
Elektrisk kraft	<i>Electricity</i>	65 400	50 800
Administrasjon	<i>Administration</i>	116 100	118 100
Sum	<i>Total</i>	849 200	851 500
Avskrivningar i alt, kr	<i>Total depreciation, NOK</i>	310 600	337 000
Driftsoverskot, kr	<i>Net income, NOK</i>	771 800	900 100
Familiens arbeidsforteneste, kr	<i>Family labour income, NOK</i>	578 300	701 200
Lønsevne i alt, kr	<i>Capacity to pay, NOK</i>	704 700	830 500
Lønsevne, kr per time	<i>Capacity to pay, NOK per hour</i>	141,74	170,98
Familiens arbeidsforteneste, kr per årsverk	<i>Family labour income, NOK per man-year</i>	255 000	315 900
Vederlag til arbeid og eigenkapital, kr	<i>Return on labour and own capital, NOK</i>	758 200	890 100
Vederlag til arbeid og e.k., kr per årsverk	<i>Return on labour and own cap., NOK per m-y</i>	281 400	338 100
Eigenkapitalprosent	<i>Own capital, percentage</i>	49	49

I tabell 2.20 vert samdriftene samanlikna med ei gruppe store mjølkeproduksjonsbruk som er drivne av enkeltbrukarar. Driftsomfanget på desse har vore 43,3 årskyr, mot 43,4 årskyr i samdriftene. Omfanget av husdyrhaldet har da vore såpass likt at dette skulle vere ei god samanlikningsgruppe. Det viser seg at samdriftene har mykje større areal enn dei store mjølkebruka, 664 dekar mot 542 dekar. Dei store mjølkebruka har teke litt større avlingar enn samdriftene: 406 FEm per dekar, mot 352 FEm per dekar. Vi trur at noko av dette skuldast plasseringa til dei store mjølkebruka. Dei fleste ligg i flatbygdene medan samdriftene er meir spreidde over heile landet og har noko dårlegare naturgitte forhold.

Samla eigedelar i jordbruket hos samdriftene var 31. desember 2012 verd 6,8 mill. kr. På same tidspunkt var verdien av jordbrukseigedelane på dei store mjølkebruka nær 6,2 mill. kr.

Samdriftene har hatt større mjølkekvote enn dei store mjølkebruka. Dei store mjølkebruka har utnytta mjølkeknoten litt betre, med 94 prosent fyllingsgrad. I samdriftene vart 91 prosent av kvoten oppfylt. Arbeidseffektiviteten ser ut til å ha vore litt betre på dei store mjølkebruka enn i samdriftene. Tal arbeidstimar per årsku var 101 på dei store mjølkebruka, mot 112 i samdriftene.

Vi trur at skilnaden i timebruk kan ha samanheng med korleis ein del av samdriftene er organiserte, med mjølkekyr i eitt fjøs og ungdyr i eit anna. Ofte kan også dei enkelte fjøsa og arealet liggje langt frå kvarandre, noko som gir fleire arbeidstimar for samdriftene. Ei anna årsak kan vere at samdriftene har produsert noko meir kjøt enn dei store mjølkebruka, 278 kg kontra 208 kg per årsku. Samla inntekt frå husdyrhaldet har vore kr 2 288 900 hos samdriftene og kr 1 953 000 hos dei store mjølkebruka.

Utbetalte tilskot har vore mykje større hos samdriftene enn hos dei store mjølkebruka, kr 815 500 mot kr 713 800. Ein stor del av skilnaden skuldast at mange av samdriftene ligg i soner med høgare satsar for tilskot enn det som er tilfelle for dei store mjølkebruka. Vi har allereie sett at samdriftene har klart større areal. Dette har slege ut i høgare utbetalingar av areal- og kulturlandskapstilskot.

Sum produksjonsinntekter har vore kr 3 240 600 hos samdriftene. Tilsvarende sum hos dei store mjølkebruka har vore kr 2 740 600.

Dei variable kostnadene har vore høgare hos samdriftene. Dette skuldast i stor grad høgare kjøtproduksjon. Innkjøp av forbruksartiklar i husdyrhaldet har også kome opp i større beløp hos samdriftene, og det same gjeld utgifter til innkjøp av dyr. Samdriftene har litt større faste kostnader enn dei store mjølkebruka. Samdriftene har hatt ein liten auke i faste kostnader medan dei store mjølkebruka har hatt ein nedgang. Dei store mjølkebruka har større kostnader til maskinleige, leasing, jordleige og kvoteleige enn samdriftene, kr 211 500 mot kr 199 900. Samla faste kostnader for samdriftene har vore kr 851 500, mot kr 798 300 for dei store mjølkebruka. Med omsyn til avskrivningar har samdriftene auka noko, frå kr 310 600 i 2011 til kr 337 000 i 2012. Dei store mjølkebruka har hatt ein tilsvarende auke frå kr 270 800 til 277 600.

Driftsoverskotet frå jordbruket hos samdriftene har vore kr 900 100, mot kr 734 100 hos dei store mjølkebruka. Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk har vore kr 338 100 for samdriftene og kr 317 100 for dei store mjølkebruka.

Eigenkapitalprosenten har vore høvesvis 49 og 44.

**Tabell 2.20 Samdrifter med mjølkeproduksjon kontra store mjølkeproduksjonsbruk.
Samanlikning av resultat for året 2012**

Dairy joint operations versus large family dairy farms. Year 2012

		Samdrifter	Store mjølkebruk
		<i>Dairy joint operations</i>	<i>Large family dairy farms</i>
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	31	63
Jordbruksareal, daa	<i>Agricultural land, decares</i>	664	542
Herav leigd	<i>Of which hired</i>	266	262
Eigedelar i jordbruket 31.12, kr	<i>Assets of agriculture on 31 December, NOK</i>	6 793 100	6 170 700
Tal årskyr	<i>Number of cows</i>	43,4	43,3
Mjølke per årsku, kg	<i>Milk per cow, kg</i>	7 810	7 516
Kjøtt per årsku, kg	<i>Meat per cow, kg</i>	278	208
Omsett mjølk, liter	<i>Sold milk, litres</i>	313 032	295 801
Mjølkekvote, liter	<i>Milk quota, litres</i>	345 595	313 656
Mjølkepris, kr/liter	<i>Milk price, NOK/litre</i>	4,84	4,85
Pris på kukjøtt, kr/kg	<i>Cow's meat price, NOK/kg</i>	39,31	39,53
Pris på anna storfekjøtt, kr/kg	<i>Beef price, NOK/kg</i>	47,07	45,28
Arbeidsinnsats i alt (jordbruket), timar	<i>Labour input (agriculture), hours</i>	4 857	4 356
Timar per årsku	<i>Hours per cow</i>	112	101
Produksjonsinntekter, kr	<i>Total output, NOK</i>		
Storfe:	<i>Cattle:</i>		
Mjølke	<i>Milk</i>	1 515 700	1 433 700
Kukjøtt	<i>Cow's meat</i>	246 900	199 100
Anna storfekjøtt	<i>Beef</i>	353 100	257 500
Livdyr	<i>Livestock</i>	32 400	59 000
Inntekt frå husdyrprodukt i alt	<i>Output from animal products</i>	2 288 900	1 953 000
Inntekt frå planteprodukt i alt	<i>Output from crop products</i>	83 800	40 500
Tilskot	<i>Support</i>	815 500	713 800
Andre inntekter	<i>Other income</i>	59 000	36 800
Botnfrådrag	<i>Basic deduction</i>	-6 600	-3 500
Sum	<i>Total</i>	3 240 600	2 740 600
Variable kostnader, kr	<i>Variable costs, NOK</i>		
Såkkorn, anna såffrø og planter	<i>Cereal seeds and other seeds/plants</i>	16 100	18 100
Handelsgjødsel og kalk	<i>Fertilizer and lime</i>	99 800	88 500
Krafftfør	<i>Feed concentrate</i>	655 600	550 800
Anna fôr	<i>Other fodder</i>	73 100	61 500
Konserveringsmiddel	<i>Preservatives</i>	15 800	17 000
Kjøp av dyr	<i>Purchase of livestock</i>	121 200	51 700
Andre variable kostnader	<i>Other variable costs</i>	170 200	142 900
Sum variable kostnader	<i>Total</i>	1 152 000	930 600
Faste kostnader, kr	<i>Fixed costs, NOK</i>		
Leigd arbeid	<i>Hired labour</i>	129 200	172 400
Drivstoff	<i>Fuel</i>	64 300	57 700
Vedlikehald	<i>Maintenance</i>	230 300	188 900
Maskinleige, leasing, jord- og kvotelegie	<i>Rented machinery, rented farmland</i>	199 900	211 500
Andre faste kostnader	<i>Other fixed costs</i>	227 800	167 700
Sum faste kostnader	<i>Total</i>	851 500	798 300
Avskrivningar i alt, kr	<i>Total depreciation, NOK</i>	337 000	277 600
Driftsoverskot, kr	<i>Net income, NOK</i>	900 100	734 100
Familiens arbeidsforteneste, kr	<i>Family labour income, NOK</i>	701 200	554 800
Lønsevne i alt, kr	<i>Capacity to pay, NOK</i>	830 500	727 200
Lønsevne, kr per time	<i>Capacity to pay, NOK per hour</i>	170,98	166,96
Familiens arbeidsforteneste, kr per årsverk	<i>Family labour income, NOK per man-year</i>	315 900	297 400
Vederlag til arbeid og eigenkapital, kr	<i>Return on labour and own capital, NOK</i>	890 100	749 500
Vederlag til arbeid og e.k., kr per årsverk	<i>Return on l. and own cap., NOK per m-y</i>	338 100	317 500
Eigenkapitalprosent	<i>Own capital, percentage</i>	49	44

Økologisk mjølkeproduksjon

For 2012 har NILF hatt tilgang til rekneskapsmateriale for 30 økologiske mjølkeproduksjonsbruk. Av disse har 28 vore med i driftsgranskingane, medan to har levert data til NILF på annan måte. Tabell 2.21 samanliknar resultat for dei økologiske mjølkebruka frå 2011 og 2012. Eitt av bruka som leverte data for 2011, er ikkje med i 2012-materialet. For 2012 er det med eitt nytt økologisk mjølkeproduksjonsbruk. Dette må ein vere klar over når ein samanliknar data for 2011 og 2012. Dei 30 bruka hadde i middel 26,1 årskyr og eit driftsoverskot på kr 539 000 i 2012. Driftsoverskotet for økologiske mjølkebruk auka med kr 64 200 (14 prosent) frå 2011 til 2012. Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk auka frå kr 276 600 til kr 312 300 (13 prosent).

Tal årskyr har auka med 1,1 frå 2011 til 2012. Mjølkeprisen gjekk opp med 30 øre, til kr 5,42 per liter i 2012. Kjøtprisen auka med 2 prosent. Inntektene frå storfeholdet var om lag 14 prosent høgare i 2012 samanlikna med året før. Sum tilskot steig med 7 prosent frå 2011 til 2012. Variable kostnader auka med 13 prosent medan dei faste kostnadane var 5 prosent høgare i 2012 enn året før.

Tabell 2.21 Økologisk mjølkeproduksjon. Samanlikning av åra 2011 og 2012
Organic dairy farming. Comparison of the years 2011 and 2012

		2011	2012
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	30	30
Per bruk	<i>Per holding</i>		
Areal i alt, daa	<i>Agricultural land, decares</i>	438	444
Herav grovfôr og beite	<i>Of which coarse fodder and pasture</i>	382	413
Grovfôr og beite, FEm per daa	<i>Coarse fodder and pasture, FUm per decares</i>	298	286
Tal årskyr	<i>Number of cows</i>	25,0	26,1
Tal kviger > 1 år	<i>Number of heifers > 1 year</i>	14,2	14,5
Tal oksar > 1 år	<i>Number of steers > 1 year</i>	0,9	0,5
Yting per årsku, kg	<i>Milk produced per cow, kg</i>	6 334	6 716
Omsett mjølk, l	<i>Milk sold, litres</i>	141 726	157 765
Mjølkekvote, l	<i>Milk quota, litres</i>	165 402	183 947
Prisar, kr per kg:	<i>Prices, NOK per kg:</i>		
Mjølkk	<i>Milk</i>	5,12	5,42
Kukjøtt	<i>Cow's meat</i>	39,25	40,30
Anna storfekjøtt	<i>Beef</i>	43,25	43,61
Tal timar i jordbruket	<i>Total labour input, hours</i>	3 730	3 796
Tal timar per årsku	<i>Labour input per cow, hours</i>	149	145
Inntekter frå storfehold, kr	<i>Total output from cattle, NOK</i>	923 300	1 056 400
Inntekter frå andre husdyr, kr	<i>Total output from other husbandry, NOK</i>	11 600	7 600
Tilskot, kr	<i>Support, NOK</i>	594 000	632 800
Andre inntekter, kr	<i>Other output, NOK</i>	72 700	55 900
Variable kostnader i alt, kr	<i>Total variable costs, NOK</i>	403 500	455 500
Herav kraftfôr	<i>Of which feed concentrate, NOK</i>	228 600	269 000
Herav gjødsel og kalk	<i>Of which fertilizer and lime, NOK</i>	12 000	11 700
Herav anna fôr, kr	<i>Of which other fodder, NOK</i>	30 000	33 200
Faste kostnader i alt, ekskl. avskr., kr	<i>Total fixed costs, excl. depreciations, NOK</i>	558 200	582 000
Avskrivningar, kr	<i>Depreciation, NOK</i>	165 100	176 200
Herav driftsbygningar, kr	<i>Of which outbuildings, NOK</i>	95 100	104 300
Herav traktor, mask. og reiskapar, kr	<i>Of which tractors, machinery and equipment, NOK</i>	65 400	67 400
Driftsoverskot frå jordbruket, kr	<i>Net farm income, NOK</i>	474 800	539 000
Driftsoverskot frå skogbruket, kr	<i>Net income, forestry, NOK</i>	19 200	5 400
Driftsoverskot frå tilleggsnæring, kr	<i>Net income, supplementary joint operations, NOK</i>	36 000	66 100
Driftsoverskot frå anna næring, kr	<i>Net income, other occupations, NOK</i>	25 600	19 300
Lønsinntekter, kr	<i>Wages, NOK</i>	270 900	270 600
Vederlag til arbeid og eigenkapital, kr	<i>Return on labour and own capital, NOK</i>	559 100	642 600
Vederl. til arb. og eigenkap. per årsv, kr	<i>Return on labour and own cap. per man-year, NOK</i>	276 600	312 300

I 2012 var det med 320 mjølkeproduksjonsbruk i driftsgranskingane. Av desse bruka var 292 konvensjonelt drivne. Resultatet for dei konvensjonelt drivne mjølkebruka gjekk opp frå kr 230 400 i 2011 til kr 281 000 i 2012, målt som vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk. Mjølkeprisen på dei konvensjonelle bruka auka med 35 øre, til kr 4,79 per liter i 2012.

Eit interessant tema er kva som er skilnaden i resultat mellom økologiske bruk og tilsvarande konvensjonelle bruk. Problemet er at det er vanskeleg å finne eit godt samanlikningsgrunnlag, sidan produksjonen er såpass ulik. Dei økologiske mjølkebruka er noko større i areal enn snittet for dei konvensjonelle mjølkebruka i driftsgranskingane.

Dersom vi tek bort dei minste av dei konvensjonelle mjølkebruka, kan vi lage grupper med konvensjonelle bruk som liknar dei økologiske bruka med omsyn til anten gjennomsnittleg tal årskyr eller middels storleik på jordbruksarealet. Tabell 2.22 viser data for to slike grupper av konvensjonelle mjølkebruk samanlikna med resultatet for dei 30 økologiske bruka.

Tabell 2.22 Samanlikning av økologisk og konvensjonell mjølkeproduksjon i 2012
Comparison of organic dairy farming and conventional dairy farming in 2012

		Økologisk mjølkeproduksjon	Konvensjonell mjølkeproduksjon	
		<i>Organic dairy farming</i>	<i>Conventional dairy farming</i>	
			Med same tal årskyr	Med like stort jordbruksareal
			<i>With the same number of cows</i>	<i>With the same acreage</i>
Tal bruk	Number of holdings	30	244	162
Per bruk	Per holding			
Areal i alt, daa	<i>Agricultural land, decares</i>	444	366	444
Herav grovfôr og beite	<i>Of which coarse fodder and pasture.</i>	413	350	422
Grovfôr og beite, FEm per daa	<i>Coarse fodd. and past, FEm per decare</i>	286	376	362
Tal årskyr	<i>Number of cows</i>	26,1	26,1	28,9
Tal kviger > 1 år	<i>Number of heifers > 1 year</i>	14,5	14,5	16,7
Tal oksar > 1 år	<i>Number of steers > 1 year</i>	0,5	6,5	7,9
Yting per årsku, kg	<i>Milk produced per cow, kg</i>	6 716	7 379	7 488
Omsett mjølk, l	<i>Milk sold, litres</i>	157 765	175 823	197 381
Mjølkekvote, l	<i>Milk quota, litres</i>	183 947	191 965	214 646
Prisar, kr per kg: Mjølkk	<i>Prices, NOK per kg: Milk</i>	5,42	4,79	4,80
Tal timar i jordbruket	<i>Total labour input, hours</i>	3 796	3 746	3 949
Tal timar per årsku	<i>Total labour input per cow, hours</i>	145	144	137
Inntekter frå husdyrhald, kr	<i>Total output from cattle, NOK</i>	1 064 000	1 194 900	1 358 800
Tilskot, kr	<i>Support, NOK</i>	632 800	569 300	627 500
Andre inntekter, kr	<i>Other output, NOK</i>	55 900	50 800	64 400
Variable kostnader i alt, kr	<i>Total variable costs, NOK</i>	455 500	601 500	684 800
Herav kraftfôr	<i>Of which feed concentrate, NOK</i>	269 000	343 200	388 700
Herav gjødsel og kalk	<i>Of which fertilizer and lime, NOK</i>	11 700	68 600	79 500
Faste kostnader i alt, ekskl. avskr., kr	<i>Total fixed costs, excl. deprec., NOK</i>	582 000	531 400	609 800
Avskrivningar, kr	<i>Depreciation, NOK</i>	176 200	157 000	181 200
Driftsoverskot frå jordbruket, kr	<i>Net farm income, NOK</i>	539 000	525 100	574 900
Vederlag til arbeid og eigenkap., kr	<i>Return on labour and own capital, NOK</i>	642 600	586 900	634 100
Vederl. til arb. og eigenkap. per årsv., kr	<i>Return on l. and own cap. per m-y, NOK</i>	312 300	289 000	296 200

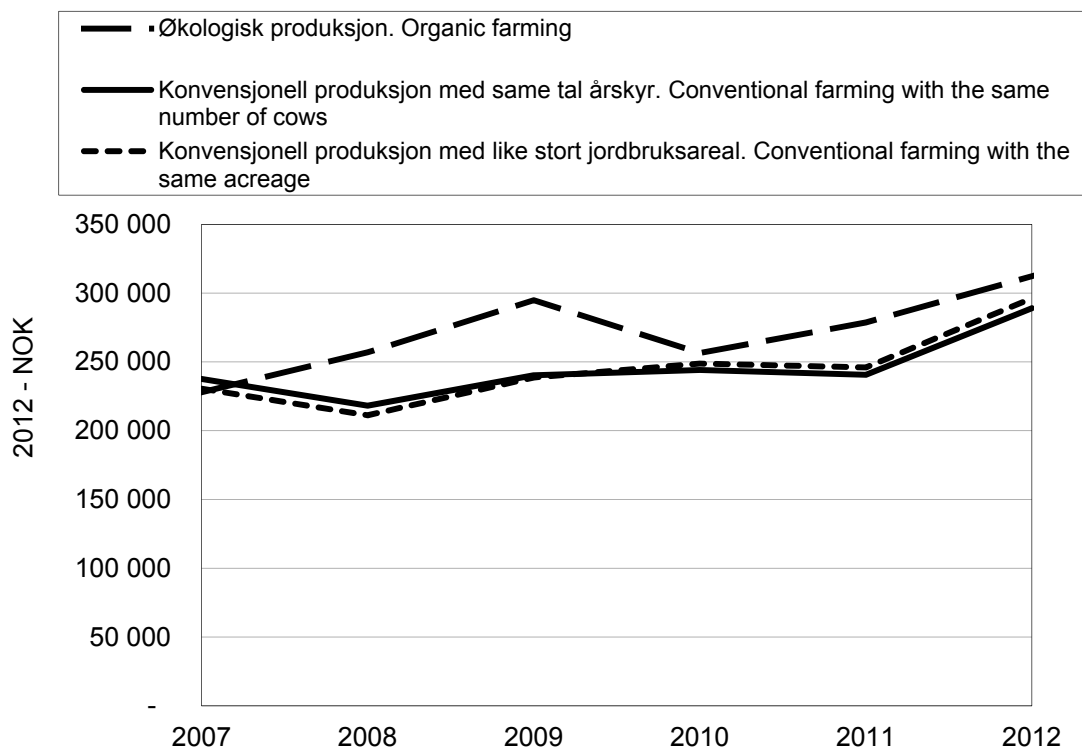
Dei 244 største konvensjonelle mjølkebruka i 2012, når ein sorterer etter tal årskyr, har eit snitt på 26,1 årskyr. Talet er det same som for dei økologiske bruka. Denne gruppa av konvensjonelt drivne bruk har levert 18 100 liter meir mjølk enn dei økologiske. Dei konvensjonelle bruka har produsert 660 kg meir mjølk per årsku enn dei økologiske. Dessutan har dei konvensjonelle bruka produsert 3 480 kg meir kjøt. Dei økologiske mjølkebruka produserer nesten ikkje oksekjøt.

Dei økologiske mjølkebruka har fått utbetalt over 60 øre meir i mjølkepris enn dei konvensjonelle. Dei økologiske bruka fekk utbetalt kr 63 500 meir i tilskot enn kva dei konvensjonelle bruka fekk. Når det gjeld kostnader i alt, var desse større for dei konvensjonelle bruka enn for dei økologiske. Dei variable kostnadene var kr 146 000 høgare for dei konvensjonelle bruka. Derimot hadde dei økologiske bruka kr 69 800 meir i faste kostnader. Driftsoverskotet for dei 244 konvensjonelle bruka var på kr 525 100, noko som var kr 13 900 lågare enn for dei økologiske. Dei økologiske bruka oppnådde eit vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk på kr 312 300. Resultatet ligg kr 23 300 over det som dei konvensjonelle bruka oppnådde.

Arealet er ofte den avgrensande faktoren for produksjonen på økologiske mjølkebruk. Avlingsnivået er også lågare enn ved konvensjonell drift. Derfor er det interessant å samanlikne konvensjonell og økologisk drift på bruk med like store areal. Dei økologiske mjølkebruka hadde i snitt eit jordbruksareal på 444 dekar i 2012. Dei 162 konvensjonelle mjølkebruka med størst areal, hadde omtrent like stort gjennomsnittareal. Dei sistnemnde bruka hadde i snitt 28,9 årskyr og ein produksjon på 197 400 liter mjølk og 7 470 kg kjøt. Produksjonen av mjølk og kjøt var vesentleg større på desse konvensjonelle bruka enn i den økologiske gruppa. Dei 162 konvensjonelt drivne bruka med størst areal, hadde eit driftsoverskot på kr 574 900, noko som er kr 35 900 høgare enn for dei økologiske bruka. Dei konvensjonelle bruka fekk utbetalt kr 5 300 mindre i tilskot og oppnådde kr 294 800 meir i husdyrinntekter enn dei økologiske bruka. Kostnader i alt låg kr 262 100 høgare på dei konvensjonelle bruka enn på dei økologiske. Arbeidsforbruket i jordbruket var 150 timar høgare i den konvensjonelle gruppa. Det er også naturleg med større arbeidsforbruk, i og med høgare produksjon. Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk var kr 16 100 større for økologiske bruk enn for konvensjonelle bruk med same areal.

Dei økologiske mjølkeproduksjonsbruka greier ikkje å fylle mjølkekvoten. I 2012 hadde dei ein gjennomsnittleg mjølkekvote på 183 900 liter. Omsett mjølkemengd for desse bruka var 157 800 liter. Kvotefyllinga var på 86 prosent, som i 2011. Dei 292 konvensjonelle mjølkeproduksjonsbruka i drifts-granskingane for 2012 hadde i snitt ein mjølkekvote på 174 800 liter og ei omsett mengd mjølk på 158 400 liter, altså ein fyllingsgrad på 91 prosent. I 2012 var det mindre skilnad mellom økologiske bruk og konvensjonelle bruk med omsyn til kvotefylling, enn det var i 2011.

Figur 2.7 viser at lønsemda har vore betre i økologisk mjølkeproduksjon enn i konvensjonell produksjon i perioden frå 2008 til 2012. Lønsemda i den konvensjonelle gruppa er om lag den same anten ein samanliknar på areal eller produksjonsvolum. Skilnaden mellom økologisk og konvensjonell mjølkeproduksjon har vore stabil over perioden. Det ligg eit økonomisk insitamant for å produsere økologisk mjølk i dagens rammevilkår.

Figur 2.7 Vederlag til arbeid og egenkapital per årsverk for ulike mjølkeproduksjonsbruk. Faste 2012-kroner

Return on labour and own capital per man-year for different categories of dairy farming. NOK-2012

2.3.2 Produksjon av kumjølke og svinekjøtt

Hovudtabell: 17b.

Tabell 2.23 viser nokre data for denne driftsforma. Det har vore prisauke for både mjølke, storfekjøtt og svinekjøtt i 2012, men prisen på smågrisar har gått ned. Mjølkeproduksjonen har utgjort ein større del av totalt driftsomsfang i denne gruppa i 2012 enn året før. Tal årskyr har auka medan tal avlsgrisar har vorte lågare.

Vederlaget til arbeid og egenkapital per årsverk var 7 prosent høgare i 2012 enn i 2011.

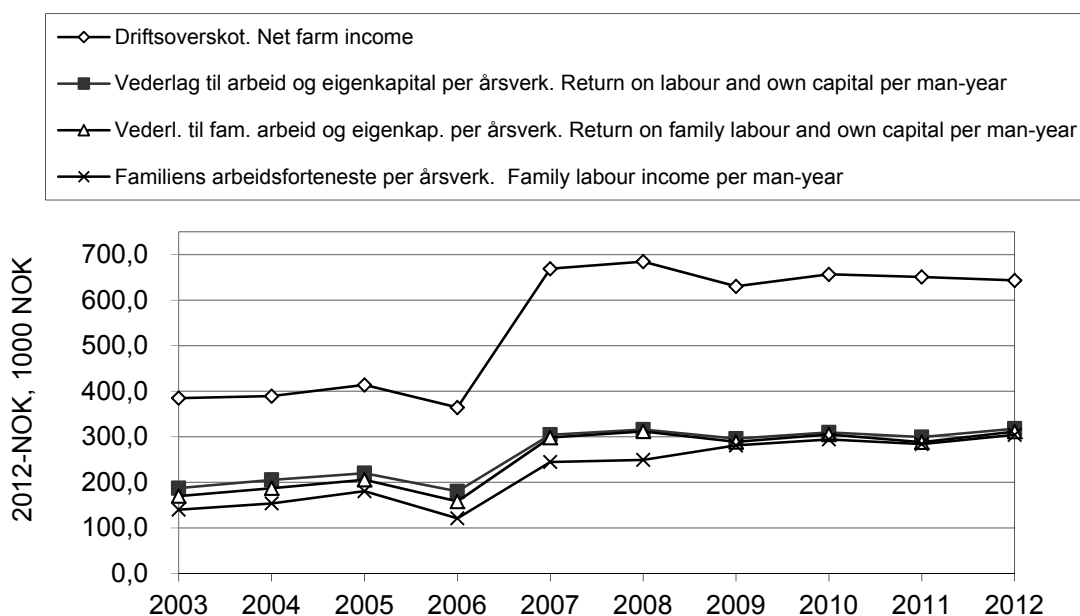
Gjennom tiåret frå 2003 har vederlaget til arbeid og egenkapital per årsverk auka med 70 prosent, målt i faste 2012-kroner. Figur 2.8 gir eit inntrykk av korleis lønsemda har endra seg frå år til år i perioden. Den største endringa var frå 2006 til 2007.

Skattejustering aukar vederlaget til arbeid og egenkapital per årsverk i 2012 med kr 32 400.

Tabell 2.23 Produksjon av kumjølke og svinekjøt

Combined dairy and pig farming

		2012	2011
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	30	29
Jordbruksareal, daa	<i>Agricultural land, decares</i>	319	311
Avling i alt, FEm per daa	<i>Total crops, FUm per decares</i>	398	414
Tal årskyr	<i>Number of cows</i>	24,9	23,4
Mjølke per årsku, kg	<i>Milk per cow, kg</i>	7 233	7 372
Tal avlsgrisar	<i>Number of pigs for breeding</i>	25,4	28,2
<i>Prices obtained, NOK</i>			
Mjølke, per l	<i>Milk, per l</i>	4,77	4,48
Kukjøte, per kg	<i>Meat (cow), per kg</i>	39,31	37,09
Anna storfekjøte, per kg	<i>Meat (beef,) per kg</i>	44,13	43,11
Svinekjøte, per kg	<i>Pork, per kg</i>	25,09	24,26
Smågris, per stk	<i>Piglets for sale</i>	890	924
Familiens arbeidsforteneste, kr per årsverk	<i>Family labour income, NOK per man-year</i>	304 300	281 800
Vederlag til arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	317 800	297 000
Vederlag til familiens arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on family labour and own capital, NOK per m-y</i>	311 400	285 800
Skattejustert vederl. til arbeid og EK, kr per årsv.	<i>Tax-adjusted return on labour and own cap., NOK per m-y</i>	350 200	322 700
Lønsevne, kr per time	<i>Capacity to pay, NOK per hour</i>	169,15	159,18

Figur 2.8 Driftsresultat for bruk med produksjon av kumjølke og svinekjøte, 2003–2012. Faste 2012-kroner

Operating results for combined dairy and pig farming, 2003–2012. NOK-2012

2.3.3 Produksjon av kumjøl, storfeslakt og korn

Hovudtabell: 17f.

Tabell 2.24 viser at for denne driftsforma har vederlaget til arbeid og egenkapital per årsverk gått opp med 39 prosent frå 2011 til 2012.

Havre og kveite gav større avlingar i 2012 enn året før medan bygg gav litt lågare avling. Grovfôravlinga gjekk opp. Både kornprisar og prisar på mjøl og storfekjøtt auka. I sum har desse endringane gitt ei markert betring i lønsemd.

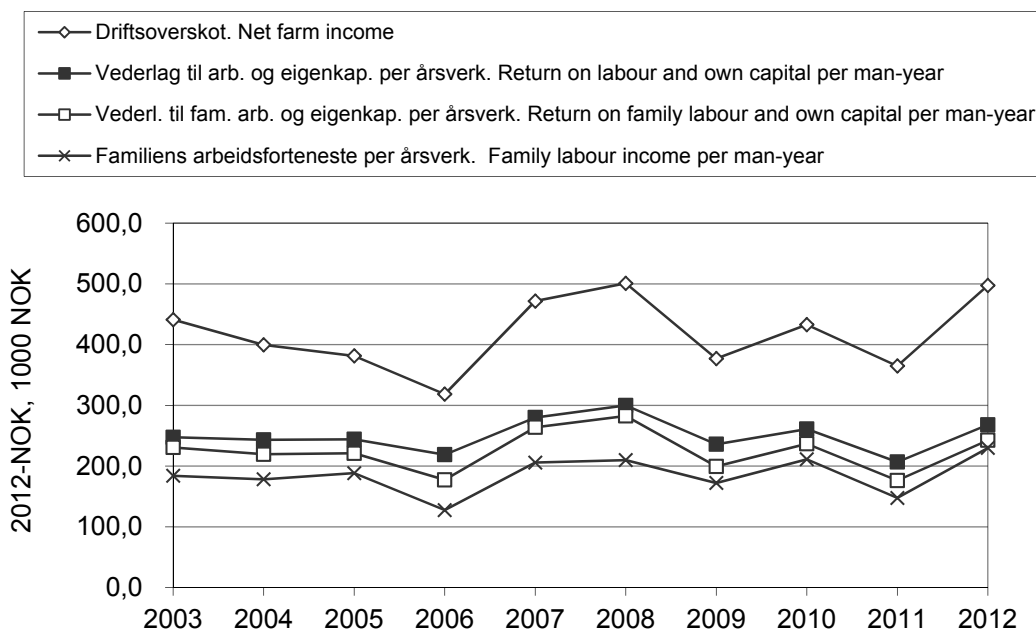
Frå 2003 til 2012 har driftsforma hatt 15 prosent oppgang i vederlaget til arbeid og egenkapital per årsverk, målt i faste 2012-kroner. Figur 2.9 viser driftsresultat gjennom 10 år.

Når vederlaget til arbeid og egenkapital per årsverk vert justert for effekten av jordbruksfrådraget, aukar resultatet for 2012 med kr 25 900.

Tabell 2.24 Produksjon av kumjøl, storfeslakt og korn

Combined dairy, beef farming and cereal production

		2012	2011
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	15	17
Jordbruksareal, daa	<i>Agricultural land, decares</i>	735	733
Av dette kornareal, daa	<i>Of which land for cereal production, decares</i>	445	435
Avlingar	<i>Crops</i>		
I alt, FEm per daa	<i>Total, FUm per decare</i>	358	380
Bygg, kg per daa	<i>Barley, kg per decare</i>	352	358
Havre, "	<i>Oats, "</i>	376	355
Kveite, "	<i>Wheat "</i>	412	393
Grovfôr, FEm per daa	<i>Fodder crops, FUm per decare</i>	448	430
Tal årskyr	<i>Number of cows</i>	26,6	26,4
Mjøl per årsku, kg	<i>Milk per cow, kg</i>	7 789	7 216
Oppnådde prisar, kr	<i>Prices obtained, NOK</i>		
Bygg, per kg	<i>Barley, per kg</i>	2,12	2,07
Havre, per kg	<i>Oats, per kg</i>	1,95	1,94
Kveite, per kg	<i>Wheat, per kg</i>	2,39	2,16
Mjøl, per l	<i>Milk, per l</i>	4,94	4,60
Kukjøtt, per kg	<i>Meat (cow), per kg</i>	40,31	37,06
Anna storfekjøtt, per kg	<i>Meat (beef), per kg</i>	45,48	43,68
Familiens arbeidsforteneste, kr per årsverk	<i>Family labour income, NOK</i>	230 000	146 400
Vederlag til arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK perman-year</i>	284 500	205 200
Vederlag til familiens arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on family labour and own cap., NOK per man-year</i>	266 400	175 000
Skattejustert vederlag til a. og EK, kr per årsverk	<i>Tax-adjusted return on labour and own cap., NOK per m-y</i>	310 400	225 900
Lønsevne, kr per time	<i>Capacity to pay, NOK per hour</i>	140,44	100,17

Figur 2.9 Driftsresultat for bruk med produksjon av kumjøl, storfeslakt og korn, 2003–2012. Faste 2012-kroner

Operating results for combined dairy, beef farming and cereal production, 2003–2012. NOK-2012

2.3.4 Kumjølproduksjon og sauehald

Hovudtabell: 17c.

Eit utval av data for denne gruppa av bruk finst i tabell 2.25. Vederlaget til arbeid og egenkapital per årsverk har auka med 17 prosent frå 2011 til 2012. Både mjølkeprisen og prisane på storfe-, saue- og lammekjøt har gått opp og bidrege til auka lønsemd.

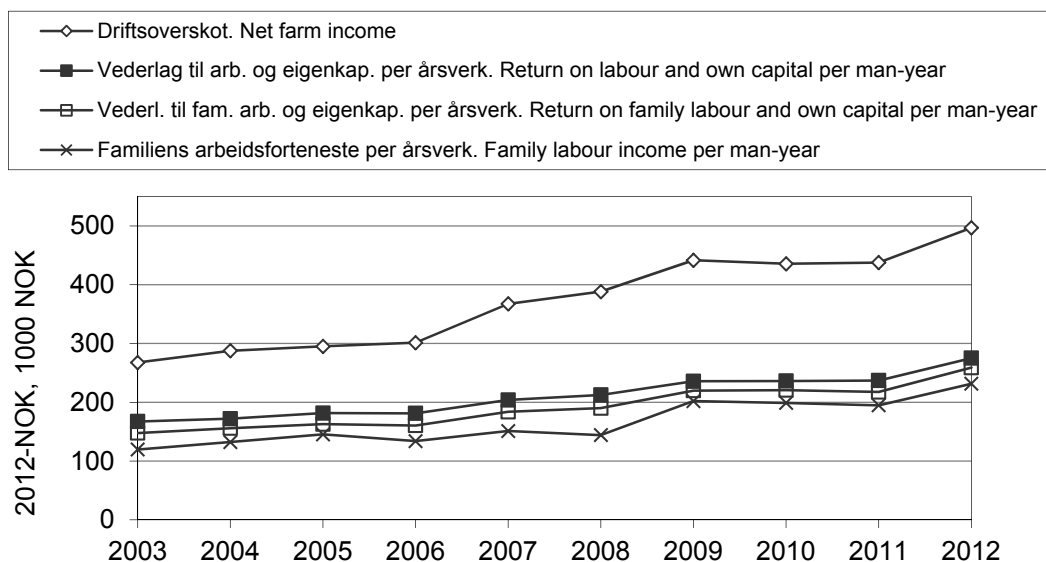
Vederlaget til arbeid og egenkapital per årsverk var 64 prosent høgare i 2012 enn i 2003, målt i faste 2012-kroner. Figur 2.10 presenterer utviklinga i lønsemd.

Vederlaget til arbeid og egenkapital per årsverk for 2012 aukar med kr 30 000 når vi legg inn skattejustering.

Tabell 2.25 Kumjolkproduksjon og sauehald

Combined dairy and sheep farming

		2012	2011
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	45	48
Jordbruksareal, daa	<i>Agricultural land, decares</i>	414	407
Avling, FEm per daa	<i>Total crops, FUm per decares</i>	297	300
Tal årskyr	<i>Number of cows</i>	21,5	20,6
Mjølkemengde per årsku, kg	<i>Milk per cow, kg</i>	7 259	7 026
Mjølkepris, kr per l	<i>Milk price, NOK per l</i>	4,73	4,44
Kukjøtt, kr per kg	<i>Meat price (cow), NOK per kg</i>	39,32	37,74
Anna storfekjøtt, kr per kg	<i>Meat price (beef), NOK per kg</i>	45,31	43,90
Tal vinterfôra sauer	<i>Number of winter-fed sheep</i>	92	100
Saue- og lammekjøtt, kr per kg	<i>Meat price (mutton and lamb), NOK per kg</i>	43,19	41,11
Familiens arbeidsforteneste, kr per årsverk	<i>Family labour income, NOK per man-year</i>	231 600	193 400
Vederlag til arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	275 200	235 200
Vederlag til familiens arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on family labour and own capital, NOK per man-year</i>	258 800	215 900
Skattejustert vederlag til arb. og EK, kr per årsverk	<i>Tax-adjusted return on labour and own cap., NOK per m-y</i>	305 100	259 700
Lønsevne, kr per time	<i>Capacity to pay, NOK per hour</i>	137,4	117,54

Figur 2.10 Driftsresultat for bruk med kumjolkproduksjon og sauehald, 2003–2012. Faste 2012-kroner

Operating results for combined dairy and sheep farming, 2003–2012. NOK-2012

2.3.5 Kornproduksjon

Hovedtabell: 17d.

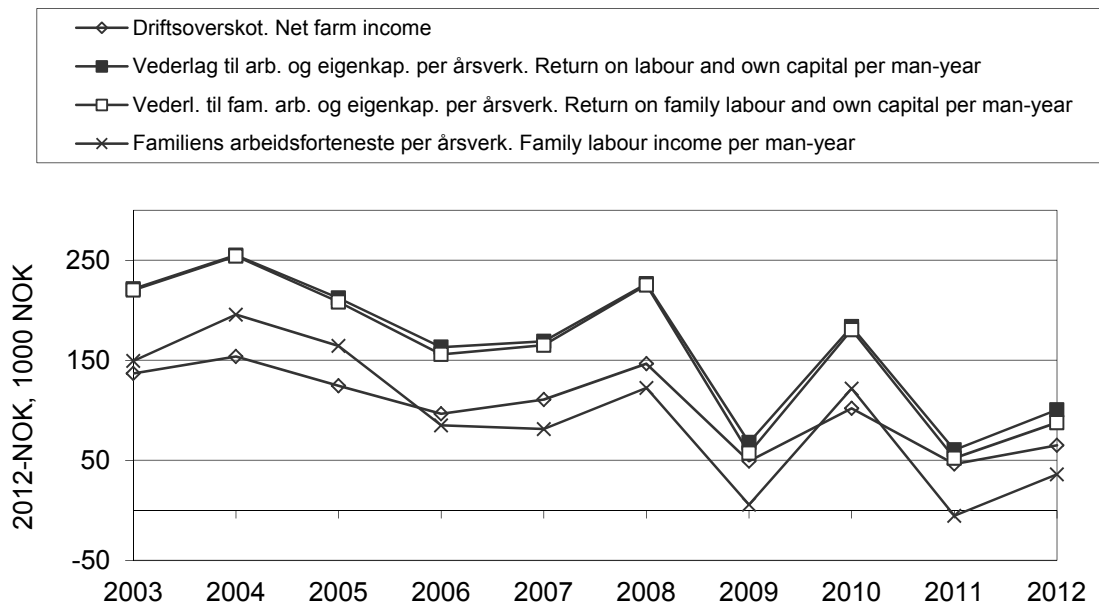
Tabell 2.26 viser at vederlaget til arbeid og egenkapital per årsverk har gått opp med 67 prosent frå 2011 til 2012. Avlingsauke for både kveite, havre og bygg, kombinert med prisauke for alle tre kornslaga, har trekt lønsemda i positiv retning. Vederlaget til arbeid og egenkapital per årsverk for 2012 ligg 55 prosent under resultatet frå 2003, målt i faste 2012-kroner. Det er typisk for denne driftsforma at ho kan vere utsett for store svingingar i lønsemd frå år til år. Figur 2.11 stadfestar dette og gir dessutan eit bilete av fallande lønsemd i kornproduksjonen gjennom tiåret. Figur 2.12 illustrerer korleis totalkapital, gjeld og egenkapital har utvikla seg innanfor driftsforma. Jordbruket sin del av totalkapitalen utgjorde 39 prosent i 2003 og 36 prosent i 2012. Gjeldsprosenten har auka i den same perioden, frå 33 til 39.

For 2012 vert vederlaget til arbeid og egenkapital per årsverk kr 58 600 større som følgje av skattejustering. At skattejusteringa har så sterk effekt, skuldast at gjennomsnittleg arbeidsforbruk per bruk i denne gruppa var berre 0,45 årsverk i 2012.

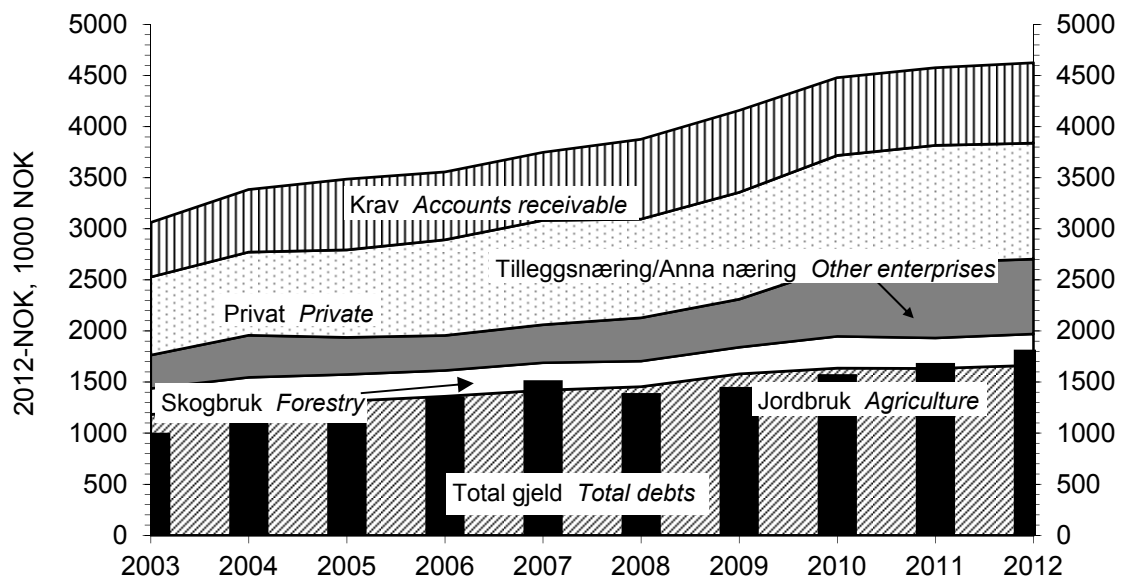
Tabell 2.26 Kornproduksjon

Cereal production

		2012	2011
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	97	98
Jordbruksareal, daa	<i>Agricultural land, decares</i>	365	358
Avlingar, kg per daa	<i>Crops, kg per decare</i>		
Bygg	<i>Barley</i>	412	395
Havre	<i>Oats</i>	389	386
Kveite	<i>Wheat</i>	409	388
Oppnådde prisar, kr per kg	<i>Prices obtained, NOK per kg</i>		
Bygg	<i>Barley</i>	2,20	2,14
Havre	<i>Oats</i>	2,01	1,89
Kveite	<i>Wheat</i>	2,41	2,25
Familiens arbeidsforteneste, kr per årsverk	<i>Family labour income, NOK per man-year</i>	36 000	-5 400
Vederlag til arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	100 500	60 300
Vederlag til familiens arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on family labour and own capital, NOK per man-year</i>	86 900	52 100
Skattejustert vederlag til arb. og EK, kr per årsv.	<i>Tax-adjusted return on labour and own c., NOK per man-year</i>	159 100	114 300
Lønsevne, kr per time	<i>Capacity to pay, NOK per hour</i>	27,93	2,88

Figur 2.11 Driftsresultat for bruk med kornproduksjon, 2003–2012. Faste 2012-kroner
 Operating results for cereal production, 2003–2012. NOK-2012

Figur 2.12 Samansetjing av egedelar og total gjeld per bruk, 2003–2012. Bruk med kornproduksjon. Faste 2012-kroner
 Assets and debts per holding, 2003–2012. Cereal production. NOK-2012

Variasjon innanfor kornproduksjonen

Tabellane 2.27 og 2.28 viser variasjon i lønsemd og nokre andre faktorar for arealgruppene «200–300 dekar» og «300–500 dekar» på bruk med kornproduksjon. *Arealet* vil først og fremst vere den faktoren som avgrensar produksjonsomfanget, og driftsoverskot per dekar er derfor valt som sorteringskriterium. For nærare forklaring av kva «svakaste tredel» og «beste tredel» inneber, sjå omtalen i avsnittet om variasjon under driftsforma «produksjon av kumjølke og storfeslakt». Der er det også forklart korfor gruppegjennomsnitta i «variasjonstabellane» kan avvike frå tilsynelatande samanliknbare tal i hovudtabell 17.

Tabell 2.27 Variasjon. Kornproduksjon: 200–300 daa

Variation. Cereal production: 200–300 decares

Alle regionar	<i>All regions</i>	Gjennom- snitt <i>Mean</i>	Standard- avvik <i>Std. dev</i>	Beste tredel <i>Highest third</i>	Svakaste tredel <i>Lowest third</i>	
					<i>Total</i>	<i>%</i>
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	20		7	7	
Areal per bruk, daa	<i>Decares per holding</i>	247	31	246	234	95
Alder på brukaren	<i>Farmer's age</i>	52	8	54	54	100
Driftsoverskot jordbruk, kr per daa	<i>Net farm income, NOK per decare</i>	104	410	496	-345	
Driftsoverskot jordbruk, kr per bruk	<i>Net farm income, NOK per holding</i>	28 500	98 500	122 500	-80 000	
Vederlag til arbeid og eigenkapital, kr per årsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	-24 100	595 000	491 700	-626 600	
Kornareal, daa	<i>Decares of cereal crops</i>	234	32	244	217	89
Kornavling i alt, kg per daa	<i>Total crops, kg per decare</i>	406	98	447	333	74
Arbeidsforbruk, timar per daa	<i>Labour input, hours per decare</i>	2,35	1,27	2,26	2,24	99
Kornpris, kr per kg	<i>Price of crop, NOK per kg</i>	2,05	0,59	2,26	1,80	80
Produksjonsinntekter korn, kr per daa	<i>Output crop, NOK per decare</i>	855	335	1 019	623	61
Produksjonstilskot, kr per daa	<i>Prod. allowances, NOK per decare</i>	425	133	423	457	108
Variable kostnader, kr per daa	<i>Variable costs, NOK per decare</i>	346	104	270	369	137
Faste kostnader, kr per daa	<i>Fixed costs, NOK per decare</i>	854	229	752	1 096	146

Den svakaste tredelen av bruka med 200–300 dekar oppnår negativt driftsoverskot og negativt vederlag til arbeid og eigenkapital. Den svakaste tredelen har 26 prosent lågare kornavlingar og oppnår 20 prosent lågare pris samanlikna med den beste gruppa. Dei variable kostnadene er 37 prosent høgare, medan dei faste kostnadene er 46 prosent høgare, i den svakaste tredelen. Arbeidsforbruket er 1 prosent lågare i den svakaste tredelen.

I arealgruppa «300–500 dekar» er også både driftsoverskot og vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk negative verdiar i den svakaste tredelen. Den svakaste tredelen har 24 prosent lågare avlingsnivå og har oppnådd 9 prosent lågare pris. Både dei faste og dei variable kostnadene per dekar er 24 prosent høgare hos den beste tredelen. Arbeidsforbruket per dekar er derimot 22 prosent lågare hos den beste tredelen.

Tabell 2.28 Variasjon. Kornproduksjon: 300–500 daa

Variation. Cereal production: 300–500 decares

Alle regionar	<i>All regions</i>	Gjennom- snitt <i>Mean</i>	Standard- avvik <i>Std. dev</i>	Beste tredel <i>Highest third</i>	Svakaste tredel <i>Lowest third</i> <i>Total %</i>	
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	31		10	10	
Areal per bruk, daa	<i>Decares per holding</i>	387	55	383	386	101
Alder på brukaren	<i>Farmer's age</i>	50	10	50	50	100
Driftsoverskot jordbruk, kr per daa	<i>Net farm income, NOK per decare</i>	179	340	536	-193	-36
Driftsoverskot jordbruk, kr per bruk	<i>Net farm income, NOK per holding</i>	69 500	134 700	208 700	-74 100	-36
Vederlag til arbeid og egenkapital, kr per årsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	26 400	456 300	347 300	-356 900	-103
Kornareal, daa	<i>Decares of cereal crops</i>	369	49	372	363	98
Kornavling i alt, kg per daa	<i>Total crops, kg per decare</i>	393	118	434	332	76
Arbeidsforbruk, timar per daa	<i>Labour input, hours per decare</i>	2,40	1,21	2,91	2,26	78
Kornpris, kr per kg	<i>Price of crop, NOK per kg</i>	2,21	0,27	2,27	2,07	91
Produksjonsinntekter korn, kr per daa	<i>Output crop, NOK per decare</i>	867	290	967	691	71
Produksjonstilskot, kr per daa	<i>Prod. allowances, NOK per decare</i>	404	106	450	372	83
Variable kostnader, kr per daa	<i>Variable costs, NOK per decare</i>	355	112	308	381	124
Faste kostnader, kr per daa	<i>Fixed costs, NOK per decare</i>	843	290	773	962	124

Som i dei andre storleiksgruppene har bruka med meir enn 500 daa (sjå tabell 2.29) negative verdiar for driftsoverskot og vederlag til arbeid og egenkapital per årsverk i den svakaste tredelen. Den svakaste tredelen har 32 prosent lågare avlingsnivå og 16 prosent lågare pris, men samtidig eit kornareal som er 31 prosent større, samanlikna med den beste tredelen. Faste kostnader er 1 prosent lågare medan variable kostnader er 1 prosent høgare for den svakaste tredelen. Arbeidsinnsatsen per dekar er heile 55 prosent lågare for den svakaste tredelen.

Tabell 2.29 Variasjon. Kornproduksjon: Over 500 daa

Variation. Cereal production: More than 500 decares

Alle regionar	<i>All regions</i>	Gjennom- snitt <i>Mean</i>	Standard- avvik <i>Std. dev</i>	Beste tredel <i>Highest third</i>	Svakaste tredel <i>Lowest third</i> <i>Total %</i>	
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	19		6	6	
Areal per bruk, daa	<i>Decares per holding</i>	766	239	613	882	144
Alder på brukaren	<i>Farmer's age</i>	49	7	48	46	96
Driftsoverskot jordbruk, kr per daa	<i>Net farm income, NOK per decare</i>	301	363	742	-37	-5
Driftsoverskot jordbruk, kr per bruk	<i>Net farm income, NOK per holding</i>	195 700	236 800	450 900	-41 400	-9
Vederlag til arbeid og egenkapital, kr per årsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	228 300	376 200	603 400	-144 000	-24
Kornareal, daa	<i>Decares of cereal crops</i>	729	238	600	786	131
Kornavling i alt, kg per daa	<i>Total crops, kg per decare</i>	434	105	560	379	68
Arbeidsforbruk, timar per daa	<i>Labour input, hours per decare</i>	2,14	1,90	3,28	1,47	45
Kornpris, kr per kg	<i>Price of crop, NOK per kg</i>	2,27	0,34	2,45	2,06	84
Produksjonsinntekter korn, kr per daa	<i>Output crop, NOK per decare</i>	1 001	335	1 373	784	57
Produksjonstilskot, kr per daa	<i>Prod. allowances, NOK per decare</i>	388	65	420	364	87
Variable kostnader, kr per daa	<i>Variable costs, NOK per decare</i>	362	82	370	375	101
Faste kostnader, kr per daa	<i>Fixed costs, NOK per decare</i>	755	167	803	793	99

Tabell 2.30 gir eit samandrag av resultatane i tabellane 2.27–2.29 og viser det relative forholdet mellom den svakaste og den beste tredelen. Utheving markerer at den svakaste tredelen har dei høgaste verdiane. Resultat for lønsemd er utelatne fordi tala er negative hos den svakaste tredelen i alle storleiksgrupper.

Tabell 2.30 Variasjon. Kornproduksjon: 200–300 daa, 300–500 daa og over 500 daa. Den svakaste tredelen sin relative del sett i forhold til den beste. Prosent
Variation. Cereal production: 200-300 decares, 300-500 decares and more than 500 decares. The lowest third relatively to the highest. Per cent

Alle regionar	<i>All regions</i>	Jordbruksareal, daa		
		<i>Farmland, decares</i>		
		200-300	300-500	> 500
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	20	31	19
Areal per bruk, daa	<i>Decares per holding</i>	95	101	144
Alder på brukaren	<i>Farmer's age</i>	100	100	96
Kornareal, daa	<i>Decares of cereal crops</i>	89	98	131
Kornavling i alt, kg per daa	<i>Total crops, kg per decare</i>	74	76	68
Arbeidsforbruk, timar per daa	<i>Labour input, hours per decare</i>	99	78	45
Kornpris, kr per kg	<i>Price of crop, NOK per kg</i>	80	91	84
Produksjonsinntekter korn, kr per daa	<i>Output crop, NOK per decare</i>	61	71	57
Produksjonstilskot, kr per daa	<i>Prod. allowances, NOK per decare</i>	108	83	87
Variable kostnader, kr per daa	<i>Variable costs, NOK per decare</i>	137	124	101
Faste kostnader, kr per daa	<i>Fixed costs, NOK per decare</i>	146	124	99

Dei faste kostnadene betyr mykje for variasjonen i resultat. Tabell 2.31 fortel om samansetjinga av faste kostnader for storleiksgruppene «200–300 dekar», «300–500 dekar» og «større enn 500 dekar».

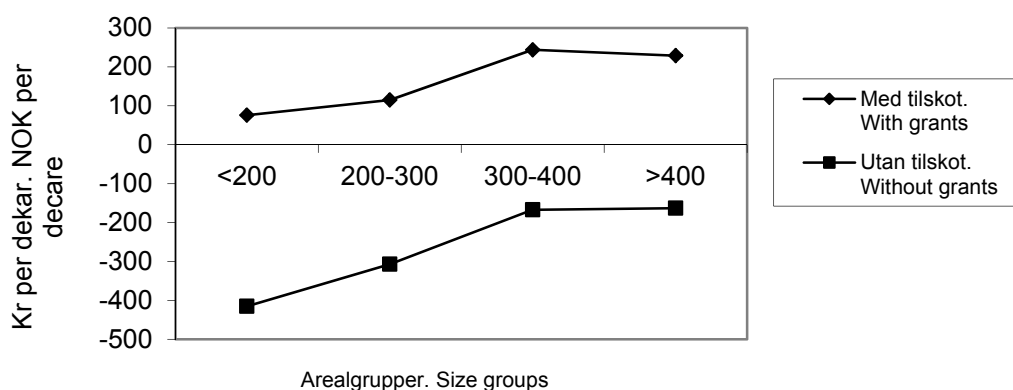
Vi ser av tabellen at jordleige utgjer ein større del av dei faste kostnadene utanom avskrivningar jo større jordbruksarealet er. «Andre faste kostnader», som blant anna omfattar administrasjon og forsikring, går ned med aukande bruksstorleik.

Tabell 2.31 Kornproduksjon: 200–300 daa, 300–500 daa og over 500 daa.
Samansetjing av faste kostnader. Prosent

*Cereal production: 200–300 decares, 300-500 decares and more than 500 decares.
Fixed costs, per cent*

Alle regionar	All regions	Jordbruksareal, daa Farmland, decares		
		200-300	300-500	> 500
Leigd arbeid	Hired labour	1	3	3
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	12	10	11
Traktor	Tractors	9	6	5
Driftsbygningar	Outbuildings	7	8	7
Jord, grøfter og vatningsanlegg	Farmlands, drainage and water supply	3	5	5
Drivstoff	Fuel	13	12	14
Maskinleige	Rented machinery	15	18	11
Jordleige	Rented farmland	5	9	19
Andre faste kostnader ekskl. avskr.	Other fixed costs	36	29	25
Sum faste kostnader ekskl. avskrivningar	Total fixed costs excl. depreciation	100	100	100
Sum faste kostnader ekskl. avskr., kr	Total fixed costs excl. depr., NOK	133 600	214 800	385 600
Avskrivningar:	Depreciation:			
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	26	33	42
Traktor	Tractors	34	28	23
Driftsbygningar	Outbuildings	39	36	34
Jord og grøfter	Farmlands, drainage and water supply	1	2	2
Sum avskrivningar	Total depreciation	100	100	100
Sum avskrivningar, kr	Total depreciation, NOK	59 700	79 000	145 100
Faste kostnader inkl. avskrivningar, kr	Fixed costs incl. depreciations, NOK	193 300	293 800	530 700

Figur 2.13 viser driftsoverskot per dekar for fire ulike arealgrupper i kornproduksjonen. Gjennomsnittstorleiken i gruppene er 148, 249, 370 og 660 dekar, og respektive tal bruk i kvar gruppe er 28, 20, 21 og 28. Driftsoverskotet er minst på bruka med minst areal og størst i gruppene med meir enn 300 dekar, anten tilskot er medrekna eller utelate. Skilnaden mellom dei to «største» gruppene er liten. Utan tilskot er driftsoverskotet negativt for alle storleiksgruppene.

Figur 2.13 Driftsoverskot i kornproduksjonen. Kr per daa
Net farm income, cereal production. NOK per decares

2.3.6 Sauehald

Hovudtabell: 17g.

Tabell 2.32 viser at lønsemda innan sauehaldet har gått opp frå 2011 til 2012. Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk har auka med 6 prosent. Prisane på både kjøt og ull har vorte høgare.

Det vart oppnådd eit 70 prosent høgare vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk i 2012 enn i 2003, målt i faste 2012-kroner. Figur 2.14 set driftsresultata for dei siste 10 åra i samanheng. Det er karakteristisk for kurvene i figuren at dei gjer forholdsvis små utslag frå år til år.

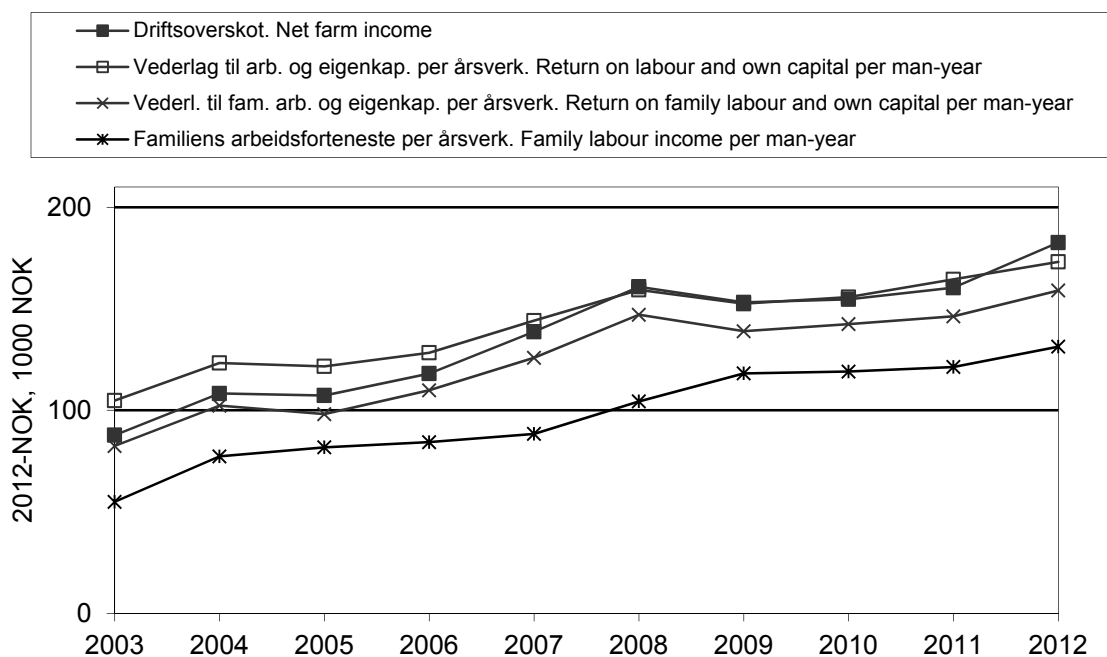
Tiårsoversikt for eigedelar, gjeld og eigenkapital for deltakarar med sauehald er vist i figur 2.15. Jordbruket sin del av totalkapitalen var 36 prosent i 2003 og 39 prosent i 2012. Gjeldsprosenten ligg høgare i slutten av perioden enn i starten. Mens han var 24 i 2003, har han kome opp i 36 for 2012.

Skattejustering gjer vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk i 2012 kr 33 600 større.

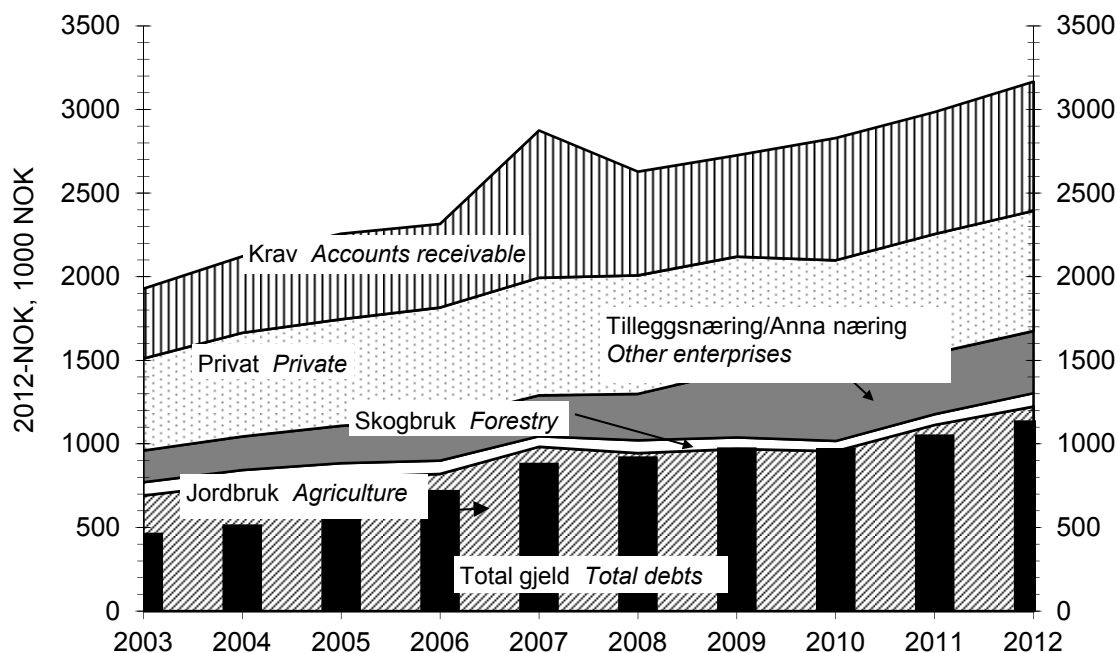
Tabell 2.32 Sauehald

Sheep farming

		2012	2011
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	100	100
Jordbruksareal, daa	<i>Agricultural land, decares</i>	249	234
Avling av grovfôr, FEm per daa	<i>Total crops, FUm per decares</i>	232	231
Tal vinterfôra sauer	<i>Winter-fed sheep (wfs), number</i>	153	151
Tal gagnslam per vinterfôra sau	<i>Lambs per wfs, number</i>	1,4	1,4
Kjøtmengde, kg per vinterfôra sau	<i>Produced meat, kg per wfs</i>	27	27
Kjøtpris, kr per kg	<i>Meat (mutton and lamb), NOK per kg</i>	43,34	40,43
Ullpris, kr per kg	<i>Wool, NOK per kg</i>	32,56	30,51
Familiens arbeidsforteneste, kr per årsverk	<i>Family labour income, NOK per man-year</i>	131 400	120 400
Vederlag til arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	173 200	163 200
Vederlag til familiens arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on family labour and own capital, NOK per man-year</i>	146 800	136 300
Skattejust. vederlag til arbeid og EK, kr per årsv.	<i>Tax-adjusted return on labour and own cap., NOK per m-y</i>	206 800	193 400
Lønsevne, kr per time	<i>Labour income, NOK per hour</i>	86,68	81,07

Figur 2.14 Driftsresultat for bruk med sauehald, 2003–2012. Faste 2012-kroner
 Operating results for sheep farming, 2003–2012. NOK-2012

Figur 2.15 Samansetjing av egedelar og total gjeld per bruk, 2003–2012. Bruk med sauehald. Faste 2012-kroner
 Assets and debts per holding, 2003–2012. Sheep farming. NOK-2012

Variasjon innanfor sauehald

Tabellane 2.33, 2.34 og 2.35 viser variasjonen i resultat og nokre andre faktorar, i storleiksgruppene «100–200 dekar», «200–300 dekar» og «300–500 dekar» i sauehaldet. Bruka er sorterte etter driftsoverskot per vinterfôra sau. Dette kriteriet er valt fordi sauefjøsset, og dermed tal vinterfôra sauer, ofte vil vere det som avgrensar omfanget av produksjonen.

For nærare forklaring av kva «svakaste tredel» og «beste tredel» inneber, sjå omtalen i avsnittet om variasjon under driftsforma «produksjon av kumjøl og storfeslakt». Der er det også forklart korfor gruppegjennomsnitta i «variasjonstabellane» kan avvike frå tilsynelatande samanliknbare tal i hovudtabell 17.

Tabell 2.33 Variasjon. Sauehald: 100–200 daa

Variation. Sheep farming: 100–200 decares

Alle regionar	<i>All regions</i>	Gjennom-	Standard-	Beste tredel		Svakaste tredel	
		snitt	avvik	<i>Highest third</i>	<i>Lowest third</i>	<i>Total</i>	<i>%</i>
		<i>Mean</i>	<i>Std. dev</i>				
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	31		10	10	13	
Areal per bruk, daa	<i>Decares per holding</i>	147	31	158	137	87	
Alder på brukaren	<i>Farmer's age</i>	50	9	48	47	98	
Driftsoverskot, kr per vinterfôra sau	<i>Net farm income, NOK per wfs</i>	731	925	1 581	-303		
Driftsoverskot jordbruk, kr per bruk	<i>Net farm income, NOK per holding</i>	83 100	106 800	198 700	-30 500		
Vederlag til arbeid og eigenkapital, kr per årsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	114 700	99 900	222 300	9 300	4	
Tal vinterfôra sauer	<i>Number of winter-fed sheep (wfs)</i>	115	43	121	113	93	
Arbeidsforbruk, timar per vinterfôra sau	<i>Labour input, hours per wfs</i>	21,3	11,2	19,1	24,4	128	
Prod. inntekt kjøtt, kr per vinterfôra sau	<i>Output meat, NOK per wfs</i>	1 145	427	1 449	980	68	
Produksjonstilskot, kr per vinterfôra sau	<i>Production allowances, NOK per wfs</i>	2 983	954	3 304	2 858	87	
Variable kostnader, kr per vinterfôra sau	<i>Variable costs, NOK per wfs</i>	1 033	487	914	1 207	132	
Faste kostnader, kr per vinterfôra sau	<i>Fixed costs, NOK per wfs</i>	2 576	1 329	2 343	3 241	138	

Etter tabell 2.33 er driftsoverskotet per bruk negativt for den svakaste tredelen i gruppa «100–200 dekar». For den svakaste tredelen utgjer vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk berre 4 prosent av det den beste tredelen har oppnådd. Kjøttinntektene per vinterfôra sau held 68 prosent av nivået hos den beste tredelen. Dei faste kostnadene per vinterfôra sau er 38 prosent høgare hos svakaste tredel. Den svakaste tredelen har fått 13 prosent mindre i tilskot per vinterfôra sau.

Tabell 2.34 viser at også i gruppa «200–300 dekar» er avvika mellom den beste og den svakaste tredelen vesentlege. Her er det ikkje så store skilnader i kostnadsnivå, men produksjonsinntekta frå kjøtt ligg 40 prosent lågare hos den svakaste tredelen enn hos den beste. Den svakaste tredelen har oppnådd 31 prosent av vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk, og 18 prosent av driftsoverskotet per vinterfôra sau, samanlikna med den beste tredelen.

Tabell 2.34 Variasjon. Sauehald: 200–300 daa

Variation. Sheep farming: 200–300 decares

Alle regionar	<i>All regions</i>	Gjennom-	Standard-	Beste tredel		Svakaste tredel	
		Snitt	avvik	<i>Highest third</i>		<i>Lowest third</i>	
		Mean	Std. dev			Total	%
Tal bruk, 200-300 daa	<i>Number of holdings</i>	35		12		12	
Areal per bruk, daa	<i>Decares per holding</i>	239	27	251		231	92
Alder på brukaren	<i>Farmer's age</i>	49	9	48		47	98
Driftsoverskot, kr per vinterfôra sau	<i>Net farm income, NOK per wfs</i>	1 147	716	1 931		346	18
Driftsoverskot jordbruk, kr per bruk	<i>Net farm income, NOK per holding</i>	204 000	171 800	361 000		67 100	19
Vederlag til arbeid og egenkapital, kr per årsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	191 700	130 900	305 600		95 000	31
Tal vinterfôra sauer	<i>Number of winter-fed sheep (wfs)</i>	172	66	187		172	92
Arbeidsforbruk, timer per vinterfôra sau	<i>Labour input, hours per wfs</i>	15,6	5,2	14,8		14,8	100
Prod. inntekt kjøtt, kr per vinterfôra sau	<i>Output meat, NOK per wfs</i>	1 271	463	1 590		959	60
Produksjonstilskot, kr per vinterfôra sau	<i>Production allowances, NOK per wfs</i>	2 866	642	3 137		2 595	83
Variable kostnader, kr per vinterfôra sau	<i>Variable costs, NOK per wfs</i>	923	358	979		812	83
Faste kostnader, kr per vinterfôra sau	<i>Fixed costs, NOK per wfs</i>	2 171	797	2 169		2 370	109

Eit interessant resultat i tabell 2.35 er at for gruppa «300–500 dekar» er arbeidsforbruket per vinterfôra sau 12 prosent lågare hos den svakaste tredelen. Elles er lågare kjøttinntekt per vinterfôra sau (minus 29 %) og lågare produksjons-tilskot per vinterfôra sau (minus 24 %) typisk for den svakaste tredelen. Vederlaget til arbeid og egenkapital per årsverk og driftsoverskotet per vinterfôra sau utgjør høvesvis 49 prosent og 32 prosent hos den svakaste tredelen, samanlikna med den beste.

Tabell 2.35 Variasjon. Sauehald: 300–500 daa

Variation. Sheep farming: 200–300 decares

Alle regionar	<i>All regions</i>	Gjennom-	Standard-	Beste tredel		Svakaste tredel	
		Snitt	Avvik	<i>Highest third</i>		<i>Lowest third</i>	
		Mean	Std. Dev			Total	%
Tal bruk, 300-500 daa	<i>Number of holdings</i>	20		7		7	
Areal per bruk, daa	<i>Decares per holding</i>	356	48	350		366	105
Alder på brukaren	<i>Farmer's age</i>	46	8	44		49	111
Driftsoverskot, kr per vinterfôra sau	<i>Net farm income, NOK per wfs</i>	1 312	790	2 079		660	32
Driftsoverskot jordbruk, kr per bruk	<i>Net farm income, NOK per holding</i>	265 900	167 800	431 600		129 700	30
Vederlag til arbeid og egenkapital, kr per årsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	233 600	113 300	326 700		161 500	49
Tal vinterfôra sauer	<i>Number of winter-fed sheep (wfs)</i>	201	51	211		193	91
Arbeidsforbruk, timer per vinterfôra sau	<i>Labour input, hours per wfs</i>	12,3	3,7	12,6		11,1	88
Prod. inntekt kjøtt, kr per vinterfôra sau	<i>Output meat, NOK per wfs</i>	1 332	404	1 506		1 067	71
Produksjonstilskot, kr per vinterfôra sau	<i>Production allowances, NOK per wfs</i>	2 888	736	3 352		2 560	76
Variable kostnader, kr per vinterfôra sau	<i>Variable costs, NOK per wfs</i>	1 095	380	1 083		1 092	101
Faste kostnader, kr per vinterfôra sau	<i>Fixed costs, NOK per wfs</i>	1 942	596	1 834		1 992	109

Tabell 2.36 viser det relative tilhøvet mellom den svakaste og den beste tredelen. Det er nytta utheva skrift der tredelen med svakast økonomisk resultat har dei høgaste verdiane. I dei tilfella kor den svakaste tredelen har oppnådd negative resultat, er utrekning av prosenttal utelaten.

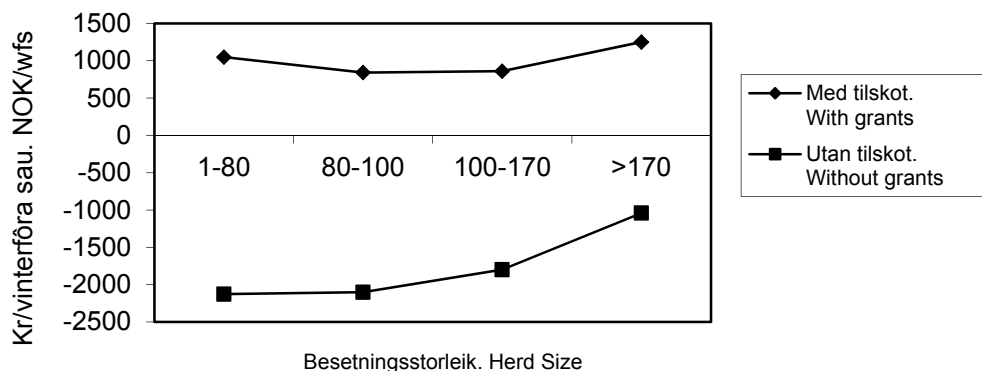
Tabell 2.36 Variasjon. Sauehald: 100–200 daa, 200–300 daa og 300–500 daa. Den svakaste tredelen sin relative del sett i forhold til den beste tredelen, prosent

Variation. Sheep farming: 100–200 decares, 200–300 decares and 300–500 decares. The lowest third relatively to the highest, per cent

Alle regionar	<i>All regions</i>	Jordbruksareal, dekar		
		<i>Farmland, decares</i>		
		100-200	200-300	300-500
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	31	35	20
Areal per bruk, daa	<i>Decares per holding</i>	87	92	105
Alder på brukaren	<i>Farmer's age</i>	98	98	111
Driftsoverskot, kr per vinterfôra sau	<i>Net farm income, NOK per wfs</i>		18	32
Driftsoverskot jordbruk, kr per bruk	<i>Net farm income, NOK per holding</i>		19	30
Vederlag til arbeid og eigenkapital, kr per årsverk	<i>Return on labour and own cap., NOK per m-y</i>	4	31	49
Tal vinterfôra sauer	<i>Number of winter-fed sheep (wfs)</i>	93	92	91
Arbeidsforbruk, timar per vinterfôra sau	<i>Labour input, hours per wfs</i>	128	100	88
Prod. inntekt kjøt, kr per vinterfôra sau	<i>Output meat, NOK per wfs</i>	68	60	71
Produksjonstilskot, kr per vinterfôra sau	<i>Production allowances, NOK per wfs</i>	87	83	76
Variable kostnader, kr per vinterfôra sau	<i>Variable costs, NOK per wfs</i>	132	83	101
Faste kostnader, kr per vinterfôra sau	<i>Fixed costs, NOK per wfs</i>	138	109	109

Figur 2.16 presenterer driftsoverskot per vinterfôra sau, med og utan tilskot. Når tilskot er medrekna, er driftsoverskotet per vinterfôra sau størst i gruppa med meir enn 170 dyr, og minst i gruppene med buskapar på mellom 80 og 170 dyr. *Ut*an tilskot aukar driftsoverskotet per vinterfôra sau med storleiken på buskapen. Her er skilnaden mellom dei to «minste» gruppene liten. *Med* tilskot er driftsoverskotet per vinterfôra sau positivt i alle storleiksgruppene, men sjølv for buskapar på meir enn 170 vinterfôra dyr, er ikkje driftsoverskotet per dyr positivt *utan* tilskot.

Gjennomsnittstorleiken på buskapane er 63, 87, 137 og 236 vinterfôra sauer, og det er høvesvis 14, 10, 34 og 42 buskapar i gruppene.

Figur 2.16 Driftsoverskot i sauehaldet. Kr per vinterføra sau
Net farm income, sheep farming. NOK per wfs

2.3.7 Geitehald

Hovudtabell: 17h.

Tabell 2.37 presenterer data for driftsforma. 14 av bruka i denne gruppa for 2012 høyrer heime i Nord-Noreg. Mjølkeprisen har gått opp i 2012, og mjølkeytinga per årsgeit har blitt høgare. Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk er auka med 8 prosent.

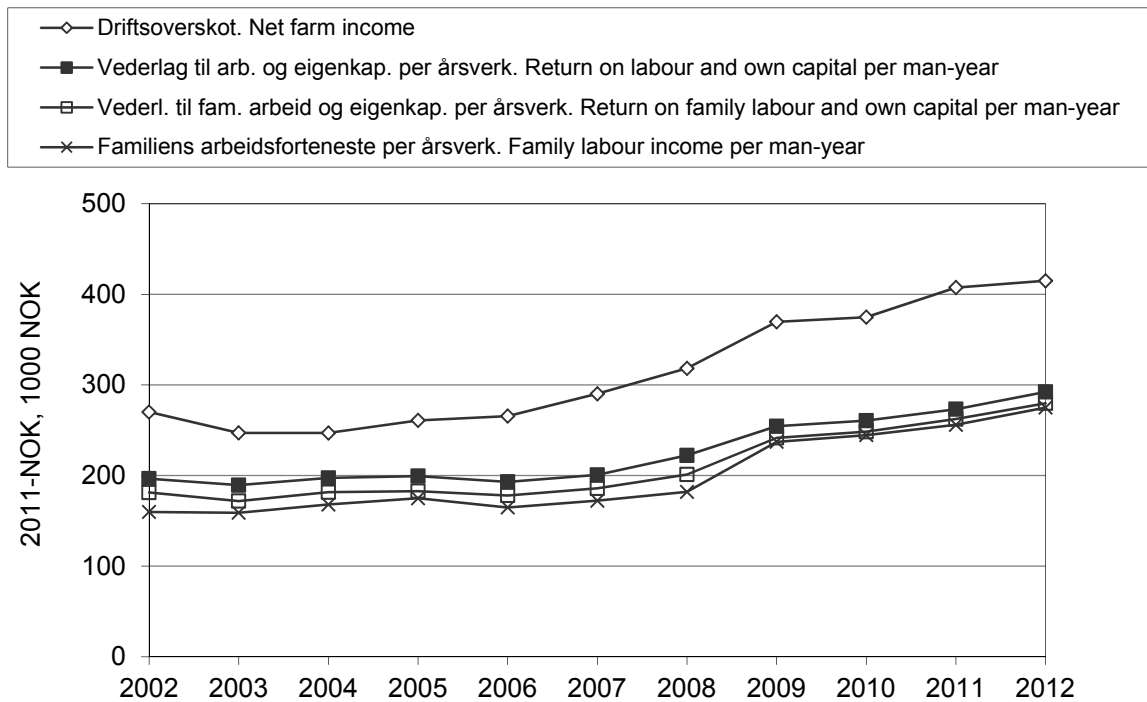
Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk låg 49 prosent høgare i 2012 enn i 2003, målt i faste 2012-kroner. Figur 2.17 illustrerer 10 års utvikling.

For 2012 slår skattejusteringa ut med kr 37 400 i auka vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk.

Tabell 2.37 Geitehald

Production of goat's milk

		2012	2011
Tal bruk	Number of holdings	21	22
Jordbruksareal, daa	Agricultural land, decares	163	150
Grovføring, Fem per daa	Fodder crops, FUm per decares	212	210
Tal årsgeiter	Number of goats	115	107
Mjølkemengde, kg per årsgeit	Produced milk, kg per goat	721	696
Mjølkepris, kr per l	Milk price, NOK per l	6,04	5,70
Familiens arbeidsforteneste, kr per årsverk	Family labour income, NOK per man-year	276 900	256 000
Vederlag til arbeid og EK, kr per årsverk	Return on labour and own capital, NOK per man-year	294 500	273 300
Vederlag til familiens arbeid og EK, kr per årsverk	Return on family labour and own capital, NOK per man-year	281 700	262 300
Skattejustert vederl. til arbeid og EK, kr per årsv.	Tax-adjusted return on labour and own cap., NOK per m-y	331 900	303 300
Lønsevne, kr per time	Labour income, NOK per hour	157,72	145,43

Figur 2.17 Driftsresultat for bruk med geitehald, 2003–2012. Faste 2012-kroner
 Operating results for production of goat's milk, 2003–2012. NOK-2012

2.3.8 Produksjon av korn og svinekjøtt

Hovudtabell: 17e.

Etter kva vi kan sjå av tabell 2.38, har vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk gått opp med 20 prosent frå 2011 til 2012. Større avlingar av bygg og havre, samt høgare kornprisar, har bidrege til betringa i resultat. Innanfor produksjonen av svinekjøtt har ikkje prisutviklinga vore eintydig positiv, for prisen på smågrisar har gått ned. Men arbeidsinnsatsen per avlsgris var noko lågare i 2012 enn året før, og det har hatt positiv effekt på vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk.

Figur 2.18 viser at driftsforma kan ha store svingingar i lønsemd frå år til år. Til dels skuldast svingingane at inntekta frå korndyrking er sterkt påverka av klimatilhøva i vekstsesongen. Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk låg 8 prosent høgare i 2012 enn i 2003, målt i faste 2012-kroner.

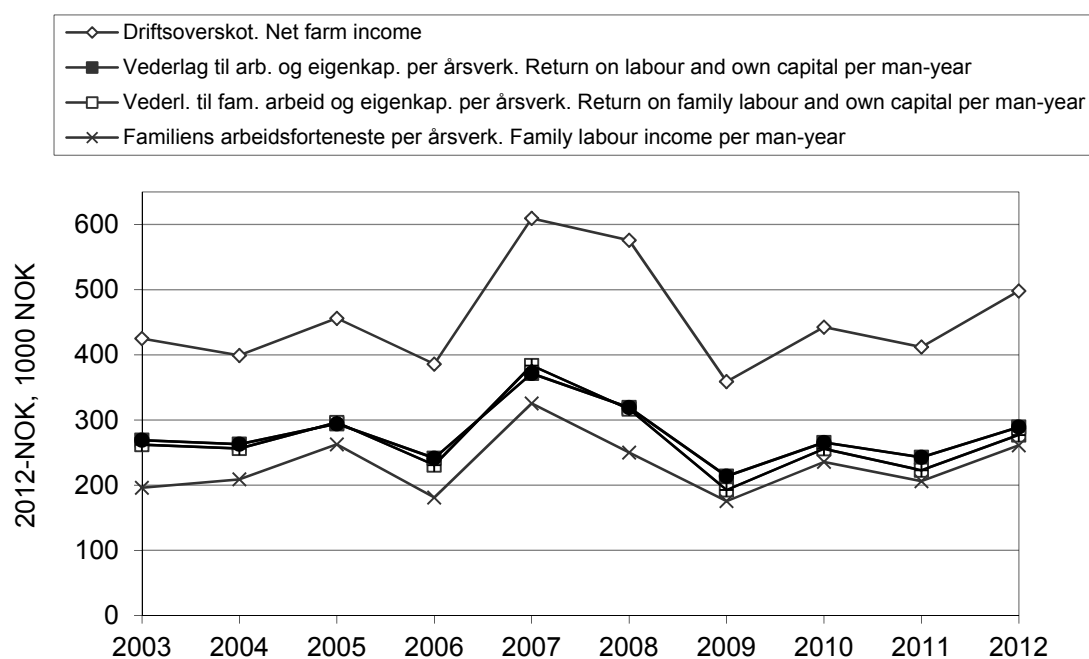
Figur 2.19 viser ei utvikling kor jordbruket sin del av totalkapitalen har gått frå 60 prosent i 2003 til 63 prosent i 2012. Samtidig har gjeldsprosenten auka frå 51 til 61.

For 2012 aukar vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk med kr 35 800 som følge av skattejustering.

Tabell 2.38 Produksjon av korn og svinekjøt

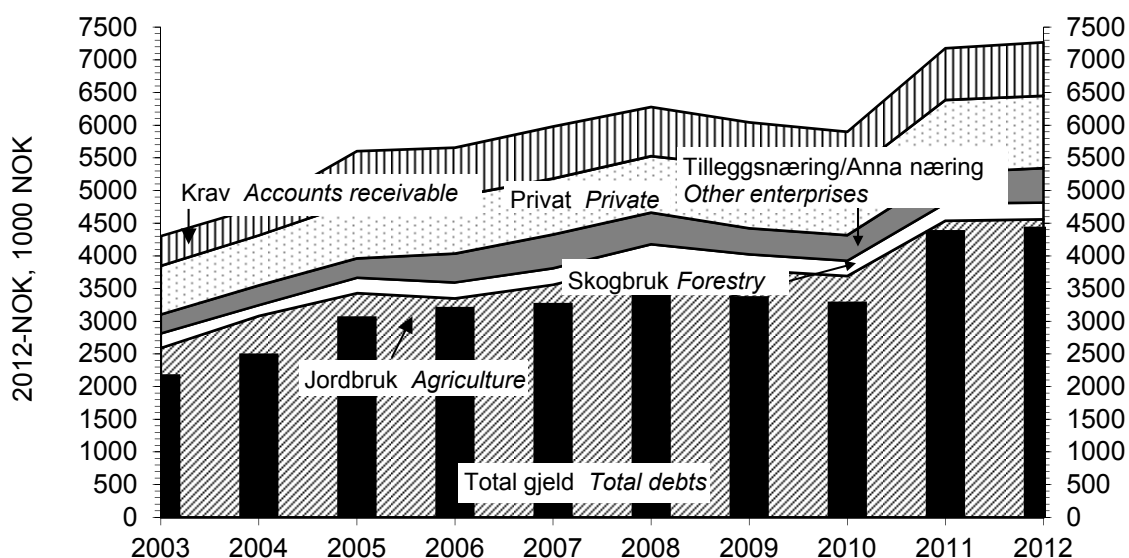
Combined cereal and pig farming

		2012	2011
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	36	36
Jordbruksareal, daa	<i>Agricultural land, decares</i>	386	374
Avlinger, kg per daa	<i>Crops, kg per decares</i>		
Bygg	<i>Barley</i>	418	334
Havre	<i>Oats</i>	448	318
Kveite	<i>Wheat</i>	413	430
Tal avlsgrisar	<i>Number of pigs for breeding</i>	49,9	46,4
Oppnådde priser, kr per kg	<i>Prices obtained, NOK per kg</i>		
Bygg	<i>Barley</i>	2,12	2,08
Havre	<i>Oats</i>	2,07	1,93
Kveite	<i>Wheat</i>	2,37	2,28
Svinekjøt	<i>Pork</i>	25,04	24,60
Smågris, kr per stk	<i>Piglets, NOK per unit</i>	934	944
Familiens arbeidsforteneste, kr per årsverk	<i>Family labour income, NOK per man-year</i>	261 100	204 600
Vederlag til arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	289 300	241 100
Vederlag til familiens arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on family labour and own capital, NOK per m-y</i>	325 000	221 300
Skattejustert vederlag til arbeid og EK, kr per årsv.	<i>Tax-adjusted return on l. and own cap., NOK per m-y</i>	325 100	272 300
Lønsevne, kr per time	<i>Capacity to pay, NOK per hour</i>	149,67	123,37

Figur 2.18 Driftsresultat for bruk med produksjon av korn og svinekjøt, 2003–2012. Faste 2012-kroner

Operating results for combined cereal and pig farming, 2003–2012. NOK-2012

Figur 2.19 Samansetjing av egedelar og total gjeld per bruk, 2003–2012. Bruk med produksjon av korn og svinekjøt. Faste 2012-kroner

Assets and debts per holding, 2003–2012. Combined cereal and pig farming. NOK-2012

2.3.9 Produksjon av storfekjøtt

Hovudtabell: 17i.

Talet på deltakarar som driv produksjon av storfekjøtt, har i dei sju siste rekneskapsåra vore såpass høgt at denne driftsforma har fått eigen omtale. Tabell 2.39 inneheld nøkkeldata. Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk låg 47 prosent høgare i 2012 enn i 2011. Prisane på storfekjøtt har auka, og det same har produsert volum.

Skattejustering aukar vederlaget til arbeid og eigenkapital for 2012 med kr 41 000 per årsverk.

Tabell 2.39 Produksjon av storfekjøtt

Beef farming

		2012	2011
Tal bruk	Number of holdings	58	53
Jordbruksareal, daa	Agricultural land, decares	313	319
Avling, FEm per dekar	Total crops, FUm per decares	344	303
Omsett mengd, kg	Produced amount of beef and cow's meat, kg		
Kukjøtt	Cow's meat	1618	1591
Anna storfekjøtt	Beef	5439	5243
Prisar, kr per kg	Prices, NOK per kg		
Kukjøtt	Cow's meat	42,12	38,00
Anna storfekjøtt	Beef	49,33	46,18
Familiens arbeidsforteneste, kr per årsverk	Family labour income, NOK per man-year	155 500	83 300
Vederlag til arbeid og EK, kr per årsverk	Return on labour and own capital, NOK per man-year	197 500	134 000
Vederlag til familiens arbeid og EK, kr per årsverk	Return on family labour and own capital, NOK per man-year	175 000	102 900
Skattejust. vederlag til arb. og EK, kr per årsverk	Tax-adjusted return on labour and own cap., NOK per m-y	238 500	165 500
Lønsevne, kr per time	Capacity to pay, NOK per hour	98,12	63,68

2.3.10 Andre driftsformer

I alt 148 deltakarbruk for 2012 hadde driftsformer som fall utanfor dei ni kategori-ane som er omtalte særskilt i hovudtabell 17. Av desse kan 74 bruk verte fordelte på seks driftsformer med minst åtte bruk innan kvar gruppe. Tabellane 2.40 og 2.41 dreier seg om desse driftsformene. Bruka med frukt høyrer stort sett heime på Vestlandet. Elles er Austlandet best representert i dei driftsformene kor korn er med.

«Korn og fjørfeslakt» og «frukt» har kome ut med betre 2012-resultat for lønsemd enn dei andre driftsformene som er med i dei to tabellane. «Korn og egg» har hatt svakast lønsemd.

Tabell 2.40 Andre driftsformer med korn

Other categories of farming with cereal production

Driftsform <i>Category of farming</i>		Korn og storfeslakt	Korn og poteter	Korn og egg	Korn og fjørfeslakt
		<i>Cereal crops and beef</i>	<i>Cereal crops and potatoes</i>	<i>Cereal crops and eggs</i>	<i>Cereal crops and poultry</i>
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	9	11	8	13
Areal per bruk, daa	<i>Agricultural land per holding, decares</i>	573	584	466	185
Av dette korn, daa	<i>Of which cereals</i>	265	412	447	161
Av dette poteter, daa	<i>Of which potatoes, decares</i>	7	145	1	2
Av dette grovfôr, daa	<i>Of which coarse fodder</i>	260	19	16	17
Avling, alt areal, FEm/daa	<i>Crops, FUm per decare</i>	377	404	358	476
Omsett mengd av kjøt og egg, kg ⁸	<i>Sold amount of beef and eggs, kg</i>	7337		131 569	
Arbeidstimar i alt	<i>Total labour input, hours</i>	2 200	2 412	2 797	1 703
Utført av familien	<i>Of which family</i>	1 813	1 749	2 039	1 284
Produksjonsinntekter, kr	<i>Enterprise output, NOK</i>				
Planteprodukt	<i>Crop production</i>	375 300	1 215 300	364 300	188 900
Husdyrprodukt	<i>Livestock production</i>	384 100		2 089 200	3 062 400
Andre jordbruksinntekter	<i>Other income, agriculture</i>	465 400	232 000	357 300	139 800
Sum produksjonsinntekt	<i>Total output</i>	1 224 800	1 447 300	2 810 700	3 391 100
Kostnader, kr	<i>Costs, NOK</i>				
Variable	<i>Variable costs</i>	359 700	337 000	1 509 400	2 185 600
Faste	<i>Fixed costs</i>	587 600	797 400	963 500	679 400
Sum	<i>Total costs</i>	947 300	1 135 400	2 472 900	2 865 100
Driftsoverskot, kr	<i>Net farm income, NOK</i>	277 600	312 000	337 882	526 100
Rentekrav (3,0 %), kr	<i>Calculated interest (3,0 %), NOK</i>	80 124	112 800	173 584	119 100
Familiens arbeidsforteneste, kr per årsverk	<i>Family labour income, NOK per man-year</i>	200 900	210 100	148 700	584 800
Vederlag til arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	237 800	258 700	184 400	556 300
Skattejustert vederlag til arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Tax-adjusted return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	283 500	293 000	220 200	615 100
Vederlag til familiens arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on fam. labour and own cap., NOK per man-year</i>	220 900	245 900	142 900	619 800
Lønsevne, kr per time	<i>Capacity to pay, NOK per hour</i>	118,77	117,21	98,83	276,34
Nettoinntekt, kr	<i>Net income, NOK</i>	750 400	1 060 200	515 000	1 261 200
Gjeld per 31.12.11, kr	<i>Liabilities 31 Dec 2011, NOK</i>	2 223 000	2 321 700	6 693 000	4 515 800
Gjeldsprosent	<i>% liabilities of total assets</i>	45	35	66	49

⁸ For fjørfeslakt gjeld dette talet på slakt.

Tabell 2.41 Andre driftsformer utan korn

Other categories of farming without cereal production

Driftsform <i>Category of farming</i>		Storfeslakt og sau <i>Beef and sheep</i>	Frukt <i>Fruit</i>
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	11	22
Areal per bruk, daa	<i>Agricultural land per holding, decares</i>	366	62
Av dette grovfôr, daa	<i>Of which coarse fodder</i>	354	3
Av dette frukt, daa	<i>Of which fruit area, decares</i>		53
Avling, alt areal, FEm/daa	<i>Crops, FUm per decare</i>	259	209
Omsett mengd av storfe- og sauekjôt, kg	<i>Sold amount of beef and mutton, kg</i>	8 313	
Arbeidstimar i alt	<i>Total labour input, hours</i>	2 302	3 636
Utført av familien	<i>Of which family</i>	1 814	1 644
Produksjonsinntekter, kr	<i>Enterprise output, NOK</i>		
Planteprodukt	<i>Crop production</i>	31 000	701 900
Husdyrprodukt	<i>Livestock production</i>	561 800	7 200
Andre jordbruksinntekter	<i>Other income, agriculture</i>	570 800	252 200
Sum produksjonsinntekt	<i>Total output</i>	1 163 600	961 300
Kostnader, kr	<i>Costs, NOK</i>		
Variable	<i>Variable costs</i>	416 000	125 300
Faste	<i>Fixed costs</i>	438 900	481 300
Sum	<i>Total costs</i>	854 900	606 600
Driftsoverskot, kr	<i>Net farm income, NOK</i>	308 700	354 600
Rentekrav (3,0 %), kr	<i>Calculated interest (3,0 %), NOK</i>	80 500	32 100
Familiens arbeidsforteneste, kr per årsverk	<i>Family labour income, NOK per man-year</i>	232 100	361 900
Vederlag til arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on labour and own cap., NOK per m-y</i>	271 600	281 000
Skattejustert vederlag til arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Tax-adjusted return on l. and own cap., NOK per m-y</i>	307 200	307 800
Vederlag til fam. arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on fam. labour and own cap., NOK per m-y</i>	258 700	329 200
Lønsevne, kr per time	<i>Capacity to pay, NOK per hour</i>	128,70	148,85
Nettoinntekt, kr	<i>Net income, NOK</i>	725 600	871 100
Gjeld per 31.12.11, kr	<i>Liabilities 31 Dec 20 12, NOK</i>	1 824 100	1 743 200
Gjeldsprosent	<i>% liabilities of total assets</i>	34	43

2.3.11 Rangering av driftsformene etter lønsemd

Tabell 2.42 omfattar dei 10 best representerte driftsformene i driftsgranskingane for 2012 og inneheld oversikt over vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk, rangert etter storleiken på vederlaget. «Produksjon av kumjøl og svinekjôt» har best resultat for 2012, som for 2011. «Geitehald» på andre plass og «Produksjon av korn og svinekjôt» som nummer tre er også likt med året før. «Kornproduksjon» er den driftsforma som gav svakast lønsemd i både 2011 og 2012.

For 2011 var spennet mellom dei 10 utvalde driftsformene, med omsyn til vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk, slik at det minste vederlaget utgjorde 20 prosent av det største. For 2012 finn vi ein tilsvarande del på 32 prosent. Altså har skilnadene i lønsemd mellom driftsformene vorte noko mindre frå det eine året til det andre.

Dei skattejusterte vederlaga til arbeid og eigenkapital per årsverk er også viste i tabell 2.42. I kapittel 4.6 er effekten av jordbruksfrådraget på ulike driftsformer drøfta nærare.

Tabell 2.42 Rangering av driftsformene etter lønsemd. Kroner per årsverk

Comparison of results from different categories of farming. NOK per man-year

		Vederlag til arbeid og egenkapital	Skattejustert vederlag til arbeid og egenkapital
		<i>Return on labour and own capital</i>	<i>Tax-adjusted return on labour and own capital</i>
Produksjon av kumjølke og svinekjøt	<i>Combined dairy and pig farming</i>	317 800	350 200
Geitehald	<i>Production of goat's milk</i>	294 500	331 900
Produksjon av korn og svinekjøt	<i>Combined cereal production and pig farming</i>	289 300	325 100
Produksjon av kumjølke, storfeslakt og korn	<i>Comb. dairy, beef farming and cereal production</i>	284 500	310 400
Produksjon av kumjølke og storfekjøt	<i>Combined dairy and beef farming</i>	283 300	315 800
Fruktdyrking	<i>Fruit farming</i>	281 000	307 800
Kumjølkeproduksjon og sauehald	<i>Combined dairy and sheep farming</i>	275 200	305 100
Produksjon av storfekjøt	<i>Beef farming</i>	197 500	238 500
Sauehald	<i>Sheep farming</i>	173 100	206 700
Kornproduksjon	<i>Cereal production</i>	100 500	159 100

3 Skogbruk. Resultat frå 2012 og utviklingstrekk gjennom 10 år

3.1 Grunnlagsmaterialet for granskinga

I driftsgranskingane i skogbruket for 2012 var det med 142 bruk. Granskingane i skogbruket omfattar eit underutval av bruka som inngår i granskingane i jordbruket.

Hovudtabell 19 viser data for produksjonsgrunnlaget på skogeigedommane og aldersfordelinga til dei som driv skogen. Det er liten variasjon frå år til år. Hovudårsaka til dette er lita utskifting av deltakarbruk. At deltakarmassen er stabil, gjer det enklare å følgje utviklinga over tid.

NILF har valt balansekvantum som inndelingskriterium for storleiken på skogane i granskingane. Der er store skilnader i den gjennomsnittlege boniteten (produksjonsevna) i dei ulike skogane, og dette fører til at arealstorleiken på bruka i ei gruppe kan ha stor variasjon.

Alle deltakarane som var med i granskingane i 2012, budde på eigedommane. Deltakarane dreiv jordbruk, som også var hovudinntektskjelda til familiane på bruka.

3.2 Framdrift

3.2.1 Avverking og transport

Hovudtabell 20 viser avverkningsnivå, samansetjing av sortiment, og tilhøve som gjeld transport og framdrift.

Driftsveglengda her gjeld avverkinga kvart år og måler avstanden frå hogststad fram til leveringsstad ved bilveg. Avstanden er kubikkmassevegen.

Terrengforholda er klassifiserte i tre grupper:

- *Lette. Det er mogeleg å køyre i terrenget med jordbrukstraktor, med eller utan belte. Vegkostnadene er låge. Korte vinsjeavstandar, oftast mindre enn 15–20 meter.*
- *Middels. Transport med jordbrukstraktor må skje for det meste etter opparbeidde vegar. Middels vegkostnader. Vinsjeavstand er oftast mindre enn 40 meter.*
- *Vanskelege. Bratt, blokkrik eller delvis lite beredyktig mark som krev kostbare vegar. Delvis store vinsjeavstandar.*

For kvart bruk vert gjennomsnittleg terrenngtype i kvar tømmerdrift i året registrert.

I hovudtabellen er det vist fordeling av transportert kvantum mellom jordbruks- og skogstraktor. Andre transportmiddel vert nytta berre i liten grad, og da helst i kombinasjon med bruk av jordbruks- eller skogstraktor. For det meste er det entreprenørar som bruker skogstraktor.

3.2.2 Arbeidskraft

Hovudtabell 21 viser korleis arbeidsforbruket til familien fordeler seg mellom jord- og skogbruk for alle bruk som er med i skogbruksgranskingane. Det meste av arbeidet i skogen vert i dag utført av entreprenørar. For hogst og framdrift dreier det seg om frå 80 til 90 prosent av avverka tømmerkvantum. Den medgåtte arbeidstida for entreprenørane er ikkje registrert.

3.3 Økonomisk oversikt

3.3.1 Om dei valde presentasjonsmåtane

Hovudtabellane 22–24 inneheld mange av dei same økonomiske omgrepa, som gjeld inntekts- og kostnadstypar samt ulike økonomiske resultat. Derfor er desse tre hovudtabellane kommenterte under eitt. Den største skilnaden mellom dei er at hovudtabell 23 er gruppert etter avverka og selt virke, medan hovudtabellane 22 og 24 er grupperte etter storleiken på balansekvantumet. Gruppering etter avverka og selt virke er formålstenleg når ein vil sjå på korleis det økonomiske resultatet er avhengig av produsert mengd. Dei andre hovudtabellane (og figurane) viser først og fremst samanhengen mellom ressursar og driftsresultat. Sjå elles i kapittel 1.7.3 om resultatmål og resultatrekning.

Ein bør vere noko kritisk til å bruke driftsoverskot i skogbruket direkte som mål for lønsemd, særleg på enkeltbruk. Utrekninga av driftsoverskotet tek ikkje omsyn til endringar i den ståande trekapitalen, og ei sterk under- eller overavverking vil kunne gi eit feil bilete av lønsemda.

3.3.2 Produksjonsinntekter

Som oftast vert salsvirket levert ved bilveg, men i somme tilfelle på industri- eller sagbrukstomt. Tømmeret vert betalt etter bruttopris, med dei tillegga eller frådraga som sortiment, leveringsstad og leveringstidspunkt tilseier. Posten «bruttoinntekt sal» omfattar brutto salsverdi av dette virket (inklusive endringar av lager). Det er ikkje gjort fråtrekk for avverkingsavgift, måleavgift eller avsetnad til skogfond.

Rotsal er ikkje vanleg på bruk i granskingane, men skjer av og til. Avtalane kan vere ulike. I nokre tilfelle skjer avverkinga i regi av skogeigaren, og eigaren får da i tillegg til rotprisen betaling for utført arbeid ved avverking. I granskingane vert ei slik oppgjersform vurdert som ordinært sal etter bruttopris. Rotprisen og betalinga for utført arbeid er slegne saman til ein bruttopris. For rotsal der kjøparen har stått for avverkinga, er det frå og med 1990 gjennomført omrekning til bruttosal. Salet går inn i linja «bruttoinntekt sal». Driftsutgifter i samband med rotsal er tekne inn i linja «leigd arbeid og utstyr». Rotsal er rekna om til bruttopris etter følgjande formel: «verdi rotsal»/0,55. Driftsutgiftene er utrekna som («verdi rotsal»/0,55) x 0,45.

Posten «eige forbruk, bruttoverdi» omfattar stipulert salsverdi av det virket som anten vert vidareforedla av eigaren, eller som vert brukt til å dekkje gards- og husbehov på bruket.

Posten «driftstilskot» omfattar tilskot som har gått direkte til drifta, for eksempel tilskot til tynning.

Posten «andre inntekter» er ein samlepost som mellom anna inneheld etterbetalingar for tidlegare levert virke, køyreinntekter (maskindel) eller anna justering av tømmeroppgjeret. Utmarksinntekter (som jakt-, fiske- og bygslingsinntekter) er trekte ut av skogbruksinntekta og vert behandla som inntekt frå tilleggsnæring. Produksjon av pyntegrønt, og foredling av skogsvirke til ved, vert også behandla som tilleggsnæringar.

3.3.3 Kostnader

Avgrensinga mellom variable og faste kostnader er i hovudtabell 23 forenkla noko i forhold til den generelle definisjonen, ved at alle kostnader utanom avskrivningar vert behandla som variable. Det er gjort slik fordi omfanget av aktiviteten i gardsskogane varierer mykje frå år til år. I hovudtabell 22 er kostnadene meir oppsplitta. Dette lettar samanlikninga med annan skogstatistikk. Legg merke til at inndelingskriteriet i hovudtabell 23 er avverkjingsgruppe. Alle arbeids- og maskinkostnader, unnateke avskrivningar, er vurderte som variable kostnader. Dette gjeld også vegvedlikehald, anlegg av provisoriske vegar, samt avverkjings- og måleavgifter. Alle administrasjonskostnadene er vurderte som variable kostnader, sjølv om nokre av desse eigentleg er faste kostnader. Avskrivningane er faste kostnader. Derfor kjem dei ikkje til frådrag ved rånettoutrekninga. I hovudtabell 23 er eigen arbeidsinnsats ført som kostnad for å få eit fullstendig bilete av ressursbruken.

Ein del av kostnadene på bruka er felles for jord- og skogbruk. Dette gjeld først og fremst trekkrafta, men også i nokre tilfelle den faste leigde hjelpa. I slike tilfelle er kostnadene fordelte mellom jord- og skogbruk etter tal arbeidstimar i dei to driftsgreinene. Trekkrafta er vanlegvis balanseført på jordbruket. Da vert skogbruket belasta med leigeutgift når trekkrafta vert brukt i skogen. Jordbruket vert på si side godskrive leigeinntekta.

Posten «vedlikehald utstyr, drivstoff» inneheld også lagerendingar for drivstoff. Posten «vedlikehald/anlegg enkle vegar» består av netttotal. Eventuelle tilskot er allereie trekte frå. Posten «salsavgifter, diverse trekk» inneheld i hovudsak måle- og avverkjingsavgifter. Avskrivningar er delte på to linjer, idet avskrivningar på vegar er skilde ut frå dei andre avskrivningane (hovudtabell 22).

Teknisk utstyr vert avskrive lineært over forventta brukstid. Generell avskrivningstid er 15 år. Større, varige vegar vert balanseførte utan avskrivning. Provisoriske vegar som er meinte å verte brukte i berre nokre få år, vert anten førte direkte til utgift i anleggsåret eller kostnadsfordelte over fem til ti år. Kulturkostnadene omfattar godtgjersle til leigd arbeid og utstyr samt kjøp av planter og gjødsel med meir. Det er gjort fråtrekk for tilskot til skogkulturtiltaka, slik at kulturkostnadene vert utrekna «netto». Kostnadene til skogkultur er som regel tilplanting etter hogst, eller det kan vere skogreising, avstandsregulering, rydding eller andre kulturtiltak. Skogkultur er ein kostnad (vedlikehald) som vert utgiftsført direkte i året. Vi tek altså ikkje omsyn til om skogkulturen fører til høgare verdi av skogen. Dette er i samsvar med det som er nemnd tidlegare, om at skogkapitalen ikkje vert justert for over- eller underavverking.

Graden av eigen arbeidsinnsats i skogen vil sterkt påverke dei direkte utgiftene den enkelte eigaren har i skogsdrifta. For at ein lettare skal kunne samanlikne nivået på kostnader i dei ulike skogane, er det ønskjeleg å kostnadsføre arbeidet til eigaren og familien når det gjeld drift og vedlikehald (sjå hovudtabell 23). Vederlaget for arbeidsinnsatsen til familien i skogen blir fastsett slik som forklart i kapittel 1.7.3.

3.3.4 Resultat

I skogbruksgranskingane vert det brukt ulike resultatmål, alt etter kva «nivå» ein vil studere. Ein har såleis resultat før avskrivningar, resultat før skogkultur, driftsoverskot og driftsresultat. I driftsresultatet er verdien av eigen innsats trekt frå.

I utrekningane av både driftsoverskot og driftsresultat er kostnadene til skogkultur trekte frå direkte (inga balanseføring). Hovudtabellane 22 og 23 viser korleis dei ulike resultatmåla kjem fram. Eit uttrykk som er mykje brukt i skogbruket, er «rånetto». Ein definisjon er gitt i kapittel 1.8.

I gruppa med «Ikkje noko salsvirke» er rånettoen som regel negativ. Da er verdien av vederlag for eigen arbeidsinnsats og eige utstyr større enn verdien av det virket som vert drive fram.

Skogfond er ein type fond som er spesiell for skogbruket. Korleis skogfondet inngår i rekneskapsoppgjeret, går fram av kapittel 1.7.3.

Hovudtabell 24 presenterer driftsoverskot i jord- og skogbruk, for grupper som er inndelte etter regionar og etter storleiken på balansekvantumet i skogbruket. Vidare viser tabellen dei same resultatata når deltakarane er grupperte etter jordbruksareal og balansekvantum.

3.3.5 Investering og finansiering

Sjølv om skogkulturtiltaka er førte som utgifter i året i dei andre hovudtabellane, er dei i hovudtabell 25 vurderte som investeringar. Investeringsbeløpa er brutto. Det vil seie at dei også omfattar kalkulert arbeidsvederlag til brukarfamilien, samt den delen av investeringane som er finansiert med offentlege tilskot.

Investeringstiltaka er delte i tre hovudgrupper:

- *Skogkultur. Grøfting, gjødsling, anlegg av bestand, bestandspleie fram til tynningsalder.*
- *Vegar. Varige vegar og enklare vegar som vert balanseførte og avskrivne.*
- *Anna. Følgjande verdiar er balanseførte på skogbruket: Skog og grunn, driftsbygningar i skogbruket, yrkesbilar, traktorar, maskinar, reiskapar og skogtakstar.*

I hovudtabell 25 er ordet «investeringsfrekvens» brukt. Med det meiner ein kor mange prosent av skogeigedommane det har vore investert i gjennom året.

Tilskot og skogfondmiddel vert ofte utbetalte i ettertid. Under «finansieringskjelde» kan ein derfor finne overfinansiering av investeringane i året. Dette vil kome fram som eit negativt tal under «anna investering».

3.3.6 Balanse

Hovudtabell 25 inneheld også ei oversikt over omløpsmiddel og anleggsmiddel i skogbruket. Omløpsmidla i skogbruket er lager av trevirke (avverka), diesel, olje og andre innkjøpte varer. Den største delen av anleggsmidla er skog og grunn. Større maskinar, som til dømes traktor, er oftest førte på jordbruket i balansen.

3.4 Hovudtrekk ved driftsgranskingane i skogbruket i 2012

Avverkinga i 2012 gjekk opp, medan tømmerprisen gjekk ned samanlikna med 2011.

Skogstorleiken på deltakarbruka i 2012 auka noko samanlikna med 2011 og var i gjennomsnitt 1 500 daa. På desse eigeidommane vart det i 2012 avverka 100 prosent av balansekvantumet (sjå kapittel 1.7). Rekna per bruk vart det avverka 350 m³ i gjennomsnitt. For dei bruka som er med i skogbruksgranskingane er det ein auke på 50 m³ samanlikna med året før. I alt vart meir enn 86 prosent av tømmeret drive fram av entreprenørar i 2012. For 10 år sidan var delen til entreprenørane under 60 prosent.

I 2012 gjekk produksjonsinntekta opp med kr 4 700, til kr 119 000. Kostnadene auka med kr 7 700. Det gjennomsnittlege driftsoverskotet per skogeigedom gjekk dermed ned med kr 3 000, til kr 45 500 i 2012. Driftsoverskotet i skogbruket utgjorde 12 prosent av samla driftsoverskot frå jord- og skogbruk i 2012. I 2011 var tilsvarande tal 17 prosent.

Dersom vi set inn tariffølør for arbeidsinnsatsen til brukarfamilien, og trekkjer verdien av dette arbeidet frå driftsoverskotet, vert gjennomsnittleg overskot i 2012 kr 31 500. Det er kr 4 300 mindre enn i 2011.

Snittprisen på selt virke på deltakarbruka var kr 328 per m³ i 2012, mot kr 357 i 2011. SLF har rekna ut prisen på selt virke i 2012 til kr 324 per m³. Utrekna per m³ var all produksjonsinntekt til deltakarane i 2012 kr 340, medan kostnadene kom opp i kr 210. Dette gav eit driftsoverskot på kr 130 per m³. Tilsvarande tal for 2011 var kr 378, kr 218 og kr 161 per m³.

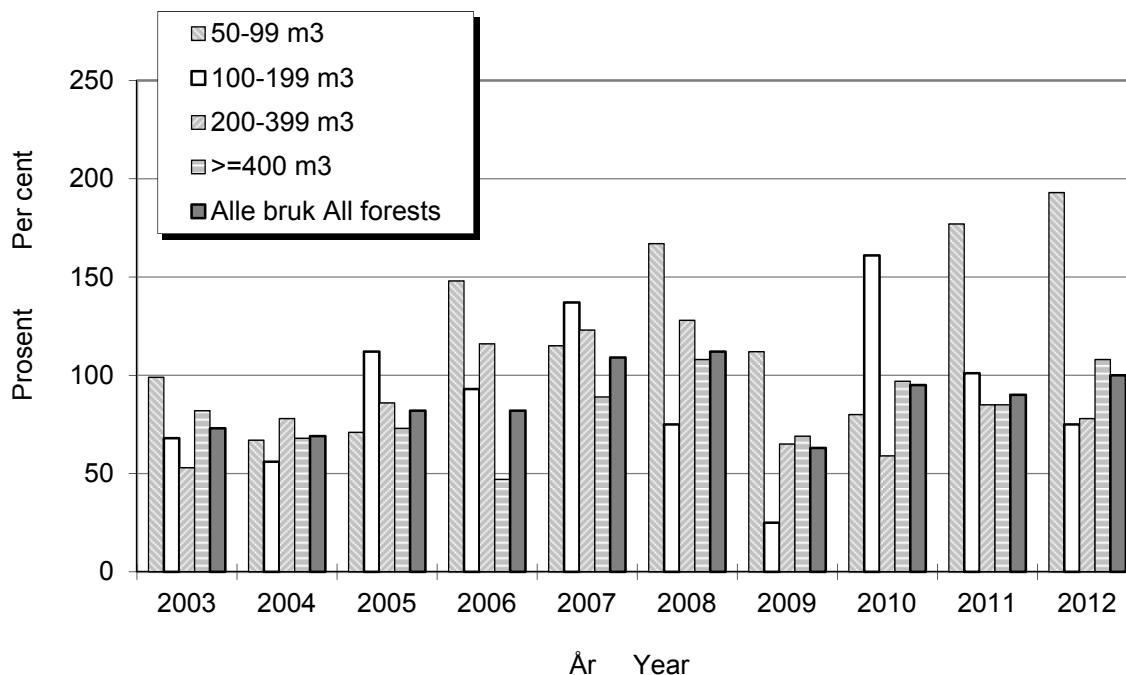
Familien la ned i gjennomsnitt 79 arbeidstimar i skogbruket i 2012, om lag som i 2011. Den årlege arbeidsinnsatsen i jordbruket for desse familiane er om lag 2 000 timar.

Investeringane i 2012 utgjorde 90 prosent av resultatet før skogkultur, mot 56 prosent året før. Av investeringane i 2012 vart 32 prosent dekte av skogfond. Det er nesten 12 prosentpoeng mindre enn gjennomsnittet for tiårsperioden 2003–2012. I gjennomsnitt stod det kr 44 000 inne på skogfondkontoen ved utgangen av 2012.

3.5 Tårsoversikter

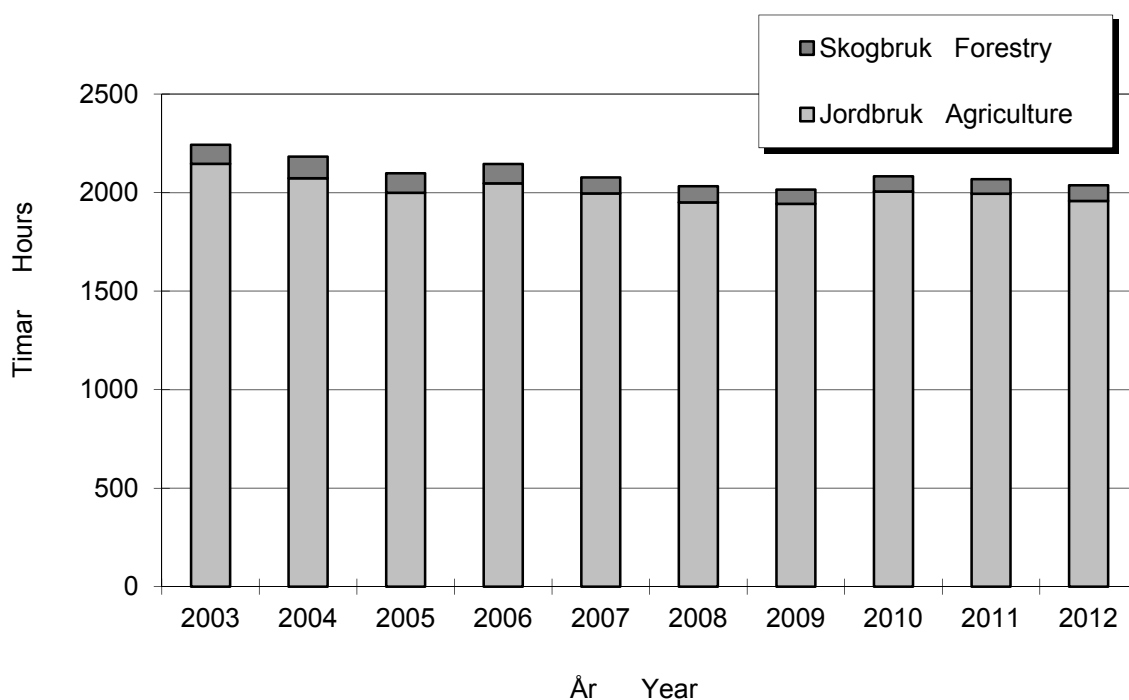
Dette kapitlet handlar om tårsoversikter for avverkingsnivå, arbeidstimar i jord- og skogbruk, økonomisk resultat, investeringsnivå og finansieringsmåtar.

Figur 3.1 viser stor variasjon i avverkingsnivå frå år til år og mellom grupper. Størst variasjon finn vi i dei minste gruppene. Vi ser at dei minste skogeigedommane over tid jamtover har ein høgare avverkingsprosent enn dei store. I gjennomsnitt for alle skogar i undersøkinga har avverkingsprosenten variert frå 63 til 112 i tiåret.

Figur 3.1 Avverking i prosent av balansekvantumet 2003–2012
Roundwood cut as per cent of sustained yield 2003–2012

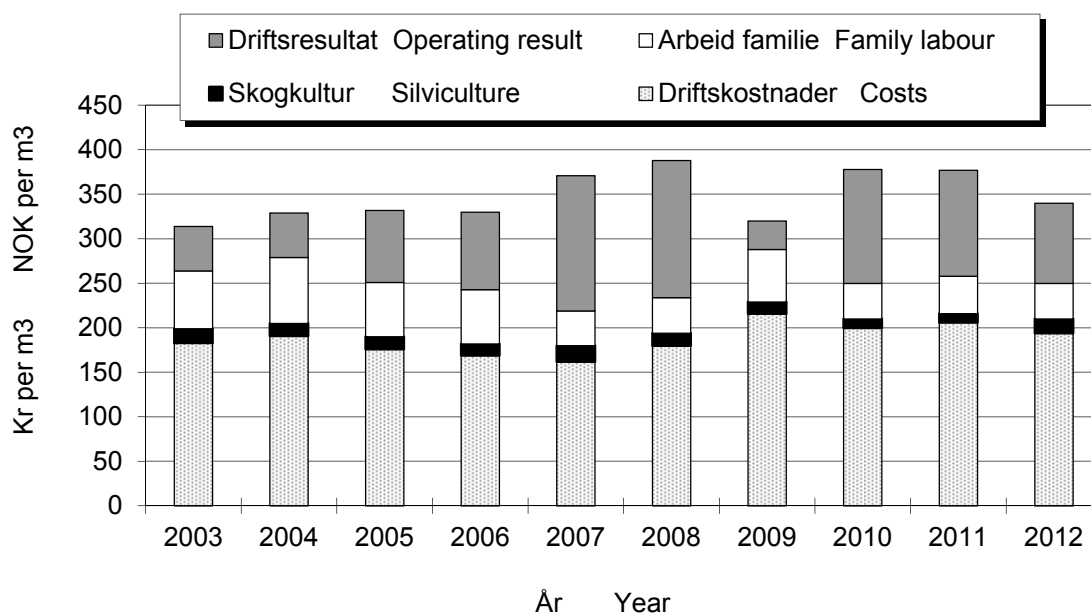
Figur 3.2 viser nivået for arbeidsinnsatsen til familien i jord- og skogbruk. Skogbruket sin del held seg innfor intervallet 70–110 timar i tiåret, med minkande tendens mot slutten av perioden. Dette skuldast at innsatsen i skogbruket har vore minkande generelt, men også at meir og meir av arbeidet i skogen vert sett bort til entreprenørar.

Figur 3.2 Arbeidstimane til familien i jord- og skogbruk 2003–2012
Family labour (hours) in agriculture and forestry sector 2003–2012

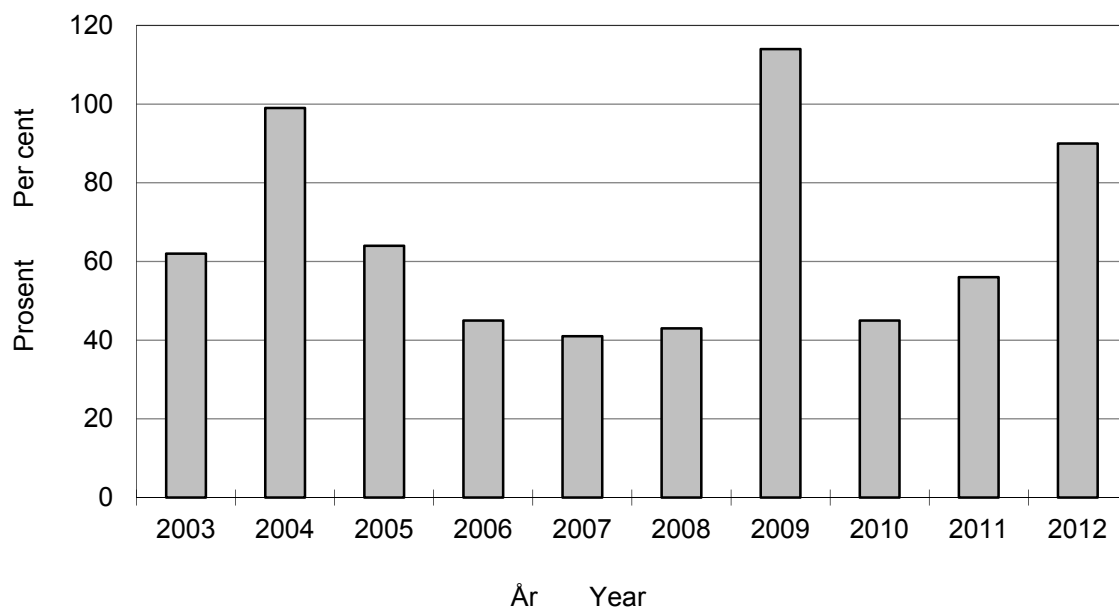
Figur 3.3 viser driftsresultatet per m³ og korleis dette er kome fram. Tala er ikkje justerte for prisstiging. Den totale høgda i søylediagramma representerer produksjonsinntektene per m³ i skogbruket. Summen av driftsresultatet og verdien av eige arbeid utgjer driftsoverskotet. Driftsresultatet i 2009 er det lågaste i heile perioden.

Det er faktorane tømmerpris og tømmerkvantum som først og fremst påverkar inntektene i skogbruket. Sidan avverka tømmerkvantum og tømmerpris som regel følgjer kvarandre, vil ein ofte få store svingingar i inntektene. I gardsskogbruket er det til ein viss grad mogeleg å kompensere for store utgifter til drift, eller for bortfall av inntekter. Dette kan ein til dømes gjera med større eigeninnsats og lågare aktivitet i skogkultur for ein kortare periode. Fleire og større drifter i eit område vil også gi lågare driftskostnader. Det kan derfor vere lønsamt å samarbeide med naboane når ein vil leige entreprenør i ein gardsskog.

Figur 3.3 Resultat for skogbruket 2003–2012, kroner per m³
Results in forestry sector 2003–2012, NOK per m³

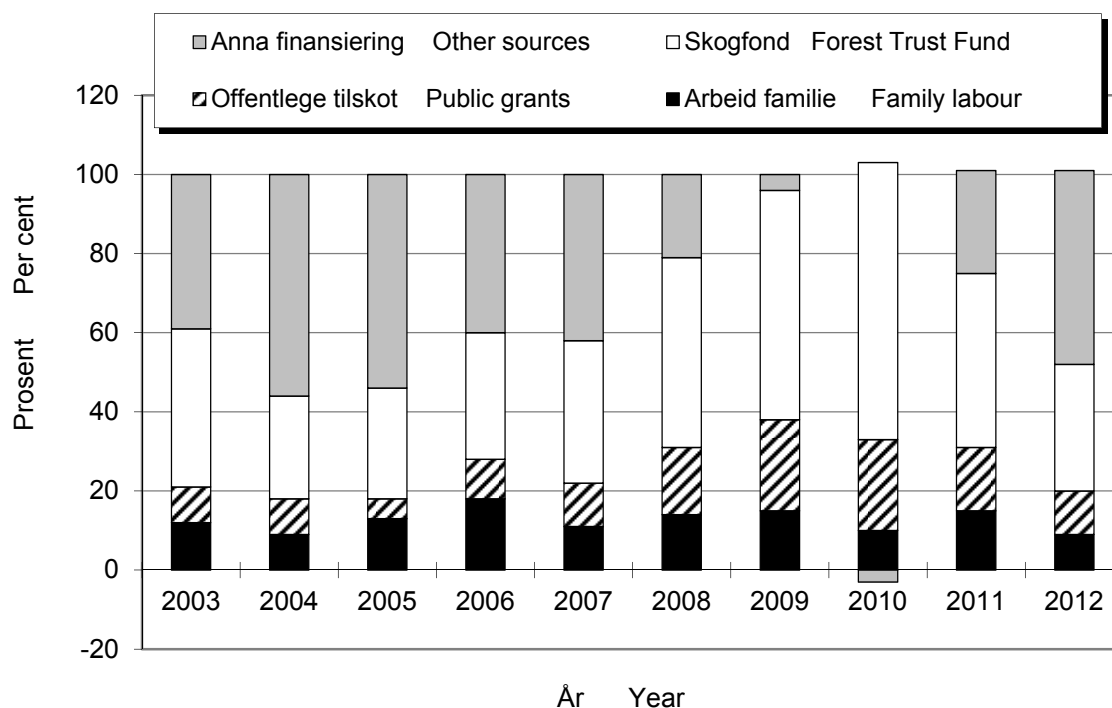
Figur 3.4 viser storleiken på investeringane som del av resultatet før skogkultur. Denne indikatoren svingar mykje gjennom tiåret. Gjennomsnitt for tiåret er 66 prosent. Dei låge inntektene frå skogsdrifta førte til ein indikator på heile 114 prosent i 2009. Dette viser også at investeringane likevel held seg på om lag same nivå trass i nedgang i inntektene.

Figur 3.4 Investeringane rekna i prosent av resultat før skogkultur 2003–2012

Reinvestments as per cent of net forest income (silviculture costs excluded) 2003–2012

Figur 3.5 viser korleis investeringane er finansierte. Skogfond har etter kvart vorte både den største og viktigaste finansieringskjelda. I gjennomsnitt for tiåret er fordelinga slik: «Skogfond» 41 prosent, «Anna finansiering» 33 prosent, «Offentlege tilskot» 13 prosent og «Eigeninnsats» 13 prosent. I 2012 utgjorde skogfond 32 prosent av finansieringa.

Figur 3.5 *Finansiering av investeringane 2003–2012, prosent*
Financing of investments 2003–2012, per cent

4 Samla økonomisk resultat for brukarfamilien

4.1 Innleiing

Jordbruket i Noreg er i endring. Tradisjonelt har det norske jordbruket vore eit typisk familiejordbruk. Vi ser no fleire variantar med omsyn til organisering av jordbruksverksemdene. Likevel er familiebruket framleis dominerande, og driftsgranskingane set som før søkjelys på *brukarfamilien*.

Brukarfamilien hentar inntektene frå fleire ulike kjelder i tillegg til jord- og skogbruk. Datamaterialet i driftsgranskingane gir grunnlag for å seie noko også om dei delane av økonomien til brukarfamilien som vedkjem andre forhold enn landbruksdrift.

4.2 Tilleggsnæringar

4.2.1 Definisjonar og avgrensing

Driftsgranskingar i jord- og skogbruk inneheld data frå all næringsaktivitet på deltakarbruka.

Tilleggsnæring vert definert som næringsverksemd utanom tradisjonelt jord- og skogbruk, med basis i ressursane på bruket. Leigekøyring med traktor og andre maskinar, foredling av eigenproduserte råvarer og utleige av hus som høyrer til på garden, er eksempel på aktuelle tilleggsnæringar. Når deltakarane driv næringsverksemd der dei ikkje nyttar ressursane på bruket, vert den aktiviteten registrert som «anna næring». Køyring med tømmerbil eller gravemaskin, legepraksis og konsulentverksemd er eksempel på «anna næring».

Dei seinare åra har det vore stor interesse for økonomiske data frå tilleggsnæringar, men til no har det vore få datakjelder. Etter kvart som tal årsverk i tradisjonelt jordbruk har gått ned, er det satsa ein god del offentlege middel på å utvikle alternativ næringsverksemd med basis i ressursar på gardsbruk.

Omfanget av tilleggsnæringar på bruk som er med i driftsgranskingane, vert påverka av det utvalet av bruk som undersøkinga byggjer på. I august 2012 var det om lag 44 000 norske gardbrukarar (føretak) som søkte om produksjonstilskot i jordbruket. Driftsgranskingane for 2012 henta deltakarar frå eit utval på om lag 31 000 bruk. Grunnen til den store skilnaden er at på bruk som er med i driftsgranskingane, skal inntektene frå jordbruket ha eit «vesentleg omfang». Det vil seie at mange små bruk fell utanom utvalet⁹ til driftsgranskingane.

Frå rekneskapsåret 1997 er aktivitet i tilleggsnæringar registrert i driftsgranskingane. Frå rekneskapsåret 2005 vart registreringa av ulike tilleggsnæringar og anna næringsverksemd utvida og gjort meir detaljert. Vi vil i dette kapitlet presentere dei viktigaste funna frå registreringane dei siste åra.

⁹ Sjå kapittel 1 om utval.

4.2.2 Klassifisering av bruk med tilleggsnæring

I driftsgranskingane vert tilleggsnæring inndelt i desse hovudkategoriane:

- Utleige av areal og bygningar
- Maskinkøyring
- Vareproduksjon/foredling
- Utmarksnæring
- Landbruksrelatert reiseliv (turisme)
- Anna tenesteyting
- Annan biologisk produksjon

På mange bruk vert det drive med fleire typar tilleggsnæring, så tal registreringar per driftsgrein vert langt høgare enn tal bruk. For å fange opp bruk som driv med tilleggsnæring av eit visst omfang, er det i nokre av tabellane og figurane presentert resultat frå bruk som har omsetning på meir enn kr 20 000 i tilleggsnæringar.

4.2.3 Omfang, omsetning og driftsoverskot i tilleggsnæring

Tabell 4.1 viser at av dei 870 bruka som var med i driftsgranskingane for 2012, hadde 83 prosent (724 bruk) omsetning i tilleggsnæring. Tilsvarande del for 2011 var 81 prosent. Omsetning er definert som salsinntekter av varer og tenester. Tabellen viser også at 59 prosent av bruka hadde omsetning på meir enn kr 20 000 i tilleggsnæring.

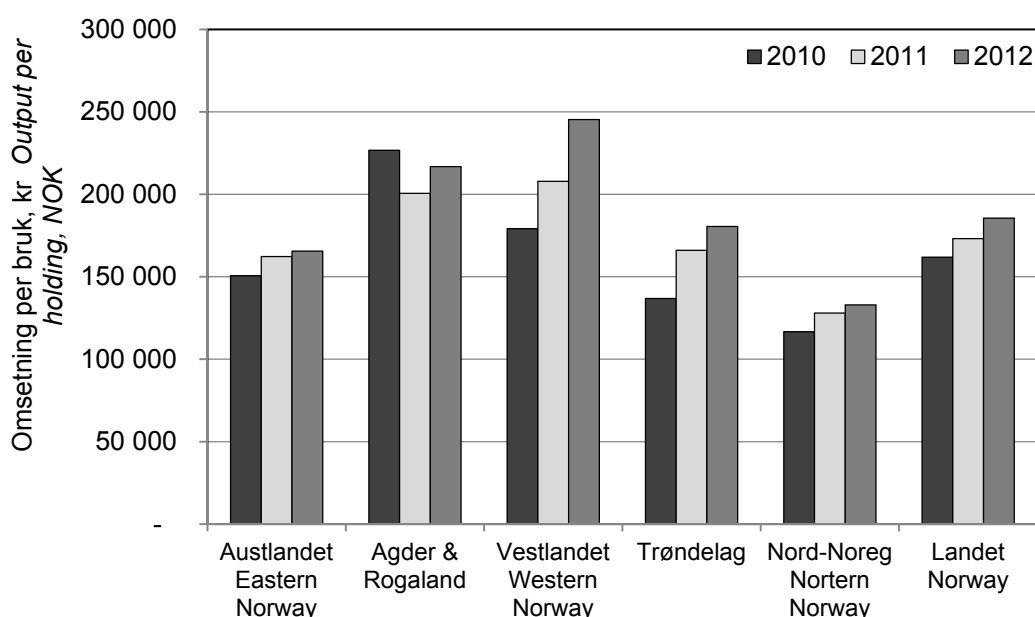
Tabell 4.1 Prosent bruk med omsetning i tilleggsnæring i 2012

Percentage, survey holdings with output in farm-based supplementary enterprises, 2012

	Austlandet <i>Eastern Norway</i>	Agder & Rogaland	Vestlandet <i>Western Norway</i>	Trøndelag	Nord-Noreg <i>Northern Norway</i>	Landet <i>All regions</i>
Tal bruk i driftsgranskingane <i>Number of survey holdings</i>	314	144	169	133	110	870
Prosent av bruka med omsetning i tilleggsnæring <i>Percentage, holdings with output in farm- based supplementary enterprises</i>	90	76	77	86	79	83
Prosent av bruka med omsetning på over kr 20 000 i tilleggsnæring <i>Percentage, holdings with output larger than NOK 20,000 in farm-based supplementary enterprises</i>	68	59	49	54	50	59

Prosentdelen bruk med tilleggsnæring av vesentleg omfang var størst på Austlandet og minst på Vestlandet og i Nord-Noreg i 2012.

Figur 4.1 viser omsetning i tilleggsnæringar i åra 2010–2012, fordelt på regionar. Figuren byggjer på resultat frå bruka som har omsetning over kr 20 000 i tilleggsnæring, 509 bruk i 2012. I 2012 var omsetninga i gjennomsnitt kr 185 500 per bruk, og det er ein auke på kr 12 400 frå året før. Omsetninga auka frå 2011 til 2012 i alle regionane, mest på Vestlandet med kr 37 500. I 2010 var omsetninga i tilleggsnæring høgast i Agder og Rogland. I 2011 og 2012 er det Vestlandet som har hatt høgast omsetning. Den kraftige auken på Vestlandet skuldast i hovudsak svært høg omsetning på nokre få bruk der tilleggsnæringa har vore under oppbygging gjennom fleire år.

Figur 4.1 Omsetning i tilleggsnæring, kroner per bruk. Bruk med omsetning over kr 20 000 i tilleggsnæring. Regionar, 2010–2012

Output of farm-based supplementary enterprises, NOK per holding. Holdings with output of more than NOK 20,000. Regions, 2010–2012

Resten av kapitlet tek for seg ulike resultat kor *alle* bruk med tilleggsnæringsaktivitet er med i grunnlaget, uavhengig av omfang. Figur 4.2 viser driftsoverskot frå ulike driftsformer innan tilleggsnæring i perioden 2010–2012 (740 bruk i 2012). I gjennomsnitt for desse bruka var driftsoverskotet frå tilleggsnæring kr 54 400 per bruk i 2012. Det er ein nedgang på kr 7 300 per bruk frå 2011. Nokre bruk får utrekna driftsoverskot sjølv om dei ikkje har omsetning. Til dømes gjeld dette bruk i oppstartsfasen, som berre har utgifter.

I driftsforma «utleige» vart driftsoverskotet kr 32 500 i gjennomsnitt per bruk i 2012. Det var 400 bruk som hadde denne driftsforma.

Enkeltbruk kan ha fleire ulike typar maskinkøyring, til dømes både rundballepressing for jordbruket og snøbrøyting for andre. I 2012 var det 446 bruk

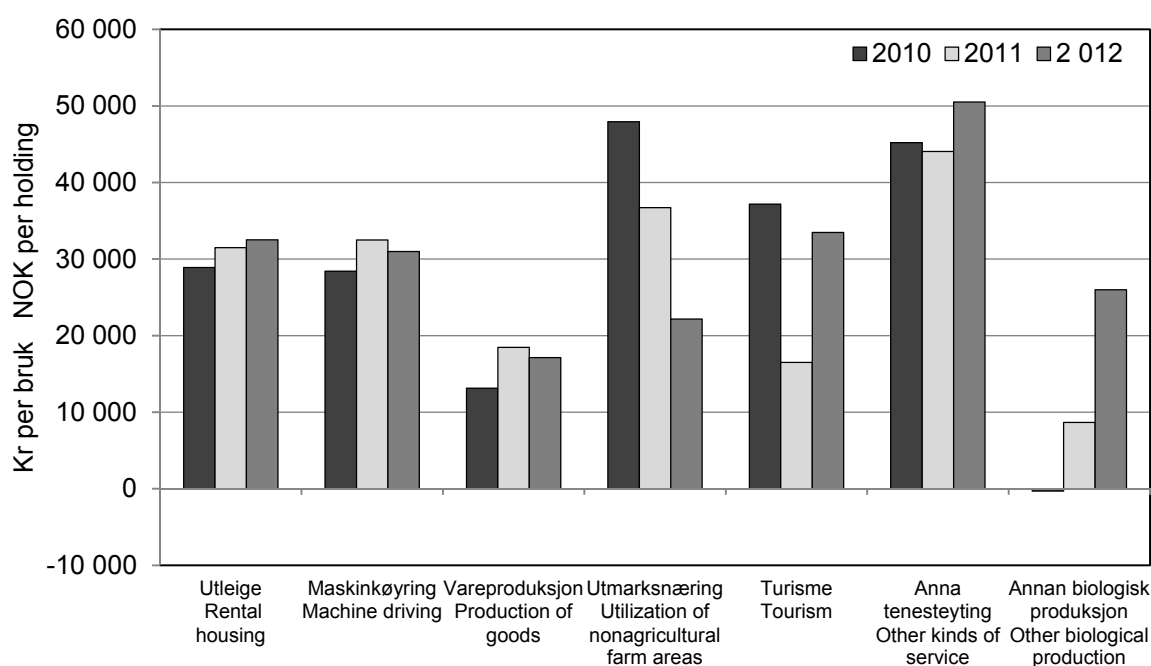
som dreiv «maskinkøyring», slik denne driftsforma er definert. Driftsoverskotet i driftsforma har vore nokså stabilt og var i snitt kr 31 000 per bruk i 2012.

Driftsforma «vareproduksjon» hadde i snitt eit driftsoverskot på kr 17 100 per bruk i 2012. Det var 220 bruk som dreiv med «vareproduksjon». Driftsforma omfattar mellom anna omsetning av ved og vidareforedling av kjøt, mjølk og frukt.

For driftsforma «turisme» har driftsoverskotet variert mykje mellom år. Dette er ei lita gruppe, berre 15 bruk i 2012. I ei så lita gruppe kan utskifting av bruk, eller resultat på enkeltbruk, gi store utslag på gjennomsnittstala. Driftsoverskotet per bruk for 2012 var kr 33 500.

Driftsforma «anna tenesteyting» omfattar brukarar som blant anna driv med «inn på tunet», saueklipping og klauvskjering. «Anna tenesteyting» var den driftsforma blant tilleggsnæringane som hadde det høgaste driftsoverskotet i 2012 med kr 50 500 per bruk. Det var 55 bruk som hadde denne driftsforma.

«Annan biologisk produksjon» (som til dømes hunde- eller hesteoppdrett) har hatt varierende resultat. I 2012 vart driftsoverskotet kr 26 000. Det er svært få observasjonar i denne gruppa, og i 2012 var det berre ni bruk som hadde denne driftsforma. Tala er derfor svært usikre for gruppa.

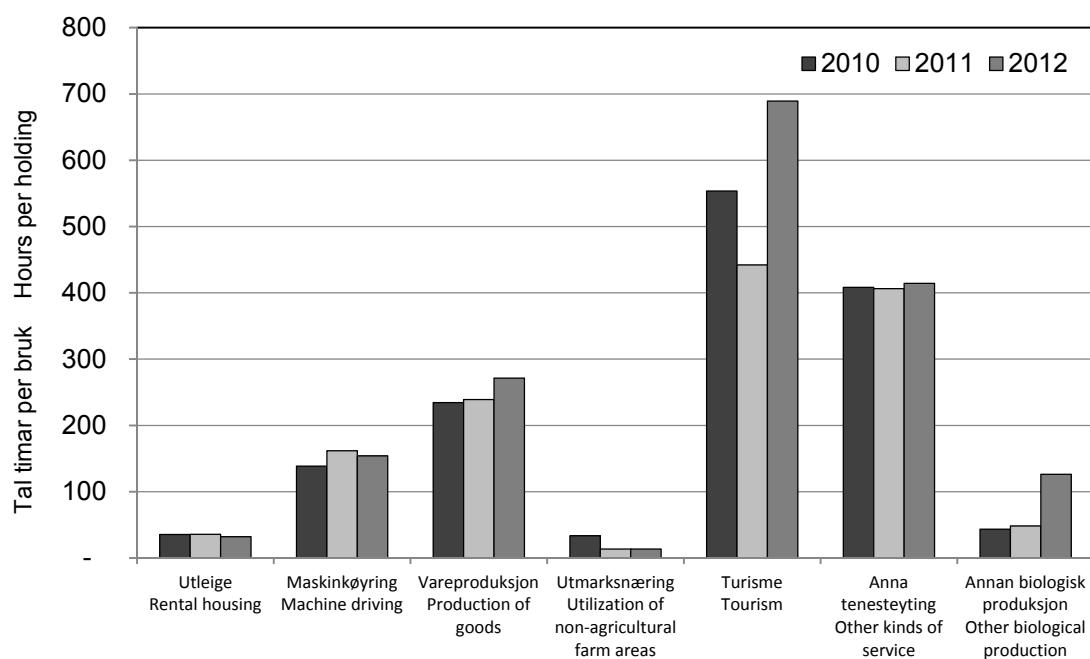
Figur 4.2 Driftsoverskot frå forskjellige former for tilleggsnæring, kroner per bruk. Alle bruk med tilleggsnæring, 2010–2012

Net income from different farm-based supplementary enterprises, NOK per holding. All holdings with farm-based supplementary enterprises, 2010–2012

4.2.4 Arbeidsinnsats i tilleggsnæringar

Figur 4.3 viser arbeidsinnsatsen i dei ulike formene for tilleggsnæring. I gjennomsnitt er det brukt 221 timar innan tilleggsnæring i 2012 på dei bruka kor det er registrert timar

på tilleggsnæring. For bruka med «turisme» auka både driftsoverskotet og arbeidsinnsatsen monaleg frå 2011 til 2012, og i gjennomsnitt vart det arbeidd 689 timar i tilleggsnæring på desse bruka i 2012. «Anna tenesteyting» kjem deretter med 414 timar i gjennomsnitt. På bruk med «maskinkøyring» låg timeforbruket på 154 timar per bruk i 2012. Nivået har vore nokså stabilt i fleire år. Bruka med «vareproduksjon» har hatt svakt aukande arbeidsinnsats per bruk i ei årrekke. I 2012 vart det registrert 271 timar per bruk for denne driftsforma. Mange bruk har ulike former for utleige og utmarksnæring, men det er oftast få timar knytte til desse driftsformene.

Figur 4.3 *Arbeidstimar brukte i ulike former for tilleggsnæring. Alle bruk som har registrert timar i tilleggsnæring, 2010–2012*

Hours of work executed in farm-based supplementary enterprises. All holdings where hours of work in such enterprises are recorded, 2010–2012

4.2.5 Kva betyr tilleggsnæringane for total inntening på bruket?

Overskotet frå tilleggsnæring utgjorde i gjennomsnitt 6 prosent av samla inntening på alle (870) driftsgranskingsbruk i 2012. Bidraget varierer naturleg nok med ulike regionar og ulike tilleggsnæringar. Tabell 4.2 viser at tilleggsnæringane i 2012 spelte minst rolle i Nord-Noreg, med 4 prosent av total inntening, og at dei betydde mest i «andre bygder» i Agder og Rogaland, med 11 prosent.

For enkelte av regionane har bidraget frå tilleggsnæring variert ein del mellom år. Dette skuldast i stor grad utskifting av bruk i driftsgranskningane.

Tabell 4.2 Bidrag frå tilleggsnæring. Driftsoverskot i prosent av total inntening på bruket

Significance of farm-based supplementary enterprises. Net income as percentage of total family income

	1999	2001	2003	2005	2007	2010	2011	2012
Austlandet								
<i>Eastern Norway</i>								
Flatbygder	7,1	6,1	7,2	8,6	8,8	6,2	8,1	6,1
<i>Lowlands</i>								
Andre bygder	8,0	6,2	5,8	5,9	5,7	5,6	5,4	5,0
<i>Other parts</i>								
Agder & Rogaland								
Jæren	3,6	2,5	1,6	1,3	1,7	2,2	5,4	4,6
Andre bygder	4,1	3,6	4,5	7,1	6,7	15,8	10,6	10,5
<i>Other parts</i>								
Vestlandet	4,8	3,8	4,9	4,8	3,5	6,1	7,0	5,0
<i>Western Norway</i>								
Trøndelag								
Flatbygder	2,6	2,3	4,6	4,8	6,3	5,7	6,0	6,1
<i>Lowlands</i>								
Andre bygder	4,9	4,3	6,3	4,3	4,0	7,7	6,4	4,2
<i>Other parts</i>								
Nord-Noreg	2,5	3,5	2,1	2,8	4,6	3,6	4,0	3,9
<i>Northern Norway</i>								
Landet	5,5	4,6	5,2	5,7	5,7	6,5	6,8	5,7
<i>All regions</i>								

Den delen av innteninga til brukarfamilien som kjem frå tilleggsnæring, har auka noko i det siste tiåret. Likevel er han framleis ganske liten. Ei av årsakene til dette kan vere at det utvalet av bruk som er med i driftsgranskingane, har relativt stor jordbruksaktivitet. På desse bruka kan det vere lita tid til, og mindre trong for, å byggje opp andre næringar. God tilgang på løna arbeid kan vere ei anna forklaring. Den store auken i bidraget frå tilleggsnæringar i Agder og Rogaland skuldast at det har kome inn bruk med pelsdyr. Pelsdyrhald vert rekna som tilleggsnæring.

4.2.6 Lønsemd i tilleggsnæringar

Tabell 4.3 viser driftsoverskot per time innan «maskinkøyring», «vareproduksjon», «turisme» og «anna tenesteyting» samanlikna med driftsoverskot per time i jordbruket. I 2012 kom jordbruket (gjennomsnitt for alle bruk i driftsgranskingane) ut med eit driftsoverskot på kr 125 per time. Av tilleggsnæringane som er med i oversikta, har «maskinkøyring» hatt den høgaste timesatsen alle åra som er med i tabellen. Også «anna tenesteyting» har hatt høgare driftsoverskot per time enn jordbruket i alle åra. For «turisme» er det stor variasjon mellom åra. Noko av årsaka til det er utskifting av bruk. «Vareproduksjon» har hatt ein positiv utvikling dei siste åra, men kjem likevel ut med lågare driftsoverskot per time enn jordbruket alle åra.

Tabell 4.3 Driftsoverskot, kroner per time. Ulike former for tilleggsnæring samanlikna med jordbruket

Net income, NOK per hour. Different kinds of farm-based supplementary enterprises compared to agriculture

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Maskinkøyring <i>Contract work</i>	206	224	199	212	209	209
Vareproduksjon <i>Production of goods</i>	54	57	81	68	94	89
Turisme <i>Tourism</i>	92	133	162	90	45	66
Anna tenesteyting <i>Other kinds of service</i>	171	166	176	120	113	146
Jordbruket, alle bruk <i>Agriculture, all holdings</i>	99	105	98	105	102	125

4.3 Balanse

4.3.1 Eigedelar

Verdien av dei balanseførte eigedelane til brukarfamilien (totalkapitalen) er vist i hovudtabell 12. Fordelinga mellom gjeld og eigenkapital er også presentert der.

I gjennomsnitt for alle deltakarbruk auka totalkapitalen i løpet av 2012 med 7 prosent, til kr 5 112 600. Jæren og flatbygdene på Austlandet skil seg ut ved at deltakarane der har større totalkapital enn kva vi finn i dei andre regionane. Dei nordnorske deltakarane har lågast gjennomsnittleg totalkapital.

Ved utgangen av 2012 var 75 prosent av totalkapitalen til brukarfamiliane anleggsmiddel.¹⁰ 25 prosent var altså omløpsmiddel. Jordbruket sin del av totalkapitalen utgjorde i gjennomsnitt 54 prosent, men berre 29 prosent på bruk med 50–100 dekar, og så mykje som 65 prosent på bruk med meir enn 500 dekar.

31. desember 2012 var 44 prosent av omløpsmidla på gjennomsnittsbruket bankinnskott og kontantar. Varelageret til jordbruket, medrekna slaktedyr, utgjorde 18 prosent av omløpsmidla.

4.3.2 Nettoinvestering utanom jordbruket

Hovudtabell 11 viser at samla nettoinvestering i andre sektorar enn jordbruket var kr 42 800 per deltakarbruk i 2012. Av denne summen gjekk kr 15 100 til private eigedelar. I tilleggsnæringar var nettoinvesteringa kr 17 400 per bruk. Skogbruk og «anna næring» er dei to andre sektorane som går inn i oversikta over nettoinvesteringar, med respektive beløp per bruk på kr 8 400 og kr 1 900 for 2012.

4.3.3 Gjeld og eigenkapital

Gjennom 2012 auka det samla gjeldsbeløpet per deltakarbruk med 6 prosent. Ved utgangen av året hadde gjennomsnittleg gjeld kome opp i kr 2 394 800. Det vil seie at gjeldsprosenten var 47. Han var da uendra sidan utgangen av 2011. Ved slutten av

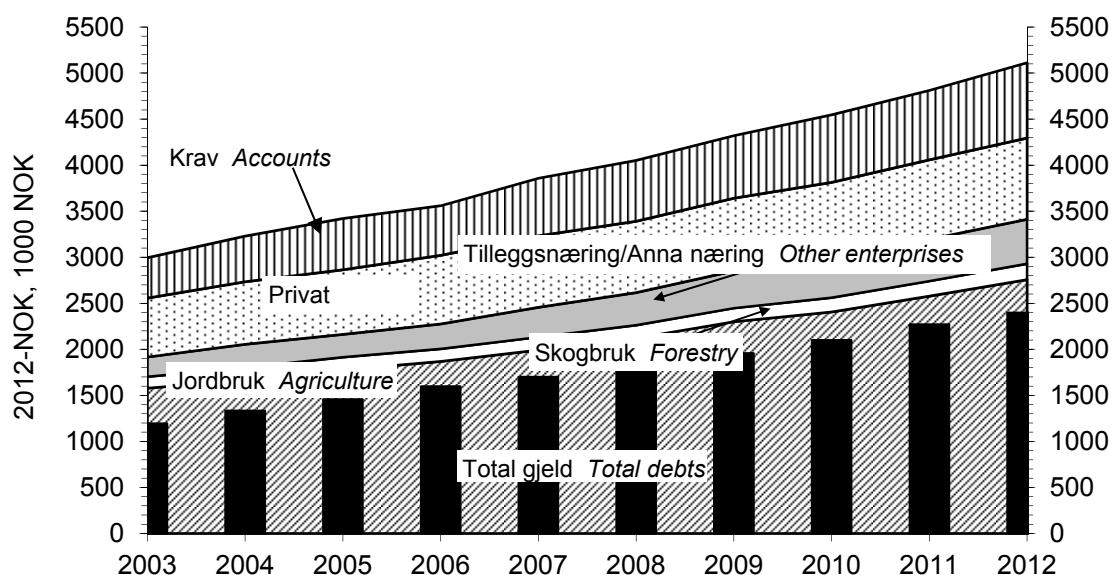
¹⁰ Sjå kapittel 1.8 for forklaring av omgrep.

2012 utgjorde gjeld i gjennomsnitt 38 prosent av totalkapitalen på bruk med 100–200 dekar jordbruksareal. Til samanlikning var gjeldsprosenten 53 i gruppa med meir enn 500 dekar. Dei andre gruppene hadde gjeldsprosent som låg mellom desse ytterpunkta. Mellom dei regionale gruppene varierte gjeldsprosenten frå 37 i «andre bygder» på Austlandet til 60 i Nord-Noreg.

Eigenkapitalen på deltakarbruka auka med 8 prosent i løpet av 2012. Ved utgangen av året hadde den gjennomsnittlege deltakarfamilien kr 2 718 000 i eigenkapital. Flatbygdene på Austlandet hadde størst eigenkapital per bruk. Deltakarane i Nord-Noreg er registrerte med mindre eigenkapital enn deltakarar frå dei andre regionane.

I 2012 hadde deltakarane ein gjennomsnittleg gjeldsrentefot på 4,0 prosent. Rentefoten er utrekna ut frå tilhøvet mellom betalte renter og storleiken på total gjeld. Leverandørgjeld og gjeld til skattefuten inngår i samla gjeld, men er ikkje renteberande. Det betyr at den reelle rentefoten på vanlege lån låg høgare enn 4,0 prosent.

Utviklinga gjennom 10 år er illustrert i figur 4.4. I 2003 var den gjennomsnittlege gjeldsprosenten på deltakarbruka 40. Jordbruket sin del av totalkapitalen på eit gjennomsnittleg deltakarbruk utgjorde 53 prosent i 2003, mot 54 prosent i 2012.

Figur 4.4 Samansetjing av egedelar og total gjeld. Gjennomsnitt for alle bruk, 2003–2012. Faste 2012-kroner

Assets and debts per holding, 2003–2012. 2012-NOK

4.4 Nettoinntekt per familie

Nettoinntekta vert presentert i hovudtabell 18.

Nettoinntekta er samla arbeidsvederlag og forrenting som familien oppnår, etter frådrag av betalte gjeldsrenter og kår (sjå kapittel 1.7). I gjennomsnitt var nettoinntekta per deltakarbruk kr 795 000 i 2012. Auken, sett i høve til året før, var på 10 prosent.

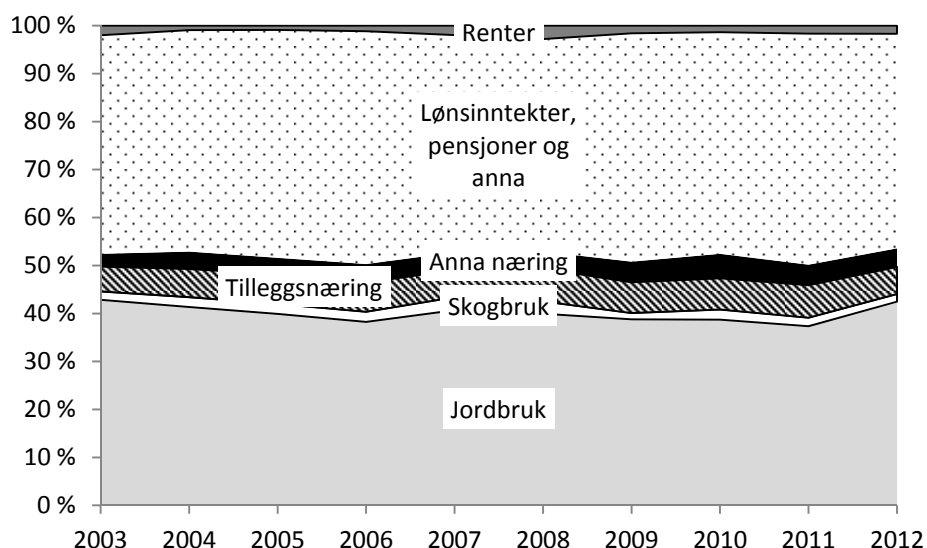
Gjennomsnittsbruket i flatbygdene i Trøndelag hadde kr 920 300 i nettoinntekt i 2012 og dermed høgast nivå blant dei regionale gruppene. På bruka i Nord-Noreg var gjennomsnittleg nettoinntekt lågast, med kr 669 700. Vi ser tendens til ein slik samanheng: Jo større areal, jo høgare nettoinntekt.

I 2012 utgjorde driftsoverskotet i jordbruket 42 prosent av samla arbeidsvederlag og forrenting på det gjennomsnittlege deltakarbruket. Året før stod jordbruket for ein inntektsdel som var 5 prosentpoeng lågare. Inntektsdelen til jordbruket i 2012 var høgast på Jæren med 57 prosent, og lågast i flatbygdene på Austlandet med 30 prosent. I bruksgruppa med meir enn 500 dekar jordbruksareal kom 52 prosent av samla arbeidsvederlag og forrenting frå jordbruket. Ingen av dei andre storleiksgruppene er registrerte med så høg «jordbruksdel» av samla arbeidsvederlag og forrenting.

I gjennomsnitt for alle deltakarbruk i 2012 utgjorde driftsoverskot i skogbruket 2 prosent av samla arbeidsvederlag og forrenting. Delen var like stor som året før. Det var i «andre bygder» på Austlandet at skogen gav størst bidrag til samla arbeidsvederlag og forrenting, med ein del på 3 prosent.

For alle deltakarbruk sett under eitt kom 6 prosent av det samla vederlaget frå tilleggsnæring, 4 prosent frå «anna næring» og 38 prosent frå lønsarbeid i 2012.

I 2003 var jordbruket sin del av samla vederlag og forrenting oppe i 43 prosent. Tilleggsnæring stod for 5 prosent av totalen på det tidspunktet, og lønsinntekt utgjorde 37 prosent. Figur 4.5 illustrerer korleis samansetjinga av inntekta til deltakarfamiliane har utvikla seg gjennom 10 år.

Figur 4.5 Samansetjing av samla arbeidsvederlag og forrenting på driftsgranskingsbruka, 2003–2012

Composition of the farmer family's income from all sources, 2003–2012

Privatforbruket i 2012, eksklusive betalte skattar, var i gjennomsnitt for alle deltakarfamiliar kr 500 800. Samanlikna med 2011 steig privatforbruket med 3 prosent. I 2012 var privatforbruket størst i flatbygdene i Trøndelag, og minst i Nord-Noreg.

4.5 Tilgang på og bruk av middel

4.5.1 Arbeidskapital

Likviditeten på bruka er nært knytt til storleiken på arbeidskapitalen. Arbeidskapital, som er omløpsmiddel¹¹ minus kortsiktig gjeld, vert presentert i tabellane 4.4 og 4.5.

Likviditeten på det gjennomsnittlege deltakarbruket vart styrka i løpet av 2012. Arbeidskapitalen auka med 8 prosent i snitt for alle deltakarar, til kr 845 500 ved utgangen av året. Det er registrert stor skilnad mellom ulike regionar når det gjeld endring i likviditet. På Vestlandet auka arbeidskapitalen med 13 prosent i løpet av 2012. Samtidig gjekk arbeidskapitalen *ned* med 2 prosent i flatbygdene i Trøndelag. Endringane for dei andre regionane ligg mellom desse ytterpunkta. Flatbygdene på Austlandet hadde størst arbeidskapital ved både starten og slutten av året. Alle storleiksgruppene, med unntak av bruka med 300-500 daa jordbruksareal, hadde positiv utvikling i arbeidskapital. Størst vekst, 13 prosent, hadde bruka med 200–300 daa. Grappa «50–100 daa» hadde størst arbeidskapital både 31. desember 2012 og ved inngangen av året.

4.5.2 Sparing

I driftsgranskingane er sparing definert som auke i eigenkapital i løpet av rekneskapsåret. At «sparing» og «auke i eigenkapitalen» (kapittel 4.3.3) ikkje er identiske, skuldast at i kapittel 4.3.3 er det eigenkapitalen i utgåande balanse for *deltakarbruka frå året før* som er samanlikningsgrunnlaget. Sparing vert derimot rekna ut frå inngåande balanse for *deltakarane det aktuelle året*. Av tabell 4.5 kan ein sjå at gjennomsnittleg sparing på deltakarbruka i 2012 utgjorde kr 156 600. Beløpet svarte til 6 prosent av verdien som eigenkapitalen hadde ved starten av året.

¹¹ Sjå kapittel 1.8 for forklaring av omgrep.

Tabell 4.4 Tilgang på og bruk av middel. Endring i arbeidskapital. Regionar

Cash flow analysis and working capital. Regions

Regionar <i>Regions</i>	Austlandet <i>Eastern Norway</i>		Agder og Rogaland		Vestlandet <i>Western Norway</i>	Trøndelag		Nord-Noreg <i>Northern Norway</i>
	Flatbygder <i>Lowlands</i>	A. bygder <i>Other parts</i>	Jæren	A. bygder <i>Other parts</i>		Flatbygder <i>Lowlands</i>	A. bygder <i>Other parts</i>	
Nettoinntekt <i>Net family income</i>	817 200	819 200	889 900	766 600	766 500	920 300	797 000	669 700
+ Verdiregulering levert <i>Extraordinary items, income</i>	92 900	94 900	146 900	106 900	112 900	21 300	67 500	22 800
- Verdiregulering mottatt <i>Extraordinary items, costs</i>	26 300	11 700	52 300	47 900	23 000	37 400	797 000	3 400
- Privatforbruk <i>Private consumption</i>	521 500	516 300	571 000	512 500	454 800	610 900	476 900	420 000
- Betalte skattar <i>Taxes</i>	231 900	206 900	226 300	180 300	185 300	214 300	173 900	165 200
= Sparing <i>Savings</i>	130 400	179 100	187 200	132 700	216 400	79 000	208 500	103 900
Avskrivningar, jordbruket <i>Depreciation, agriculture</i>	161 900	120 600	196 700	132 100	114 000	139 500	133 000	126 900
Fråsal og investeringstilskot, jordbruket <i>Sales and investment grants, agriculture</i>	69 000	49 100	55 200	40 800	30 900	98 600	115 400	94 000
Ny langsiktig gjeld <i>New long term liabilities</i>	221 200	167 800	330 000	145 700	58 400	233 100	138 600	290 300
Arbeidskapital 1/1-12 <i>Working capital 12.01.01</i>	1 117 900	928 000	571 600	561 700	831 800	649 900	718 300	392 600
Sum tilgang på middel <i>Total capital supply</i>	1 700 400	1 444 100	1 340 600	1 013 000	1 251 600	1 200 000	1 313 800	1 007 700
Investert i jord, bygningar og maskinar/reiskapar i jordbruket <i>Investments in farmland, out-buildings, machinery and equipment</i>	332 400	286 000	427 800	210 900	197 700	285 600	372 200	384 300
Endring i andre eigedelar inklusive buskap <i>Change in other assets, livestock included</i>	46 500	65 400	90 300	14 100	20 600	146 700	52 500	70 800
Avdrag på langsiktig gjeld <i>Longterm liabilities, repayment</i>	152 700	92 300	182 800	170 400	94 100	133 400	95 000	132 900
Arbeidskapital 31/12-12 <i>Working capital 12.12.31</i>	1 168 800	1 000 400	639 700	617 700	939 200	634 400	794 100	419 700
Sum bruk av middel <i>Total capital spent</i>	1 700 400	1 444 100	1 340 600	1 013 000	1 251 600	1 200 000	1 313 800	1 007 700
Endring i arbeidskapital 2012 <i>Working capital, change 2012</i>	51 000	72 400	68 100	56 000	107 400	-15 500	75 800	27 100
Endring i arbeidskapital 2011 <i>Working capital, change 2011</i>	40 300	47 800	72 600	51 100	- 7 400	61 500	42 600	19 400

Tabell 4.5 Tilgang på og bruk av middel. Endring i arbeidskapital. Storleiksgrupper

Cash flow analysis and working capital. Farm size

Storleiksgrupper, dekar <i>Farm size, decares</i>	50–100	100–200	200–300	300–500	> 500	Alle 2012 <i>All 2012</i>
Nettoinntekt <i>Net family income</i>	703 500	733 900	764 900	827 200	877 700	795 000
+ Verdiregulering levert <i>Extraordinary items, income</i>	41 200	95 800	54 200	96 600	117 300	85 700
- Verdiregulering motteke <i>Extraordinary items, costs</i>	17 900	21 800	12 500	24 600	42 400	23 800
- Privatforbruk <i>Private consumption</i>	453 600	473 700	469 400	525 100	543 900	500 700
- Betalte skattar <i>Taxes</i>	180 300	196 200	197 100	204 600	205 700	199 400
= Sparing <i>Savings</i>	92 900	138 100	140 100	169 600	202 800	156 600
Avskrivningar, jordbruket <i>Depreciation, agriculture</i>	68 200	82 100	111 500	162 000	224 300	137 500
Fråsal og investeringstilskot i jordbruket <i>Sales and investment subsidies, agriculture</i>	21 300	19 400	45 200	82 100	128 500	63 900
Ny langsiktig gjeld <i>New long term liabilities</i>	71 000	49 700	134 600	233 700	385 700	184 500
Arbeidskapital 1/1-12 <i>Working capital 12.01.01</i>	1 142 800	833 800	787 800	721 100	714 100	785 100
Sum tilgang på middel <i>Total capital supply</i>	1 396 200	1 123 200	1 219 200	1 368 500	1 655 600	1 327 700
Investert i jord, bygningar og maskinar/reiskapar i jordbruket <i>Investments in farmland, outbuildings, machinery and equipment</i>	100 300	94 500	188 900	422 500	581 500	299 300
Endring i andre eigedelar inklusive buskap <i>Change in other assets, livestock included</i>	-1 900	9 900	48 700	84 000	63 600	55 000
Avdrag på langsiktig gjeld <i>Long term liabilities, repayment</i>	78 500	83 500	91 300	149 400	205 700	127 900
Arbeidskapital 31/12-12 <i>Working capital 12.12.31</i>	1 219 300	935 400	890 400	712 600	804 900	845 500
Sum bruk av middel <i>Total capital spent</i>	1 396 200	1 123 200	1 219 200	1 368 500	1 655 600	1 327 700
Endring i arbeidskapital 2012 <i>Working capital, change 2012</i>	76 500	101 600	102 600	-8 500	90 700	60 400
Endring i arbeidskapital 2011 <i>Working capital change 2011</i>	20 100	35 400	34 800	45 100	-1 300	34 100

4.6 Skatt

Inntektsfrådraget har dei siste åra fått ei viktig rolle i inntektspolitikken i jordbruksforhandlingane. Frå og med skatteåret 2000 har vi hatt eit særskilt inntektsfrådrag i jordbruket, kalla jordbruksfrådraget.

Det vert gitt jordbruksfrådrag i alminneleg inntekt til skattytarar som har hatt inntekt frå jordbruk, gartneri eller hagebruk over halvparten av året, og til skattytarar som driv honningproduksjon og pelsdyrhald, sjølv om verksemda ikkje vert driven i tilknytning til jordbruk. Utleige og bruk av driftsmiddel utanom bruket i avgrensa omfang gir også grunnlag for jordbruksfrådrag. Skattytaren skal ha budd på driftseininga minst halve året. Det er ikkje krav om at skattytaren eig verksemda dersom vilkåra elles er oppfylte. Andre frådrag kan redusere effekten av jordbruksfrådraget.

For rekneskapsåret 2012 vart maksimalt jordbruksfrådrag auka frå kr 142 000 til kr 166 400. Eit inntektsuavhengig frådrag på kr 63 500 ligg i botnen. Sats ut over dette har vore 38 prosent. For å oppnå maksimalt jordbruksfrådrag for 2012 måtte skattytaren ha ei næringsinntekt frå jordbruk på minst kr 334 300.

Tabell 4.6 viser korleis frådraget er bygd opp, og endringar sidan 2000. Tabellen viser også kor stor jordbruksinntekta må ha vore for at skattytaren skal ha oppnådd maksimalt frådrag.

Tabell 4.6 Jordbruksfrådraget, 2000–2012. Kroner

Farmer's allowance, 2000-2012. NOK

	2000	2001	2002	2003- 2005	2006	2007	2008- 2011	2012
Botnfrådrag, kroner	18 000	36 000	36 000	36 000	36 000	45 000	54 200	63 500
<i>Basic allowance, NOK</i>								
Frådrag, prosent			9	19	19	32	32	38
<i>Allowance, per cent</i>								
Maksimalt frådrag, kroner	18 000	36 000	47 500	61 500	71 500	142 000	142 000	166 400
<i>Maximum allowance, NOK</i>								
Jordbruksinntekt (minimum) som trengst for å oppnå maksimalt frådrag, kroner	18 000	36 000	163 800	170 200	228 800	348 100	328 600	334 300
<i>Required income from agriculture (minimum to achieve max. allowance, NOK</i>								

I driftsgranskingane er alle dei sentrale resultatmåla som tradisjonelt har vist inntekt og inntektsutvikling, upåverka av skatteforhold og endringar i skattereglar. Eventuelle skattereduksjonar på bakgrunn av jordbruksfrådraget vil derfor ikkje påverke resultatata i driftsgranskingane. Sidan rekneskapsåret 2007 har driftsgranskingane nytta eit supplerande resultatmål: Skattejustert vederlag til arbeid og eigenkapital. I kapittel 2 er det skattejusterte vederlaget sett i samanheng med dei tradisjonelle resultatmåla.

Trass i at tala i driftsgranskingane ikkje vert direkte påverka av jordbruksfrådraget, må ein kunne tru at frådraget kan ha indirekte påverknad i nokre tilfelle. Ulike former for tilpassing til regelverket vil påverke produksjonen, og med det, resultatata. Nokre døme:

- For dei produsentane som er i ytterkantane av jordbruksfrådraget, det vil seie bønder med næringsinntekt rundt kr 63 500 og kr 334 300, vil det vere eit poeng å ha jamn inntekt for å få maksimal utnytting av jordbruksfrådraget sett over fleire år. Det omsynet kan for eksempel påverke når vedlikehald vert utført.
- Organisering av drifta. Passive deltakarar i samdrifter med mjølkeproduksjon får jordbruksfrådrag, medan bruk som leiger bort mjølkekvote, og heller ikkje har anna jordbruksaktivitet som fell inn under vilkåra, ikkje vil kunne få jordbruksfrådrag.
- Nokre brukarar leiger i realiteten bort jorda, medan rekneskapen viser at dei driv sjølve. Ein kan leige inn alle tenestene og selje produkta i eige namn, medan den som faktisk driv jorda, har ansvaret. Ein kan organisere det slik for å oppnå jordbruksfrådrag.

I gjennomsnitt for alle deltakarar i driftsgranskingane var jordbruksfrådraget per bruk kr 129 000 i 2012, ein auke på kr 20 600 frå året før. Denne auken er eit resultat av auke i maksimalt jordbruksfrådrag og auka driftsoverskot frå næring. Det har vore auke i gjennomsnittleg jordbruksfrådrag kvart år sidan starten, med unntak for 2009 og 2011.

I 2012 var delen av deltakarar utan jordbruksfrådrag 6 prosent, eitt prosentpoeng lågare enn i 2011. Det var fleire som oppnådde maksimalt frådrag, i alt 52 prosent av brukarane. Tilsvarende del i 2011 var 47 prosent.

I gjennomsnitt for driftsgranskingsmaterialet var oppnådd skattereduksjon for 2012 kr 36 100 per bruk, ein auke på kr 5 800 frå 2011. Denne auken skuldast både endring i rammevilkår og betre økonomisk resultat. Inntektsverknaden av jordbruksfrådrag med 33 prosent marginalsatt, er kalkulert til kr 53 900 per deltakarbruk for 2012. Dette er ein auke på kr 8 600 frå 2011. Inntektsverknaden utgjør kr 32 800 per årsverk, ein auke på kr 4 900. I gjennomsnitt oppnådde deltakarbruk i driftsgranskingane 77 prosent av maksimalt jordbruksfrådrag for 2012. Delen var eitt prosentpoeng høgare enn året før.

Tabell 4.7 viser at det er stor skilnad mellom driftsformer med tanke på gjennomsnittleg jordbruksfrådrag. Kornproduksjon, produksjon av storfekjøtt og sauehald hadde lågast gjennomsnittleg frådrag blant dei driftsformene som er med i tabellen. Blant bruka med kornproduksjon var 26 prosent utan jordbruksfrådrag. Trass i lågare jordbruksfrådrag per bruk, hadde kornbruka størst inntektsverknad per årsverk, kr 58 600. Dette skuldast lågt arbeidsforbruk, om lag eit halvt årsverk i gjennomsnitt for desse bruka. Innanfor driftsformer kor mjølkeproduksjon inngår, var gjennomsnittleg jordbruksfrådrag langt høgare. Likevel var inntektsverknaden per årsverk på desse bruka mykje mindre enn i kornproduksjonen. Årsaka er at gjennomsnittleg arbeidsforbruk låg på rundt to årsverk innan driftsformene med mjølkeproduksjon.

Tabell 4.7 Jordbruksfrådrag gruppert etter driftsform

Farmer's allowance according to type of farming

Driftsformer <i>Type of farming</i>		Tal bruk <i>Total number of holdings</i>	Tal bruk med maksimalt frådrag <i>Number of holdings with maximum Farmer's allowance</i>	Tal brukutanfrådrag <i>Number of holdings without Farmer's allowance</i>	Jordbruksfrådrag, kroner <i>Farmer's allowance, NOK</i>	Inntektsverknad, kr per årsverk <i>Income effect, NOK per man-year</i>
Produksjon av kumjølkk og storfeslakt <i>Combined dairy and beef farming</i>		320	224	5	151 100	32 500
Produksjon av kumjølkk og svinekjøtt <i>Combined dairy and pig farming</i>		30	28	0	163 400	32 400
Kumjølkkproduksjon og sauehald <i>Combined dairy and sheep farming</i>		45	33	0	158 100	30 000
Kornproduksjon <i>Cereal production</i>		97	7	25	63 200	58 600
Produksjon av korn og svinekjøtt <i>Combined cereal production and pig farming</i>		36	27	3	145 500	35 800
Produksjon av kumjølkk, storfeslakt og korn <i>Combined dairy, beef farming and cereal production</i>		15	10	0	141 600	25 900
Sauehald <i>Sheep farming</i>		100	20	5	104 400	33 600
Geitehald <i>Production of goat's milk</i>		21	17	0	159 000	37 400
Storfekjøtt <i>Beef farming</i>		58	11	5	103 400	41 000
Andre driftsformer <i>Others</i>		148	72	13	125 300	27 800
Alle <i>All holdings</i>		870	449	56	129 000	32 800

Ser vi på jordbruksfrådraget relatert til regionar (tabell 4.8), finn vi mindre skilnader. «Andre bygder» i Trøndelag hadde høgast gjennomsnittleg jordbruksfrådrag i 2012, med kr 145 000. Flest bruk utan frådrag fanst på Austlandet. Det var i hovudsak kornbruk som ikkje hadde stor nok næringsinntekt til å kvalifisere for jordbruksfrådrag. På Austlandet finn vi også det lågaste gjennomsnittlege jordbruksfrådraget. Jæren hadde størst del bruk med maksimalt jordbruksfrådrag, heile 70 prosent av deltakarane. I den andre enden av skalaen har vi Austlandet, der berre 40 prosent av bruka i flatbygdene og 33 prosent av bruka i «andre bygder» oppnådde maksimalt jordbruksfrådrag. Inntektsverknaden per årsverk ligg ganske jamt i alle regionar. Jæren hadde lågast inntektsverknad per årsverk med kr 28 200. Årsaka er at det er stort produksjonsomfang og arbeidsforbruk i snitt for Jæren. Størst inntektsverknad per årsverk finn vi i flatbygdene i Trøndelag, med kr 37 200 per årsverk.

Ser vi på jordbruksfrådrag i høve til storleik på bruket, finn vi aukande jordbruksfrådrag med aukande jordbruksareal. Inntektsverknaden per årsverk viser derimot små skilnader mellom dei ulike storleiksgruppene.

Tabell 4.8 Jordbruksfrådrag gruppert etter region

Farmer's allowance according to regions

Regionar		Tal bruk	Tal bruk med maksimaltfrådrag	Tal brukutanfrådrag	Jordbruks - frådrag, kroner	Inntektsverknad, kroner per årsverk
<i>Regions</i>		<i>Total number of holdings</i>	<i>Number of holdings with maximum Farmer's allowance</i>	<i>Number of holdings with no Farmer's allowance</i>	<i>Farmer's allowance, NOK</i>	<i>Income effect, NOK per man-year</i>
Austlandet, flatbygder	<i>Lowlands</i>	187	75	26	111 000	34 000
Austlandet, andre bygder	<i>Other parts</i>	127	42	11	113 700	32 000
Jæren		56	39	2	141 600	28 200
Agder og Rogaland, andre bygder	<i>Other parts</i>	88	47	4	133 200	32 100
Vestlandet	<i>Western Norway</i>	169	93	8	137 300	31 200
Trøndelag, flatbygder	<i>Lowlands</i>	67	39	3	133 800	37 200
Trøndelag, andre bygder	<i>Other parts</i>	66	43	1	145 000	34 000
Nord-Noreg	<i>Northern Norway</i>	110	71	1	141 900	34 700
Alle	<i>All holdings</i>	870	449	56	129 000	32 800

4.7 Samanlikning med andre yrkesgrupper

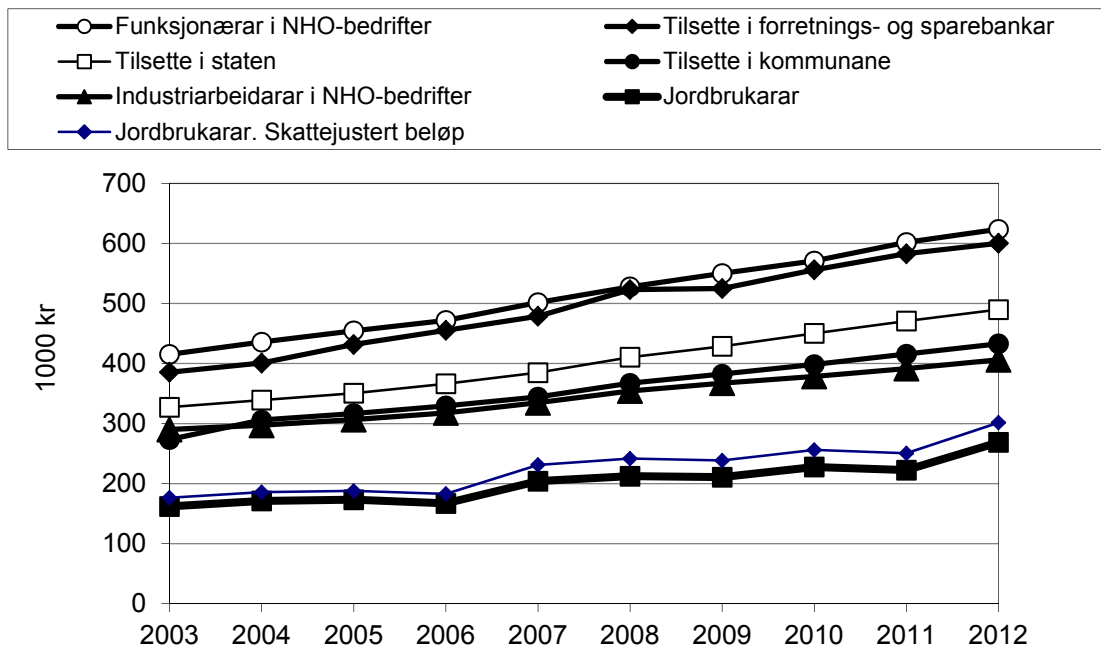
«Det tekniske berekningsutvalet for inntektsoppgjera» reknar ut gjennomsnittleg årsløn for heiltidstilsette innanfor ulike yrke. Ein heiltidstilsett er ein arbeidstakar som har utført eit fullt, avtalefesta normalt årsverk, utan overtid.

Driftsgranskingane i jord- og skogbruk omfattar berre eit lite utval av dei som er sysselsette i norsk jordbruk. Dei økonomiske resultatane som driftsgranskingane viser, er framkomne etter heilt andre utrekningsmetodar enn dei som vert brukte av «berekningssutvalet». Likevel er ei samanlikning interessant.

I figur 4.6 er jordbruket sitt vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk, slik det blir rekna ut i driftsgranskingane, presentert saman med resultatane til «berekningssutvalet». Samanlikninga strekkjer seg over 10 år. I 2012 utgjorde vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk på deltakarbruka i driftsgranskingane 66 prosent av ei gjennomsnittleg årsløn for industriarbeidarar i NHO-bedrifter. Delen er 9 prosentpoeng høgare enn for 2011, og dessutan 10 prosentpoeng høgare enn for 2003.

For jordbruk er det rekna med 1 845 timar per årsverk frå og med 2002.

Figur 4.6 har også med ei kurve som viser det skattejusterte vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk i jordbruket. Det skattejusterte vederlaget i 2012 var 74 prosent av ei vanleg årsløn for ein industriarbeidar.

Figur 4.6 Samanlikning mellom jordbruket sitt vederlag til arbeid og egenkapital per årsverk og årsløn for heiltidstilsette i andre yrke, løpande kroner
Comparison of farmers' return on labour and own capital per man-year to yearly wages for workers employed in other professions, current NOK

Summary

About the survey

The survey of account statistics for agriculture and forestry is aimed at presenting current results, and development during a certain period, for financial conditions on holdings where income from agriculture has a substantial extent.

The survey is based on tax accounts for owners of family-run holdings that are located all over Norway. First step of the survey process is converting tax accounts into management accounts. As regards 2012, the agricultural part of the survey included 870 holdings. Among these, 142 holdings contributed additional forestry data. In addition 33 dairy joint operations delivered data to the survey.

The survey concerns family-run holdings with a standard gross margin of at least 8 ESU (European Size Units). 1 ESU = Euro 1,200.

Organic farming, Farmer's allowance, farm-based supplementary enterprises and dairy joint operations are special items in the survey. These topics are discussed briefly.

Financial results of agriculture

Labour input, agricultural area and herds

In 2012 the total labour input into agriculture amounted to 3,035 hours at the average sample holding. The share contributed by the farmer's family was 74 per cent. Total labour input in agriculture increased by 55 hours per holding compared to the previous year.

Mean size of the holdings' agricultural area in 2012 was 332 decares¹², of which 134 decares were rented land. The average farmland size had risen by 8 decares since 2011.

Among animal categories, poultry was the one with the utmost number increase from 2011 to 2012. During 2012 all the most common kinds of farm animals became more numerous on the sample holdings, except goats and breeding pigs.

Agricultural assets and investments

At the end of 2012 the value of agricultural assets at the average sample holding had grown by 8 per cent since the end of 2011 and was NOK 2,756,700. Gross investment amounted to NOK 299,300 in 2012, while net investment made NOK 97,900.

¹² 1 decare = 0,1 hectare

Crops, livestock production and prices

In 2012 the average yield for all kinds of crops at all sample holdings summed up to 347 FUm¹³ per decaire. Hence, the average yield was 1 per cent higher than the comparable average result for the period 2009–2011. Barley, oats and wheat all gave higher crops in 2012 than the foregoing year. Furthermore, the 2012-crops of barley, oats and wheat were respectively 4 per cent higher, 13 per cent lower and 6 per cent higher, compared to the average of the previous three years. The coarse fodder crops of 2012 were equal to the 2009–2011 average.

Cows as well as goats produced more milk per animal in 2012 than in 2011. Compared to the mean yield for the period 2009–2011, the milk production per cow was increased by 2 per cent, while goats' milk yield had a 1 per cent decrease. The amount of produced mutton and lamb per winter-fed sheep kept at an unchanged level in 2012 compared to the average of the previous three years.

The prices of eggs, cow's meat and wheat increased more than the prices of other farm products during 2012. Except from piglets, all the most common farm products had increasing prices.

Costs and income

Total costs of agriculture on the average sample holding rose by 9 per cent in 2012, to NOK 1, 157, 800.

The holdings' average output from agriculture in 2012 was NOK 1,537,800, which made a 12 per cent higher level than in 2011. Plant products were accounting for 12 per cent, livestock products for 58 per cent and other income (various production allowances etc.) for 30 per cent of the total output. Total production allowances received at the average sample holding increased by 8 per cent from 2011 to 2012.

Financial results: In general, and particularly for the most common categories of farming

As an average for all sample holdings in 2012 the net farm income rose by 25 per cent from 2011 and made NOK 380, 000.

In 2012 the sample holdings' average return on labour and own capital per man-year was NOK 268,800. This result implies a 21 per cent increase since 2011. Return on family labour and own capital per man-year in 2012 increased by 28 per cent and was NOK 255,500. Family labour income per man-year was NOK 234, 300 in 2012 and had a 30 per cent increase compared to the previous year. The rate of required return on agricultural assets is kept at 3 per cent for both 2011 and 2012.

In the following we present a short overview of the financial results from some of the most common categories of farming among the survey participants:

¹³ FUm = feed unit milk

Combined dairy and beef farming

Accounts for 320 holdings with dairy and beef farming were recorded. In average these farms were at disposal of 23.7 cows and 344 decares of agricultural land. Return on labour and own capital per man-year in 2012 was NOK 283,300. This result exceeds the one achieved in 2011 by 21 per cent.

In addition, 33 dairy joint operations have delivered accounts concerning 2012. Thereby supplementary data have been taken into to the survey, in which the dairy joint operations are not included as holdings. 31 of the dairy joint operations were involved in dairy and beef farming solely. Their average return on labour and own capital per man-year in 2012 amounted to NOK 338,100. The survey result shows that 20 per cent increase compared to 2011.

The organic dairy farming of 30 holdings has been analysed separately. In 2012 the farmers involved in average achieved a return on labour and own capital per man-year of NOK 312,300. The result shows a 14 per cent increase compared to 2011.

Combined dairy and pig farming

This group consisted of 30 holdings. The average herd size in 2012 was 24.9 cows and 25.4 breeding pigs. A mean agricultural area of 319 decares was at these farmers' disposal. Return on labour and own capital per man-year increased by 7 per cent, to NOK 317,800.

Combined dairy, beef farming and cereal production

These 15 holdings had in average 735 decares of agricultural area in 2012. Mean herd size was 26.6 cows. Cereal production occupied 445 decares. Return on labour and own capital per man-year increased by 39 per cent, to NOK 284,500.

Combined dairy and sheep farming

The 45 holdings with dairy and sheep farming were in average feeding 21.5 cows and 92 winter-fed sheep. Their mean agricultural area in 2012 was 414 decares. Return on labour and own capital per man-year was in average NOK 275,200. This return was 17 per cent higher than the foregoing year.

Cereal production

97 holdings belonged to this group. In 2012 the agricultural area per holding was 365 decares. From 2011 to 2012 the cereal crops increased. Return on labour and own capital per man-year rose severely, by 67 per cent, and was NOK 100,500 in 2012.

Sheep farming

The group of sheep farmers included 100 farms. Their average farmland size was 249 decares in 2012. These holdings' mean herd was 153 winter-fed sheep. Return on labour and own capital per man-year increased by 6 per cent since the foregoing year. For 2012 the result was NOK 173,100.

Production of goat's milk

The 21 sample holdings that produced goat's milk had in average 163 decares of agricultural land. 14 of the holdings were located in Northern Norway. The group's mean herd in 2012 was 115 goats. Return on labour and own capital per man-year

turned out at NOK 294,500. This amount makes a 8 per cent higher level than the similar return achieved in 2011.

Combined cereal production and pig farming

For these 36 sample holdings the average agricultural area of 2012 was 386 decares. Mean herd size was 49.9 breeding pigs. Return on labour and own capital per man-year increased by 20 per cent since 2011, to a sum of NOK 289,300.

Beef farming

The group consisted of 58 holdings with an average agricultural area of 313 decares. The farms' mean quantity of sold beef and cow's meat was 7,100 kg. Return on labour and own capital per man-year amounted to NOK 197,500 in 2012. This result implies a 47 per cent increase since 2011.

Farm forestry statistics

142 holdings have contributed farm forestry data for 2012. In the following this group is referred to as "forest holdings". These holdings' average productive forestry area was 1,500 decares, and their average amount of round wood cut was 350 m³, which made approximately 100 per cent of sustainable yield. The survey participants increased their roundwood cut by 50 m³ compared with the previous year. The survey shows that more than 86 per cent of the logged timber quantities were carried out by entrepreneurs.

In 2012 the forest holdings' mean family labour input in the forestry sector was 79 hours, close to what was recorded the previous year. In farm forestry an increasing share of the labour has been taken over by contractors, while the labour input of the family is reduced. These families annually have a mean labour input of approximately 2,000 hours in the agricultural sector.

In 2012 the average forest holding's output in forestry increased by NOK 4,700, to NOK 119,000. Costs also increased, by NOK 7,700. The mean net income from forestry therefore decreased by NOK 3,000 and amounted to NOK 45,500. The forestry sector then contributed 12 per cent of total net income from agriculture and forestry. The corresponding share in 2011 was 17 percent. If the farmer's family should have been paid tariff wages, the mean 2012 operating result would have been NOK 31,500. That is NOK 4,300 less than the similar result from 2011.

The forest holdings' average sales' price for timber was NOK 328 per m³ in 2012, versus NOK 357 per m³ the year before. The average output of 2012 was NOK 340 per m³, and the mean costs were increased to NOK 210 per m³, leading to a mean net income in forestry of NOK 130 per m³. Corresponding values for 2011 were NOK 378, NOK 218 and NOK 161 per m³.

The forestry investments of 2012 made 90 per cent of "result before silviculture", versus 56 per cent in 2011. Forest Trust Fund made 32 per cent of total funding, a share 12 percentage points lower than the mean share of the period 2003–2012. At the end of 2012 the average value of Forest Trust Fund was NOK 44,000.

Overall financial results

Farm-based supplementary enterprises

Farm-based supplementary enterprises are enterprises that involve the holdings' resources (for instance area, buildings and machinery) for other purposes than ordinary agriculture or forestry. 83 per cent of the sample holdings of 2012 were involved in enterprises of these kinds, and on 59 per cent of the sample holdings sales in such businesses exceeded NOK 20,000. In 2012 a mean net income of NOK 54,400 was achieved from supplementary enterprises on those sample holdings where such enterprises occurred.

Balance sheet

The average total value of all holding families' assets rose by 7 per cent during the year of 2012 and ended up at a level of NOK 5,112,600. The percentage distribution between fixed assets and current assets¹⁴ was 75 to 25. Bank deposits and cash constituted 44 per cent of current assets' value. Agricultural assets made 54 per cent of the total assets' value.

Total net investment outside of agriculture amounted to NOK 42,800 in 2012. Of this sum NOK 15,100 were spent on private assets.

Average total liabilities were recorded at NOK 2,394,800 at the end of 2012 and had thereby increased by 6 per cent in one year. At the termination point of 2012 the farming families' mean value of own capital reached NOK 2,718,000 after having grown by 8 per cent during the last year. At the same time, total liabilities as percentage of total assets' value made 47 and kept the same level as the foregoing year.

Total net income per family

Total net income includes the farmer family's income from all sources, after deduction of interest paid on debts, and after deduction of payment in money or kind to the previous owners. The survey result shows that average net income on the sample holdings in 2012 was NOK 795,000. In average total net income increased by 10 per cent compared to 2011. Agriculture contributed a share of 42 per cent of total earnings, whereas wages made 38 per cent. Farm-based supplementary enterprises, other enterprises and forestry contributed 6, 4 and 2 per cent, respectively.

Flow analysis and working capital

Working capital is the difference between liquid assets and short-time liabilities. During 2012 the sample families' average working capital increased by 8 per cent, to NOK 845,500. The families saved a mean amount of NOK 156,600 in 2012. This means that savings responded to 6 percent of the own capital at the start of the year.

¹⁴ See chapter 1.8 for explanation of terms.

Taxes

Taxes and Farmer's allowance are parts of Norwegian agricultural policy since the year 2000. The maximum Farmer's allowance of 2012 was NOK 166,400. Merely farmers that achieved a total net income from agriculture of NOK 334,300 in 2012 were entitled to maximum Farmer's allowance. The owners of the sample holdings had an average Farmer's allowance of NOK 129,000 and an average tax reduction of NOK 36,100 in 2012. The corresponding effects on income were NOK 53,900 per holding (NOK 8,600 more than the foregoing year) and NOK 32,800 per man-year (a similar increase of NOK 4,900). Farmer's allowance does not influence on any of the operating results of agriculture that have traditionally been employed in the survey. However, a supplementary notion has been introduced: Tax-adjusted return on labour and own capital. This measure allows for the income effect of farmer's allowance.

Comparison to other categories of workers

In 2012 the average return on labour and own capital per man-year on the sample holdings made 66 per cent of Norwegian industrial workers' average yearly wages. The corresponding share for tax-adjusted return on labour and own capital per man-year was 74 per cent.

1 Purpose, sample and methods

All figures (1.x) and tables (1.x) referred to in this chapter are presented in the Norwegian version of Chapter 1. However, table 1.5 is worked out especially for this English version and will be found below.

1.1 Purpose

The main purpose of the survey of account statistics for agriculture and forestry is to present current results, and development during a certain period, for financial conditions on holdings where income from agriculture has a substantial extent.

Further the survey is aimed to:

- Present financial results for the farm firms and farm families, specified for different categories of holdings as regards size, location and type of farming
- Provide data that make comparisons with other national and international statistics possible and relevant
- Provide material for further research and analysis
- Contribute to advisory services and education
- Contribute to public politics and administration
- Provide estimates of value added by farming and farm-based supplementary operations

Since 1950 the survey has included close to 1,000 annual participants. Though, the number of participants has been slightly lower during the last ten years. In the process of selecting participants, we have emphasized that the survey shall include a representative sample of agricultural holdings where a substantial share of the family's income derives *from the holding*. For 2012 the survey included 870 family holdings. In addition, 33 dairy joint operations delivered accounting data. However, data originating from the dairy joint operations are handled and presented separately and are not included in the overall survey material.

Since 1964 a number of the participants have provided additional account data concerning farm forestry. For 2012 the number of holdings contributing to the forestry account statistics was 142.

Organic farming, Farmer's allowance, farm-based supplementary operations and joint operations are special items in the survey. These topics are discussed briefly.

1.2 Principles and methods of sampling

New participants are selected from lists of farmers, randomly drawn from the register of grants run by the Norwegian Agricultural Authority (SLF). The sample population is defined in terms of standard gross margin. Merely farmers with a standard gross margin of agriculture exceeding 8 ESU (European Size Units) are

included in the sample population. 1 ESU = Euro 1,200. The standard gross margin expresses extent of production and has no link to financial results actually achieved by the farmer.

Participation in the survey is voluntary. No upper limit exists as concerns the number of years a holding may be involved in the survey. However, the farmer may not be more than 70 years old. Approximately 10 per cent of the survey holdings will normally be replaced from one year to another.

Merely farm forests with a sustainable yield of at least 50 m³ may be involved in forestry account statistics.

1.3 Presentation

Some holding groups may be omitted in the result presentations. The omissions occur when any group contains too few holdings (less than six). Still the data from these «undersized» groups are included in the overall averages.

1.4 Criteria for classification

1.4.1 Agriculture

Regions

The various regions are pointed out in Figure 1.1. «Eastern Norway» and «Trøndelag» are both subdivided into *lowlands* and *other parts*. «Agder and Rogaland» is split up into *Jæren* and *other parts*. The subdivisions are due to substantially better conditions for agricultural production in the lowland regions and at Jæren.

Size groups

The holdings are divided into size groups according to their area of agricultural land, as shown in Table 1.1.

Categories of farming

The holdings are classified according to their main category of farming. Types of production that account for less than 10 per cent of a holding's total enterprise, are not taken into account when the farming category is being determined. Cereal production will come to expression in the chosen category only if more than 40 per cent of the agricultural area is occupied by cereals.

Among the 857 holdings participating in the 2011 survey, 716 are classified in one of the nine categories of farming listed in Tables 1.2 and 1.3 and in Appendix table 17. The remaining holdings were either engaged in more than two main categories of production, or their types of farming were rare.

1.4.2 Forestry

Regions

All the holdings included in the farm forestry part of the survey are located in coniferous forest areas. The participants are split up according to three regions: «Eastern Norway», «Agder» and «Central Norway». «Central Norway» consists of *Nord-Trøndelag*, *Sør-Trøndelag*, the southern part of *Nordland* and the northern part of *Møre og Romsdal*. These regions differ from those in the agricultural part of the survey (Figure 1.2).

Size groups based on roundwood cut

Holdings where no roundwood has been cut, or where the roundwood cut has been used merely by the farmer's family, constitute a separate category. For holdings where roundwood has been cut *for sale*, possibly in addition to a quantity cut for family utilization, the total quantity cut is used as a criterion for classification. This is done to point out how the financial results depend on the quantity produced. Defined size groups for amount of total cut roundwood:

- < 100 m³
- 100–199 m³
- 200–399 m³
- ≥ 400 m³

1.5 Representativeness

The number of participants in the farm forestry account statistics is rather low. Furthermore, recent national data for forest allocation lack completely. Therefore the extent of representativeness in the forestry part of the survey will not be discussed here.

Table 1.4 compares the size group allocation of the survey holdings with similar overviews produced by Statistics Norway. The data from Statistics Norway relate, roughly speaking, to all Norwegian agricultural holdings, whereas the population of our survey is limited by a minimum standard gross margin. In the figures from Statistics Norway firms of joint operations with no land of their own are counted among the smallest farms. This difference makes comparison less relevant than it would have been with equal population ranges. Still table 1.4 indicates that small holdings are somewhat under-represented and that large ones are slightly over-represented in our survey sample. In order to obtain large enough groups of holdings for some typical categories of farming, we have given lower priority to achieving a representative survey sample as regards size groups and regions. For the time being we keep an eye on the allocation situation in order to prevent it from developing in an unfortunate direction.

1.6 Accounting principles

The farmers' tax accounts are the starting point for this survey, and the Norwegian Agricultural Economics Research Institute converts tax accounts to management

accounts for all participants in the survey. The most important differences between tax accounts and management accounts are mentioned below.

- Management accounts record unpaid labour executed by others than members of the farmer's family by number of hours. This contribution is classified as hired labour. Nevertheless, hired labour costs merely include wages actually paid.
- Management accounts present a clearer distinction between agriculture, forestry, other enterprises and private finances than is the case for tax accounts. Therefore, certain assets and certain items of income and expenditure may be wholly or partly transferred during the conversion process from tax accounts to management accounts.
- Management accounts present the agricultural output as a total and also split up into three main categories: Output from crop production, output from livestock production and a miscellaneous category including support, grants, and other income. Similarly farm forestry output is classified according to origin: Timber sales, grants, and other sources. The costs of both agriculture and forestry are divided into fixed and variable ones.
- In management accounts each item of output and expenditure is adjusted for changes in the balance sheet.
- The value given for livestock in a management account (with some few exceptions) is the break-up value. Tax accounts value livestock according to standardized unit prices based on variable rearing and breeding costs.
- Management accounts make use of linear depreciation, while reducing balance depreciation is applied in tax accounts.
- In management accounts, as distinct from tax accounts, profits or loss on sales of fixed assets are written-down or depreciated.
- Management accounts value the stocks of farm products for sale by utilizing estimated sales values at the end of the year. Standardized production costs are used in tax accounts.
- Management accounts include an imputed value for family labour connected to investments. This value is capitalized under investment costs and is also recorded as a separate item of income.
- Size of agricultural land, use of the land, labour input and achieved agricultural yields are variables recorded in management accounts. For farm forestry sustainable yield and some technical data on the current financial year's operations are registered.
- Tax accounts measure the average forestry result from the last five years, whereas management accounts focus on the result for each financial year.
- Management accounts treat payments to the Forest Trust Fund as allocations to reserves and disregard these transactions. Similarly, refunds from the Forest Trust Fund are not recorded as income.
- The construction of forestry roads leads to directly charged expenses in tax accounts whereas management accounts capitalize these investments.

1.7 Result measures and calculations

Various result measures are utilized in the survey of account statistics. The following section shows the connection between output, costs and other notions.

1.7.1 Calculation of results in agriculture

	Output
-	Variable costs
=	Gross margin
-	Fixed costs excluding depreciation
=	Result before depreciation
-	Depreciation
=	Net income

Net income from agriculture is called «net farm income». Net farm income expresses the payment for family labour and for own and borrowed capital. There are several ways to split the net farm income in order to measure different kinds of return on labour and capital:

- 1) Net farm income
 - Required return on agricultural assets
 - = Family labour income
 - + Costs of hired labour
 - = **Capacity to pay**

- 2) Net farm income
 - Family payment for labour (imputed value)
 - = **Return on capital**

- 3) Net farm income
 - + Costs of hired labour
 - Share of interest on debt and payments to previous owner (assigned to agriculture)
 - = **Return on labour and own capital**

- 4) Return on labour and own capital
 - + Adjustment for income effect of Farmer's allowance
 - = **Tax adjusted return on labour and own capital**

- 5) Net farm income
 - Share of interest on debt and payments to previous owner (assigned to agriculture)
 - = **Return on family labour and own capital**

Family labour income, return on labour and own capital (also the tax-adjusted return) and return on family labour and own capital are often calculated per man-year. Hours of unpaid hired labour and hours of family labour are merged. One man-year is defined to be 1,845 hours of labour. Capacity to pay per hour worked also is a common measure.

The required rate of return was 3.0 per cent for 2012 and the three years before, 6.0 per cent for 2008, 5.0 per cent for 2007, 4.0 per cent for 2006, 3.0 per cent for 2005, 4.0 per cent for 2004 and 5.0 per cent for 2003.

1.7.2 Total family income

Total family income measures the family's total net income:

	Net farm income
+	Net income, forestry
+	Net income, farm-based supplementary enterprises
+	Net income, other occupations
+	Wage income and pensions
+	Family labour connected to investments (imputed value)
+	Interest earnings
=	Total return on labour and capital
-	Interest payments
-	Payments to previous owner
=	Total family income

The private consumption of the family is measured this way:

	Total family income
-	Extraordinary items, debit (bad debts, gifts given etc.)
+	Extraordinary items, credit (child benefit, inheritance, gifts received etc.)
-	Equity, closing balance
+	Equity, opening balance
-	Taxes paid
=	Private consumption

1.7.3 Calculation of results in forestry

The result measures used for forestry differ from those of agriculture. Profitability is calculated both excluding and including silviculture activities.

Changes of growing stock are not taken into consideration when calculating forestry results.

	Output
-	Costs excluding silviculture
=	Result before silviculture
-	Silviculture (net)
=	Net income, forestry

To allow comparison with results from other forestry statistics, an imputed value of family labour input is included:

	Output from timber sales
-	Variable costs including imputed value of family labour
=	Net conversion return
+	Other income
=	Result before depreciation
-	Depreciation
=	Result before silviculture
-	Silviculture (net) including value of family labour
=	Operating result, forestry
+/-	Forest Trust Fund
=	Adjusted operating result, forestry

1.7.4 Variation of results within certain categories of farming

Averages are not able to communicate the fact that the result may vary widely within the group. The spreading of results within the farming categories «dairy and beef farming», «cereal production» and «sheep farming» is discussed in chapter 2.3. The discussion is based on mean results for «the best third» and «the weakest third» among the farmers.

1.7.5 Dairy joint operations

Results from a sample of dairy joint operations are presented along with results for «dairy and beef farming» in chapter 2.3.1.

1.7.6 Organic farming

The Norwegian government has declared that 15 per cent of Norwegian food production should be organic by the year 2020.

By the end of 2012 the farming systems of 2,590 Norwegian agricultural holdings were approved as organic by Debio (the current controlling organization). The total number of Norwegian farmers applying for production allowances at 31 July 2012 was approximately 44,000. At the same time organic agricultural land made 5 per cent of total Norwegian farmland. When agricultural land comprised by restriction of benefit is included, the organic share amounts to nearly 6 per cent. For the time being just a small share of total Norwegian livestock is approved as organic.

Among the 870 participating holdings of the accounting survey for 2012, there were 51 farms certified for organic production. Production of cow's milk is the dominating category of farming among the "organic" participants of our survey. The chapter of «dairy and beef farming» (2.3.1) contains a discussion of some results from organic dairy farming.

1.8 Definitions and explanation of terms

Agricultural land: The areas occupied by different crops are registered in decares. 1 decare = 0.1 hectare. Areas of uncultivated and surface-cultivated meadow are reduced by the area considered to be unproductive. Shares of cultivated common pasture are considered to be part of the holding. The agricultural area includes both own and rented land. The number of decares of rented land is recorded.

Assets: See fixed assets and current assets.

The **balance sheet** is a statement of the family's total assets, liabilities and own capital on 31 December.

Capacity to pay (calculated for agriculture only) shows the return on total labour input. It is given in NOK per holding or per hour.

The percentage **capacity to pay** (calculated for agriculture only) shows the achieved return on total labour input as a percentage of total labour costs, when total labour costs include tariff wages for the family.

Capitalization thresholds: Fixed assets are capitalized if their cost price is at least NOK 15,000, which is the same threshold as found for tax accounts. For types of machinery and equipment that are used only a few hours per year, capitalization may be appropriate even if the cost price is below NOK 15,000. In tax accounts merely *improvement of standard* is capitalized as concerns major repairs and maintenance work. Management accounts often let a larger share of such work be capitalized. Then this work is subject either to ordinary depreciation or to cost allocation over a shorter period of time.

The **closing balance** is the balance at the end of the financial year.

Costs are the value of goods and services used in production during the financial year.

Crops: The quantities recorded are storable crops. Cereal quantities are measured by kg and refer to 15 per cent water content. Root crops, potatoes and hay are also measured by kg, while silage quantities are recorded either by kg or by m³. Grazing is quantified in terms of FUm, which is also the case for fresh harvested grass and green fodder. All crops are finally converted into FUm per decare.

Current assets are assets that are not acquired for permanent ownership or use, and that have longevity of less than one year. Current assets are linked to short term sales of goods and services. Examples of current assets are bank deposits, cash, other claims, animals for slaughter and stocks.

The **debt ratio** presents the family's debts expressed as a percentage of their total capital. In other words the debt ratio expresses the share of family assets financed by loan capital.

Depreciation is defined as the planned distribution of assets' value reduction throughout the expected asset lifetime. This reduction may be a result of wear and tear, age or obsolescence.

Tax accounts apply the principle of reducing balance depreciation for most depreciable assets. This means that a certain percentage of the asset's book value is depreciated each year. Consequently the annual depreciation drops year by year. Depreciable assets are divided into various groups. Buildings and installations are treated individually, while fixtures, equipment and machinery are treated collectively.

Management accounts use linear depreciation, which means depreciation by the same amount each year. Depreciable assets are treated individually, and the depreciation period is determined by expected asset lifetime. For example second-hand equipment will be depreciated over a shorter period than what is the case for new equipment.

The depreciation rates for various types of assets in both tax accounts and management accounts are shown in Table 1.1.

The **family** consists of the farmer and spouse or partner (if any), and any children aged under 17.

Family labour income (calculated for agriculture only) is found by deducting the required rate of return on agricultural assets from the net farm income. When calculating family labour income *per man-year*, hours of unpaid hired labour and hours worked by the family are merged. The average of opening and closing balances gives the value of agricultural assets.

Table 1.1 Capitalization and depreciation in tax accounts and management accounts

Assets	Tax accounts	Management accounts
<i>Agricultural and forestry areas</i>	<i>Capitalization without depreciation</i>	<i>Capitalization without depreciation</i>
<i>Farm roads</i>	<i>Capitalization without depreciation</i>	<i>Capitalization without depreciation</i>
<i>Forestry roads</i>	<i>Direct charge-offs</i>	<i>Capitalization without depreciation</i>
<i>Forestry tracks</i>	<i>Direct charge-offs</i>	<i>Linear depreciation, max. 10 years</i>
<i>Cultivation of new land</i>	<i>Direct charge-offs</i>	<i>Capitalization without depreciation</i>
<i>Levelling agricultural land</i>	<i>Cost allocation over 10 years</i>	<i>Capitalization without depreciation</i>
<i>Orchards</i>	<i>Capitalization without depreciation</i>	<i>Direct charge offs</i>
<i>Ditches, piped</i>	<i>Direct charge-offs</i>	<i>Linear depreciation, 20 years</i>
<i>Ditches, open</i>	<i>Capitalization without depreciation</i>	<i>Capitalization without depreciation</i>
<i>Irrigation equipment, portable</i>	<i>Reducing balance depreciation, max. 20 %. Treated collectively</i>	<i>Linear depreciation, 10 years</i>
<i>Irrigation equipment, permanent, including pumps</i>	<i>Reducing balance depreciation, max. 8 %. Treated individually</i>	<i>Linear depreciation, 20 years</i>
<i>Water conduit</i>	<i>Reducing balance depreciation, max. 4 %. Treated individually</i>	<i>Linear depreciation, 20 years</i>
<i>Outbuildings</i>		
<i>Expected life > 20 years</i>	<i>Reducing balance depreciation, max. 4 %. Treated individually</i>	<i>Linear depreciation, 30 years</i>
<i>Expected life < 20 years (for farms and greenhouses)</i>	<i>Reducing balance depreciation, max. 8 %. Treated individually</i>	<i>Linear depreciation, 15 years</i>
<i>Fixtures in outbuildings</i>	<i>Reducing balance depreciation, max. 20 %. Treated collectively</i>	<i>Linear depreciation, 10 years</i>
<i>Machinery and equipment</i>	<i>Reducing balance depreciation, max. 20 %. Treated collectively</i>	<i>Linear depreciation, 10 years</i>
<i>Vans and lorries</i>	<i>Reducing balance depreciation, max. 20 %. Treated collectively</i>	<i>Linear depreciation, 10 years</i>
<i>Breeding livestock</i>	<i>Treated as current assets</i>	<i>Capitalized according to slaughter value</i>
<i>Stocks of farm products for sale</i>	<i>Production value, standard unit prices</i>	<i>Estimated sales value, prices at the end of the year</i>
<i>Stocks of purchased goods</i>	<i>Purchased price</i>	<i>Purchased price</i>
<i>Stocks of fodder grown on the holding</i>	<i>Production value, standard unit prices</i>	<i>Valued as fodder</i>
<i>Forestry plan</i>	<i>Linear depreciation, 10 years</i>	<i>Linear depreciation, 10 years</i>
<i>Farmhouses</i>	<i>Capitalization without depreciation</i>	<i>Linear depreciation, 50 years</i>
<i>Private vehicle</i>	<i>Depreciation varies with age of vehicle</i>	<i>Linear depreciation, 10 years</i>

Family payment for labour is the imputed value of family labour input. The calculations are based on expected costs of hiring corresponding labour at standard wages (holiday allowances and payment for public holidays included). Employer's national insurance contributions, which vary from one region to another, are also included in the calculations. Thus the hourly pay varies from one region to another.

Farm-based supplementary enterprises are enterprises that involve the holding's resources (for instance area, buildings or machinery) for other purposes than ordinary agriculture or forestry.

The **farmer** is the person administratively responsible for the holding. He or she is normally the owner of all, or part of, the real property. Generally the farmer is the person who works the most hours on the holding.

Fixed assets are assets with a planned life of more than one year. All assets, except current ones, are fixed. Agricultural land and forest, outbuildings, machinery and breeding livestock exemplify fixed assets.

Fixed costs are costs which, during a certain period, do not vary significantly with the production size. Examples are depreciation and maintenance of outbuildings.

The **gross margin** is defined as output minus variable costs.

A **holding** is an operating unit in agriculture. It may consist of both own and rented land.

Investment frequency (calculated for forestry only) shows the percentage of forests where investments have been made during the account year.

Joint operations are management units where outbuildings, agricultural areas and milk quotas belonging to two or more farms are joined and operated by mutual labour. In this report the term is used only for units with a certain degree of equality between the partners.

Labour, done by family and hired workers, is recorded by hours. For persons aged under 18 or over 65, hours actually worked are converted into standard hours in accordance with the following table:

Age	Multiplication factor
12–14 years	0.6
15–16 years	0.8
17 years	0.9
66–70 years	0.9
over 70 years	0.7

Agricultural or forestry labour provided by previous owners, or by own children aged over 17, is recorded as hired labour in management accounts. Hired labour is split up into two categories: Paid and unpaid. Unpaid hired labour is given a zero value. An imputed value for family labour connected to investments is recorded separately and is object to capitalization. Family labour input in various occupations is recorded weekly or annually by the survey participants.

In tax accounts **livestock** is classified as current assets and is given a value according to standardized variable rearing and breeding costs (production value). Management accounts instead generally utilize break-up values for livestock. Laying hens, piglets and horses are exceptions. Management accounts classify cattle for slaughter, piglets, pigs for slaughter and poultry for slaughter as current assets. The rest of the livestock is classified as fixed assets (breeding animals). Both tax accounts and management accounts let animals keep the value they once received as grown-ups in the balance sheet.

Long-term liabilities normally have a date of payment which lies one year or more ahead of the closing of accounts. These liabilities are not directly linked to the holding's short-term sales of goods and services.

A **man-year** is defined to be 1,845 registered hours of labour.

Net conversion return is the output from timber sales minus variable costs, including the imputed value of family labour, but excluding the costs of silviculture. Variable costs include all labour (executed by family and hired workers), rental and maintenance of equipment, fuel, selling costs etc. Depreciation of own equipment is not included.

Net income is output minus costs and expresses what the family receives as compensation for own labour and for own and borrowed capital.

Net investments are gross investments minus depreciation, sales and investment grants.

Net mechanization costs include all costs related to machinery (tractors, harvesters, farm cars and other machinery and equipment), including interest, minus income from hiring out machinery:

	Depreciation and maintenance
+	Fuel costs
+	Cost of rented machinery and equipment
+	Required return on capital
=	Total mechanization costs
-	Income, hiring out machinery
=	Net mechanization costs

NOK is the monetary unit in Norway. In 2012 NOK 1,000 were USD 172, or Euro 134.

The **opening balance** is the balance at the beginning of the financial year.

Other occupations are enterprises that are carried out by farmers, without involving the farm resources.

Output is the value of the goods and services produced during the year. Output includes sales, consumption and changes in stocks.

Own capital is the value of total assets minus total debt.

The **percentage cut** is the total roundwood cut expressed as a percentage of the sustainable yield.

Productive forest: All forest land where productivity exceeds the minimum value of a scale of site quality classes.

Return on labour and own capital (calculated for agriculture only) is net farm income plus the costs of hired labour minus the share of interest on debt and payments to previous owners assigned to agriculture. This share is equal to the value of agricultural assets as a percentage of total assets.

Return on family labour and own capital (calculated for agriculture only) shows net farm income minus the share of interest on debt and payments to previous owners assigned to agriculture. This share is equal to the value of agricultural assets as a percentage of total assets.

The **required return on agricultural assets** is the calculated interest on the average value of agricultural assets.

Root value is the difference between the sales' price for timber and the logging costs.

Sales of capitalized fixed assets. Tax accounts present accrual profits or losses from sales of both non-depreciable fixed assets and assets which are depreciated individually. When handling fixed assets that are depreciated collectively, it is not possible to determine the profit or loss. Therefore the whole sales' price is written down in the appropriate asset group. In management accounts, profits from sales are written down, and losses from sales are depreciated. If agricultural land or forest is sold off, the book value of the area sold is written down to zero in management accounts. If the sales income is taxable (sales for building sites), the remaining part after writing-down is classified as income from other occupations. In cases where the sales' income is not taxable, the remaining part after down-writing is recorded under extraordinary items.

Savings are any increase in own capital during the year.

Short-term liabilities normally have a date of payment which lies less than one year ahead of the closing of accounts. Short-time liabilities may be directly linked to the holding's short-term sales of goods and services.

Standard gross margin (SGM) presents a standardized measure for what should be left when output from crop production and output from livestock production are reduced by variable costs. SGM for a holding is the sum of standard gross margins from all types of agricultural production that are carried out on the holding.

The **sustainable yield** is the largest amount of timber, measured by m³ without bark, that can be logged each year in a forest without reducing future yields.

Tax-adjusted return on labour and own capital. The income effect of Farmer's allowance is calculated by the premises that taxes are reduced by 28 per cent by Farmer's allowance, and that the marginal rate of taxation is 33 per cent. The income effect (which also is called the tax adjustment) makes 41.79 per cent of Farmer's allowance and is added to the return on labour and own capital.

Total net income is the net income from all occupations, together with wages, pensions, any imputed value for investments' family labour and interest earnings. Interest charges and payments to previous owners are deducted.

Unpaid, hired labour: Management accounts record unpaid, hired labour by number of hours worked. This labour is often carried out by close relatives.

Valuation: Both management accounts and tax accounts use the historical cost when giving values to fixed assets in the balance sheet. Grants are deducted. If the farmer's family has been executing labour connected to investments, this labour is given an imputed value in management accounts. The current labour will then be added to the cost price. Tax accounts do not record any labour value in these cases. In tax accounts, as distinct from management accounts, fixed assets of forestry are written down by contributions received from the Forest Trust Fund. The principles of annual depreciation also differ between the two types of accounts (see *depreciation* and *sales*). Both categories of accounts register stocks of purchased goods in the balance sheet by purchase price plus freight charges. In tax accounts the production value is used for stocks of farm products. Standard unit prices are utilized. Current production values apply for forestry products. In management accounts products for sale are valued by estimated sales values at 31 December. Fodder grown on the holding is given a value on basis of the barley price at the end of the year. Different types of fodder are given value corresponding to their feed concentration. The valuation of animals for slaughter is described under the heading *livestock*.

Variable costs are costs that, during a given period, vary with production. Costs concerning seed, fertilizer and fodder may be mentioned as examples. Fuel costs are considered to be fixed.

Working capital is defined as current assets minus short-term liabilities and measures liquidity.

Hovudtabellar

Main tables

Hovudtabellane ligg også ute på heimesidene til NILF:

<http://www.nilf.no/Driftsgranskinger/Bm/Driftsgranskinger.shtml>

The main tables are also available at our homepages:

<http://www.nilf.no/Engelsk/Driftsgranskinger.shtml>

Driftsgranskingar i jordbruket 2012 Account statistics for agriculture 2012

Hovudtabell 1 Bruksstorleik, dekar. Alder på brukar

		Size of holdings, decares.1) Farmer's age							
Regionar	Regions	Storleiks- grupper, daa Farm size, decares	Tal bruk Num. of holdings	Jordbruksareal, daa Agricultural area, decares			Bortleigd areal, daa Area rented out, decares	Alder på brukar Farmer's age	
				Total	Leigd Rented	Fulldyrka Cultivated			
Austlandet	Eastern Norway	0 - 49,9	3	11		11	156	61	
		50- 99,9	7	71		11	71	53	47
		100-199,9	27	161		12	157	1	52
		200-299,9	38	249		43	237	15	50
		300-499,9	61	388		131	376	5	49
		500-	51	821		422	806	7	50
		Alle All	187	427		169	416	11	50
Andre bygder	Other parts	0 - 49,9	1				248	50	
		50- 99,9	7	89		6	86	4	57
		100-199,9	35	155		30	143	1	53
		200-299,9	30	245		87	221	7	51
		300-499,9	36	390		144	332		49
		500-	18	727		367	649	13	48
		Alle All	127	319		122	282	6	51
Agder og Rogaland	Jæren	0 - 49,9	4	11		11	6	51	
		50- 99,9	1	68			68		39
		100-199,9	8	158		19	111		48
		200-299,9	16	253		42	168	5	52
		300-499,9	18	379		146	269	4	44
		500-	9	654		190	319	8	46
		Alle All	56	324		92	204	4	48
Andre bygder	Other parts	0 - 49,9	5	25		7	21	49	
		50- 99,9	3	83		32	83		46
		100-199,9	21	164		76	126		52
		200-299,9	16	240		106	148		46
		300-499,9	26	374		204	256		47
		500-	17	600		373	340		44
		Alle All	88	313		171	202		48
Vestlandet	Western Norway	0 - 49,9	8	34		5	33	58	
		50- 99,9	22	72		13	62		52
		100-199,9	51	156		46	115		48
		200-299,9	39	241		93	169		50
		300-499,9	40	373		184	254		49
		500-	9	662		235	474		46
		Alle All	169	237		94	169		49
Trøndelag	Flatbygder Lowlands	50- 99,9	1	61		15	61	57	
		100-199,9	10	170		24	163		51
		200-299,9	16	250		55	236	1	51
		300-499,9	34	393		122	381	3	47
		500-	6	615		122	606	5	45
		Alle All	67	341		90	329	2	48
Andre bygder	Other parts	100-199,9	4	177		36	177	44	
		200-299,9	26	251		85	225	46	
		300-499,9	29	382		180	350	45	
		500-	7	682		288	622	47	
		Alle All	66	350		146	319	46	

1) 1 decares = 0,1 hectare

Regionar Regions	Storleiks- grupper, daa Farm size, decares	Tal bruk Num .of holdings	Jordbruksareal, daa Agricultural area, decares			Bortleigd areal, daa Area rented out, decares	Alder på brukar Farmer's age
			Total	Leigd Rented	Fulldyrka Cultivated		
Nord-Noreg Northern Norway	50- 99,9	3	82	25	82		49
	100-199,9	20	155	43	133		51
	200-299,9	33	248	88	209		52
	300-499,9	38	386	208	340		47
	500-	16	686	380	568		46
	Alle All	110	338	162	289		49
Alle bruk All holdings	0 - 49,9	21	23	4	21	35	54
	50- 99,9	44	76	13	70	9	51
	100-199,9	176	158	38	134		50
	200-299,9	214	247	76	205	4	50
	300-499,9	282	384	162	328	2	48
	500-	133	725	354	622	5	48
	Alle All	870	332	134	283	4	49

Driftsgranskingar i jordbruket 2012 *Account statistics for agriculture 2012*

Hovudtabell 2 *Bruk av jordbruksarealet, dekar*

		<i>Use of agricultural area, decares</i>						
Regionar	<i>Regions</i>	Storleiks- grupper, daa Farm size, decares	Bygg Barley	Havre Oats	Kveite Wheat	Oljefrø, erter, anna korn o.l. Oilseeds, pea, other cereals etc.	Grasfrø Grass seeds	Poteter Potatoes
Austlandet	<i>Eastern Norway</i>	50- 99,9	20	5	25			
Flatbygder	<i>Lowlands</i>	100-199,9	67	33	19	2		
		200-299,9	84	28	54	8	1	2
		300-499,9	122	48	71	14	4	2
		500-	255	89	222	35	25	23
		Alle All	137	50	99	16	9	8
Andre bygder	<i>Other parts</i>	50- 99,9						
		100-199,9	13	20	11	1		1
		200-299,9	4	24	11			4
		300-499,9	24	26	12			4
		500-	138	52	44			21
Alle All	31	26	15			5		
Agder og Rogaland Jæren		100-199,9	15					
		200-299,9	12					3
		300-499,9	4					6
		500-	26					
		Alle All	12					3
Andre bygder	<i>Other parts</i>	100-199,9	7					8
		200-299,9	3					
		300-499,9	8	1				10
		500-	7				4	5
		Alle All	7				1	6
Vestlandet	<i>Western Norway</i>	0 - 49,9						
		50- 99,9						
		100-199,9						
		200-299,9	1					
		300-499,9	5					
		500-	23					
Alle All	3							
Trøndelag Flatbygder	<i>Lowlands</i>	100-199,9	78	2				
		200-299,9	101	12				
		300-499,9	154	16	6	1		
		500-	340	49				12
		Alle All	144	16	3	1		1
Andre bygder	<i>Other parts</i>	200-299,9	4					
		300-499,9	13					
		500-	30					
		Alle All	13					
Nord-Noreg	<i>Northern Norway</i>	100-199,9						
		200-299,9	1					1
		300-499,9	1					1
		500-	16					
		Alle All	3					1
Alle bruk	<i>All holdings</i>	0 - 49,9	1					
		50- 99,9	6	1	4			1
		100-199,9	19	9	5			1
		200-299,9	25	9	11	1		1
		300-499,9	51	16	18	3	1	2
		500-	140	43	91	13	10	13
		Alle All	48	16	24	4	2	3

Eng og beite	Grønsaker	Frukt og bær	Brakk	I alt
Grass and pasture	Vegetables	Fruits and berries	Fallow	Total
		19	1	71
35		3	1	161
70			1	249
114	7	3	2	388
161	4	1	5	821
100	4	3	3	427
89				89
109				155
202			1	245
322			1	390
467			4	727
240			1	319
144				158
222	15		1	253
366	2			379
627				654
303	5		1	324
144	5			164
237				240
352	2	1		374
578	5			600
295	4	1		313
11		22	1	34
33		38		72
155		1		156
240				241
367				373
638				662
228		6		237
89			1	170
133			3	250
215				393
215				615
174			1	341
247				251
368			1	382
648			4	682
336			1	350
154				155
245				248
381			3	386
656			14	686
331			3	338
8	3	9	2	23
39	1	23	1	76
121	1	1		158
196	1		1	247
289	2	1	1	384
407	2		5	725
231	1	2	1	332

Driftsgranskingar i jordbruket 2012 Account statistics for agriculture 2012

Hovudtabell 3 Avling, kg per dekar
Crop yields, kg per decare

Regionar Regions	Storleiks- grupper, daa Farm size, decares	Bygg Barley	Havre Oats	Kveite Wheat	Oljefrø Oilseeds	Grasfrø Grass seeds	Poteter Potatoes
Austlandet Eastern Norway	50- 99,9	454	476	426			
	100-199,9	366	439	418			4
	200-299,9	417	425	411	193	69	2410
	300-499,9	383	408	427	181	48	732
	500-	399	414	447	148	47	2328
	Alle All	395	416	437	158	48	2150
Andre bygder Other parts	50- 99,9						
	100-199,9	392	367	252			2176
	200-299,9	401	243	362			2535
	300-499,9	302	370	306			2623
	500-	329	310	322			1194
	Alle All	332	324	310			1767
Agder og Rogaland Jæren	100-199,9	529					
	200-299,9	405					2667
	300-499,9	446					2444
	500-	453					
	Alle All	471					2510
Andre bygder Other parts	100-199,9	235					1595
	200-299,9	164					505
	300-499,9	455	457				2900
	500-	339				61	2363
	Alle All	344	457			59	2426
Vestlandet Western Norway	0 - 49,9						
	50- 99,9						
	100-199,9						1000
	200-299,9	256					2333
	300-499,9	367					1200
	500-	167					
Alle All	268					1550	
Trøndelag Flatbygder Lowlands	100-199,9	406	392				
	200-299,9	408	337				2114
	300-499,9	478	221	681			1500
	500-	482	365				3322
	Alle All	461	285	681			3169
Andre bygder Other parts	200-299,9	418					950
	300-499,9	358					
	500-	381					
	Alle All	354					950
Nord-Noreg Northern Norway	100-199,9						1700
	200-299,9	272					397
	300-499,9	218					1511
	500-	274					
	Alle All	265					952
Alle bruk All holdings	0 - 49,9	349					300
	50- 99,9	487	476	426		48	2930
	100-199,9	374	407	346			1634
	200-299,9	410	350	405	193	69	2256
	300-499,9	412	376	426	181	48	2223
	500-	394	395	439	148	47	2119
	Alle All	401	384	428	158	48	2128

Driftsgranskingar i jordbruket 2012 Account statistics for agriculture 2012

Hovudtabell 4 Avling, FEm per dekar
Crop yields, FUm per decare

Regionar Regions	Storleiks- grupper, daa Farm size, decares	Korn inkl. halm Cereals inc. straw	Eng og beite Grass and pasture	Grovfôr i alt Total coarse fodder crops	Avling i alt Total crops	
Austlandet Eastern Norway	50- 99,9	427			427	
	Flatbygder Lowlands	100-199,9	371	354	354	367
		200-299,9	399	371	371	391
		300-499,9	378	351	351	369
		500-	398	385	385	395
		Alle All	391	369	369	386
Andre bygder Other parts	50- 99,9		350	350	350	
	100-199,9	312	308	308	309	
	200-299,9	273	291	291	288	
	300-499,9	306	314	314	313	
	500-	310	327	327	321	
	Alle All	305	313	313	311	
Agder og Rogaland Jæren	100-199,9	574	487	487	495	
	200-299,9	403	422	422	421	
	300-499,9	482	464	464	464	
	500-	515	354	354	361	
	Alle All	502	420	420	423	
Andre bygder Other parts	100-199,9	249	264	264	264	
	200-299,9	159	336	336	334	
	300-499,9	454	306	306	310	
	500-	329	298	298	298	
	Alle All	347	302	302	303	
Vestlandet Western Norway	0 - 49,9		517	517	517	
	50- 99,9		274	274	274	
	100-199,9		378	378	378	
	200-299,9	210	308	308	307	
	300-499,9	356	310	310	311	
	500-	162	337	337	331	
	Alle All	258	327	327	327	
Trøndelag Flatbygder Lowlands	100-199,9	392	434	434	414	
	200-299,9	383	366	366	374	
	300-499,9	446	445	445	445	
	500-	447	597	597	501	
	Alle All	432	446	446	439	
Andre bygder Other parts	200-299,9	405	391	391	392	
	300-499,9	350	359	359	359	
	500-	370	340	340	341	
	Alle All	345	366	366	365	
Nord-Noreg Northern Norway	100-199,9		216	216	216	
	200-299,9	264	269	269	269	
	300-499,9	175	258	258	257	
	500-	265	263	263	263	
	Alle All	252	258	258	258	
Alle bruk All holdings	0 - 49,9	338	453	453	442	
	50- 99,9	449	303	303	335	
	100-199,9	357	334	334	339	
	200-299,9	380	330	330	339	
	300-499,9	388	335	335	348	
	500-	390	329	329	354	
	Alle All	386	332	332	347	

Hovudtabell 5 Storleik på buskapen, gjennomsnitt per bruk

Numbers of livestock per holding

Regionar <i>Regions</i>	Storleiks- grupper, daa <i>Farm size,</i> <i>decares</i>	Kyr <i>Cows</i>	Kviger og kalvar <i>Heifers and</i> <i>calves</i>	Oksar >1år <i>Steers</i> <i>>1</i> <i>year</i>	Grisar Pigs		Sauer <i>Sheep</i>	Geiter <i>Goats</i>	Fjørfe <i>Poultry</i>
					Avlssvin <i>Breeding</i> <i>>1</i> <i>pigs</i>	A. > 2 mnd <i>Other</i> <i>>2 months</i>			
Austlandet <i>Eastern Norway</i>	50- 99,9								
Flatbygder <i>Lowlands</i>	100-199,9	3,2	3,8	0,7	0,8	27,1	0,8		1406
	200-299,9	5,3	7,7	1,2	8,2	29,0	6,7		1601
	300-499,9	8,0	13,9	2,0	9,1	37,0	9,8	0,4	713
	500-	13,0	17,7	1,4	3,0	25,6	2,8		708
	Alle <i>All</i>	7,7	11,5	1,4	5,5	29,1	5,4	0,1	974
Andre bygder <i>Other parts</i>	50- 99,9	3,0	3,4	0,4			40,6	25,7	
	100-199,9	5,1	6,3	0,5	2,7	0,2	29,9	4,8	
	200-299,9	9,2	13,4	1,4			44,5	5,8	373
	300-499,9	19,8	29,7	4,6	1,7	0,2	16,5		9
	500-	28,3	46,0	6,2			26,6		1063
	Alle <i>All</i>	13,4	20,0	2,7	1,2	0,1	29,4	4,1	241
Agder og Rogaland Jæren	100-199,9	13,2	19,9	3,1	3,8	24,0	19,2		2425
	200-299,9	17,6	28,1	4,4	9,5	79,8	34,0		
	300-499,9	29,5	44,5	11,0	11,3	64,2	42,6		447
	500-	33,2	46,6	4,7	7,4	101,3	160,3		
	Alle <i>All</i>	21,7	32,7	6,0	10,9	75,9	51,9		1109
Andre bygder <i>Other parts</i>	100-199,9	6,1	7,3	0,5	4,3	11,5	28,3		357
	200-299,9	15,1	19,6	3,4	11,7	29,8	31,2		
	300-499,9	19,0	26,7	4,5	2,3	19,1	75,3		
	500-	28,6	44,1	11,0		17,5	132,0		
	Alle <i>All</i>	15,4	21,9	4,3	3,8	17,2	60,2		243
Vestlandet <i>Western Norway</i>	0 - 49,9						6,3	6,5	
	50- 99,9	0,9	1,3	0,8			13,7		
	100-199,9	10,9	16,7	2,4	1,3	11,4	32,5	10,4	147
	200-299,9	14,6	17,6	1,7	1,2	14,1	45,1	0,2	1
	300-499,9	21,5	33,3	6,8	2,9	8,9	48,5	2,4	188
	500-	38,3	63,3	7,9			71,5		
	Alle <i>All</i>	13,9	20,5	3,2	1,4	8,8	37,6	4,1	89
Trøndelag Flatbygder <i>Lowlands</i>	100-199,9	8,3	6,8	0,2	17,9	105,3	16,0		
	200-299,9	7,9	12,2	1,4			39,1		1
	300-499,9	18,1	27,6	5,6	12,4	48,0	0,3		454
	500-	19,1	43,3	8,8	8,7	64,9			
	Alle <i>All</i>	14,0	21,8	4,0	10,2	45,9	11,9		231
Andre bygder <i>Other parts</i>	200-299,9	17,3	25,1	3,4			40,6		
	300-499,9	20,3	31,3	4,4			36,8		
	500-	42,6	62,0	9,4			35,5		
	Alle <i>All</i>	20,8	30,9	4,3	0,7	2,8	38,6		
Nord-Noreg <i>Northern Norway</i>	100-199,9	3,0	5,0	1,4			44,2	47,8	
	200-299,9	11,2	16,3	2,4			45,4	17,7	7
	300-499,9	17,4	25,4	3,8	2,8	19,7	32,8	11,5	
	500-	32,1	48,0	8,5		5,6	24,9		
	Alle <i>All</i>	14,6	21,6	3,5	1,0	7,6	36,6	20,2	2
Alle bruk <i>All holdings</i>	0 - 49,9	0,1	0,2	0,1	7,6	36,0	2,4	2,5	1603
	50- 99,9	1,2	1,5	0,5	0,7		13,3	9,6	421
	100-199,9	7,0	9,6	1,3	3,0	17,0	26,7	9,4	411
	200-299,9	11,7	16,5	2,2	3,2	15,9	35,3	3,6	338
	300-499,9	17,6	26,8	4,7	5,4	23,6	29,0	2,0	265
	500-	24,3	37,1	5,5	2,0	22,5	42,1		415
	Alle <i>All</i>	13,8	20,4	3,2	3,7	19,3	30,7	4,0	376

Driftsgranskingar i jordbruket 2012 Account statistics for agriculture 2012

Hovudtabell 6 Husdyrproduksjon
Livestock production

Regionar Regions	Storleiks- grupper, daa Farm size, decares	Kumjølk I omsett Cow milk, I sold	Mjlk, kg/rsku Milk, kg/cow	Storfekjt, kg omsett Beef, kg sold	Svinekjt, kg omsett Pork, kg sold
Austlandet Eastern Norway Flatbygder Lowlands	50- 99,9				
	100-199,9			368	7623
	200-299,9	20253	7094	1396	7449
	300-499,9	37386	7509	2608	7680
	500-	60367	7779	2189	6168
	Alle All	32775	7585	1785	6860
Andre bygder Other parts	50- 99,9	16893	6265	458	
	100-199,9	27251	6572	687	58
	200-299,9	44304	6567	2045	6
	300-499,9	82973	7087	5238	175
	500-	145537	7290	7765	
	Alle All	63054	6981	3283	71
Agder og Rogaland Jeren	100-199,9	82999	7661	2817	6180
	200-299,9	114092	7247	4107	19433
	300-499,9	193136	7652	6527	23282
	500-	215060	7134	5842	26415
	Alle All	141097	7426	4613	18204
Andre bygder Other parts	100-199,9	29197	6071	1041	2107
	200-299,9	64228	6716	2674	4230
	300-499,9	109937	7254	4481	4944
	500-	120066	7084	8856	6989
	Alle All	74670	6975	3808	4083
Vestlandet Western Norway	0 - 49,9				
	50- 99,9	4200	6174	471	
	100-199,9	58356	6587	2561	2990
	200-299,9	81746	7198	2167	3632
	300-499,9	126377	7493	5369	2919
	500-	270495	7636	11890	
	Alle All	81338	7221	3238	2431
Trøndelag Flatbygder Lowlands	100-199,9	36410	6252	1343	23396
	200-299,9	38778	6627	1916	
	300-499,9	97398	7797	5136	11998
	500-	83682	8180	8979	9579
	Alle All	71614	7524	4069	10461
Andre bygder Other parts	200-299,9	106181	7381	3514	
	300-499,9	99475	7068	4124	
	500-	255349	7660	9154	
	Alle All	116198	7337	4260	737
Nord-Noreg Northern Norway	100-199,9	12788	6044	1263	
	200-299,9	62203	7509	2434	
	300-499,9	114479	7306	3917	4155
	500-	215026	7321	8611	1990
	Alle All	92120	7305	3577	1725
Alle bruk All holdings	0 - 49,9			91	653
	50- 99,9	6260	6019	370	35
	100-199,9	34449	6631	1442	4185
	200-299,9	63429	7144	2382	3755
	300-499,9	96468	7401	4395	6046
	500-	134131	7440	6145	5718
	Alle All	74662	7270	3263	4622

Salbare smågr./purke Piglets for sale/sow	Gagnslam/ v.f. sau Lambs/ w.f.sheep	Kjøtt, kg/ v.f. sau Meat, kg/ w.f.sheep	Geitemjølkk, l omsett Goat's milk, l sold	Mjølkk, kg/ årsgeitt Goat's milk, kg/goat	Egg, kg omsett Eggs, kg sold
123	1,1	23			9429
30	1,1	20			3140
20	1,3	29			10897
52	0,5	10			7350
30	1,1	23			8407
	1,6	32	8334	718	
24	1,4	29	2306	609	2
	1,5	31	3224	823	9985
22	1,5	30			99
	1,5	33			6524
40	1,5	31	1856	714	3312
94	1,9	41			19424
21	1,3	25			
18	1,3	25			
20	1,5	29			
24	1,4	28			2775
32	1,2	22			7369
24	1,1	21			
19	1,2	23			
	1,6	30			
25	1,3	25			3498
	1,5	34	2353	588	
	1,0	21			
35	1,3	25	5344	655	2648
86	1,3	25			5
15	1,4	28			2776
	1,3	24			
34	1,3	26	1724	650	1457
20	1,0	21			
	1,5	29			
18	0,7	21			
21					
19	1,4	27			
	1,4	27			
	1,5	29			
	1,5	31			
24	1,4	28			
	1,2	24	24431	752	7
	1,2	25	7933	678	76
31	1,5	31	7025	728	
	1,3	28			
31	1,3	27	10299	722	24
40	1,5	34	897	588	14843
23	1,3	26	3951	700	
34	1,3	25	4783	702	3977
30	1,3	26	1675	713	1970
19	1,3	27	947	728	2764
38	1,4	29			3701
27	1,3	27	1908	707	3109

Driftsgranskingar i jordbruket 2012 Account statistics for agriculture 2012

Hovudtabell 7 Arbeidsforbruk per bruk, fullverdige timar
Labour input, hours per holding

Regionar Regionar	Storleiks- grupper, daa Farm size, decares	Jordbruk Agriculture							Arbeid i alt Total labour input	Fam.arb. Årsverk à 1845 t. Family man-years (1845 h.)
		Ubet. leigd arb. Unpaid hired labour	Bet. l. arb. Paid hired labour	Brukar Farmer	Ektefelle Spouse	Familien elles Other family	Familien i alt Total family			
Austlandet Eastern Norway Flatbygder Lowlands	50- 99,9	24	192	617	61		678	893	0,4	
	100-199,9	77	269	724	293		1017	1363	0,6	
	200-299,9	66	356	1435	148	3	1586	2007	0,9	
	300-499,9	58	1232	1542	360	6	1908	3199	1,0	
	500-	211	740	1852	203		2056	3007	1,1	
	Alle All	102	724	1433	252	3	1688	2514	0,9	
Andre bygder Other parts	50- 99,9	24	213	1674	206		1880	2118	1,0	
	100-199,9	103	393	1260	352	20	1631	2127	0,9	
	200-299,9	137	394	1769	262	2	2033	2563	1,1	
	300-499,9	161	579	1831	374	34	2240	2980	1,2	
	500-	77	1122	2064	694	29	2788	3986	1,5	
	Alle All	118	546	1683	375	20	2077	2742	1,1	
Agder og Rogaland Jæren	100-199,9	133	383	1669	238	13	1919	2434	1,0	
	200-299,9	70	1172	2400	498	11	2908	4150	1,6	
	300-499,9	204	797	2388	271	24	2683	3684	1,5	
	500-	263	1032	2543	233	18	2794	4089	1,5	
	Alle All	152	1098	2259	330	29	2618	3868	1,4	
Andre bygder Other parts	100-199,9	15	325	1576	320	1	1897	2238	1,0	
	200-299,9	41	550	1579	391	31	2000	2591	1,1	
	300-499,9	123	662	2181	405	20	2606	3391	1,4	
	500-	310	1301	2317	288	4	2609	4220	1,4	
	Alle All	122	835	1871	361	12	2245	3201	1,2	
Vestlandet Western Norway	0 - 49,9	332	562	1545	301		1846	2740	1,0	
	50- 99,9	162	1473	1447	154	7	1607	3242	0,9	
	100-199,9	202	401	2080	287	15	2381	2984	1,3	
	200-299,9	192	526	2093	432	23	2548	3266	1,4	
	300-499,9	292	591	2529	372	11	2911	3795	1,6	
	500-	814	941	2825	882	22	3728	5484	2,0	
	Alle All	254	651	2121	355	14	2491	3396	1,3	
Trøndelag Flatbygder Lowlands	100-199,9	78	342	1514	285	39	1838	2258	1,0	
	200-299,9	242	219	1220	256		1475	1936	0,8	
	300-499,9	124	500	1949	533	38	2520	3144	1,4	
	500-	581	673	2250	350	33	2633	3888	1,4	
	Alle All	184	421	1736	405	28	2170	2774	1,2	
Andre bygder Other parts	200-299,9	163	554	2130	287	20	2437	3153	1,3	
	300-499,9	110	626	1982	499	12	2493	3229	1,4	
	500-	307	523	2729	343	131	3203	4033	1,7	
	Alle All	159	572	2111	421	27	2559	3290	1,4	
Nord-Noreg Northern Norway	100-199,9	15	497	1343	273	5	1620	2132	0,9	
	200-299,9	34	612	1819	430	9	2259	2905	1,2	
	300-499,9	162	851	2063	496	40	2599	3612	1,4	
	500-	247	739	2409	522	11	2942	3928	1,6	
	Alle All	105	686	1913	428	19	2360	3151	1,3	
Alle bruk All holdings	0 - 49,9	144	1742	1388	378	35	1802	3687	1,0	
	50- 99,9	116	924	1402	131	3	1536	2576	0,8	
	100-199,9	110	376	1508	314	12	1834	2320	1,0	
	200-299,9	117	521	1812	329	12	2153	2791	1,2	
	300-499,9	147	776	1996	415	22	2433	3356	1,3	
	500-	276	882	2184	381	17	2582	3740	1,4	
	Alle All	150	679	1836	353	16	2205	3035	1,2	

Skogbruk Forestry			Nyanlegg Investments			Familiens arbeidsvederlag Family labour imputed value		
Brukar Farmer	Ektefelle Spouse	Familien elles Other family	Brukar Farmer	Ektefelle Spouse	Familien elles Other family	Jordbruk Agriculture	Skogbruk Forestry	Nyanlegg Investments
7	2					122592	1654	
29	1		1	2		183958	5534	569
49			26			286854	8849	4751
18	2		21	2	1	345138	3634	4344
10			15			371882	1823	2660
23	1		16	1		305389	4348	3190
17						320764	2911	
55	9		26	1		280641	11109	4558
49	1		8			351259	8806	1461
31	7	1	24			385679	6813	3983
27	1		55	4		485808	5089	10361
40	5		24	1		358663	7958	4199
2	1		13			345265	558	2374
1						525447	113	
5			71	16		483750	864	15888
13			1			502098	2392	201
4			25	5		471245	774	5478
43	1					340538	7916	
46	1		9			356607	8290	1644
46			60			466012	8277	10713
44						468125	7929	
48			20			402162	8689	3670
15	2		53			323704	2948	9205
10			25		1	282522	1752	4516
32	1		31			420262	5794	5384
38	3	1	41		1	448553	7247	7301
27	1		42	8		513088	4889	8420
3						668299	474	
27	1		34	2		439469	4971	6326
45	30					332476	13567	
43						265786	7852	
54	3	1	47			453183	10578	8513
102						476344	18391	
54	6	1	24			390855	10915	4320
39	2		59	2		415580	7026	10134
27	2		76			422272	4950	13115
66			407	7	23	555405	11571	76649
38	2		99	2	2	435691	6845	17884
16	2		19	2		269024	3031	3466
26	3		31	15		372400	4762	7564
21			71	9		425879	3481	13250
15	1		101			464708	2541	16524
21	1		52	8		385693	3705	9880
34	1		20			319396	6386	3507
12			15			268505	2141	2669
36	5		17	1		321921	7075	3056
38	1		26	3		375661	6930	4899
28	2		47	4		425967	5421	8805
24			47	1	1	454011	4340	8458
31	2		33	2		386296	5819	6190

Driftsgranskingar i jordbruket 2012 Account statistics for agriculture 2012

Hovudtabell 8 Oppnådde priser på garden, kroner per kg/l/stk.

Prices at farm gate, NOK per kg/ l /animal

Regionar Regions	Storleiks- grupper, daa Farm size, decares	Bygg Barley	Havre Oats	Kveite Wheat	Poteter Potatoes	Kumjolk per l Cow's milk per l	Kukjøt Meat (cow)
Austlandet Eastern Norway	50- 99,9	2,18	1,86	2,36			
	100-199,9	2,20	2,12	2,30	1,89		41,45
	200-299,9	2,17	1,98	2,45	2,07	4,96	39,66
	300-499,9	2,13	1,99	2,43	1,87	4,91	40,45
	500-	2,25	2,05	2,41	2,48	5,13	41,28
	Alle All	2,20	2,03	2,42	2,40	5,03	40,68
Andre bygder Other parts	50- 99,9					5,01	40,85
	100-199,9	2,13	1,85	2,32	3,81	4,76	38,84
	200-299,9	2,10	1,86	2,49	4,51	4,82	40,12
	300-499,9	2,22	1,97	2,50	2,23	4,84	39,70
	500-	2,14	1,82	2,24	2,18	4,72	40,27
	Alle All	2,15	1,88	2,37	2,71	4,79	39,86
Agder og Rogaland Jæren	100-199,9	1,99				4,78	40,07
	200-299,9	1,84			1,74	5,11	40,46
	300-499,9	1,86			1,76	4,85	40,95
	500-	1,88				4,92	39,27
	Alle All	1,90			1,75	4,92	40,31
Andre bygder Other parts	100-199,9	2,07			4,58	4,82	38,17
	200-299,9	1,85			8,34	4,79	39,83
	300-499,9	2,02	1,79		3,87	4,87	39,38
	500-	2,18			2,97	4,64	42,95
	Alle All	2,08	1,79		4,12	4,78	40,39
Vestlandet Western Norway	0 - 49,9						
	50- 99,9					4,72	41,69
	100-199,9					4,73	39,98
	200-299,9				5,75	4,84	39,14
	300-499,9	1,95				4,76	40,50
	500-					4,81	40,62
Alle All	1,95			5,75	4,78	40,10	
Trøndelag Flatbygder Lowlands	100-199,9	1,89	1,62			4,81	40,65
	200-299,9	2,06	2,06		8,81	5,07	40,88
	300-499,9	2,07	2,19	1,82		4,93	39,99
	500-	2,24	2,04		2,79	4,71	37,72
	Alle All	2,09	2,08	1,82	2,84	4,91	39,96
Andre bygder Other parts	200-299,9	1,99				4,84	39,29
	300-499,9	1,79				4,82	39,32
	500-	2,68				4,80	39,29
	Alle All	2,13				4,82	39,29
Nord-Noreg Northern Norway	100-199,9				9,51	4,97	36,43
	200-299,9				9,22	4,77	39,47
	300-499,9				5,35	4,74	37,84
	500-	1,26				4,73	37,96
	Alle All	1,26			8,48	4,75	38,09
Alle bruk All holdings	0 - 49,9	2,02					
	50- 99,9	2,12	1,86	2,36	5,90	4,86	39,76
	100-199,9	2,08	2,02	2,31	4,32	4,77	39,37
	200-299,9	2,12	1,95	2,46	3,06	4,88	39,72
	300-499,9	2,09	2,00	2,40	2,79	4,83	39,76
	500-	2,23	2,02	2,41	2,45	4,83	40,17
Alle All	2,15	2,00	2,41	2,75	4,83	39,81	

Anna storfekjøt Meat (beef)	Smågris per stk Piglets (each)	Svinekjøt Pork	Saue- og lammekjøt Mutton and lamb	Ull Wool	Geitemjøl per l Goat's milk per l	Egg Eggs
52,33	864	23,91	34,32	40,22		15,84
50,57	943	24,83	44,36	37,24		16,72
48,77	1015	25,28	48,46	33,08		15,35
51,09	903	24,69	40,87	26,54		21,27
49,76	940	24,79	46,45	33,28		16,81
45,24			45,06	34,65	7,35	
43,02	990	17,53	45,72	32,62	6,88	17,63
46,37		23,00	41,86	34,08	6,06	15,21
47,43	886	23,36	45,20	35,88		15,49
46,44			46,84	26,54		16,69
46,80	923	21,91	44,33	32,79	6,66	15,63
44,99	922	25,43	47,92	36,17		15,18
46,52	874	20,05	42,88	34,65		
46,06	1106	25,52	44,43	40,93		
45,79	941	24,54	45,49	32,46		
46,05	970	23,67	44,98	35,07		15,18
44,53	870	27,98	41,25	27,56		16,82
45,18	916	28,87	44,25	20,89		
46,87	866	24,25	43,33	30,82		
47,98	950	24,76	44,86	32,72		
47,30	897	25,75	43,88	30,07		16,92
			33,12	34,80	5,83	
45,76			37,12	31,23		
45,86	898	25,12	42,83	27,11	5,84	15,14
45,11	847	25,50	44,00	28,72		23,35
46,25	821	24,98	43,89	32,04		17,16
46,48			40,36	31,49		
46,07	851	25,21	42,77	29,73	5,84	16,06
49,94	853	25,49	40,31	31,22		
44,68			47,13	30,66		
47,68	851	25,27	48,74	33,60		
49,15	834	26,26				
47,92	860	25,42	45,99	30,79		
44,58			45,13	34,91		
46,03			46,00	34,95		
47,39			48,03	37,65		
45,84	854	25,56	45,55	35,22		
42,05			40,62	31,33	6,68	13,04
41,20			39,04	35,18	5,33	
42,74	1182	22,78	42,21	36,70	5,83	
43,57		22,50	39,62	32,69		
42,69	1182	22,73	40,64	34,27	6,06	
62,79	973	27,02	33,12	34,80	5,83	15,48
45,63	900	24,33	40,89	33,14	6,22	
45,62	904	25,10	43,03	29,89	6,42	15,77
45,18	910	23,44	43,06	31,88	5,53	15,82
46,63	1008	25,00	44,18	34,06	5,83	15,61
47,05	903	24,68	44,53	31,92		20,17
46,46	940	24,65	43,65	32,23	6,11	16,50

Driftsgranskingar i jordbruket 2012 Account statistics for agriculture 2012

Hovudtabell 9 Eigedelar i jordbruket 31.12, 1000 kroner per bruk

Agricultural assets on 31 December, NOK 1000 per holding

Regionar Regions	Storleiks- grupper Farm size, decares	Avlingslager etc. Harvested crops etc. in stock							
		Bygg	Havre	Kveite	Poteter	Grønsaker	Ull	Anna	I alt
		Barley	Oats	Wheat	Potatoes	Vegetables	Wool	Other	Total
Austlandet Eastern Norway Flatbygder Lowlands	50- 99,9	19,7							19,7
	100-199,9	26,6	3,8	4,3				0,2	34,9
	200-299,9	30,1	4,9	27,3	6,2		0,2		68,7
	300-499,9	21,0	5,2	29,5	3,4	6,5		4,5	70,0
	500- Alle All	123,5	39,0	119,3	62,6	3,9		6,8	355,1
Andre bygder Other parts	50- 99,9						1,5		1,5
	100-199,9	2,8	5,6	0,2	14,8		0,6		24,0
	200-299,9				0,8		2,2	0,1	3,0
	300-499,9	5,2	4,0	4,3	3,0		0,2		16,7
	500- Alle All	40,3	3,1	18,0	19,5		0,8		81,7
Agder og Rogaland Jæren	100-199,9								
	200-299,9				5,0	20,0			25,0
	300-499,9				2,8				2,8
	500- Alle All				2,3	5,7	1,7	1,1	2,8
							0,3	0,2	8,5
Andre bygder Other parts	100-199,9								
	200-299,9								
	300-499,9				4,2				4,2
	500- Alle All				3,7	0,4			4,0
					1,9	5,1			7,1
Vestlandet Western Norway	0 - 49,9								
	50- 99,9						0,1	0,8	0,9
	100-199,9								
	200-299,9						0,8		0,8
	300-499,9				0,6		0,8		1,4
	500- Alle All				0,1		1,3	0,1	1,3
							0,5		0,7
Trøndelag Flatbygder Lowlands	100-199,9	10,2							10,2
	200-299,9	17,0	2,6		0,2	0,2			19,9
	300-499,9	67,3		6,7					74,0
	500- Alle All	139,0	15,2	20,0	1,8				174,3
		52,2	2,0	3,4					59,4
Andre bygder Other parts	200-299,9	1,6					0,9		2,5
	300-499,9	0,1							0,1
	500- Alle All	28,2					3,9		32,1
		4,2					0,8		4,9
Nord-Noreg Northern Norway	100-199,9								
	200-299,9				0,6		2,2		2,9
	300-499,9				0,7		0,2		0,9
	500- Alle All				0,5		0,1		0,1
							0,8		1,3
Alle bruk All holdings	0 - 49,9						21,2		21,2
	50- 99,9	3,1			0,2		0,3	0,4	4,0
	100-199,9	5,4	1,7	0,7	2,9		0,1		10,9
	200-299,9	6,8	1,1	4,9	1,7	1,5	0,9		16,9
	300-499,9	13,3	1,6	7,7	1,8	1,4	0,2	1,0	27,1
	500- Alle All	60,6	16,0	48,2	28,0	1,6	0,5	2,7	157,6
		16,5	3,6	11,2	5,9	1,6	0,4	0,8	39,9

Produksjonsmiddel		Means of production			
Innkjøpte førmiddel	Grovfôr Coarse fodder	Handels- gjødning Fertilizer	Anna Other	I alt Total	
		4,7	3,3	8,0	
6,6	6,6	14,7	10,0	37,9	
17,6	22,8	28,2	13,4	82,0	
10,9	33,5	49,3	18,8	112,4	
15,3	48,1	119,4	25,0	207,7	
12,2	29,6	56,8	17,3	116,0	
3,8	23,7	5,8	2,5	35,8	
3,7	28,0	12,1	7,0	50,8	
7,2	46,9	8,6	5,9	68,6	
11,1	80,7	29,1	6,4	127,2	
10,3	108,7	57,2	14,1	190,3	
7,6	58,4	22,0	7,3	95,2	
35,5	38,0	7,8	11,7	93,0	
18,9	60,2	15,9	12,5	107,5	
34,1	114,6	6,9	10,5	166,0	
26,3	176,9	20,0	14,5	237,7	
28,0	87,9	11,1	19,9	146,9	
5,9	27,7	7,7	3,0	44,2	
14,4	40,6	4,9	5,9	65,8	
20,4	73,8	21,9	9,5	125,5	
17,6	88,2	21,1	3,7	130,6	
13,6	53,1	13,4	6,6	86,8	
0,1	3,7	1,9	0,9	6,5	
1,4	7,1	4,1	7,2	19,7	
9,3	47,6	6,3	6,7	70,0	
12,8	51,6	13,4	6,8	84,7	
16,3	86,8	25,1	11,6	139,8	
12,4	159,2	47,7	8,5	227,8	
10,5	56,4	14,1	7,8	88,7	
23,3	34,2	7,4	5,6	70,6	
5,4	33,0	18,8	8,3	65,5	
13,7	77,1	43,5	18,4	152,7	
14,1	84,3	82,4	8,6	189,5	
13,1	59,6	35,1	12,9	120,7	
8,4	81,7	19,7	9,3	119,1	
10,3	102,8	26,6	10,5	150,1	
17,9	174,0	57,8	18,0	267,7	
10,4	98,8	26,4	10,9	146,5	
5,5	28,8	4,6	6,3	45,2	
7,4	59,8	10,8	6,8	84,9	
11,2	92,1	15,8	8,8	127,9	
20,4	144,7	39,8	10,8	215,8	
10,2	76,7	15,5	7,8	110,3	
6,0	2,0	2,9	29,0	39,8	
2,4	9,2	4,5	5,3	21,3	
9,0	31,7	9,0	7,1	56,8	
11,5	49,2	15,7	8,6	85,0	
14,4	76,3	30,5	12,5	133,6	
16,1	97,5	72,3	16,2	202,2	
12,0	58,7	26,9	11,1	108,7	

Driftsgranskingar i jordbruket 2012 Account statistics for agriculture 2012

Hovudtabell 9 Forts. Cont. Eigedelar i jordbruket 31.12, 1000 kroner per bruk
 Agricultural assets on 31 December, NOK 1000 per holding

Regionar Regions	Storleiks- grupper, daa Farm size, decares	Husdyr Livestock							I alt Total
		Storfe	Grisar	Sauer	Geiter	Fjørfe	Andre		
		Cattle	Pigs	Sheep	Goats	Poultry	Other		
Austlandet Eastern Norway Flatbygder Lowlands	50- 99,9								
	100-199,9	50,0	30,9	0,4		36,5		117,9	
	200-299,9	80,7	63,3	3,6		54,8		202,4	
	300-499,9	142,6	62,5	5,5	0,1	29,7	0,3	240,6	
	500-	197,8	53,5	1,1		32,6		285,0	
	Alle All	124,1	52,3	2,9		35,0	0,1	214,3	
Andre bygder Other parts	50- 99,9	40,3		22,0	4,6			66,9	
	100-199,9	71,8	8,8	16,4	0,8			97,8	
	200-299,9	137,3		23,6	0,9	31,2	1,2	194,3	
	300-499,9	325,5	6,3	9,0		0,1	0,2	341,2	
	500-	479,9		14,8		18,7	1,4	514,8	
	Alle All	214,7	7,1	16,0	0,7	10,0	0,6	249,1	
Agder og Rogaland Jæren	100-199,9	218,1	91,8	10,5		47,4		367,8	
	200-299,9	297,6	104,3	18,1				420,1	
	300-499,9	538,8	112,7	23,1		31,3	3,4	709,2	
	500-	518,6	137,0	82,8			5,7	744,1	
	Alle All	372,7	118,7	27,4		21,4	2,0	542,2	
Andre bygder Other parts	100-199,9	85,8	31,9	14,7		18,6	0,7	151,6	
	200-299,9	242,2	70,3	16,7				329,2	
	300-499,9	310,5	30,2	40,1			1,4	382,2	
	500-	499,9	22,8	71,4			3,8	597,9	
	Alle All	254,0	33,7	32,2		6,9	1,3	328,1	
Vestlandet Western Norway	0 - 49,9			3,3				3,3	
	50- 99,9	21,3		6,4			1,3	28,9	
	100-199,9	177,2	17,0	17,7	1,5	5,2	0,2	218,9	
	200-299,9	207,8	25,3	25,9		0,1	0,7	259,9	
	300-499,9	373,4	20,5	25,9	0,4	6,4	2,7	429,3	
	500-	629,4		35,4			6,8	671,6	
	Alle All	226,1	15,9	20,3	0,6	3,1	1,4	267,3	
Trøndelag Flatbygder Lowlands	100-199,9	85,8	174,4	8,5				268,8	
	200-299,9	129,8		21,4				151,3	
	300-499,9	330,0	98,1	0,2		3,5	0,6	432,5	
	500-	377,0	97,3					474,3	
	Alle All	245,1	86,7	6,5		1,8	0,3	340,3	
Andre bygder Other parts	200-299,9	277,6		21,5				299,1	
	300-499,9	347,6		20,0			0,2	367,8	
	500-	700,3		19,9				720,2	
	Alle All	343,5	6,5	20,8			0,1	370,9	
Nord-Noreg Northern Norway	100-199,9	47,9		23,7	7,3		0,8	79,8	
	200-299,9	185,8		22,6	2,7	0,5	3,8	215,4	
	300-499,9	283,9	28,6	18,1	1,3		0,9	332,7	
	500-	532,8	7,6	13,3			0,4	554,1	
	Alle All	240,7	11,0	19,3	2,9	0,2	1,7	275,7	
Alle bruk All holdings	0 - 49,9		64,4	1,3		9,1		74,8	
	50- 99,9	21,2	3,3	6,7	1,5	6,4	0,7	39,7	
	100-199,9	106,4	31,7	14,4	1,4	11,5	0,2	165,7	
	200-299,9	183,9	28,9	19,0	0,5	14,2	0,9	247,4	
	300-499,9	302,2	42,9	15,7	0,2	9,8	1,0	371,8	
	500-	400,3	38,0	22,2		15,0	1,6	477,1	
	Alle All	227,0	35,0	16,4	0,6	11,8	0,9	291,7	

						Eigedelar i alt	
Yrkesbil	Driftsbygningar	Vassanlegg	Grøfter	Jord etc.	I alt	i jordbruket	
<i>Farm car</i>	<i>Outbuildings</i>	<i>Water supply</i>	<i>Drainage</i>	<i>Farmland etc.</i>	<i>Total</i>	<i>Total assets agric.</i>	
1,2	452,9	5,9	24,7	230,8	931,6	959,3	
15,6	952,7	12,5	7,2	323,7	1632,1	1822,8	
5,1	1282,0	2,8	11,9	442,1	2072,2	2425,3	
8,8	1602,7	5,0	3,4	661,8	2815,0	3238,0	
18,5	1932,2	25,9	28,3	1256,3	4235,9	5083,7	
11,2	1481,7	11,3	13,3	708,6	2789,5	3259,2	
15,7	764,0	3,1	6,0	162,1	1233,0	1337,2	
16,6	508,0	8,9	6,3	213,7	1027,3	1199,9	
8,8	751,6	8,8	7,7	276,1	1509,8	1775,7	
16,2	1105,0	4,2	7,5	376,9	2152,2	2637,3	
22,1	2140,2	12,1	31,4	1018,3	4237,0	5023,8	
15,3	999,6	7,6	10,5	387,7	1945,6	2313,6	
	1487,0		20,2	396,1	2180,9	2641,7	
4,6	1622,9	2,8	32,8	741,4	2804,4	3357,0	
2,5	2994,2	1,6	44,3	1186,7	4900,8	5778,8	
0,1	2155,3	2,6	44,3	2067,3	4594,3	5578,9	
2,1	2267,7	3,3	34,7	1041,0	3792,1	4489,7	
14,7	571,6	7,4	15,5	237,8	1167,0	1362,8	
16,0	1069,4	3,3	12,7	477,6	1997,3	2392,3	
1,0	1317,3	4,1	17,6	635,0	2550,8	3062,7	
20,2	2021,9	5,8	19,1	802,7	3536,8	4269,3	
11,1	1224,3	5,5	14,9	510,4	2250,0	2672,0	
0,1	492,0		13,5	318,7	999,9	1009,7	
4,7	176,3	10,2	4,2	293,8	742,5	792,0	
13,7	480,2	7,4	12,1	263,3	1081,1	1370,0	
3,3	762,9	3,8	22,5	303,6	1532,7	1878,1	
7,9	1863,5	4,0	28,6	471,2	2988,1	3558,6	
	2226,5		23,3	1189,5	4241,3	5142,0	
7,4	926,8	5,4	18,0	377,7	1757,1	2113,8	
	1040,9			257,7	1470,9	1820,5	
1,2	547,1	1,8	8,3	253,8	1219,7	1456,4	
2,7	1790,8	1,4	21,2	630,7	3055,6	3714,8	
2,8	1429,1	2,2	33,8	701,4	3067,2	3905,3	
1,9	1325,5	1,3	15,8	483,3	2343,7	2864,1	
17,8	978,5	15,0	3,5	374,5	1875,5	2296,2	
10,6	1129,0		2,9	380,1	2023,2	2541,2	
0,4	3659,7	20,6		783,5	5445,6	6465,6	
11,7	1299,2	8,1	2,7	412,5	2266,5	2788,8	
2,6	380,2	3,1	3,5	202,0	802,3	927,3	
22,2	570,5	1,2	3,9	315,3	1329,6	1632,8	
38,6	1547,5	2,1	4,2	436,5	2686,5	3148,0	
27,2	2621,8		4,3	859,6	4302,8	5072,8	
24,4	1166,6	1,7	3,9	410,0	2115,1	2502,4	
1,9	1591,4	5,1	8,7	317,6	2130,2	2266,0	
5,0	368,5	7,7	7,0	279,3	924,5	989,5	
11,7	635,5	7,1	9,0	258,0	1204,0	1437,4	
10,0	921,1	5,0	12,3	376,8	1742,0	2091,3	
12,0	1605,2	3,1	13,6	566,4	2794,0	3326,5	
16,1	2158,0	13,7	24,2	1118,8	4190,3	5027,2	
11,5	1262,4	6,3	13,5	521,3	2316,5	2756,8	

Driftsgranskingar i jordbruket 2012 Account statistics for agriculture 2012

Hovudtabell 10 Nyanlegg, avskrivningar, sal, tilskot
Investments, depreciation, sales, grants

Regionar Regions	Storleiks- grupper, daa Farm size, decares	Maskinar, reiskapar Machinery, equipment			Traktor Tractor			Yrkesbil, skurtreskar Farm car, comb. harvester			
		Nyanl.	Avskriv.	Sal/tilskot	Nyanl.	Avskriv.	Sal/tilskot	Nyanl.	Avskriv.	Sal/tilskot	
		Invest.	Deprec.	Sales/grants	Invest.	Deprec.	Sales/grants	Invest.	Deprec.	Sales/grants	
Austlandet Eastern Norway	50- 99,9	14,4	10,3	3,0	3,6	18,1	10,0		0,6		
	Flatbygder Lowlands	100-199,9	10,9	14,9	5,8	1,6	17,0		32,7	10,3	2,7
	200-299,9	29,3	16,3	5,2	14,3	21,1	2,4	9,6	6,1	0,2	
	300-499,9	76,7	29,8	17,5	36,4	27,6	22,4	3,3	8,1	0,2	
	500-	137,6	47,8	26,3	54,9	40,5	13,0	85,1	25,7	39,7	
	Alle All	72,2	28,7	15,0	30,1	27,8	13,9	31,0	12,5	11,3	
Andre bygder Other parts	50- 99,9	21,5	17,4	1,0	55,7	14,0	6,1		2,6		
	100-199,9	14,8	13,6	3,1	16,4	17,5	4,5		2,0		
	200-299,9	53,0	26,0	8,2	58,4	23,9	16,9		1,0		
	300-499,9	86,3	32,8	21,2	83,3	32,0	40,0	3,6	4,1		
	500-	145,2	54,2	35,5	51,7	48,7	2,3	13,1	8,5	8,9	
	Alle All	62,8	27,9	13,9	52,3	27,2	17,2	2,9	3,3	1,3	
Agder og Rogaland Jæren	100-199,9	36,3	21,1			19,2	46,9				
	200-299,9	36,5	24,3	1,1	64,5	22,6	47,5		0,4		
	300-499,9	126,4	57,6	7,7	50,5	30,7	5,8	1,5	0,6		
	500-	33,9	20,8	23,1	10,2	18,2	23,1		0,1		
	Alle All	62,1	33,5	6,7	36,3	22,7	25,8	0,5	0,3		
Andre bygder Other parts	100-199,9	44,2	16,7	10,5	67,8	23,3	36,2		2,1		
	200-299,9	28,2	22,3	1,1	47,9	32,5	16,6		2,5		
	300-499,9	87,6	34,7	10,3	61,3	28,8	5,0		0,3		
	500-	91,3	41,7	16,5	10,2	30,1			2,0		
	Alle All	61,6	28,1	8,9	49,0	27,9	13,3		1,5		
Vestlandet Western Norway	0 - 49,9	6,2	6,5	26,8		14,4					
	50- 99,9	25,9	17,8	1,8	58,7	13,9	7,3	1,2	0,8		
	100-199,9	23,2	18,9	2,8	8,6	17,8	0,1	6,0	1,7		
	200-299,9	59,0	24,4	3,5	56,8	26,5	29,3		0,5	2,7	
	300-499,9	73,4	36,6	3,6	72,3	34,1	19,5		2,1	4,4	
	500-	145,3	68,6	21,9	20,4	39,6	2,2				
	Alle All	49,4	26,3	5,2	41,5	24,2	12,5	2,0	1,2	1,7	
Trøndelag Flatbygder Lowlands	100-199,9	17,9	9,4	2,0	45,8	11,6	10,0	2,0	1,5		
	200-299,9	24,0	18,7	2,2	1,3	21,7		76,7	4,8	32,0	
	300-499,9	74,1	28,9	29,1	143,1	29,9	86,4	28,7	8,3	20,0	
	500-	209,7	59,4	56,5	34,2				6,1		
	Alle All	64,8	26,0	20,6	79,8	25,4	45,3	33,2	6,1	17,8	
Andre bygder Other parts	200-299,9	43,2	26,4	9,5	22,4	26,5	27,9	5,3	2,0		
	300-499,9	55,6	27,1	16,2	74,3	27,8	33,2		1,4		
	500-	183,9	40,6	23,8	146,5	45,3	17,9	58,9	4,6	42,9	
	Alle All	61,0	27,6	13,4	57,0	29,0	27,5	8,4	1,9	4,5	
Nord-Noreg Northern Norway	100-199,9	19,9	17,3	4,3	27,3	9,0	4,8	2,8	0,2		
	200-299,9	33,5	27,3	6,3	56,1	20,4	23,8		2,0		
	300-499,9	86,8	46,0	11,1	88,0	27,4	28,7	0,6	4,5		
	500-	115,6	55,9	32,5	163,4	31,8	72,7	13,7	4,1	11,3	
	Alle All	60,8	35,5	11,3	75,9	22,0	28,5	2,7	2,8	1,6	
Alle bruk All holdings	0 - 49,9	25,9	12,0	10,7	14,9	14,8	19,9		0,4		
	50- 99,9	20,1	15,8	1,8	39,6	14,9	6,2	0,6	0,9		
	100-199,9	21,5	16,3	4,2	19,8	17,2	8,5	7,2	2,8	0,4	
	200-299,9	40,4	23,3	5,2	40,9	24,0	20,0	8,1	2,5	2,9	
	300-499,9	80,5	35,2	15,1	74,4	29,7	31,3	4,8	4,4	3,1	
	500-	129,3	48,6	27,8	58,8	37,6	16,7	39,1	12,3	20,0	
Alle All	61,8	28,9	11,6	49,5	25,9	20,1	11,0	4,5	4,9		

og nettoinvestering i jordbruket, 1000 kroner per bruk
and net investment in agriculture, NOK 1000 per holding

Driftsbygninger Outbuildings			Grøfter, vassanlegg Drainage, water supply			Jord, mjølkekvote etc. Farmlands, milk quota etc.		I alt Total			Netto investering Net investment
Nyanl. Invest.	Avskriv. Deprec.	Salg/tilsk. Sales/grants	Nyanl. Invest.	Avskriv. Deprec.	Salg/tilsk. Sales/grants	Nyanl. Invest.	Salg/tilsk. Sales/grants	Nyanl. Invest.	Avskriv. Deprec.	Salg/tilsk. Sales/grants	
	52,3			2,0				17,9	86,5	13,0	-81,6
95,5	60,5	4,3	2,5	1,8		17,8	5,3	161,0	105,3	18,1	37,6
215,9	78,9	25,7	4,8	1,2		22,8	7,2	296,6	123,6	40,6	132,4
136,3	93,6	19,1		1,3		27,7	4,0	280,4	160,6	63,3	56,5
179,6	117,7	27,5	2,2	3,4		107,3	21,1	566,8	235,3	127,7	203,8
151,7	90,6	19,6	1,9	1,9		45,5	9,3	332,4	161,9	69,0	101,5
3,0	45,5	37,1		0,9				80,2	80,3	44,2	-44,3
36,5	31,7	5,5	0,2	1,2		16,1	1,1	84,0	66,1	14,2	3,7
26,9	51,1	15,5	2,9	1,2	0,5	7,6	1,3	148,8	103,2	42,5	3,1
169,9	65,3	7,9		1,1		8,9	7,4	351,9	135,4	76,6	139,9
486,6	125,5	21,2	10,1	2,7	4,5	164,8	4,9	871,5	239,7	77,4	554,4
133,7	60,8	12,5	2,2	1,4	0,8	32,1	3,4	286,0	120,6	49,1	116,3
20,5	96,3			2,2		9,1		65,9	139,4	46,9	-120,3
19,2	101,1		8,1	4,0		20,1		148,4	152,4	48,6	-52,7
792,4	165,6	55,5	10,0	3,5		73,0		1053,8	258,6	68,9	726,3
21,4	139,0	4,7	11,7	4,2		45,2	16,7	122,5	182,3	67,5	-127,4
282,4	136,2	20,0	7,4	3,6		39,1	2,7	427,8	196,7	55,2	176,0
9,6	41,7			2,4		8,2	1,7	129,8	86,3	48,3	-4,9
66,2	65,3	18,9		1,0		12,3		154,6	123,8	36,6	-5,7
82,6	80,7	2,7		2,1		74,4	15,2	305,9	146,9	33,2	125,8
103,0	102,7	12,2		2,7		54,9		259,4	180,1	28,7	50,6
60,3	72,3	13,1		2,0	0,2	40,0	5,2	210,9	132,1	40,8	37,9
28,9	25,2			1,3		24,0	5,1	59,1	54,1	31,9	-26,9
5,2	18,0	0,4		1,1		57,6	12,0	148,5	61,4	21,5	65,7
24,1	39,1	9,6		1,9		2,8	2,0	64,6	79,8	14,5	-29,7
74,8	54,6	2,8	1,2	2,6		12,7	1,1	204,5	108,8	39,5	56,3
226,8	100,4	21,6	4,9	2,4		26,6	0,7	404,1	175,9	49,9	178,3
13,4	126,3			2,1		69,6	1,1	248,7	237,3	25,3	-13,8
81,0	58,4	8,7	1,4	2,1		22,4	2,9	197,7	114,0	30,9	52,8
16,1	69,3							81,8	91,8	12,0	-22,0
12,4	40,4		9,9	0,3	2,5	8,8	26,8	133,1	85,9	63,4	-16,2
169,3	100,4	15,2	1,6	2,3		13,3	0,2	430,1	169,8	150,9	109,4
25,9	100,9		3,6	2,2		21,2		260,4	202,7	56,5	1,2
93,6	80,6	7,7	3,5	1,4	0,6	10,7	6,5	285,6	139,5	98,6	47,5
88,4	59,2	17,1	0,1	1,6	1,4	13,5	6,4	173,0	115,8	62,3	-5,1
260,9	66,2	99,1		0,2		18,0	0,2	408,8	122,7	148,7	137,4
724,7	181,5	156,1		1,2		55,4		1169,4	273,2	240,6	655,6
226,7	73,7	66,8		0,9	0,6	19,1	2,6	372,2	133,0	115,4	123,8
27,2	27,0		0,9	0,5		19,3	0,2	97,4	54,0	9,3	34,1
49,5	41,7	7,8	1,6	0,5		17,9	1,7	158,6	92,0	39,7	26,9
315,8	83,8	37,3	0,8	0,5		29,5	1,8	521,4	162,3	78,9	280,2
631,2	130,2	245,6		0,4		28,6	2,9	952,5	222,4	365,0	365,1
220,7	66,1	51,0	0,9	0,5		23,2	1,7	384,3	126,9	94,0	163,4
63,3	99,4	31,0		1,6		11,6	1,9	115,7	130,7	63,5	-78,5
4,2	29,7	6,1		1,2	0,4	35,8	6,8	100,3	68,2	21,3	10,8
35,1	44,0	4,5	0,5	1,5		10,3	1,8	94,5	82,1	19,4	-7,1
81,4	60,2	11,9	3,1	1,5	0,4	14,9	4,7	188,9	111,5	45,2	32,1
231,3	91,0	29,0	1,6	1,5		29,9	3,6	422,5	162,0	82,1	178,4
265,5	123,0	53,1	3,2	2,7	0,6	85,5	10,3	581,5	224,3	128,5	228,6
144,4	75,9	22,4	1,9	1,7	0,2	30,6	4,7	299,3	137,5	63,9	97,9

Hovudtabell 11 Nyanlegg, avskrivningar, sal, tilskot og nettoinvestering i
Investments, depreciation, sales, grants and net investment in

Regionar Regions	Storleiks- grupper, daa <i>Farm size, decares</i>	Skogbruk <i>Forestry</i>			Tilleggsnæring <i>Other, farm-based</i>		
		Nyanl.	Avskriv.	Sal/tilskot	Nyanl.	Avskriv.	Sal/tilskot
		<i>Invest.</i>	<i>Deprec.</i>	<i>Sales/grants</i>	<i>Invest.</i>	<i>Deprec.</i>	<i>Sales/grants</i>
Austlandet Eastern Norway Flatbygder Lowlands	50- 99,9	6,1	0,8			0,5	0,4
	100-199,9	3,5	1,2			3,4	
	200-299,9	2,3	0,9	1,3	13,1	8,3	
	300-499,9	4,4	0,6		91,3	10,3	1,1
	500-	13,9	1,0	0,1	6,3	11,9	
	Alle All	6,4	0,9	0,3	35,0	8,8	0,4
Andre bygder Other parts	50- 99,9					6,3	
	100-199,9	15,8	3,0		6,5	5,5	2,4
	200-299,9	8,1	1,5		38,7	5,0	11,5
	300-499,9	28,9	2,3		21,2	6,5	0,4
	500-	181,7	4,3		34,0	9,5	24,7
	Alle All	40,2	2,4		21,8	6,3	7,0
Agder og Rogaland Jæren	100-199,9				9,5	9,2	
	200-299,9	1,0	0,1		18,1	2,4	
	300-499,9		0,1		22,6	13,4	0,2
	500-				6,4	4,3	
	Alle All	0,3			15,6	7,7	0,2
Andre bygder Other parts	100-199,9	4,4	1,9	5,8	57,8	11,5	20,2
	200-299,9	14,3	3,9	6,6	74,9	23,7	6,7
	300-499,9	5,2	2,0		6,1	10,5	76,7
	500-		2,0		18,8	13,6	
	Alle All	5,4	3,1	2,7	39,4	15,4	28,7
Vestlandet Western Norway	0 - 49,9		0,4	2,4	81,8	12,4	
	50- 99,9		0,6		71,3	25,2	8,8
	100-199,9	1,7	0,8	0,7	33,6	12,4	3,4
	200-299,9	4,8	0,8		7,1	9,9	18,2
	300-499,9	2,9	0,6	0,7	7,0	5,6	
	500-	26,2	0,8		18,9	1,7	
	Alle All	3,7	0,7	0,5	27,6	11,3	6,4
Trøndelag Flatbygder Lowlands	100-199,9		0,1			0,3	
	200-299,9		0,3			3,7	
	300-499,9	6,2	0,8	1,2	199,2	17,4	12,9
	500-		5,2			10,3	
	Alle All	3,2	0,9	0,6	101,1	10,7	6,6
Andre bygder Other parts	200-299,9	5,5	2,2	2,4	19,4	2,7	
	300-499,9	29,5	2,7	1,0	2,3	2,5	
	500-	9,0	2,4		1,9		
	Alle All	16,1	2,5	1,4	9,5	2,2	
Nord-Noreg Northern Norway	100-199,9	2,8	0,5	0,2	5,5	3,2	
	200-299,9	1,8	1,0		21,5	3,3	0,1
	300-499,9	6,7	0,9	1,4	44,3	5,7	15,1
	500-		0,7			2,4	
	Alle All	3,4	0,8	0,5	22,7	3,9	5,2
Alle bruk All holdings	0 - 49,9		4,0	0,9	67,7	18,2	0,3
	50- 99,9	1,4	0,7	0,1	35,7	13,9	4,5
	100-199,9	5,0	1,4	0,9	19,2	7,4	3,9
	200-299,9	4,5	1,3	1,0	21,7	7,0	5,4
	300-499,9	10,2	1,2	0,5	55,7	8,8	11,0
	500-	32,2	1,7		11,2	8,7	3,3
	Alle All	10,4	1,4	0,6	32,4	8,6	6,4

skogbruk, anna næring og privat, 1000 kroner per bruk
forestry, other occupations and private, NOK 1000 per holding

Anna næring <i>Other, off-farm</i>			Privat <i>Private</i>			Nettoinvestering S+ Tn+An+P
Nyanl. <i>Invest.</i>	Avskriv. <i>Deprec.</i>	Sal/tilskot <i>Sales/grants</i>	Nyanl. <i>Invest.</i>	Avskriv. <i>Deprec.</i>	Sal/tilskot <i>Sales/grants</i>	Net <i>investment</i>
			30,0	62,6		-28,2
63,7	8,4	34,1	72,1	55,7	14,6	21,9
20,9	6,9	0,6	97,9	56,6	3,5	56,1
13,5	7,6	8,2	78,0	50,5	4,6	104,3
4,5	7,1		50,2	58,0	25,8	-29,0
19,1	7,0	7,7	70,6	54,8	11,4	39,8
	0,9		17,1	42,8		-32,9
9,6	1,3	4,5	26,2	42,3	15,2	-16,1
1,4	6,8		36,0	42,5	8,0	8,9
11,2	4,9		94,4	45,6	7,4	88,6
			120,4	45,9	63,4	188,3
6,2	3,4	1,3	62,8	43,9	17,2	49,5
	1,9		55,0	53,2		0,2
	1,6		31,3	49,8		-3,5
	5,7		72,0	68,1		7,1
	3,5		87,6	51,4	5,5	32,8
			123,7	60,3	5,5	62,4
	0,6		65,5	33,7	13,7	40,3
12,6	16,1	1,2	39,9	38,0	0,8	44,7
7,9	5,3		57,2	50,6		-68,7
	3,5		70,6	42,2		28,1
4,6	5,8	0,2	58,6	42,5	3,4	6,2
9,2	1,9		83,2	56,5		100,6
			32,7	43,5	1,7	24,2
	0,4	1,2	31,1	39,8		7,7
5,2	3,0	4,9	56,1	35,6	11,4	-10,6
9,5	5,0		43,4	38,6	3,6	8,7
1,4	4,9			41,8		-2,7
4,0	2,3	1,5	40,8	39,9	3,7	9,8
35,4	7,1	35,0	41,5	33,1		1,3
	1,5	4,2	201,5	46,2	8,9	136,7
	1,0		108,9	53,0	11,8	216,2
			40,4	40,2		-15,3
5,3	1,9	6,2	113,2	47,1	8,1	140,7
	2,6		50,7	34,4	11,1	20,2
6,8	0,8		39,8	38,7	4,1	28,6
			183,7	46,3		145,9
3,0	1,4		56,9	37,3	6,2	34,5
12,5	4,8	0,8	20,1	32,0		-0,6
39,5	5,0	6,5	50,2	36,7	1,2	59,2
2,5	3,8	0,7	63,0	43,7	0,8	44,4
	2,8		230,7	54,0	6,1	164,7
15,0	4,1	2,3	74,0	40,5	1,5	56,3
3,5	3,1		252,8	63,7	12,4	221,4
	1,2		23,9	44,4	0,9	-4,7
15,1	2,8	8,6	40,3	41,1	6,9	6,6
11,9	5,2	2,4	66,9	42,4	6,1	34,2
7,5	4,5	1,9	70,7	47,5	4,4	64,3
1,8	3,8		89,8	50,9	19,6	47,0
8,8	4,0	2,9	68,5	45,7	7,7	42,8

Driftsgranskingar i jordbruket 2012 Account statistics for agriculture 2012

Hovudtabell 12a Eigedelar 31.12, 1000 kr per bruk
Assets on 31 December, NOK 1000 per holding

Regionar Regions	Storleiks- grupper, daa <i>Farm size, decares</i>	Omløpsmiddel Current assets									
		Kont- antar <i>Cash</i>	Bank- innskot <i>Bank deposits</i>	Skog- fond <i>Forest Trust Fund</i>	Andre krav <i>Other claims</i>	Lettom. verdipapir <i>Securities</i>	Varelager og slak- tedyr i jordbruket <i>Agricult. stocks+ anim. f. slaughter</i>	Skogbruk, varelager <i>Forestry stocks</i>	Tilleggs- næring <i>Other, farm-based</i>	Anna næring <i>Other, off-farm</i>	
Austlandet Eastern Norway	50- 99,9		434,9	15,5	870,0	911,5				0,3	0,4
	100-199,9		994,3	41,9	117,6	261,9				5,3	
	200-299,9	0,3	556,7	29,9	213,6	413,2		0,3		2,6	2,3
	300-499,9	1,9	509,4	18,1	299,4	442,4		2,2		3,5	0,1
	500-	0,6	591,7	38,8	485,4	360,8		1,4		6,9	
	Alle All	0,8	616,4	29,4	329,8	406,7		1,2		4,3	0,5
Andre bygder Other parts	50- 99,9		949,5	7,3	53,6	372,6					
	100-199,9	0,1	808,2	23,2	328,7	164,4		0,1		2,6	
	200-299,9	0,3	669,7	29,4	169,4	100,9		0,8		1,1	24,8
	300-499,9	2,1	645,5	33,1	298,9	125,8		1,7		6,9	10,6
	500-	6,2	292,1	23,4	451,9	123,8				10,3	
	Alle All	1,6	657,8	26,4	282,8	143,1		0,7		4,4	8,9
Agder og Rogaland Jæren	100-199,9		868,6		143,9	159,4					
	200-299,9		672,2		140,9	95,5				0,2	4,4
	300-499,9		453,4		357,5	105,3				95,1	
	500-		333,8		443,6	135,8					
	Alle All		563,9		269,0	136,4				30,6	1,3
Andre bygder Other parts	100-199,9	0,1	412,6	11,1	145,8	183,2		1,6		24,8	0,4
	200-299,9	1,5	403,8	83,5	215,5	154,2		2,7		14,1	53,1
	300-499,9	0,3	346,0	16,4	266,5	174,8		0,1		45,0	
	500-		365,6	12,2	264,2	166,8		5,7		11,8	40,0
	Alle All	0,5	403,2	26,1	216,6	182,6		2,2		24,0	17,5
Vestlandet Western Norway	0 - 49,9	2,8	829,3	0,3	115,2	73,4		0,2			
	50- 99,9	13,4	651,8	9,8	305,0	143,3				134,0	
	100-199,9	0,2	705,7	3,7	172,0	298,7		0,1		1,3	1,5
	200-299,9	0,2	698,3	5,3	153,7	352,3		0,6		2,8	
	300-499,9	1,2	544,2	8,1	214,4	295,1		0,4		1,9	1,2
	500-		406,6	0,6	397,6	92,0					0,4
	Alle All	2,2	648,7	5,6	204,4	268,3		0,3		18,9	0,7
Trøndelag Flatbygder Lowlands	100-199,9	0,1	396,4	12,0	37,5	47,9					
	200-299,9	1,8	541,7	4,7	71,6	87,8		1,7		5,4	
	300-499,9	8,3	408,5	6,5	174,0	167,9		0,5		4,7	
	500-	0,7	389,4	11,9	90,4	17,7		2,2			
	Alle All	4,7	448,1	7,2	131,6	148,2		0,9		3,7	
Andre bygder Other parts	200-299,9	0,1	670,1	16,1	147,7	155,1		0,3		6,7	0,4
	300-499,9	0,5	466,5	15,1	189,2	179,3		0,1		0,2	0,3
	500-	0,1	358,7	9,9	298,6	58,5					
	Alle All	0,3	520,1	14,9	178,1	163,1		0,2		2,7	0,3
Nord-Noreg Northern Norway	100-199,9	0,4	351,2	10,4	132,4	17,8		1,0		1,9	
	200-299,9	0,7	582,1	2,6	206,5	61,0		0,2		0,9	1,4
	300-499,9	0,5	358,8	3,7	261,2	58,4		1,2		2,9	2,0
	500-	0,2	296,5	6,9	327,0	20,7		0,8		2,4	6,5
	Alle All	0,5	409,6	5,6	225,9	45,5		0,8		2,0	2,1
Alle bruk All holdings	0 - 49,9	1,3	769,1	2,5	196,5	232,2		0,8			
	50- 99,9	6,9	612,7	12,1	334,7	359,3		0,2		67,1	0,1
	100-199,9	0,1	673,8	15,6	176,3	199,7		0,4		4,9	0,5
	200-299,9	0,5	612,1	19,3	171,5	205,2		0,7		3,6	8,4
	300-499,9	2,0	476,2	13,6	256,4	223,0		1,0		13,1	1,9
	500-	1,1	435,4	21,5	397,1	198,2		1,5		5,8	5,9
	Alle All	1,3	557,3	16,3	243,3	217,2		0,8		10,4	3,7

Jordbruk <i>Agriculture</i>	Anleggsmiddel <i>Fixed assets</i>						Eigedelar i alt <i>Total assets</i>
	Skogbruk <i>Forestry</i>		Tilleggs- næring <i>Other farm-based</i>	Anna næring <i>Other off-farm</i>	Privat <i>Private</i>		
	Skog og vegar <i>Forest and forestry roads</i>	Anna Other			Hovedbyggn. <i>Farmhouse</i>	Anna Other	
931,6	107,3	10,8	73,4		782,4	322,7	4488,6
1709,5	200,4	10,6	76,3	143,3	723,6	261,3	4659,5
2209,7	261,5	10,9	206,4	124,6	816,1	313,8	5377,5
2979,8	201,6	5,5	345,7	140,4	693,7	295,4	6197,3
4443,3	351,5	4,9	230,9	112,0	967,7	340,4	8576,7
2939,0	250,0	7,3	232,2	122,3	800,4	305,3	6365,9
1290,0	65,7		213,1	108,1	291,2	214,9	3613,3
1109,6	323,8	47,0	123,1	39,7	539,3	228,6	3828,5
1680,8	202,6	8,2	134,9	185,3	531,7	253,8	4088,7
2411,5	333,5	22,2	126,1	125,5	700,7	183,1	5253,0
4653,6	852,5	23,6	210,3		648,2	230,7	7896,8
2144,4	356,1	24,5	145,5	96,2	584,8	222,2	4868,7
2424,5			111,2	36,5	422,5	285,7	4669,5
3082,5	0,1	0,9	49,4	6,5	744,3	267,5	5338,9
5380,9	2,2	0,6	260,0	114,6	1171,4	354,6	8693,6
5133,6	6,0		133,0		1059,9	162,1	7853,1
4157,1	1,7	0,4	153,1	50,5	994,1	292,7	6983,4
1287,4	220,6	12,3	178,5	5,5	506,5	169,6	3235,2
2228,8	100,8	30,6	430,4	221,5	748,4	131,8	4984,1
2834,4	86,2	16,2	231,9	33,8	776,9	288,8	5345,7
3962,0	199,7	25,8	352,7	34,2	745,8	181,8	6675,5
2490,2	160,4	24,7	312,7	61,9	690,9	209,2	5004,5
1003,2	46,4		184,0	60,0	804,4	341,1	3466,8
760,0	24,7	1,2	408,7		514,0	191,5	3189,4
1242,6	55,0	5,4	217,9	3,4	655,4	203,1	3693,4
1740,7	83,4	6,8	154,9	29,2	502,3	182,4	4050,4
3301,3	37,8	4,8	120,3	85,4	492,5	200,8	5566,7
4772,4	26,3	6,5	29,0	117,3	698,2	119,6	7036,1
1958,7	51,6	4,8	193,4	37,1	572,4	198,4	4320,7
1594,2	46,4	0,9	10,0	71,0	416,0	299,1	3157,7
1339,0	74,3	3,2	55,8	10,3	700,7	259,1	3274,5
3338,6	141,4	5,7	339,1	35,2	728,5	323,2	6058,1
3326,1	173,1	42,5	254,7		742,8	177,3	5808,0
2558,5	111,9	7,6	209,7	30,9	669,7	293,3	4931,8
2116,9	130,1	16,8	66,6	16,4	447,2	138,9	4108,8
2325,7	182,8	24,8	62,5	23,4	457,9	223,5	4367,2
5993,7	183,3	20,8	61,3		751,2	207,9	8415,8
2561,7	161,0	20,8	64,5	16,7	497,7	180,4	4609,5
870,2	16,5	5,3	70,9	62,6	235,4	131,5	1964,5
1512,4	47,5	8,9	71,3	93,1	271,0	239,9	3219,9
2936,9	60,8	11,3	148,8	49,8	428,0	220,2	4755,6
4730,4	87,5	6,3	28,3	82,9	873,2	195,2	7007,1
2332,0	52,4	8,8	90,0	68,6	411,1	202,2	4027,4
2154,3	106,5	24,2	367,9	40,5	1013,9	332,2	5353,7
954,7	61,4	4,6	252,2	24,7	525,8	212,3	3463,8
1322,6	145,6	15,1	135,9	44,3	553,4	211,6	3614,6
1932,9	126,3	10,3	142,9	87,6	571,1	227,6	4278,5
3062,9	143,7	11,0	213,3	82,3	648,4	256,6	5668,9
4545,0	305,9	12,6	191,2	65,2	851,2	246,5	7766,2
2530,9	159,5	11,9	182,6	69,4	643,8	238,4	5112,6

Driftsgranskingar i jordbruket 2012 Account statistics for agriculture 2012

Hovudtabell 12b Gjeld og egenkapital 31.12, 1000 kroner per bruk
Liabilities and own capital on 31 December, NOK 1000 per holding

Regionar Regions	Storleiks- grupper, daa Farm size, decares	Gjeld Liabilities						Gjeld i alt Total liabilities	Eigen- kapital Own capital
		Kortsiktig Short-term			Langsiktig Long-term				
		Driftskreditt Working credit	Skattefuten Indirect taxes	Anna Other	Familien Family	Anna Other			
Austlandet Eastern Norway Flatbygder Lowlands	50- 99,9	70,6	26,5	103,5	115,5	2222,7	2538,8	1949,8	
	100-199,9	97,1	23,3	194,8	40,2	1447,1	1802,5	2857,0	
	200-299,9	145,2	46,9	256,2	253,2	1809,4	2510,8	2866,6	
	300-499,9	168,6	59,3	310,1	272,3	2559,8	3370,1	2827,2	
	500-	356,4	46,6	393,0	172,4	3111,1	4079,5	4497,6	
	Alle All	198,4	46,5	295,9	197,4	2370,5	3108,7	3257,5	
Andre bygder Other parts	50- 99,9	0,4	20,7	95,7		688,1	804,9	2808,5	
	100-199,9	30,0	24,6	84,3	138,1	672,9	949,9	2878,6	
	200-299,9	51,6	16,3	175,5	42,2	1426,8	1712,4	2376,1	
	300-499,9	64,8	20,5	186,0	47,9	1291,3	1610,5	3642,4	
	500-	226,5	33,0	431,7	154,9	3100,8	3946,9	3949,9	
	Alle All	80,1	22,3	192,2	83,6	1406,5	1784,7	3084,1	
Agder og Rogaland Jæren	100-199,9	99,1	68,1	331,2	75,0	2115,8	2689,2	1980,4	
	200-299,9	142,5	77,0	141,0	154,1	1320,5	1835,1	3503,9	
	300-499,9	308,6	75,1	622,0	82,5	4075,4	5163,6	3529,8	
	500-	272,5	102,1	563,1	36,3	4038,5	5012,5	2840,5	
	Alle All	201,8	76,6	415,8	91,6	3109,5	3895,3	3088,2	
Andre bygder Other parts	100-199,9	85,2	21,5	228,0	120,9	1243,3	1698,9	1536,2	
	200-299,9	35,2	19,1	214,9	45,0	1607,5	1921,7	3062,6	
	300-499,9	150,7	47,8	339,6	113,1	2111,5	2762,7	2586,1	
	500-	186,7	45,9	343,3	80,0	2921,4	3577,3	3098,2	
	Alle All	124,4	37,4	275,1	104,8	1980,2	2521,8	2483,7	
Vestlandet Western Norway	0 - 49,9		28,7	85,0		615,6	729,3	2737,3	
	50- 99,9	11,3	35,4	205,3	17,7	1037,6	1307,4	1881,9	
	100-199,9	47,6	28,0	141,1	31,1	852,6	1100,4	2593,1	
	200-299,9	79,6	34,6	184,3	47,7	1140,7	1487,0	2563,5	
	300-499,9	220,6	30,3	411,8	45,6	1790,8	2499,1	3067,3	
	500-	241,3	63,8	368,4	250,0	2627,2	3550,7	3485,4	
	Alle All	99,3	33,0	233,0	46,8	1248,5	1660,6	2660,3	
Trøndelag Flatbygder Lowlands	100-199,9	253,2	37,5	152,6		1898,2	2341,5	816,3	
	200-299,9	44,4	14,7	99,1	13,7	1144,5	1316,4	1958,1	
	300-499,9	181,0	67,4	278,3	67,2	2462,2	3056,2	3002,1	
	500-	158,5	100,0	220,6	81,2	2379,5	2939,8	2868,1	
	Alle All	154,5	53,2	208,2	44,7	2041,7	2502,3	2429,6	
Andre bygder Other parts	200-299,9	34,9	36,5	163,0	10,0	1309,1	1553,5	2555,2	
	300-499,9	95,9	23,4	228,9	13,1	1375,0	1736,3	2630,9	
	500-	221,0	46,4	304,9	94,3	3548,5	4215,1	4200,5	
	Alle All	80,4	32,7	199,5	19,8	1542,4	1874,8	2734,7	
Nord-Noreg Northern Norway	100-199,9	18,6	25,9	146,3	23,1	753,7	967,5	996,9	
	200-299,9	68,1	21,5	130,7	37,2	1160,4	1417,9	1794,9	
	300-499,9	152,3	27,2	413,2	31,0	2380,9	3004,6	1750,9	
	500-	243,6	57,3	620,0	19,4	4122,6	5062,9	1944,4	
	Alle All	113,3	29,6	299,7	29,8	1921,7	2394,1	1631,2	
Alle bruk All holdings	0 - 49,9	137,6	35,5	247,0	80,0	2561,9	3061,9	2291,7	
	50- 99,9	20,5	35,8	152,4	34,8	1179,6	1423,0	2040,6	
	100-199,9	66,2	28,5	156,0	63,2	1058,2	1372,0	2242,6	
	200-299,9	78,9	32,9	177,7	82,4	1371,7	1743,6	2533,9	
	300-499,9	161,9	43,1	333,0	100,8	2186,5	2825,3	2843,8	
	500-	274,0	53,3	416,6	127,6	3227,2	4098,7	3667,7	
	Alle All	131,5	38,7	260,6	88,9	1875,0	2394,8	2718,0	

Driftsgranskingar i jordbruket 2012 Account statistics for agriculture 2012

Hovudtabell 13a Variable kostnader, 1000 kroner per bruk
Variable costs, NOK 1000 per holding

Regionar Regions	Storleiks- grupper, daa Farm size, decares	Såkom Cereal seeds	Andre så- varer og pl. Other seeds/plants	Handels- gjødsel Fertilizer	Kalk Lime	Plantevern- middel Pesticides	Konserv. middel Preserva- tives	Kraftfôr Feed concentrate	Meieri- produkt Dairy products
Austlandet Eastern Norway	50- 99,9	5,8		19,5	0,8	10,8		204,2	
	100-199,9	15,3		28,0	1,5	9,2		237,7	9,1
	200-299,9	21,6	0,7	40,1	0,4	11,8	2,0	361,3	9,9
	300-499,9	40,0	3,2	68,8	5,5	21,2	3,0	325,2	3,7
	500-	70,2	9,8	146,6	6,9	53,1	3,7	320,6	6,8
	Alle All	39,0	3,9	75,4	4,0	25,5	2,4	314,7	6,4
Andre bygder Other parts	50- 99,9	1,5		14,7			2,4	77,5	10,2
	100-199,9	7,2	0,3	26,1	0,1	3,0	1,8	99,6	4,0
	200-299,9	7,7	4,1	35,9	1,8	3,7	2,5	172,4	3,5
	300-499,9	15,4	1,5	57,4	1,3	6,2	7,1	190,9	3,9
	500-	34,6	5,3	124,0	7,9	20,7	14,3	369,0	8,1
	Alle All	13,2	2,2	50,3	1,9	6,4	5,2	184,8	4,8
Agder og Rogaland Jæren	100-199,9	6,3		31,1		3,3	4,5	562,4	11,2
	200-299,9	23,7		54,0	3,8	10,4	9,4	464,1	14,9
	300-499,9	11,6	3,0	64,3	3,1	4,1	13,6	811,9	15,0
	500-	17,7		92,3	1,0	3,8	15,0	735,5	42,5
	Alle All	18,5	1,0	60,9	2,3	6,0	10,1	674,5	17,8
Andre bygder Other parts	100-199,9	5,7	8,2	32,3	0,7	4,5	2,5	175,4	5,3
	200-299,9	3,8		36,6	2,9	1,8	4,9	291,2	8,0
	300-499,9	16,9	6,4	70,3	4,0	8,5	7,5	309,2	10,5
	500-	11,6	2,0	86,6	7,7	7,3	6,0	436,5	13,8
	Alle All	12,7	5,2	55,0	3,5	6,9	4,9	294,1	8,5
Vestlandet Western Norway	0 - 49,9	16,5	8,6	9,1	0,4	14,9	0,2	7,9	0,8
	50- 99,9	1,6	4,7	13,6	0,1	20,5	0,6	16,8	2,7
	100-199,9	2,2	0,3	26,2	1,5	1,4	6,6	206,1	9,2
	200-299,9	3,8		38,8	3,2	1,9	7,7	218,1	10,6
	300-499,9	6,6		61,7	3,8	2,6	11,7	373,6	9,4
	500-	13,5	0,1	115,3	5,9	3,1	12,7	580,7	46,4
	Alle All	4,8	1,1	39,8	2,5	5,0	7,3	234,4	10,3
Trøndelag Flatbygder Lowlands	100-199,9	10,8		22,6		4,7	3,3	392,2	11,7
	200-299,9	8,8	0,5	46,7	2,1	3,9	2,8	87,5	5,1
	300-499,9	18,4		53,9	1,8	8,1	5,8	421,2	8,0
	500-	21,2	7,2	117,0	4,9	24,0	4,2	341,1	8,8
	Alle All	15,0	0,8	52,4	1,9	7,9	4,5	328,2	7,8
Andre bygder Other parts	200-299,9	7,0		37,1	5,4	0,8	9,8	200,5	4,6
	300-499,9	9,7		57,0	4,9	1,1	13,2	203,1	6,3
	500-	14,8		92,3	7,4	4,8	28,8	494,9	18,6
	Alle All	8,7		52,6	5,2	1,3	13,3	238,8	6,9
Nord-Noreg Northern Norway	100-199,9	1,7		24,1	0,5	0,1	3,1	100,8	2,8
	200-299,9	3,8		40,2	1,3	0,7	6,1	152,8	6,6
	300-499,9	5,0		58,4	1,5	0,7	8,5	339,1	10,7
	500-	15,4		98,9	2,5	1,6	7,4	474,0	14,7
	Alle All	5,4		51,5	1,4	0,7	6,5	253,3	8,3
Alle bruk All holdings	0 - 49,9	29,6	3,3	27,7	0,6	12,3	0,1	312,3	1,4
	50- 99,9	3,2	4,2	15,4	0,3	12,9	0,9	113,9	3,0
	100-199,9	6,2	1,1	27,6	0,9	3,4	3,5	203,0	7,1
	200-299,9	9,8	0,7	40,2	2,4	4,4	5,5	239,0	7,9
	300-499,9	17,8	1,7	61,8	3,4	8,0	8,0	345,4	7,6
	500-	38,8	5,1	120,2	6,1	26,1	8,6	416,2	14,6
	Alle All	16,2	2,0	55,3	2,8	9,3	6,0	288,7	8,3

Anna for Other fodder	Veterinær, insem. og medis. Vet. insem and med.	Fjøskontroll + anna til husdyrholdet Misc. costs, livestock production	Innkjøp av dyr					Andre forbruksart. Other varia- ble costs	Variable kostn. i alt Total variable costs
			Storfe Cattle	Grisar Pigs	Sauer Sheep	Fjørfe Poultry	Geiter o.a. Goats, other		
	0,5						105,5	13,8	360,9
9,3	3,7	3,6	7,1	64,6			62,9	18,8	470,8
11,6	14,1	2,9	14,1	26,6	0,1		94,4	31,4	643,0
7,4	23,4	4,7	31,1	10,1	0,8		37,2	39,3	624,6
6,9	24,4	10,2	10,3	55,1	0,1		48,0	44,9	817,6
8,0	17,7	5,4	16,8	33,3	0,3		57,5	35,1	645,4
8,3	12,2	4,7			2,2			15,8	149,5
4,4	15,8	4,7	6,3	2,2	0,8	8,1		19,0	203,4
15,2	19,7	5,3	9,8	0,1	1,5	22,3	0,1	29,5	335,1
25,7	29,9	10,4	34,5	6,8	0,3			36,9	428,2
28,7	42,1	12,9	42,4		0,5	34,5		48,9	793,9
16,7	24,6	7,6	19,8	2,6	0,8	12,4		30,7	384,0
46,6	30,5	6,5	7,3	11,9		103,0		23,2	847,8
26,9	33,7	5,6	34,3	167,8	0,8			51,4	900,8
39,7	50,6	10,6	56,5	117,3	0,7	74,8		56,2	1333,0
52,3	76,1	14,8	11,0	261,7	2,3			48,9	1374,9
35,5	48,4	9,2	30,8	129,4	0,8	64,9		102,1	1212,2
16,7	18,0	7,9	12,0	13,4	0,7	15,9		25,9	345,1
33,5	36,7	7,7	14,4	21,0	4,9			19,4	486,8
38,5	36,5	13,6	44,0	35,2	5,6		0,7	58,9	666,3
144,2	44,7	11,5	67,0	93,4	7,7		0,8	59,1	999,9
49,7	30,5	9,7	31,4	35,5	4,2	8,9	0,4	62,7	623,8
1,1	1,9	0,2						18,5	80,1
2,4	3,0	0,9	6,2		0,2		0,1	58,4	131,8
11,6	23,0	4,7	22,6	11,3	1,5	6,9	0,2	24,9	360,2
29,1	28,2	5,3	11,9	9,5	0,7	0,1	0,2	23,6	392,7
29,1	43,1	7,3	33,7	25,8	1,2	9,1	1,1	48,0	667,8
65,7	72,1	11,5	82,9		0,6		3,1	59,7	1073,3
21,0	27,9	5,1	22,8	11,7	1,0	4,3	0,5	36,0	435,5
2,7	39,5	3,0	24,3	33,4	0,6			25,6	574,4
15,6	11,3	2,2	12,8		4,4			18,7	222,4
16,7	41,2	5,6	24,3	22,6	0,1	15,9		38,2	681,8
7,9	34,6	4,8	32,3	62,0				30,7	700,7
13,3	32,8	4,2	21,9	22,4	1,2	8,0		30,6	552,9
13,7	33,9	7,8	9,7					30,1	360,4
19,8	35,3	6,8	27,3		0,2			28,1	412,8
67,9	61,7	9,2	21,4		1,8			69,3	892,9
21,5	37,4	7,2	18,4	1,1	0,3			33,1	445,8
16,0	8,8	4,6	0,1		1,6			20,4	184,6
12,0	23,3	5,4	9,8		0,8	0,4	1,1	32,7	297,0
14,3	40,5	6,7	25,5	55,7	1,1		0,9	56,4	625,0
32,7	54,3	12,1	47,9	33,1				91,8	886,4
16,4	30,7	6,6	18,9	24,0	0,9	0,1	0,6	46,8	472,1
1,7	19,0	0,8		2,8		46,1		252,2	709,9
3,3	4,7	2,5	3,5	0,6	0,4	38,3	0,1	43,1	250,3
11,8	17,9	4,9	12,2	18,1	0,9	19,9	0,1	22,4	361,0
18,7	24,2	5,1	13,3	20,6	1,2	19,9	0,2	29,4	442,5
21,1	35,7	7,6	32,7	27,7	1,1	16,0	0,3	44,1	640,0
40,8	42,1	11,1	33,0	57,5	1,4	23,1	0,3	54,8	899,8
20,3	28,3	6,5	21,6	26,6	1,1	20,7	0,2	42,7	556,6

Driftsgranskingar i jordbruket 2012 *Account statistics for agriculture 2012*

Hovudtabell 13b Faste kostnader og kostnader i alt, 1000 kroner per bruk

Fixed costs and total costs, NOK 1000 per holding

Regionar <i>Regions</i>	Storleiks- grupper, daa <i>Farm size, decares</i>	Leigd arbeid <i>Hired labour</i>		Drivstoff o.l <i>Fuel etc.</i>	Vedlikehald <i>Maintenance</i>				
		Avløysar, m.m. <i>Regular paid labour</i>	Sos. utg. <i>Social costs</i>		Mask., reisk. <i>Mach. and equipment</i>	Traktor <i>Tractor</i>	Yrkesbil, skurtr. <i>Farm car, comb. harv.</i>	Driftsbyggn. <i>Out- buildings</i>	Grøfter, vassanl. <i>Drainage, water supply</i>
Austlandet <i>Eastern Norway</i> Flatbygder <i>Lowlands</i>	50- 99,9	24,0	3,3	5,1	16,7	7,8	0,3	24,1	13,3
	100-199,9	36,5	4,8	20,7	16,1	10,3	7,0	20,4	2,4
	200-299,9	58,6	3,2	26,0	21,0	16,8	8,1	24,9	4,9
	300-499,9	151,2	18,7	42,8	35,6	20,1	8,7	36,1	8,8
	500-	136,2	11,2	89,9	47,3	31,4	17,1	45,0	9,2
	Alle <i>All</i>	104,9	10,7	47,1	32,0	20,4	10,3	33,1	7,2
Andre bygder <i>Other parts</i>	50- 99,9	37,2	1,9	13,6	19,5	8,9	4,0	21,5	
	100-199,9	70,0	0,9	17,3	21,5	11,3	3,0	26,2	1,9
	200-299,9	69,2	2,0	30,3	30,4	19,4	1,3	27,0	3,0
	300-499,9	94,8	3,4	44,3	35,4	22,0	5,2	40,2	2,5
	500-	200,1	11,8	86,8	52,9	32,0	11,1	58,1	12,7
	Alle <i>All</i>	94,1	3,5	37,6	31,9	19,0	4,4	34,8	3,7
Agder og Rogaland Jæren	100-199,9	66,5	1,7	13,8	25,3	7,2		40,1	1,9
	200-299,9	180,4	17,3	22,5	37,3	16,4	3,2	42,4	3,7
	300-499,9	140,6	2,6	28,9	44,5	17,1	1,2	63,8	6,7
	500-	203,7	1,8	32,6	41,8	19,9	0,5	114,1	5,5
	Alle <i>All</i>	173,5	11,0	23,4	38,5	15,4	1,4	64,4	4,3
Andre bygder <i>Other parts</i>	100-199,9	57,1	4,4	16,8	19,7	10,4	2,2	24,8	2,6
	200-299,9	107,8	1,5	31,5	28,5	9,0	4,1	29,8	1,0
	300-499,9	101,6	6,2	32,2	40,6	14,3	1,0	46,6	1,5
	500-	210,3	22,2	55,9	48,1	26,8	4,4	57,1	6,7
	Alle <i>All</i>	132,5	11,6	31,7	33,0	13,9	2,8	38,2	2,7
Vestlandet <i>Western Norway</i>	0 - 49,9	70,7	7,1	14,7	22,5	5,5	0,8	7,7	0,5
	50- 99,9	172,1	12,7	11,9	25,9	5,5	1,8	11,9	1,5
	100-199,9	70,1	1,9	18,0	28,3	13,4	1,6	28,4	3,9
	200-299,9	105,8	2,5	23,3	39,7	17,5	0,8	29,9	1,9
	300-499,9	103,3	3,5	33,6	50,7	23,0	1,1	45,3	3,3
	500-	176,4	5,3	78,1	69,1	51,4	9,7	119,2	1,3
	Alle <i>All</i>	105,2	4,2	25,2	37,8	17,2	1,7	34,5	2,7
Trøndelag Flatbygder <i>Lowlands</i>	100-199,9	60,2	4,8	17,4	17,5	10,5		16,3	1,7
	200-299,9	45,4	1,1	21,5	26,9	12,1	1,6	17,2	2,3
	300-499,9	90,9	1,3	37,4	30,1	20,0	4,4	50,4	2,8
	500-	91,6	6,7	73,1	50,0	31,6	5,9	68,3	12,1
	Alle <i>All</i>	74,6	2,3	33,4	28,9	17,4	3,1	38,3	3,3
Andre bygder <i>Other parts</i>	200-299,9	101,8	1,8	29,8	29,1	13,1	2,9	36,9	1,6
	300-499,9	110,5	2,1	37,0	35,4	20,1	3,7	41,1	3,0
	500-	90,6		68,7	49,1	47,2	0,4	84,4	
	Alle <i>All</i>	102,1	1,6	36,7	34,3	20,1	2,8	42,6	2,0
Nord-Noreg <i>Northern Norway</i>	100-199,9	89,6	0,9	15,4	19,7	9,2	1,2	21,3	0,2
	200-299,9	101,5	2,1	24,4	32,2	19,9	2,3	30,1	0,8
	300-499,9	154,7	2,2	42,9	41,9	24,8	3,2	46,6	1,3
	500-	126,2	2,2	56,5	73,4	42,0	4,5	62,1	1,1
	Alle <i>All</i>	120,4	1,9	33,5	38,7	22,9	2,7	38,6	0,9
Alle bruk <i>All holdings</i>	0 - 49,9	224,8	29,9	12,8	20,9	7,7	2,7	33,5	0,9
	50- 99,9	112,7	8,9	11,3	23,3	6,9	1,6	15,6	3,0
	100-199,9	64,7	2,4	17,7	22,5	11,3	2,5	25,1	2,4
	200-299,9	92,4	3,3	26,1	30,7	16,3	3,1	29,5	2,5
	300-499,9	121,0	6,4	38,6	38,9	20,6	4,2	44,3	4,1
	500-	156,0	9,8	74,6	52,6	33,6	10,1	63,2	7,2
	Alle <i>All</i>	110,0	6,1	34,8	34,4	18,7	4,3	38,0	3,7

Jord, vegar Farlands etc.	Vedlikehald i alt Total maintenance	Sum avskrivn. Total depreciation	Maskinleige Rented machinery	Jordleige Rented farmland	Anna leige Other rent	Forsik- ringar Insurance	El. kraft Electricity	Privatbil i J.B. Private car in agric.	Admini- strasjon Admini- stration	Faste kostn. i alt Total fixed costs	Kostnader i alt Total costs
2,1	64,3	86,5	26,6	3,4		21,1	10,3	11,1	34,4	290,1	651,0
4,9	61,1	105,3	23,9	1,8	32,3	23,9	12,9	9,8	26,4	359,4	830,2
9,7	85,4	123,6	38,0	14,0	21,2	31,3	20,0	11,7	38,3	471,3	1114,3
9,4	118,7	160,6	91,2	36,9	17,4	31,8	23,7	12,5	45,2	750,7	1375,3
17,1	167,1	235,3	89,7	137,3	42,4	44,2	35,4	13,2	65,7	1067,6	1885,2
10,5	113,5	161,9	67,4	52,7	26,2	33,4	24,0	12,1	46,1	700,0	1345,4
11,4	65,3	80,3	14,1			17,7	11,5	9,5	14,1	265,2	414,7
4,6	68,5	66,1	23,4	2,0	2,5	18,0	13,1	11,8	29,8	323,4	526,8
6,3	87,4	103,2	34,3	6,9	4,2	21,1	15,4	16,2	34,0	424,2	759,3
10,5	115,8	135,4	45,3	15,6	3,8	29,9	22,9	14,0	43,1	568,3	996,5
16,2	183,0	239,7	80,9	58,3	7,9	39,3	36,2	12,4	62,3	1018,7	1812,6
8,7	102,5	120,6	39,6	14,9	12,5	25,5	19,9	13,5	38,2	522,4	906,4
6,5	81,0	139,4	48,7	5,3	167,4	21,8	29,8	8,0	37,3	620,7	1468,5
10,2	113,2	152,4	72,9	20,0	4,5	29,5	29,0	12,5	56,5	710,7	1611,5
10,2	143,5	258,6	114,8	38,4	19,8	33,5	53,9	10,9	66,5	912,0	2245,0
13,7	195,5	182,3	207,6	85,7	8,1	37,4	41,2	9,3	59,4	1064,6	2439,5
10,1	134,1	196,7	101,1	32,6	32,9	31,7	50,5	10,8	59,1	857,4	2069,6
4,7	64,4	86,3	31,3	11,2	20,3	20,2	16,3	11,2	39,5	379,0	724,1
8,7	81,1	123,8	36,2	20,5		19,1	24,8	10,9	38,7	495,9	982,7
7,5	111,5	146,9	59,8	37,1	11,4	28,6	22,8	10,7	43,3	612,1	1278,4
11,7	154,8	180,1	112,4	42,3	13,6	35,7	24,4	10,9	58,2	920,8	1920,7
7,6	98,2	132,1	56,3	25,8	10,8	26,9	28,7	10,9	46,2	611,7	1235,5
3,9	40,9	54,1	5,9	0,1	2,4	10,2	8,3	10,9	22,0	247,3	327,4
8,7	55,3	61,4	18,3	4,4	0,7	12,5	10,0	11,3	27,0	397,6	529,4
6,5	82,1	79,8	20,0	3,5	10,2	18,8	18,5	10,7	32,9	366,5	726,7
4,6	94,4	108,8	22,9	7,2	26,5	19,4	21,1	13,8	35,7	481,4	874,1
10,7	134,1	175,9	66,9	12,7	4,7	33,9	27,4	13,9	46,9	656,8	1324,6
13,2	263,9	237,3	127,5	5,4	5,7	35,7	44,8	18,1	65,1	1063,3	2136,6
7,6	101,5	114,0	36,6	6,6	10,8	22,2	21,0	12,6	37,2	497,1	932,6
3,4	49,4	91,8	25,3	2,5		23,3	19,5	7,9	33,3	335,4	909,8
4,2	64,3	85,9	34,6	9,6	1,5	21,2	12,6	8,3	30,7	336,7	559,1
5,4	113,1	169,8	90,1	26,1	6,0	38,1	29,3	9,4	48,7	660,2	1342,0
3,7	171,6	202,7	132,9	36,2	2,7	53,6	32,3	8,2	57,2	868,8	1569,5
4,6	95,6	139,5	69,7	19,2	3,6	32,9	23,9	8,9	42,4	546,0	1098,9
3,3	86,9	115,8	43,6	6,3	6,5	24,8	18,9	13,2	36,4	485,8	846,2
7,6	110,9	122,7	82,1	14,6	10,0	26,9	20,8	13,1	47,9	598,6	1011,4
9,7	190,8	273,2	79,3	21,1	26,9	40,2	42,4	17,9	60,4	911,5	1804,4
5,9	107,7	133,0	62,2	11,5	9,9	27,5	22,2	14,1	43,8	572,3	1018,1
1,5	53,1	54,0	66,4	0,3	0,1	19,2	16,3	13,4	31,6	360,3	544,9
3,2	88,5	92,0	58,1	2,4	3,0	26,4	20,1	11,3	40,3	470,1	767,1
2,0	119,8	162,3	65,5	7,4	10,5	35,0	33,9	15,3	58,5	708,0	1333,0
3,7	186,8	222,4	151,5	6,4	24,3	39,7	45,0	13,2	65,4	939,6	1826,0
2,5	106,3	126,9	74,7	4,3	8,2	29,6	27,7	13,3	48,5	595,3	1067,4
4,2	69,9	130,7	27,0		53,0	27,5	80,9	12,6	44,8	713,9	1423,8
7,2	57,6	68,2	18,9	3,4	0,7	16,1	10,7	10,9	29,6	349,0	599,3
4,9	68,7	82,1	29,2	3,6	18,5	20,2	16,6	11,1	32,1	366,9	727,9
6,1	88,2	111,5	40,7	9,7	10,9	24,3	19,9	12,6	38,1	477,7	920,2
7,9	120,0	162,0	76,0	23,3	10,4	32,4	27,7	12,7	48,9	679,4	1319,4
13,2	179,9	224,3	110,8	75,6	24,5	41,1	36,5	12,9	63,1	1009,1	1908,9
7,5	106,6	137,5	59,1	22,4	14,8	28,3	25,3	12,3	44,0	601,2	1157,8

Driftsgranskingar i jordbruket 2012 Account statistics for agriculture 2012

Hovudtabell 14a Inntekter frå planteproduksjon, 1000 kroner per bruk

Output from crop products, NOK 1000 per holding

Regionar Regions	Storleiks- grupper, daa Farm size, decares	Bygg Barley	Havre Oats	Kveite Wheat	Oljefrø, erter anna korn o.a. Oilseeds, pea, other cereals etc	Grasfrø Grass seeds	Poteter Potatoes
Austlandet Eastern Norway Flatbygder Lowlands	50- 99,9	16,4	4,2	25,3			
	100-199,9	53,9	31,2	18,1	0,2		-0,7
	200-299,9	76,4	20,5	45,7	7,3	-0,7	11,9
	300-499,9	103,0	37,0	78,2	10,2	9,4	4,7
	500-	229,0	72,7	245,7	24,5	22,0	127,6
	Alle All	120,0	40,7	105,4	11,5	8,9	38,7
Andre bygder Other parts	50- 99,9						
	100-199,9	10,7	13,7	7,0	0,2		12,4
	200-299,9	3,0	10,8	9,6			36,0
	300-499,9	16,3	19,7	11,5			16,6
	500-	83,3	28,9	33,6	-1,2		78,3
	Alle All	20,1	16,0	12,2	-0,1		27,7
Agder og Rogaland Jæren	100-199,9	15,4					
	200-299,9	8,5					-0,7
	300-499,9	3,5					15,4
	500-	23,1					
	Alle All	10,8					4,7
Andre bygder Other parts	100-199,9	3,2					50,9
	200-299,9	0,5					0,3
	300-499,9	7,4	0,5			0,4	67,9
	500-	5,1				5,3	27,7
	Alle All	4,5	0,2			1,2	44,3
Vestlandet Western Norway	0 - 49,9						
	50- 99,9						
	100-199,9						
	200-299,9						0,1
	300-499,9	3,9					0,6
	Alle All	0,9					0,2
Trøndelag Flatbygder Lowlands	100-199,9	59,2	1,4				
	200-299,9	82,1	7,5				1,0
	300-499,9	160,9	4,9	12,1	2,4		
	500-	357,2	37,2				79,0
	Alle All	142,1	7,8	6,1	1,2		7,3
Andre bygder Other parts	200-299,9	1,0					0,1
	300-499,9	8,2					
	500-	33,9					
	Alle All	8,8					
Nord-Noreg Northern Norway	100-199,9						1,0
	200-299,9						-3,1
	300-499,9						0,4
	500-	5,6					
	Alle All	0,8					-0,6
Alle bruk All holdings	0 - 49,9	0,6					
	50- 99,9	5,3	0,7	4,0		0,2	13,5
	100-199,9	15,3	7,6	4,2	0,1		8,6
	200-299,9	20,9	5,7	9,5	1,3	-0,1	6,8
	300-499,9	46,0	11,1	19,8	2,5	2,1	10,5
	500-	119,9	33,5	98,8	9,2	9,1	66,6
	Alle All	41,8	11,7	24,9	2,6	2,0	17,7

Grøn- saker <i>Vegetables</i>	Frukt og bær <i>Fruit and berries</i>	Grovfôr <i>Coarse fodder</i>	Andre planteprod. <i>Other plant prod.</i>	Planteprod. i alt <i>Total plant prod.</i>
	85,0			130,9
0,1	59,0	4,8		166,6
	1,7	11,4		174,2
145,3	71,8	13,7		473,3
29,0	2,2	24,9		777,6
55,3	36,1	14,2		430,8
		5,1		5,1
		5,4		49,4
		8,5		67,9
		22,2		86,3
		29,0	0,9	252,8
		14,2	0,1	90,2
		10,2		25,6
290,2		17,4	5,2	320,6
5,5		48,5		72,9
		64,2		87,3
238,1	0,2	32,6	1,9	288,3
94,6	1,2	10,6		160,5
		16,1		16,9
34,6	25,4	7,9		144,1
66,6		30,0		134,7
127,8	12,3	13,9	11,5	215,7
	281,2	4,6	86,8	372,6
	456,0	0,4	34,5	490,9
3,4	4,5	6,5		14,4
1,4	0,3	8,5		10,3
		20,4		24,9
		25,0		25,0
1,3	74,1	10,4	8,6	95,5
		6,7		67,3
-0,2		11,3		101,7
		23,2	0,2	203,7
		10,8	2,1	486,3
		16,7	0,3	181,5
		10,1		11,2
		22,2		30,4
		11,3		45,2
		15,2		24,0
	0,1	3,0		4,1
0,1		10,9		7,9
		19,0		19,4
		18,1		23,7
		13,1		13,3
728,3	118,3	2,7	82,5	932,4
11,8	245,4	1,9	17,3	300,1
12,3	10,5	6,3		64,9
22,0	0,3	11,0	0,4	77,8
35,0	17,9	20,1		165,0
19,6	0,8	26,6	0,2	384,3
40,4	23,4	14,7	3,0	182,2

Hovudtabell 14b Inntekter frå husdyrproduksjon, eksklusive pristilskot. 1000 kroner per bruk
 Output from livestock products, price support not included. NOK 1000 per holding

Regionar Regions	Storleiks- grupper, daa Farm size, decares	Storfe Cattle				Grisar Pigs		
		Mjølkk Milk	Livdyr Sold live	Kuslakt Beef (cows)	Anna slakt Beef (other)	Smågris Piglets	Slaktegris Pork	Purker/rånar Sows and boars
Austlandet Eastern Norway Flatbygder Lowlands	50- 99,9							
	100-199,9		6,6	5,6	19,6	85,6	165,1	1,3
	200-299,9	100,4	19,2	24,4	31,8	150,4	185,5	9,1
	300-499,9	183,5	20,0	33,8	94,4	95,6	185,0	13,6
	500-	309,7	31,2	57,0	67,1	103,0	170,4	4,1
	Alle All	164,7	19,9	32,4	58,4	102,2	169,2	7,6
Andre bygder Other parts	50- 99,9	84,6	3,9	11,3	9,4			
	100-199,9	129,7	8,6	23,8	10,7	64,3	1,0	1,6
	200-299,9	213,4	7,4	39,2	54,5		0,1	
	300-499,9	401,8	27,9	84,7	178,0	31,4	4,6	1,5
	500-	686,5	48,4	123,4	254,3			
	Alle All	302,0	19,1	57,9	102,8	44,9	1,7	0,9
Agder og Rogaland Jæren	100-199,9	396,6	6,8	64,3	69,7	251,8	162,8	2,5
	200-299,9	583,1	48,0	80,5	115,5	105,4	425,9	104,8
	300-499,9	936,1	49,1	145,9	201,5	36,5	580,6	18,2
	500-	1059,2	38,3	156,3	122,1	39,2	664,5	27,5
	Alle All	694,4	36,6	104,2	127,4	147,5	437,7	49,7
	Andre bygder Other parts	100-199,9	140,7	16,4	23,8	18,3	93,9	61,1
200-299,9		307,9	34,5	57,2	73,8	191,1	128,0	24,0
300-499,9		534,9	38,8	93,3	133,4	6,6	123,6	4,9
500-		557,4	45,2	93,2	353,8	6,6	175,4	
Alle All		356,9	32,1	61,4	127,0	60,4	108,2	8,2
Vestlandet Western Norway		0 - 49,9						
	50- 99,9	19,8	2,8	3,9	22,7			
	100-199,9	276,3	17,3	48,1	77,0	14,6	73,7	2,7
	200-299,9	396,0	30,9	61,8	39,8	51,2	90,0	1,4
	300-499,9	601,3	24,6	96,9	177,2	18,2	77,9	4,0
	500-	1301,0	62,3	215,1	345,1			
	Alle All	389,0	21,9	63,7	95,7	20,5	61,5	2,1
Trøndelag Flatbygder Lowlands	100-199,9	175,2	22,0	23,3	26,6	26,3	640,8	33,3
	200-299,9	196,6	23,6	43,9	47,4			
	300-499,9	480,0	36,7	93,8	151,3	36,5	317,4	48,5
	500-	393,9	72,7	59,3	341,0	48,8	351,7	29,3
	Alle All	351,9	34,1	66,8	122,6	35,7	288,8	32,8
	Andre bygder Other parts	200-299,9	514,2	23,6	75,3	95,5		
300-499,9		479,7	43,7	81,6	128,3			
500-		1226,4	19,5	205,5	290,5			
Alle All		560,6	31,5	90,4	125,9	5,3	19,3	0,5
Nord-Noreg Northern Norway	100-199,9	63,6	3,3	13,7	23,3			
	200-299,9	296,4	20,8	51,8	62,4			
	300-499,9	543,1	21,8	75,4	106,6	99,0	85,6	11,5
	500-	1017,6	14,6	143,3	262,0		48,8	0,1
	Alle All	437,7	16,6	65,4	97,8	34,2	36,7	4,0
Alle bruk All holdings	0 - 49,9		7,2	-1,2	3,0	279,7	6,7	24,3
	50- 99,9	30,4	2,2	4,9	14,1	13,5	0,9	0,9
	100-199,9	164,3	11,9	29,3	37,4	56,3	105,2	4,7
	200-299,9	309,4	24,1	51,8	59,5	58,2	90,8	11,5
	300-499,9	465,7	29,9	79,6	139,3	47,9	149,9	12,7
	500-	647,4	37,2	106,3	199,2	45,2	154,4	4,8
	Alle All	360,8	24,0	61,0	98,6	55,6	116,0	9,3

Livdyr Sold live	Sauer Sheep		Geiter Goats		Fjørfe Poultry		Hestar og hestehald	A. inntekter frå husd.h. Livestock, other	Husdyrprod. i alt Livestock total	
	Slakt Mutton and lamb	Ull Wool	Livd./slakt Sold live/ meat	Mjøl k Milk	Livd./slakt Sold live/ meat	Egg Eggs				
						450,5			450,5	
		0,6				186,6	149,4	-0,5	0,6	620,5
2,3		4,0	1,2			357,1	52,5		88,4	1026,3
0,6		11,2	1,3			40,9	167,3		5,9	853,1
		3,7	0,3			76,0	156,3			978,8
0,7		5,6	0,8			148,0	141,3	-0,1	20,0	870,7
0,2	56,1	6,9		3,9	61,2					237,5
2,6	38,2	3,9		0,4	15,9	34,1			0,3	335,1
3,9	57,3	5,6		2,8	19,5	19,9	151,9		0,2	575,7
2,0	20,9	2,7				-0,4	1,5			756,6
5,6	39,0	3,8				29,3	108,9			1299,2
3,0	38,6	4,1		1,0	12,4	18,2	51,8		0,1	658,5
1,6	36,8	2,8				257,8	294,8			1548,3
0,9	35,8	5,2								1505,1
0,8	42,8	6,2				388,6			6,1	2412,4
29,0	195,1	22,0						-0,3	0,8	2353,7
5,4	60,6	7,4				264,2	42,1	-0,1	2,1	1979,2
1,5	25,4	2,9				-3,2	124,0			514,9
2,6	25,8	3,4						-0,3	0,2	848,2
3,7	77,6	8,0						2,1	0,1	1027,0
22,1	164,0	17,9							1,2	1436,8
6,2	65,4	7,1				15,6	59,2	0,6	0,3	908,6
	6,5	1,6	-0,8	13,7						21,0
0,1	14,4	1,6							3,7	69,0
0,5	33,6	3,7	3,3	31,2	2,2	40,1	0,1		0,1	624,5
1,9	46,3	4,4				0,1	-0,3		0,9	724,4
3,2	56,2	6,3	0,2			-0,6	47,6	0,1	1,8	1114,9
19,7	67,3	7,5							3,3	2021,3
2,4	39,9	4,3	1,0	10,1	0,5	23,4			1,3	737,3
	18,5	2,9							4,3	973,2
0,1	72,8	6,2								390,6
	0,3					76,9			6,1	1247,5
										1296,7
	20,3	1,9				39,0			3,8	997,7
4,5	51,8	6,2							1,3	772,4
2,4	49,5	6,6						-0,4	6,1	797,5
	50,9	7,5								1800,3
2,8	49,8	6,3						-0,2	3,2	895,4
2,1	43,9	6,4	3,3	163,1		0,1			4,7	327,5
3,9	47,1	5,3	1,8	42,3	0,1	3,5			0,3	535,7
1,7	45,3	4,1	0,7	41,0						1035,8
0,2	29,7	3,1							2,3	1521,7
2,2	42,1	4,6	1,6	62,4		1,1			1,3	807,7
	2,5	0,6	-0,3	5,2	128,4	229,8				685,9
0,1	16,1	1,9	1,2	24,6	163,2				1,8	275,8
1,1	29,0	3,3	1,4	30,7	47,4	62,7			1,0	585,7
2,7	40,8	4,5	0,7	9,3	66,2	31,2	-0,1	16,1		776,7
1,7	34,2	3,9	0,1	5,5	42,8	43,1	0,2	3,3		1059,8
6,9	51,7	5,7			33,1	74,7			0,7	1367,3
2,5	35,7	4,0	0,5	11,7	56,2	51,3			5,4	892,6

Driftsgranskingar i jordbruket 2012 Account statistics for agriculture 2012

Hovudtabell 14c Tilskot, andre inntekter og produksjonsinntekt i alt, 1000 kroner per bruk

Grants, other income and total output, NOK 1000 per holding

Regionar Regions	Storleiks- grupper, daa Farm size, decares	Refusjon av avløysarutg. Refunding of expenses for substitutes	Produksjonstilskot Production allowances					Drifts- og pristilskot Deficiency payment		
			Arealtilskot Acreage support			Kultur- landskapstilskot Cultural landscape support	Husdyr Livestock support		Botn- frådrag Basic deduction	
			Grovfôr Coarse fodder	Korn Cereals	Salgsavling Crops for sale					
Austlandet Eastern Norway	50- 99,9	7,6		7,4		9,1	14,1		-3,0	23,0
	100-199,9	14,0	3,2	19,2		1,3	29,7	28,9	-3,0	12,7
	200-299,9	36,1	7,0	22,8		0,2	47,0	40,7	-4,1	32,0
	300-499,9	39,1	11,0	36,2		3,6	71,0	56,0	-3,1	43,6
	500-	34,6	14,0	80,1		3,0	143,9	58,5	-3,2	48,1
	Alle All	32,2	9,3	41,4		2,5	76,9	47,0	-3,3	36,6
Andre bygder Other parts	50- 99,9	35,1	22,4				41,6	79,2	-3,0	98,6
	100-199,9	50,2	24,0	8,4		0,1	28,7	56,9	-3,2	71,8
	200-299,9	52,6	40,8	7,9		0,2	43,3	91,4	-3,1	107,4
	300-499,9	58,3	51,6	13,2		0,2	68,9	107,7	-3,1	150,1
	500-	69,4	52,0	44,3		1,2	126,9	142,2	-3,2	159,0
	Alle All	55,9	39,5	14,2		0,3	58,0	92,5	-3,1	115,7
Agder og Rogaland Jæren	100-199,9	43,2	3,0	3,9			27,1	93,1	-3,0	63,2
	200-299,9	63,7		2,9		2,3	40,9	116,7	-3,0	76,1
	300-499,9	65,7	4,9	0,9		2,1	55,2	158,5	-3,2	95,8
	500-	83,5	22,3	3,0			101,8	213,1	-4,7	100,6
	Alle All	61,3	5,6	2,5		1,4	49,7	132,5	-3,2	86,0
	Andre bygder Other parts	100-199,9	37,9	27,1	2,1		2,4	27,9	62,2	-3,0
200-299,9		59,4	46,5	0,8			40,7	109,0	-3,2	122,8
300-499,9		68,4	54,9	2,4		3,8	61,4	140,1	-3,2	143,2
500-		86,1	72,8	3,0		2,3	88,7	221,6	-3,6	200,2
Alle All		58,3	45,8	2,1		3,0	50,3	120,0	-3,2	124,3
Vestlandet Western Norway		0 - 49,9	8,9	2,4			28,4	6,3	19,8	-2,6
	50- 99,9	12,2	7,3			34,9	13,4	23,2	-3,1	125,9
	100-199,9	58,6	34,0			1,0	27,9	95,5	-3,1	148,5
	200-299,9	74,9	47,5	0,2		0,1	39,2	104,2	-3,0	135,3
	300-499,9	71,3	63,0	1,3			62,3	148,2	-3,3	188,7
	500-	67,3	80,7	5,6			109,3	184,9	-3,7	284,1
Alle All	57,4	41,5	0,7		6,2	40,1	101,7	-3,1	156,6	
Trøndelag Flatbygder Lowlands	100-199,9	47,7	10,5	20,2			31,9	63,1	-3,0	50,3
	200-299,9	38,4	15,3	26,7		0,1	45,7	69,9	-3,2	71,7
	300-499,9	57,8	23,2	44,1		0,1	72,2	90,9	-3,0	94,1
	500-	43,0	21,8	88,5		0,7	112,1	95,0	-3,0	98,5
	Alle All	50,0	19,0	39,7		0,1	62,5	81,1	-3,0	81,2
	Andre bygder Other parts	200-299,9	72,0	48,7	1,3			45,6	110,1	-3,0
300-499,9		79,6	62,4	3,6			62,4	122,7	-3,0	145,1
500-		90,0	62,7	8,9			97,3	168,2	-3,9	223,3
Alle All		76,0	55,0	3,6			57,8	120,2	-3,1	147,4
Nord-Noreg Northern Norway		100-199,9	50,1	40,2			0,3	30,0	102,4	-3,0
	200-299,9	55,8	60,3	0,2		1,0	44,6	107,5	-3,0	196,1
	300-499,9	79,4	81,9	0,2		0,7	70,8	120,0	-3,1	342,8
	500-	73,4	102,5	3,7			113,1	145,8	-3,6	414,2
	Alle All	65,3	69,2	0,7		0,6	60,2	116,0	-3,1	281,9
Alle bruk All holdings	0 - 49,9	24,4	2,5	0,7		12,4	5,2	16,7	-2,6	68,7
	50- 99,9	18,9	9,3	2,0		20,0	18,0	31,6	-3,1	104,6
	100-199,9	45,2	24,3	6,4		0,8	28,9	72,2	-3,1	98,3
	200-299,9	56,9	35,5	7,7		0,4	43,5	91,1	-3,2	112,8
	300-499,9	62,4	43,5	15,7		1,4	66,8	109,7	-3,1	147,1
	500-	59,4	45,3	42,6		1,6	121,8	127,6	-3,4	157,6
	Alle All	54,0	35,2	14,9		2,3	57,9	94,1	-3,2	126,4

Tilsk. økol. drift Grants for organic production	Miljø- tilskot Environ- mental grants	Andre tilskot Other grants	Tilskot i alt Total grants	Leigeinntekter			Sal av mjølkekvote Sale of milk quotas	Andre inntekter Other income	I alt Total	Produksjons- inntekt i alt Total Output
				Traktor i skogen Rent tractor, forestry	Traktor og mask. i anna næring Rent tractor etc., other occupations	Yrkesbil brukt privat Farm car used privately				
	1,3		59,5	0,3	5,2			21,7	27,1	668,0
1,4	8,0	6,6	122,0	1,9	12,7	1,5		8,0	24,1	933,2
5,6	16,8	11,4	215,5	1,5	19,5		8,3	12,6	41,8	1457,8
7,0	17,7	17,0	299,1	1,0	25,0		7,0	7,9	40,8	1666,3
21,6	38,3	24,6	463,5	0,5	31,8	3,9		12,4	48,7	2268,6
9,5	20,9	15,5	288,5	1,1	22,9	1,3	4,0	11,7	40,8	1630,8
	7,0	61,6	342,5	0,6	5,8			0,6	7,0	592,1
2,8	17,8	25,9	283,4	4,8	9,9	0,5		0,8	15,9	683,8
2,0	12,6	52,3	407,4	3,7	9,7	1,9		5,1	20,5	1071,5
8,4	24,8	46,7	526,8	2,5	24,4	0,6	0,3	2,4	30,2	1399,9
	48,8	90,5	731,1	2,6	51,6			4,2	58,4	2341,5
3,6	22,2	49,0	447,8	3,3	19,6	0,8	0,1	3,5	27,3	1223,8
	0,2	15,7	246,4					0,3	0,3	1820,6
	4,5	22,9	327,0		0,4			10,0	10,4	2163,1
	14,3	38,5	432,7		2,4			3,3	5,7	2923,7
18,8	14,0	56,6	609,0	0,3	17,1			28,2	45,6	3095,6
3,0	8,2	30,3	377,3	0,1	5,0			16,5	21,6	2666,4
1,9	6,1	18,8	253,4	1,6	11,1	0,6		8,0	21,2	950,0
3,6	8,0	40,1	427,7	1,8	34,5		7,8	4,8	49,0	1341,8
6,5	7,4	48,3	533,2	1,6	13,3	0,3		7,5	22,7	1727,0
	26,9	99,6	797,6	0,7	80,7			0,6	82,0	2451,1
3,0	10,5	45,7	459,8	1,3	30,6	1,0	1,4	5,5	39,8	1623,9
0,6	3,8	20,6	181,3	0,4	13,5			1,0	14,9	589,8
2,0	11,9	38,4	266,1	0,7	3,3			2,2	6,2	832,2
2,3	8,3	31,8	404,8	1,2	8,4	1,0	2,6	2,7	15,9	1059,6
6,6	10,0	40,1	455,1	1,0	7,9			1,3	10,2	1200,0
4,0	15,0	51,3	601,8	0,6	25,2	1,6	4,4	4,5	36,2	1777,8
	6,1	68,6	802,9	1,3	12,1			7,9	21,3	2870,5
3,5	10,4	40,6	455,6	0,9	12,0	0,7	1,8	2,9	18,4	1306,8
	7,7	16,6	245,0	0,9	3,3			0,6	4,9	1290,4
9,4	9,1	27,8	310,9	2,1	3,9		0,6	11,2	17,8	821,0
13,3	12,1	17,4	422,2	0,8	16,7			7,4	24,9	1898,3
	18,2	15,8	490,6	4,3	8,5				12,8	2286,4
9,0	11,1	19,4	370,1	1,4	10,7		0,1	6,5	18,8	1568,1
1,7	11,2	36,2	462,9	1,2	12,0			1,6	14,8	1261,3
5,9	13,9	48,9	541,5	1,0	16,5	2,4		2,0	21,8	1391,2
19,9	32,4	49,8	748,6	0,7	13,7			0,1	14,5	2608,6
5,4	15,1	42,5	519,9	1,4	13,8	1,0		1,6	17,8	1457,1
	9,4	32,9	464,7	1,0	2,2			0,9	4,1	800,4
2,9	6,8	40,4	512,6	1,0	13,4	2,7		6,4	23,5	1079,7
4,1	8,2	38,7	743,7	4,0	9,4				13,4	1812,3
	16,5	53,7	919,3	2,2	39,0			11,0	52,3	2517,0
2,3	9,1	39,7	641,9	2,3	13,5	0,8		3,7	20,2	1483,1
0,2	2,0	9,2	139,4	0,2	15,4	2,5		38,2	56,4	1814,1
1,0	7,9	30,3	240,5	0,7	4,8	0,4		5,1	11,0	827,4
1,7	9,8	23,6	308,1	2,1	8,3	0,7	0,8	3,3	15,1	973,8
4,1	10,6	34,1	393,5	1,6	12,7	0,7	2,1	6,3	23,4	1271,4
6,5	14,7	36,2	500,9	1,5	18,4	0,6	2,2	4,6	27,3	1753,0
10,6	30,6	52,7	646,4	1,2	37,3	1,5		9,2	49,2	2447,2
5,1	14,5	34,7	435,9	1,5	17,1	0,8	1,4	6,3	27,1	1537,8

Driftsgranskingar i jordbruket 2012 *Account statistics for agriculture 2012*

Hovudtabell 15 Netto mekaniseringskostnad, 1000 kroner per bruk

Net costs of mechanisation, NOK 1000 per holding

Regionar <i>Regions</i>	Storleiks- grupper, daa <i>Farm size,</i>	Avskrivningar og vedlikehald <i>Depreciation and maintenance</i>	Drivstoff <i>Fuel</i>	Leigeutgifter mask. og redsk. <i>Rented machinery</i>	Rentekrav 3,0 % <i>Required return on capital</i>	Brutto mekani- seringskostnad <i>Total costs of mechanisation</i>	Leigeinntekter <i>Income, rent of machinery</i>	Netto mek.- kostnad <i>Net costs of mechan.</i>
Austlandet <i>Eastern Norway</i> Flatbygder <i>Lowlands</i>	50- 99,9	53,8	5,1	26,6	6,9	92,4	5,5	86,9
	100-199,9	75,6	20,7	23,9	10,2	130,4	16,1	114,3
	200-299,9	89,4	26,0	38,0	10,0	163,4	21,0	142,4
	300-499,9	129,9	42,8	91,2	16,1	280,0	26,0	254,0
	500-	209,8	89,9	89,7	28,5	417,9	36,3	381,6
	Alle <i>All</i>	131,7	47,1	67,4	16,9	263,1	25,2	237,9
Andre bygder <i>Other parts</i>	50- 99,9	66,3	13,6	14,1	8,4	102,4	6,4	96,0
	100-199,9	70,8	17,3	23,4	9,4	120,9	15,1	105,8
	200-299,9	102,0	30,3	34,3	13,4	180,0	15,4	164,6
	300-499,9	131,5	44,3	45,3	19,1	240,2	27,5	212,7
	500-	207,4	86,8	80,9	30,3	405,4	54,2	351,2
	Alle <i>All</i>	114,6	37,6	39,6	16,0	207,8	23,6	184,2
Agder og Rogaland Jæren	100-199,9	72,7	13,8	48,7	9,1	144,3	0,0	144,3
	200-299,9	104,2	22,5	72,9	12,1	211,7	0,4	211,3
	300-499,9	151,7	28,9	114,8	19,1	314,5	2,4	312,1
	500-	101,3	32,6	207,6	10,4	351,9	17,4	334,5
	Alle <i>All</i>	111,9	23,4	101,1	13,2	249,6	5,0	244,6
Andre bygder <i>Other parts</i>	100-199,9	74,1	16,8	31,3	9,7	131,9	13,2	118,7
	200-299,9	98,9	31,5	36,2	13,0	179,6	36,3	143,3
	300-499,9	119,7	32,2	59,8	16,2	227,9	15,2	212,7
	500-	153,0	55,9	112,4	20,5	341,8	81,3	260,5
	Alle <i>All</i>	107,1	31,7	56,3	14,4	209,5	32,9	176,6
Vestlandet <i>Western Norway</i>	0 - 49,9	49,6	14,7	5,9	5,9	76,1	13,8	62,3
	50- 99,9	67,2	11,9	18,3	7,4	104,8	4,0	100,8
	100-199,9	82,4	18,0	20,0	9,8	130,2	10,5	119,7
	200-299,9	110,8	23,3	22,9	13,1	170,1	8,9	161,2
	300-499,9	147,5	33,6	66,9	17,9	265,9	27,4	238,5
	500-	238,4	78,1	127,5	23,6	467,6	13,4	454,2
Alle <i>All</i>	109,3	25,2	36,6	12,8	183,9	13,6	170,3	
Trøndelag Flatbygder <i>Lowlands</i>	100-199,9	50,5	17,4	25,3	4,7	97,9	4,3	93,6
	200-299,9	88,8	21,5	34,6	12,7	157,6	6,0	151,6
	300-499,9	121,4	37,4	90,1	17,7	266,6	17,5	249,1
	500-	187,1	73,1	132,9	26,2	419,3	12,8	406,5
	Alle <i>All</i>	107,9	33,4	69,7	15,2	226,2	12,1	214,1
Andre bygder <i>Other parts</i>	200-299,9	100,0	29,8	43,6	15,4	188,8	13,1	175,7
	300-499,9	115,5	37,0	82,1	15,0	249,6	19,9	229,7
	500-	187,3	68,7	79,3	26,2	361,5	14,4	347,1
	Alle <i>All</i>	115,7	36,7	62,2	16,0	230,6	16,2	214,4
Nord-Noreg <i>Northern Norway</i>	100-199,9	56,6	15,4	66,4	6,2	144,6	3,2	141,4
	200-299,9	104,0	24,4	58,1	13,0	199,5	17,1	182,4
	300-499,9	147,8	42,9	65,5	20,0	276,2	13,4	262,8
	500-	211,3	56,5	151,5	23,2	442,5	41,2	401,3
	Alle <i>All</i>	124,5	33,5	74,7	15,4	248,1	16,5	231,6
Alle bruk <i>All holdings</i>	0 - 49,9	58,6	12,8	27,0	6,5	104,9	18,2	86,7
	50- 99,9	64,1	11,3	18,9	7,7	102,0	5,9	96,1
	100-199,9	73,1	17,7	29,2	9,0	129,0	11,0	118,0
	200-299,9	100,3	26,1	40,7	12,7	179,8	14,9	164,9
	300-499,9	133,0	38,6	76,0	17,5	265,1	20,5	244,6
	500-	194,8	74,6	110,8	25,3	405,5	40,0	365,5
Alle <i>All</i>	117,1	34,8	59,1	15,1	226,1	19,4	206,7	

Driftsgranskingar i jordbruket 2012 Account statistics for agriculture 2012

Hovudtabell 16 Driftsresultat i jordbruket, 1000 kroner per bruk
Operating results, agriculture. NOK 1000 per holding

Regionar Regions	Storleiks- grupper, daa Farm size, decares	Resultat før avskrivning Result before depreciation	Drifts- overskot Net income agriculture	Kalkulert rente 3,0 % Required return on capital	Familiens arbeidsforsteneste Family labour income	
					per bruk per holding	per årsverk per man-year
Austlandet Eastern Norway Flatbygder Lowlands	50- 99,9	103,5	17,0	30,1	-13,1	-34,3
	100-199,9	208,3	103,0	54,1	48,9	82,5
	200-299,9	467,1	343,5	70,6	272,9	304,8
	300-499,9	451,6	291,0	96,2	194,8	182,8
	500-	618,7	383,4	148,6	234,8	191,1
	Alle All	447,3	285,4	96,0	189,4	195,2
Andre bygder Other parts	50- 99,9	257,7	177,4	40,9	136,5	132,3
	100-199,9	223,1	157,0	35,8	121,2	128,9
	200-299,9	415,4	312,2	52,9	259,3	220,5
	300-499,9	538,8	403,4	76,6	326,8	251,1
	500-	768,6	528,9	142,0	386,9	249,2
	Alle All	438,0	317,4	67,4	250,0	210,2
Agder og Rogaland Jæren	100-199,9	491,5	352,1	81,3	270,8	243,4
	200-299,9	704,0	551,6	101,4	450,2	278,9
	300-499,9	937,3	678,7	161,0	517,7	330,8
	500-	838,4	656,1	168,2	487,9	294,5
	Alle All	793,5	596,8	131,5	465,3	309,9
	Andre bygder Other parts	100-199,9	312,2	225,9	41,1	184,8
200-299,9	482,9	359,1	71,5	287,6	260,0	
300-499,9	595,5	448,6	89,4	359,2	242,8	
500-	710,5	530,4	126,6	403,8	255,3	
Alle All	520,5	388,4	79,3	309,1	240,9	
Vestlandet Western Norway	0 - 49,9	316,5	262,4	30,7	231,7	196,3
	50- 99,9	364,2	302,8	22,7	280,1	292,1
	100-199,9	412,7	332,9	41,4	291,5	208,2
	200-299,9	434,7	325,9	55,3	270,6	182,2
	300-499,9	629,1	453,2	103,6	349,6	201,4
	500-	971,2	733,9	153,9	580,0	235,6
	Alle All	488,2	374,2	62,4	311,8	209,6
Trøndelag Flatbygder Lowlands	100-199,9	472,4	380,6	55,1	325,5	313,4
	200-299,9	347,8	261,9	43,8	218,1	234,3
	300-499,9	726,1	556,3	109,0	447,3	312,1
	500-	919,6	716,9	117,2	599,7	344,3
	Alle All	608,7	469,2	84,8	384,4	301,3
	Andre bygder Other parts	200-299,9	530,9	415,1	68,6	346,5
300-499,9	502,5	379,8	73,6	306,2	217,0	
500-	1077,4	804,2	183,0	621,2	326,5	
Alle All	572,0	439,0	81,3	357,7	242,8	
Nord-Noreg Northern Norway	100-199,9	309,5	255,5	27,5	228,0	257,3
	200-299,9	404,6	312,6	48,5	264,1	212,5
	300-499,9	641,6	479,3	89,9	389,4	260,2
	500-	913,4	691,0	146,2	544,8	315,2
	Alle All	542,6	415,7	72,5	343,2	256,9
Alle bruk All holdings	0 - 49,9	521,0	390,3	70,1	320,2	303,6
	50- 99,9	296,3	228,1	29,4	198,7	221,9
	100-199,9	328,0	245,9	43,2	202,7	192,4
	200-299,9	462,7	351,2	62,1	289,1	235,0
	300-499,9	595,6	433,6	96,6	337,0	241,0
	500-	762,6	538,3	146,7	391,6	252,8
	Alle All	517,5	380,0	80,9	299,1	234,3

Lønsevne <i>Capacity to pay</i>			Vederlag til arbeid og egenkapital <i>Return on labour and own capital</i>		Vederlag til familiens arbeid og egenkapital <i>Return on family labour and own capital</i>		Skattejustert vederlag per årsv
i alt total	kr per time NOK per hour	%	per bruk per holding	per årsverk per man-year	per bruk per holding	per årsverk per man-year	Tax-adjusted re- turn per man-year
14,2	16,0	10,0	21,3	44,0	-6,0	-15,8	100,3
90,2	66,2	40,0	115,9	156,9	74,6	125,8	193,3
334,7	166,8	96,0	360,4	331,3	298,6	333,5	376,2
364,7	114,0	71,0	387,9	223,7	218,0	204,6	251,2
382,2	127,1	74,0	437,5	268,4	290,1	236,1	303,2
305,0	121,3	72,0	336,9	247,2	221,3	228,1	281,2
175,6	82,9	49,0	204,7	178,3	165,6	160,5	214,0
192,1	90,3	55,0	214,2	185,8	143,3	152,5	217,0
330,5	129,0	78,0	345,6	248,8	274,4	233,3	283,5
425,0	142,6	88,0	469,3	290,6	371,1	285,2	324,3
598,8	150,2	86,0	650,8	301,2	438,9	282,6	327,4
347,6	126,8	76,0	379,6	255,4	282,0	237,0	287,4
339,0	139,3	82,0	354,3	268,6	286,1	257,2	302,7
647,9	156,1	90,0	696,7	309,7	499,0	309,2	336,8
660,9	179,4	105,0	669,9	335,5	526,7	336,6	366,2
693,4	169,6	98,0	718,3	324,1	512,8	309,5	351,8
649,8	168,0	99,0	674,9	321,9	490,4	326,6	350,1
246,3	110,1	61,0	258,7	213,3	197,2	190,3	247,5
396,9	153,2	85,0	432,6	308,0	323,3	292,3	346,5
467,0	137,7	81,0	499,7	271,9	391,9	265,0	305,8
636,3	150,8	91,0	682,4	298,3	449,9	284,4	326,3
453,2	141,6	83,0	483,5	278,7	339,4	264,6	310,8
309,5	113,0	77,0	332,5	223,9	254,7	215,8	255,3
464,9	143,4	99,0	473,5	269,5	288,7	301,1	297,1
363,5	121,8	74,0	387,3	239,5	315,3	225,2	273,2
378,9	116,0	68,0	406,7	229,7	298,4	200,9	264,5
456,4	120,3	74,0	495,9	241,1	389,1	224,1	271,0
761,7	138,9	90,0	809,2	272,2	627,5	254,9	295,2
421,2	124,0	77,0	450,3	244,6	340,9	229,1	275,8
390,5	172,9	98,0	379,2	309,8	314,2	302,6	351,1
264,6	136,7	85,0	281,8	268,6	235,3	252,8	313,0
539,5	171,6	99,0	561,3	329,4	469,1	327,3	364,3
698,0	179,5	121,0	726,0	344,5	627,7	360,3	377,5
461,3	166,3	99,0	478,9	318,5	402,0	315,1	355,7
450,1	142,8	87,0	478,5	280,0	374,9	266,0	315,5
418,8	129,7	78,0	447,6	255,8	335,0	237,4	289,9
711,8	176,5	110,0	757,1	346,4	666,5	350,3	375,5
461,4	140,3	86,0	491,3	275,5	387,6	263,1	309,5
318,5	149,4	89,0	325,7	281,9	235,2	265,4	324,2
367,7	126,6	77,0	384,5	244,2	280,9	226,0	278,9
546,3	151,2	94,0	543,9	277,8	387,0	258,6	310,7
673,2	171,4	113,0	657,8	309,0	529,4	306,3	341,7
465,5	147,7	92,0	470,8	275,7	348,5	260,8	310,4
574,9	155,9	100,0	596,4	298,4	341,7	324,0	325,6
320,3	124,3	82,0	333,1	238,6	211,5	236,2	270,4
269,8	116,3	69,0	289,2	230,0	222,1	210,8	264,9
384,8	137,9	82,0	410,0	271,0	314,3	255,5	307,0
464,4	138,4	84,0	490,5	269,7	363,1	259,7	301,4
557,4	149,0	90,0	599,6	295,8	433,8	280,0	326,0
415,2	136,8	83,0	442,2	268,8	326,1	255,5	301,6

Driftsgranskingar i jordbruket 2012. Account statistics for agriculture 2012

Hovudtabell 17a Drift og driftsresultat på bruk med
Summary of accounts for

Regionar	Regions	Storleiksgrupper	Farm size (decares)	daa	Austlandet Eastern Norway Flatbygder Lowlands			
					200-300	300-500	> 500	Alle
Tal bruk	Number of holdings			7	11	7	25	
Alder på brukar	Age of farmer		år year	52	49	55	52	
Jordbruksareal	Agricultural land		daa decares	254	367	678	423	
Herav leigd	Of which rented land		" "	115	150	357	198	
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets:		NOK	1 271 772	3 318 343	6 489 098	3 633 115	
Varelager	Stocks		"	118 429	187 669	222 917	178 151	
Buskap	Livestock		"	246 536	509 866	659 437	478 013	
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment		"	72 134	344 689	463 193	301 555	
Traktorar	Tractors		"	124 913	230 218	411 213	251 411	
Driftsbygningar	Outbuildings		"	324 822	1 424 762	3 680 501	1 748 386	
Jord etc.	Farmland etc.		"	384 937	621 140	1 051 838	675 599	
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (agric.)		timer hours	3 181	3 728	4 600	3 819	
Herav familien	Of which family		" "	2 709	2 630	2 682	2 667	
Arealbruk:	Land use:							
Korn	Cereals		daa decares	63,0	21,1	117,7	59,9	
Poteter	Potatoes		" "					
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture		" "	191,4	343,6	558,7	361,2	
Anna	Other		" "		2,2	1,9	1,5	
Avlingar pr daa:	Crops per decare:							
Korn	Cereals		FEm FUm ¹	334	358	338	340	
Poteter	Potatoes		kg					
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture		FEm FUm ¹	408	346	374	367	
I alt	Total		"	389	346	367	363	
Storfehold:	Cattle:							
Årskyr	Cows		stk. no.	17,1	25,8	35,5	26,1	
Kviger og kalvar (gj.sn.)	Heifers, calves (average)		" "	20,0	47,6	62,1	44,0	
Oksar over 1 år (gj.sn.)	Steers > 1 year (average)		" "	1,7	7,2	2,3	4,3	
Mjølkk/årsku	Milk/cow		kg	6 846	7 351	7 603	7 354	
Omsett mjølk	Milk sold		l	105 931	171 860	243 542	173 471	
Mjølkekvote	Milk quota		"	123 189	189 476	268 198	192 958	
Kraftfôr/årsku	Feed concentrate/cow		NOK	10 679	13 274	12 029	12 323	
Grovfôr/årsku	Coarse fodder/cow		daa decares	11,2	13,3	15,8	13,9	
Pris: Mjølkk utan tilskot	Price: Milk excl. support:		NOK/l	4,98	4,85	5,28	5,04	
Kukjøtt utan tilskot	Meat (cow), excl. support		NOK/kg	40,17	40,14	41,28	40,57	
Anna storfejøtt u.tilsk.	Meat (beef), excl. support		"	47,60	48,93	56,23	50,69	
Produksjonsinntekt mjølk:	Total output milk:		NOK	527 031	832 795	1 286 152	874 121	
Driftstilskot	Production allowance		"	111 000	111 000	111 000	111 000	
Distriktstilskot	Other support		"	11 618	21 866	26 749	20 364	
Prod. inntekt kukjøtt	Total output meat (cow)		"	92 118	127 179	198 115	137 224	
" anna storfejøtt	Total output meat (beef)		"	43 524	301 939	197 388	200 308	
Tilskot kjøtt	Support		"	4 669	14 514	17 992	12 731	
Produksjonsinntekt livdyr	Total output cattle sold live		"	35 536	66 945	79 619	61 699	
Anna husdyrhald	Other animal husbandry		"	10 266	15 040		9 492	
Netto mek. kostn./daa	Net mechanisation costs/decare		"	496	778	555	630	
Dekningsbidrag/daa	Gross margin/decare		"	3 248	3 362	3 004	3 182	
Vederl. til arb. og EK	Return on labour and own capital		NOK/man-year	251 934	267 607	387 989	305 796	
Vederl. til fam. arb. og EK	Return on family l. and own capital		"	235 202	256 024	366 499	285 502	
Fam. arbeidsfort. J/årsverk	Family labour income agric.		"	218 736	247 978	298 097	255 112	
Skattejust. vederlag til A&EK	Tax-adjusted return on l. and own cap.		"	290 625	298 697	411 538	336 115	

¹ FUm = Feed Unit milk

produksjon av kumjøl og storfeslakt
combined dairy and beef farming

Regionar <i>Regions</i>	Storleiksgrupper <i>Farm size (decares)</i>	Austlandet <i>Eastern Norway</i> Flatbygder <i>Lowlands</i>				
		daa	200-300	300-500	> 500	Alle
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>		7	11	7	25
Produksjonsinntekt i alt:	<i>Output:</i>	NOK	1 196 763	1 929 494	2 815 782	1 972 490
Planteprodukt	<i>Plant products</i>	"	51 629	35 626	130 859	66 772
Husdyrprodukt	<i>Livestock products</i>	"	708 475	1 343 898	1 761 273	1 282 845
Tilskot	<i>Support</i>	"	407 986	516 580	846 434	578 533
Andre inntekter	<i>Other income</i>	"	28 673	33 391	77 216	44 341
Variable kostnader i alt:	<i>Total variable costs:</i>	"	370 448	696 407	778 406	628 098
Såvarer	<i>Seeds</i>	"	13 512	20 269	44 876	25 267
Handelsgjødsel og kalk	<i>Fertilizer and lime</i>	"	41 892	48 889	63 076	50 902
Plantevernmiddel	<i>Pesticides</i>	"	5 713	2 472	691	2 881
Konserveringsmiddel	<i>Preservatives</i>	"	4 324	5 948	25 700	11 024
Førmiddel	<i>Fodder</i>	"	205 210	358 239	450 342	341 180
Div, til husdyrhaldet	<i>Misc. for animal husbandry</i>	"	33 425	58 867	111 935	66 602
Innkjøp av dyr	<i>Purchase of cattle</i>	"	30 236	151 095	18 749	80 198
Andre forbruksartiklar	<i>Other variable costs</i>	"	36 135	50 629	63 038	50 045
Faste kostnader, registrerte:	<i>Registered fixed costs:</i>					
Leigd arbeid	<i>Hired labour</i>	"	89 018	175 205	375 559	207 172
Maskinar og reiskapar	<i>Machinery and equipment</i>	"	25 653	57 075	55 657	47 880
Traktorar	<i>Tractors</i>	"	12 356	20 245	30 173	20 816
Driftsbygningar	<i>Outbuildings</i>	"	31 967	45 412	88 344	53 669
Jord, grøfter og vassanl,	<i>Farmland, drainage and water supply</i>	"	24 654	11 156	24 004	18 533
Drivstoff	<i>Fuel</i>	"	25 213	40 189	71 652	44 805
Maskinleige	<i>Rented machinery</i>	"	51 879	108 734	122 462	96 658
Jordleige	<i>Rented farmland</i>	"	33 553	56 351	102 102	62 778
Andre faste kostnader	<i>Other fixed costs</i>	"	102 777	114 097	189 333	131 994
Registrerte kostnader i alt	<i>Total registered costs</i>	"	767 519	1 324 870	1 837 691	1 312 401
Resultat før avskrivningar	<i>Result before depreciation</i>	"	429 244	604 625	978 090	660 089
Avskrivningar:	<i>Depreciation:</i>					
Maskinar og reiskapar	<i>Machinery and equipment</i>	"	11 922	43 077	59 700	39 008
Traktorar	<i>Tractors</i>	"	20 553	27 840	47 294	31 246
Driftsbygningar	<i>Outbuildings</i>	"	35 375	83 136	196 770	101 580
Jord, grøfter og vassanl,	<i>Farmland, drainage and water supply</i>	"	2 124	1 405	4 685	2 525
Kalkulert rente, 3,0 %	<i>Required return on capital 3,0 %</i>	"	38 101	95 071	188 231	105 205
Driftsoverskot jordbruk	<i>Net income agriculture</i>	"	359 271	449 168	669 642	485 729
+ " skogbruk	+ <i>forestry</i>	"	-2 919	4 898	50 249	15 408
+ " till.næring	+ <i>other farm-based</i>	"	50 292	29 852	98 703	54 853
+ " a, næring	+ <i>other off-farm</i>	"	-6 429	8 840	49 187	15 862
+ Aksjeutbyte og handel	+ <i>Dividend and stock trading</i>	"	48 655	6 115	21 179	22 244
+ Lønsinntekter	+ <i>Wage income</i>	"	235 948	261 346	388 726	289 901
+ Pensjonar/sjukepengar	+ <i>Pensions/sick pay</i>	"	3 225	8 222	104 789	33 861
+ Fam, arbeid på nyanlegg	+ <i>Fam. labour: investments</i>	"	1 292	4 111	8 951	4 677
+ Renteinntekter	+ <i>Interest received</i>	"	17 370	11 887	39 134	21 051
- Gjeldsrenter og kår	- <i>Interest paid, payments to previous owner</i>	"	45 822	128 386	124 202	104 096
= Nettoinntekt	= <i>Total net income</i>	"	660 883	656 053	1 306 357	839 491
Endring i eigenkapital, sparing	<i>Change in own capital (savings)</i>	"	173 853	149 509	450 173	240 511
Arbeidskapital pr 31/12	<i>Working capital on 31 Dec.</i>	"	1 725 010	502 345	2 127 628	1 299 770
Endring i arbeidskapital	<i>Change in working capital</i>	"	976	-16 436	-229 142	-71 118
Balanse pr 31/12	<i>Balance on 31 Dec:</i>					
Jordbruk	<i>Agriculture</i>	"	1 271 772	3 318 343	6 489 098	3 633 115
Skogbruk	<i>Forestry</i>	"	98 557	234 996	442 046	254 767
A. næring + till.næring	<i>Other occupations</i>	"	1 389 462	144 231	840 110	687 742
Hovudbygning og privat	<i>Farmhouses and private</i>	"	573 760	705 716	692 384	665 035
Krav og kontantar	<i>Outstanding claims and cash</i>	"	851 417	693 861	1 900 079	1 075 718
Eigedelar i alt	<i>Total assets</i>	"	4 184 968	5 097 146	10 363 717	6 316 376
Kortsiktig gjeld	<i>Short-term liabilities</i>	"	238 402	548 375	780 600	526 606
Langsiktig gjeld	<i>Long-term liabilities</i>	"	714 262	2 339 713	3 201 392	2 125 857
Eigenkapital	<i>Own capital</i>	"	3 232 303	2 209 058	6 381 725	3 663 914

Driftsgranskingar i jordbruket 2012. Account statistics for agriculture 2012

Hovudtabell 17a Forts. Cont. Drift og driftsresultat på bruk med
Summary of accounts for

Regionar Regions	Farm size (decares)	daa	Austlandet Eastern Norway Andre bygder Other parts				Alle
			100-200	200-300	300-500	>500	
Tal bruk	Number of holdings		10	11	17	7	47
Alder på brukar	Age of farmer	år year	54	48	47	41	48
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	178	246	377	743	347
herav leigd	of which rented land	" "	55	91	133	413	143
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets:	NOK	1 514 918	1 901 939	2 990 818	6 440 141	2 838 142
Varelager	Stocks	"	91 140	92 821	157 447	297 609	144 673
Buskap	Livestock	"	226 723	276 149	419 040	766 878	384 658
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	166 762	310 112	375 299	671 341	350 758
Traktorar	Tractors	"	172 253	238 920	309 967	523 668	291 242
Driftsbygningar	Outbuildings	"	681 510	598 562	1 267 537	3 001 394	1 192 930
Jord etc.	Farmland etc.	"	176 530	385 375	461 527	1 179 251	473 881
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (Agric.)	timer hours	3 256	3 202	3 738	4 298	3 542
herav familien	of which family	" "	2 485	2 401	2 693	2 976	2 599
Arealbruk:	Land use:						
Korn	Cereals	daa decares				109,1	16,3
Poteter	Potatoes	" "		0,1			
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	178,2	245,8	375,0	633,6	329,5
Anna	Other	" "		0,5	2,2		0,9
Avlingar pr daa:	Crops per decare:						
Korn	Cereals	FEm FUm ¹				227	227
Poteter	Potatoes	kg		900			900
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEm FUm ¹	374	321	349	374	355
I alt	Total	"	374	320	347	352	348
Storfehold:	Cattle:						
Årskyr	Cows	stk no.	15,3	18,2	23,2	38,9	22,1
Kviger og kalvar (gj.sn.)	Heifers, calves (average)	" "	19,5	26,8	38,6	74,4	36,0
Oksar over 1 år (gj.sn.)	Steers > 1 year (average)	" "	1,6	3,3	6,2	12,1	5,2
Mjølkk/årsku	Milk/cow	kg	6 615	6 554	7 098	7 386	6 982
Omsett mjølk	Milk sold	l	91 451	109 557	149 854	258 849	140 369
Mjølkekvote	Milk quota	l	98 991	113 252	165 761	240 973	146 101
Krafftfor/årsku	Feed concentrate/cow	NOK	10 406	11 359	11 519	12 972	11 734
Grovfôr/årsku	Coarse fodder/cow	daa decares	11,7	13,5	16,2	16,3	14,9
Pris: Mjølkk utan tilskot	Milk price excl. support	NOK/l	4,77	4,80	4,86	4,70	4,79
Kukjøtt utan tilskot	Meat(cow), excl. support	NOK/kg	38,43	39,80	39,65	41,02	39,89
Anna storfejøtt u.tilsk.	Meat(beef), excl. support	"	42,30	46,38	45,68	46,54	45,99
Produksjonsinntekt mjølkk:	Total output milk	NOK	435 992	525 455	727 957	1 215 704	672 716
Driftstilskot	Production allowance	"	111 000	111 000	111 000	111 000	111 000
Distriktstilskot	Other support	"	37 814	40 307	64 271	72 976	52 564
Prod. inntekt kukjøtt	Total output meat(cow)	"	72 603	82 431	113 974	189 558	105 878
" anna storfejøtt	" meat(beef)	"	27 631	106 700	181 934	395 350	156 940
Tilskot kjøtt	Support	"	11 752	21 042	40 163	29 222	26 723
Produksjonsinntekt livdyr	Total output cattle sold live	"	25 900	14 556	26 863	75 389	30 450
Anna husdyrhald	Other animal husbandry	"	17 204	402		3 018	4 204
Netto mek. kostn./daa	Net mechanisation costs/decare	"	773	761	578	522	618
Dekningsbidrag/daa	Gross margin/decare	"	4 236	3 359	3 145	2 611	3 152
Vederl. til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	232 103	228 589	311 420	386 168	289 899
Vederl. til fam. arb. og EK	Return on family l. and own capital	"	211 594	209 922	313 395	413 140	283 455
Fam. arbeidsfort. J/årsverk	Family labour income agric.	"	193 644	196 748	284 085	372 852	257 837
Skattejust. vederlag til A&EK	Tax-adjusted return on l. and own cap.	"	264 185	258 415	342 414	411 193	320 261

¹ FUm = Feed Unit milk

produksjon av kumjøl og storfeslakt
combined dairy and beef farming

Regionar	Regions	Austlandet Eastern Norway Andre bygder Other parts					Alle
		daa	100-200	200-300	300-500	>500	
Storleiksgrupper	Farm size (decares)						
Tal bruk	Number of holdings		10	11	17	7	47
Produksjonsinntekt i alt:	Output:	NOK	1 045 090	1 209 216	1 699 912	2 869 331	1 576 382
Planteprodukt	Plant products	"	7 747	10 691	27 254	102 920	29 477
Husdyrprodukt	Livestock products	"	579 330	729 543	1 050 728	1 879 019	970 188
Tilskot	Support	"	454 946	450 553	589 974	796 666	546 440
Andre inntekter	Other income	"	3 067	18 429	31 956	90 726	30 278
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	290 322	381 649	513 639	929 901	483 461
Såvarer	Seeds	"	3 643	6 393	11 090	37 609	11 977
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	28 719	33 653	55 340	150 087	56 941
Plantevernmiddel	Pesticides	"	557	1 678	1 449	9 916	2 512
Konserveringsmiddel	Preservatives	"	3 416	4 512	12 082	22 991	9 714
Førmiddel	Fodder	"	167 463	227 592	293 607	549 784	282 956
Div. til husdyrhaldet	Misc. for animal husbandry	"	40 058	45 406	50 990	70 490	48 682
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	19 315	24 673	36 699	34 634	28 316
Andre forbruksartiklar	Other variable costs	"	27 152	37 743	52 383	54 390	42 362
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:						
Leigd arbeid	Hired labour	"	115 925	90 680	127 511	233 321	128 862
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	27 741	32 334	42 548	69 746	40 188
Traktorar	Tractors	"	18 487	28 934	26 790	21 740	23 848
Driftsbygningar	Outbuildings	"	41 578	41 133	55 553	46 958	45 869
Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply	"	6 297	10 500	14 811	38 784	14 982
Drivstoff	Fuel	"	18 896	29 801	49 982	88 848	42 930
Maskinleige	Rented machinery	"	28 813	39 352	38 504	130 066	48 856
Jordleige	Rented farmland	"	12 161	9 387	16 686	73 708	21 798
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	91 680	103 562	125 826	154 988	114 943
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	651 899	767 333	1 011 851	1 788 061	965 735
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation	"	393 191	441 884	688 061	1 081 269	610 647
Avskrivningar:	Depreciation:						
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	17 130	27 585	36 439	67 829	34 606
Traktorar	Tractors	"	19 481	25 791	31 732	56 903	31 187
Driftsbygningar	Outbuildings	"	41 205	43 928	78 391	164 315	72 195
Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply	"	1 832	952	465	3 353	1 280
Kalkulert rente, 3,0 %	Required return on capital 3.0 %	"	44 752	56 829	84 713	187 542	82 324
Driftsoverskot jordbruk	Net income agriculture	"	313 544	343 628	541 034	788 869	471 379
+ " skogbruk	+ " forestry	"	8 655	26 741	3 059	73 883	20 208
+ " till.næring	+ " other farm-based	"	94 966	12 262	36 614	62 057	45 833
+ " a. næring	+ " other off-farm	"	2 406	39 595	55 782	500	30 136
+ Aksjeutbyte og handel	+ Dividend and stock trading	"	5 187	6 838	9 927	15 962	8 816
+ Lønsinntekter	+ Wage income	"	318 096	391 430	253 122	269 336	299 107
+ Pensjonar/sjukepengar	+ Pensions/sick pay	"	70 681	10 298	23 396	29 671	30 330
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: investments	"	6 223	319	5 457	5 060	4 126
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	21 070	17 756	20 208	9 723	20 109
- Gjeldsrenter og kår	- Interest paid, payments to prev. owner	"	46 702	82 661	66 209	175 561	79 378
= Nettoinntekt	= Total net income	"	794 126	766 206	882 390	1 079 499	850 666
Endring i egenkapital, sparing	Change in own capital (savings)	"	274 303	86 507	294 562	403 988	254 324
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	1 002 874	752 028	1 081 386	525 953	956 354
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	5 729	-79 965	-36 929	44 348	-25 176
Balanse pr 31/12	Balance on 31 Dec.:						
Jordbruk	Agriculture	"	1 514 918	1 901 939	2 990 818	6 440 141	2 838 142
Skogbruk	Forestry	"	95 963	108 873	242 700	1 070 233	293 367
A. næring + till.næring	Other occupations	"	233 210	480 626	248 922	272 571	308 892
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	"	777 356	862 924	792 170	834 269	792 131
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash	"	945 551	824 224	987 180	607 426	926 534
Eigedelar i alt	Total assets	"	3 566 999	4 178 586	5 261 789	9 224 639	5 159 067
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	156 123	264 712	289 711	734 131	316 153
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	684 336	1 519 672	1 173 278	3 794 632	1 493 936
Eigenkapital	Own capital	"	2 726 539	2 394 201	3 798 799	4 695 877	3 348 978

Driftsgranskingar i jordbruket 2012. Account statistics for agriculture 2012

Hovudtabell 17a Forts. Cont. Drift og driftsresultat på bruk med
Summary of accounts for

Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	Agder & Rogaland						
			Jæren			Andre bygder			
			200-300	300-500	Alle	100-200	200-300	300-500	Alle
Tal bruk	Number of holdings		6	9	20	7	9	9	30
Alder på brukar	Age of farmer	år year	57	44	48	53	46	51	49
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	260	374	335	174	237	366	300
herav leigd	of which rented land	" "	53	145	130	68	106	234	172
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets:	NOK	3 544 734	4 856 573	3 851 924	1 266 847	2 282 412	3 882 529	2 736 228
Varelager	Stocks	"	103 819	166 600	138 452	49 647	71 607	149 882	95 413
Buskap	Livestock	"	484 465	720 496	588 067	174 164	280 010	493 349	364 468
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	89 703	371 705	228 104	109 821	219 644	387 517	259 704
Traktorar	Tractors	"	94 961	296 338	207 192	144 660	247 421	201 914	194 299
Driftsbygningar	Outbuildings	"	1 754 637	1 942 561	1 638 101	348 202	888 561	1 889 181	1 211 111
Jord etc.	Farmland etc.	"	1 017 148	1 358 872	1 052 008	440 353	575 169	760 685	611 234
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (Agric.)	timer hours	3 386	3 666	3 387	2 420	2 750	3 727	3 144
herav familien	of which family	" "	3 033	2 781	2 654	2 170	2 098	2 944	2 415
Arealbruk:	Land use:								
Korn	Cereals	daa decares					6,1	8,2	4,3
Poteter	Potatoes	" "		3,7	1,7				
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	259,0	370,2	333,3	173,9	230,9	356,2	295,1
Anna	Other	" "	1,2		0,4			1,3	0,4
Avlingar pr daa:	Crops per decare:								
Korn	Cereals	FEmFUm ¹					159	338	261
Poteter	Potatoes	kg		3 030	3 030				
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEmFUm ¹	449	540	472	285	344	363	321
I alt	Total	"	447	541	473	285	339	361	320
Storfehold:	Cattle:								
Årskyr	Cows	stk no.	31,1	37,2	33,5	12,1	15,5	25,7	20,0
Kviger og kalvar (gj.sn.)	Heifers, calves (average)	" "	40,8	57,7	48,2	15,2	25,4	45,1	33,6
Oksar over 1 år (gj.sn.)	Steers > 1 year (average)	" "	6,3	17,2	10,9	1,3	4,9	8,9	6,3
Mjølkk/årsku	Milk/cow	kg	7 471	7 564	7 556	5 776	6 491	7 039	6 703
Omsett mjølk	Milk sold	l	209 110	249 670	227 008	64 198	92 668	162 984	122 669
Mjølkekvote	Milk quota	l	214 269	276 731	243 579	79 155	107 936	175 139	139 940
Krafftfor/årsku	Feed concentrate/cow	NOK	13 740	11 578	12 049	8 399	12 265	13 660	12 931
Grovfôr/årsku	Coarse fodder/cow	daa decares	8,3	10,0	9,9	14,3	14,9	13,8	14,7
Pris: Mjølkk utan tilskot	Milk price excl. support	NOK/l	5,24	4,91	5,01	4,87	4,83	4,94	4,81
Kukjøtt utan tilskot	Meat(cow), excl. support	NOK/kg	40,83	41,02	40,58	39,03	40,16	40,77	40,36
Anna storfejøtt u.tilsk.	Meat(beef), excl. support	"	45,98	46,19	45,99	43,75	45,35	46,76	45,81
Produksjonsinntekt mjølkk:	Total output milk	NOK	1 095 727	1 224 874	1 137 413	312 928	447 890	804 508	590 652
Driftstilskot	Production allowance	"	106 000	106 000	106 000	111 000	111 000	111 000	111 000
Distrikstilskot	Other support	"				18 766	24 546	37 631	31 665
Prod. inntekt kukjøtt	Total output meat(cow)	"	110 352	201 735	154 237	48 824	64 270	130 423	85 804
" anna storfejøtt	" meat(beef)	"	145 778	296 089	202 561	30 450	117 993	255 210	176 628
Tilskot kjøtt	Support	"				8 313	17 364	25 223	21 615
Produksjonsinntekt livdyr	Total output cattle sold live	"	69 145	68 791	54 738	16 980	33 319	23 820	30 147
Anna husdyrhald	Other animal husbandry	"	9 386	2 399	5 565	1 577	1 912		4 853
Netto mek. kostn./daa	Net mechanisation costs/decare	"	701	909	763	633	467	487	573
Dekningsbidrag/daa	Gross margin/decare	"	4 493	4 047	3 936	3 136	3 390	3 226	3 088
Vederl. til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	310 316	344 290	339 276	193 862	294 487	296 587	258 585
Vederl. til fam. arb.og EK	Return on family l. and own capital	"	301 046	352 074	337 730	172 150	260 827	287 584	232 756
Fam. arbeidsfort. J/årsverk	Family labour income agric.	"	285 096	328 992	316 864	156 768	225 770	259 647	208 077
Skattejust. vederl. til A&EK	Tax-adjusted return on l. and own cap.	"	348 187	377 341	375 264	232 687	335 647	330 041	294 586

¹ FUM = Feed Unit milk

produksjon av kumjølk og storfeslakt
combined dairy and beef farming

		Agder & Rogaland							
		Jæren			Andre bygder				
Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	200-300	300-500	Alle	100-200	200-300	300-500	Alle
		Other parts							
		6	9	20	7	9	9	30	
Tal bruk	Number of holdings								
Produksjonsinntekt i alt:	Output:	NOK	1 813 021	2 274 981	1 999 059	778 290	1 156 259	1 782 850	1 407 638
Planteprodukt	Plant products	"	13 029	57 765	32 819	5 644	11 480	17 956	12 922
Husdyrprodukt	Livestock products	"	1 430 388	1 793 886	1 554 515	410 759	665 385	1 213 962	888 085
Tilskot	Support	"	365 790	419 979	401 994	341 231	435 893	527 132	473 645
Andre inntekter	Other income	"	3 813	3 352	9 731	20 657	43 501	23 800	32 987
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	644 124	761 810	679 231	233 126	352 816	602 702	481 897
Såvarer	Seeds	"	3 843	11 529	9 361	640	4 252	9 485	5 540
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	45 792	64 853	50 605	35 228	34 833	74 572	54 625
Plantevernemiddel	Pesticides	"	1 332	4 155	2 805	127	1 659	2 043	1 187
Konserveringsmiddel	Preservatives	"	13 155	14 046	13 083	5 346	5 396	11 324	8 093
Fôrmiddel	Fodder	"	470 435	470 811	465 383	127 269	235 433	395 053	319 047
Div. til husdyrholdet	Misc. for animal husbandry	"	43 838	52 559	46 274	22 001	37 219	48 829	38 185
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	31 550	99 797	54 724	9 553	13 970	17 297	19 851
Andre forbruksartikler	Other variable costs	"	34 179	44 060	36 996	32 963	20 054	44 099	35 370
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:	"							
Leigd arbeid	Hired labour	"	74 667	131 637	122 682	51 837	134 605	121 496	121 946
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	33 147	54 901	39 501	15 660	25 249	43 750	37 720
Traktorar	Tractors	"	15 304	25 932	20 844	9 910	7 540	14 374	12 653
Driftsbygningar	Outbuildings	"	66 655	62 816	67 871	29 692	28 970	59 949	42 581
Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply	"	12 435	14 460	13 636	9 195	9 538	9 717	8 728
Drivstoff	Fuel	"	16 682	30 613	24 474	18 620	23 704	30 993	30 341
Maskinleige	Rented machinery	"	90 611	105 090	100 196	21 203	15 030	32 059	48 619
Jordleige	Rented farmland	"	23 393	70 115	54 710	8 699	24 207	42 795	26 998
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	120 901	132 921	118 150	79 754	86 376	105 129	99 861
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	1 097 920	1 390 294	1 241 294	477 696	708 036	1 062 964	911 345
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation	"	715 101	884 687	757 765	300 594	448 223	719 885	496 293
Avskrivningar:	Depreciation:	"							
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	11 150	70 248	38 569	15 861	28 259	38 044	28 912
Traktorar	Tractors	"	10 865	36 058	27 094	29 342	32 465	25 952	27 976
Driftsbygningar	Outbuildings	"	111 877	118 294	104 879	30 303	54 489	108 938	70 935
Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply	"	7 354	3 692	5 020	2 357	1 692	3 996	3 072
Kalkulert rente, 3,0 %	Required return on capital 3.0 %	"	105 211	140 114	112 927	38 336	67 831	111 712	80 490
Driftsoverskot jordbruk	Net income agriculture	"	573 856	656 396	582 203	222 731	331 317	542 955	365 400
+ " skogbruk	+ " forestry	"	1 304	1 233	1 116	5 965	1 234	1 486	12 460
+ " till.næring	+ " other farm-based	"	14 437	46 030	28 496	8 914	81 512	34 922	46 699
+ " a. næring	+ " other off-farm	"	67 427	3 665	21 877	69 775	94 422	12 320	48 304
+ Aksjeutbyte og handel	+ Dividend and stock trading	"	1 532	636	-20 500	762	4 461	25 422	9 227
+ Lønsinntekter	+ Wage income	"	225 457	326 861	291 969	274 475	264 417	199 729	222 547
+ Pensjonar/sjuepengar	+ Pensions/sick pay	"	109 175	25 590	53 571	106 186	59 916	7	53 646
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: investments	"		5 145	3 265			17 506	5 252
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	1 018	6 781	4 941	13 808	5 751	4 067	6 409
- Gjeldsrenter og kår	- Interest paid, payments to prev. owner	"	112 377	153 049	124 642	48 979	53 615	89 771	78 429
= Nettoinntekt	= Total net income	"	881 829	919 289	842 296	653 639	789 414	748 644	691 514
Endring i egenkapital, sparing	Change in own capital (savings)	"	197 931	191 198	173 148	-4 404	300 937	199 399	141 880
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec	"	617 499	490 331	546 006	611 506	765 428	529 935	538 373
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	31 526	-190 509	-107 536	-12 510	50 276	11 776	20 899
Balanse pr 31/12	Balance on 31 Dec:	"							
Jordbruk	Agriculture	"	3 544 734	4 856 573	3 851 924	1 266 847	2 282 412	3 882 529	2 736 228
Skogbruk	Forestry	"	167	4 444	2 050	211 942	146 179	116 359	216 401
Anna næring + tilleggsnæring	Other occupations	"	140 751	409 380	315 914	153 334	668 460	75 926	326 123
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	"	760 952	1 099 015	996 542	815 030	761 033	740 404	763 915
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash	"	596 159	785 077	686 893	617 952	688 397	521 389	552 634
Eigedelar i alt	Total assets	"	5 042 762	7 154 488	5 853 323	3 065 103	4 546 482	5 336 607	4 595 301
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	259 503	763 722	526 419	123 966	147 308	320 717	301 333
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	1 816 692	2 777 225	2 216 043	1 365 085	1 345 583	2 188 505	1 873 073
Eigenkapital	Own capital	"	2 966 568	3 613 541	3 110 861	1 576 052	3 053 591	2 827 385	2 420 895

Driftsgranskingar i jordbruket 2012. Account statistics for agriculture 2012

Hovudtabell 17a Forts. Cont. Drift og driftsresultat på bruk med
Summary of accounts for

Regionar Regions		Vestlandet Western Norway					
Storleiksgrupper Farm size (decares)		daa	100-200	200-300	300-500	> 500	Alle
Tal bruk	Number of holdings		24	18	20	6	70
Alder på brukar	Age of farmer	år year	50	51	50	48	50
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	164	239	375	688	286
herav leigd	of which rented land	" "	47	84	176	253	110
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets:	NOK	1 387 414	1 954 827	3 448 338	6 029 477	2 492 794
Varelager	Stocks	"	94 080	95 027	161 226	283 173	127 581
Buskap	Livestock	"	250 286	292 484	407 082	806 020	348 543
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	215 408	198 403	388 416	591 400	288 734
Traktorar	Tractors	"	103 355	198 055	259 665	177 069	177 038
Driftsbygningar	Outbuildings	"	392 158	862 364	1 680 694	2 871 822	1 085 961
Jord etc.	Farmland etc.	"	332 126	308 495	551 255	1 299 992	464 937
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (Agric.)	timer hours	3 049	3 728	3 857	4 734	3 563
herav familien	of which family	" "	2 501	2 872	3 112	3 157	2 790
Arealbruk:	Land use:						
Korn	Cereals	daa decares		1,1	10,8	35,0	6,4
Poteter	Potatoes	" "	0,2	0,1	0,1		0,1
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	164,1	237,3	364,3	652,8	279,7
Anna	Other	" "	0,2	0,3			0,1
Avlingar pr daa:	Crops per decare:						
Korn	Cereals	FEmFUm ¹		210	356	162	258
Poteter	Potatoes	kg	1 000	1 500	1 400		1 233
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEmFUm ¹	422	347	329	383	362
I alt	Total	"	421	346	334	372	361
Storfehold:	Cattle:						
Årskyr	Cows	stk no.	15,6	19,2	24,5	48,1	21,5
Kviger og kalvar (gj.sn.)	Heifers, calves (average)	" "	23,4	24,6	37,6	82,3	32,3
Oksar over 1 år (gj.sn.)	Steers > 1 year (average)	" "	1,6	2,3	4,0	11,1	3,2
Mjølkk/årsku	Milk/cow	kg	6 735	7 007	7 590	7 513	7 216
Omsett mjølk	Milk sold	l	95 795	122 330	170 625	329 918	141 994
Mjølkekvote	Milk quota	l	114 985	136 783	197 931	347 231	162 179
Kraffôr/årsku	Feed concentrate/cow	NOK	11 757	12 793	13 695	14 806	13 217
Grovfôr/årsku	Coarse fodder/cow	daa decares	10,5	12,4	14,9	13,6	13,0
Pris: Mjølkk utan tilskot	Milk price excl. support	NOK/l	4,73	4,86	4,77	4,85	4,80
Kukjøtt utan tilskot	Meat(cow), excl. support	NOK/kg	40,07	39,25	40,34	40,72	40,13
Anna storfejøtt u.tilsk.	Meat(beef), excl. support	"	47,13	44,30	46,53	46,42	46,26
Produksjonsinntekt mjølkk:	Total output milk	NOK	452 660	594 190	814 550	1 598 816	681 126
Driftstilskot	Production allowance	"	111 000	111 000	111 000	111 000	111 000
Distriktstilskot	Other support	"	36 770	47 584	66 700	128 668	55 185
Prod. inntekt kukjøtt	Total output meat(cow)	"	73 824	94 330	117 632	280 037	108 135
" anna storfejøtt	" meat(beef)	"	59 543	55 866	140 571	472 927	115 736
Tilskot kjøtt	Support	"	14 423	15 491	27 430	86 533	24 342
Produksjonsinntekt livdyr	Total output cattle sold live	"	26 838	36 240	32 293	37 380	31 165
Anna husdyrhald	Other animal husbandry	"	6 405	17 894	3 042	-1 289	7 556
Netto mek. kostn./daa	Net mechanisation costs/decare	"	738	667	725	749	721
Dekningsbidrag/daa	Gross margin/decare	"	4 535	3 731	3 068	3 080	3 507
Vederl. til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	264 389	242 301	236 235	371 528	261 766
Vederl. til fam. arb. og EK	Return on family l. and own capital	"	254 185	212 026	219 377	373 418	244 448
Fam. arbeidsfort. J/årsverk	Family labour income agric.	"	236 017	193 925	204 712	355 354	225 905
Skattejust. vederl. til A&EK	Tax-adjusted ret. on l. and own cap.	"	302 778	274 195	266 436	398 632	294 421

¹ FUm = Feed Unit milk

produksjon av kumjølk og storfeslakt
combined dairy and beef farming

Regionar <i>Regions</i>		Vestlandet <i>Western Norway</i>					
Storleiksgrupper <i>Farm size (decares)</i>		daa	100-200	200-300	300-500	> 500	Alle
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>		24	18	20	6	70
Produksjonsinntekt i alt:	<i>Output:</i>	NOK	1 058 802	1 307 169	1 749 522	3 276 808	1 491 311
Planteprodukt	<i>Plant products</i>	"	15 399	7 320	27 718	36 324	18 195
Husdyrprodukt	<i>Livestock products</i>	"	619 270	798 520	1 108 088	2 387 871	943 717
Tilskot	<i>Support</i>	"	410 494	491 415	574 989	824 372	508 670
Andre inntekter	<i>Other income</i>	"	13 639	9 914	38 727	28 241	20 729
Variable kostnader i alt:	<i>Total variable costs:</i>	"	313 101	416 342	598 731	1 158 469	487 388
Såvarer	<i>Seeds</i>	"	2 699	4 923	7 368	15 782	5 649
Handelsjødsel og kalk	<i>Fertilizer and lime</i>	"	34 088	49 024	67 936	120 438	54 109
Plantevernmiddel	<i>Pesticides</i>	"	1 186	1 860	2 879	3 968	2 048
Konserveringsmiddel	<i>Preservatives</i>	"	8 060	10 426	14 642	13 502	10 820
Førmiddel	<i>Fodder</i>	"	195 111	272 260	371 111	772 486	311 260
Div. til husdyrholdet	<i>Misc. for animal husbandry</i>	"	29 776	38 781	56 306	86 599	43 892
Innkjøp av dyr	<i>Purchase of cattle</i>	"	16 771	15 185	27 873	84 266	24 908
Andre forbruksartiklar	<i>Other variable costs</i>	"	25 411	23 884	50 616	61 428	34 702
Faste kostnader, registrerte:	<i>Registered fixed costs:</i>	"					
Leigd arbeid	<i>Hired labour</i>	"	73 822	135 098	97 175	185 705	105 630
Maskinar og reiskapar	<i>Machinery and equipment</i>	"	33 755	40 594	56 740	95 940	47 305
Traktorar	<i>Tractors</i>	"	13 658	18 511	24 041	55 609	21 164
Driftsbygningar	<i>Outbuildings</i>	"	29 623	32 670	43 456	133 402	42 952
Jord, grøfter og vassanl.	<i>Farmland, drainage and water supply</i>	"	10 770	6 882	16 914	18 068	11 885
Drivstoff	<i>Fuel</i>	"	16 418	24 212	32 027	98 191	29 825
Maskinleige	<i>Rented machinery</i>	"	16 708	22 864	98 350	160 803	53 518
Jordleige	<i>Rented farmland</i>	"	6 269	12 075	16 399	12 534	11 014
Andre faste kostnader	<i>Other fixed costs</i>	"	87 556	101 721	132 092	184 357	111 220
Registrerte kostnader i alt	<i>Total registered costs</i>	"	601 679	810 968	1 115 925	2 103 077	921 902
Resultat før avskrivningar	<i>Result before depreciation</i>	"	457 123	496 200	633 596	1 173 731	569 408
Avskrivningar:	<i>Depreciation:</i>	"					
Maskinar og reiskapar	<i>Machinery and equipment</i>	"	25 325	23 008	40 936	71 774	32 633
Traktorar	<i>Tractors</i>	"	14 645	26 944	33 175	27 587	24 102
Driftsbygningar	<i>Outbuildings</i>	"	35 366	62 371	88 647	161 017	67 703
Jord, grøfter og vassanl.	<i>Farmland, drainage and water supply</i>	"	3 054	2 055	2 102	3 101	2 462
Kalkulert rente, 3,0 %	<i>Required return on capital 3.0 %</i>	"	41 609	57 541	98 557	179 868	73 020
Driftsoverskot jordbruk	<i>Net income agriculture</i>	"	378 733	381 823	468 736	910 253	442 508
+ " skogbruk	+ <i>forestry</i>	"	28 626	3 368	25 354	1 542	18 114
+ " till.næring	+ <i>other farm-based</i>	"	19 359	48 822	49 860	6 107	33 814
+ " a. næring	+ <i>other off-farm</i>	"	10 602	27 920	710	-5 159	11 394
+ Aksjeutbyte og handel	+ <i>Dividend and stock trading</i>	"	29 756	18 311	2 736	6 539	16 253
+ Lønsinntekter	+ <i>Wage income</i>	"	284 570	227 129	313 528	231 451	277 112
+ Pensjonar/sjukepengar	+ <i>Pensions/sick pay</i>	"	23 165	76 809	14 621		31 871
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ <i>Fam. labour: investments</i>	"	5 815	8 639	10 753		7 288
+ Renteinntekter	+ <i>Interest received</i>	"	16 636	22 749	9 074	14 436	15 427
- Gjeldsrenter og kår	- <i>Interest paid, payments to prev. owner</i>	"	42 835	51 623	118 371	189 141	78 625
= Nettoinntekt	= <i>Total net income</i>	"	754 428	763 946	777 001	976 027	775 154
Endring i eigenkapital, sparing	<i>Change in own capital (savings)</i>	"	460 034	247 933	199 059	268 387	302 163
Arbeidskapital pr 31/12	<i>Working capital on 31 Dec.</i>	"	1 366 298	1 022 645	822 042	567 691	1 017 721
Endring i arbeidskapital	<i>Change in working capital</i>	"	-14 800	-1 619	-356 943	50 573	-104 826
Balanse pr 31/12	<i>Balance on 31 Dec:</i>	"					
Jordbruk	<i>Agriculture</i>	"	1 387 414	1 954 827	3 448 338	6 029 477	2 492 794
Skogbruk	<i>Forestry</i>	"	99 649	39 858	56 923	167	60 820
A. næring + till.næring	<i>Other occupations</i>	"	620 124	519 835	595 388	243 207	544 004
Hovudbygning og privat	<i>Farmhouses and private</i>	"	697 962	469 769	615 555	905 943	621 462
Krav og kontantar	<i>Outstanding claims and cash</i>	"	990 524	716 201	949 919	810 846	871 928
Eigedelar i alt	<i>Total assets</i>	"	3 795 674	3 700 490	5 666 123	7 989 639	4 591 008
Kortsiktig gjeld	<i>Short-term liabilities</i>	"	225 711	267 345	849 412	848 865	467 115
Langsiktig gjeld	<i>Long-term liabilities</i>	"	712 743	899 418	1 948 450	3 497 597	1 340 630
Eigenkapital	<i>Own capital</i>	"	2 857 220	2 533 727	2 868 261	3 643 177	2 783 264

Driftsgranskingar i jordbruket 2012. Account statistics for agriculture 2012

Hovudtabell 17a Forts. Cont. Drift og driftsresultat på bruk med
Summary of accounts for

Regionar Regions		Trøndelag			
Storleiksgrupper Farm size (decares)		daa	200-300	Flatbygder Lowlands 300-500	Alle
Tal bruk	Number of holdings		7	14	24
Alder på brukar	Age of farmer	år year	48	47	47
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	247	393	324
herav leigd	of which rented land	" "	64	150	109
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets:	NOK	2 056 352	4 578 181	3 461 527
Varelager	Stocks	"	94 480	185 397	148 539
Buskap	Livestock	"	275 791	522 343	412 405
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	267 397	307 896	266 870
Traktorar	Tractors	"	277 174	360 029	311 624
Driftsbygningar	Outbuildings	"	784 551	2 322 671	1 632 062
Jord etc.	Farmland etc.	"	356 960	879 845	690 028
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (Agric.)	timer hours	3 129	4 591	3 957
herav familien	of which family	" "	2 226	3 780	3 142
Arealbruk:	Land use:				
Korn	Cereals	daa decares	49,7	30,4	33,5
Poteter	Potatoes	" "	1,0	0,1	0,4
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	190,1	360,9	287,7
Anna	Other	" "	5,9	1,2	2,4
Avlingar pr daa:	Crops per decare:				
Korn	Cereals	FEmFUm ¹	380	378	374
Poteter	Potatoes	kg	2 114	1 500	1 978
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEmFUm ¹	433	449	451
I alt	Total	"	412	442	440
Storfehold:	Cattle:				
Årskyr	Cows	stk no.	14,8	30,5	24,8
Kviger og kalvar (gj.sn.)	Heifers, calves (average)	" "	26,0	45,3	36,1
Oksar over 1 år (gj.sn.)	Steers > 1 year (average)	" "	3,2	11,7	7,8
Mjølkk/årsku	Milk/cow	kg	6 627	7 809	7 438
Omsett mjølk	Milk sold	l	88 634	213 244	165 415
Mjølkekvote	Milk quota	l	127 690	225 545	185 003
Krafftfor/årsku	Feed concentrate/cow	NOK	12 906	13 354	12 738
Grovfôr/årsku	Coarse fodder/cow	daa decares	12,8	11,8	11,6
Pris: Mjølkk utan tilskot	Milk price excl. support	NOK/l	5,07	4,94	4,95
Kukjøtt utan tilskot	Meat(cow), excl. support	NOK/kg	41,36	38,56	39,32
Anna storfekjøtt u.tilsk.	Meat(beef), excl. support	"	44,59	45,34	45,22
Produksjonsinntekt mjølkk:	Total output milk	NOK	449 308	1 053 755	818 747
Driftstilskot	Production allowance	"	111 000	111 000	111 000
Distriktstilskot	Other support	"	14 281	31 624	24 275
Prod. inntekt kukjøtt	Total output meat(cow)	"	93 535	145 780	121 464
" anna storfekjøtt	" meat(beef)	"	105 221	250 641	178 340
Tilskot kjøtt	Support	"	12 031	35 917	25 747
Produksjonsinntekt livdyr	Total output cattle sold live	"	25 353	53 904	44 426
Anna husdyrhald	Other animal husbandry	"	10 961	407	3 446
Netto mek. kostn./daa	Net mechanisation costs/decare	"	802	673	704
Dekningsbidrag/daa	Gross margin/decare	"	3 260	3 649	3 588
Vederl. til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	228 313	271 780	261 526
Vederl. til fam. arb. og EK	Return on family l. and own capital	"	203 313	258 478	245 711
Fam. arbeidsfort. J/årsverk	Family labour income agric.	"	184 525	255 179	240 565
Skattejust. vederl. til A&EK	Tax-adjusted return on l. and own cap.	"	261 428	297 731	290 709

¹ FUm = Feed Unit milk

produksjon av kumjølk og storfeslakt
combined dairy and beef farming

Regionar <i>Regions</i>		Trøndelag			
Storleiksgupper <i>Farm size (decares)</i>		daa	Flatbygder <i>Lowlands</i>		Alle
		200-300	300-500		
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>		7	14	24
Produksjonsinntekt i alt:	<i>Output:</i>	NOK	1 174 260	2 123 452	1 716 811
Planteprodukt	<i>Plant products</i>	"	58 502	51 365	48 621
Husdyrprodukt	<i>Livestock products</i>	"	684 377	1 504 487	1 166 422
Tilskot	<i>Support</i>	"	401 664	551 774	483 377
Andre inntekter	<i>Other income</i>	"	29 717	15 826	18 392
Variable kostnader i alt:	<i>Total variable costs:</i>	"	369 936	690 642	554 209
Såvarer	<i>Seeds</i>	"	9 535	17 946	13 867
Handelsgjødsel og kalk	<i>Fertilizer and lime</i>	"	53 569	52 914	50 378
Plantevernmiddel	<i>Pesticides</i>	"	3 796	2 075	2 419
Konserveringsmiddel	<i>Preservatives</i>	"	5 706	11 237	8 999
Førmiddel	<i>Fodder</i>	"	217 924	442 558	343 375
Div. til husdyrholdet	<i>Misc. for animal husbandry</i>	"	24 942	55 731	44 404
Innkjøp av dyr	<i>Purchase of cattle</i>	"	23 844	55 436	48 253
Andre forbruksartiklar	<i>Other variable costs</i>	"	30 621	52 744	42 514
Faste kostnader, registrerte:	<i>Registered fixed costs:</i>	"			
Leigd arbeid	<i>Hired labour</i>	"	82 557	122 989	106 127
Maskinar og reiskapar	<i>Machinery and equipment</i>	"	44 040	38 769	38 406
Traktorar	<i>Tractors</i>	"	13 607	27 013	22 173
Driftsbygningar	<i>Outbuildings</i>	"	24 927	68 546	49 363
Jord, grøfter og vassanl.	<i>Farmland, drainage and water supply</i>	"	6 496	10 171	8 024
Drivstoff	<i>Fuel</i>	"	30 925	40 996	34 496
Maskinleige	<i>Rented machinery</i>	"	35 013	82 183	62 941
Jordleige	<i>Rented farmland</i>	"	11 153	44 256	29 219
Andre faste kostnader	<i>Other fixed costs</i>	"	96 630	123 786	108 768
Registrerte kostnader i alt	<i>Total registered costs</i>	"	715 284	1 249 350	1 013 726
Resultat før avskrivningar	<i>Result before depreciation</i>	"	458 976	874 102	703 085
Avskrivningar:	<i>Depreciation:</i>	"			
Maskinar og reiskapar	<i>Machinery and equipment</i>	"	29 429	35 201	30 351
Traktorar	<i>Tractors</i>	"	31 104	36 984	33 331
Driftsbygningar	<i>Outbuildings</i>	"	57 981	120 657	90 995
Jord, grøfter og vassanl.	<i>Farmland, drainage and water supply</i>	"	787	2 677	1 791
Kalkulert rente, 3,0 %	<i>Required return on capital 3.0 %</i>	"	63 181	132 383	101 397
Driftsoverskot jordbruk	<i>Net income agriculture</i>	"	339 675	678 583	546 616
+ " skogbruk	+ <i>forestry</i>	"	2 251	11 715	9 460
+ " till.næring	+ <i>other farm-based</i>	"	39 632	91 595	65 807
+ " a. næring	+ <i>other off-farm</i>	"	23 049	30 455	24 488
+ Aksjeutbyte og handel	+ <i>Dividend and stock trading</i>	"	5 820	8 996	7 221
+ Lønsinntekter	+ <i>Wage income</i>	"	180 060	313 208	261 195
+ Pensjonar/sjukepengar	+ <i>Pensions/sick pay</i>	"	32 569	33 616	29 546
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ <i>Fam. labour: investments</i>	"		1 292	754
+ Renteinntekter	+ <i>Interest received</i>	"	13 340	11 686	11 954
- Gjeldsrenter og kår	- <i>Interest paid, payments to previous owner</i>	"	64 671	186 503	143 966
= Nettoinntekt	= <i>Total net income</i>	"	571 726	994 642	813 075
Endring i eigenkapital, sparing	<i>Change in own capital (savings)</i>	"	25 241	118 675	53 741
Arbeidskapital pr 31/12	<i>Working capital on 31 Dec.</i>	"	529 091	319 958	346 673
Endring i arbeidskapital	<i>Change in working capital</i>	"	32 784	-173 766	-116 620
Balanse pr 31/12	<i>Balance on 31 Dec:</i>	"			
Jordbruk	<i>Agriculture</i>	"	2 056 352	4 578 181	3 461 527
Skogbruk	<i>Forestry</i>	"	108 789	153 631	133 009
A. næring + till.næring	<i>Other occupations</i>	"	185 773	562 899	398 609
Hovudbygning og privat	<i>Farmhouses and private</i>	"	929 609	1 075 466	957 942
Krav og kontantar	<i>Outstanding claims and cash</i>	"	516 024	443 135	473 126
Eigedelar i alt	<i>Total assets</i>	"	3 796 546	6 813 312	5 424 213
Kortsiktig gjeld	<i>Short-term liabilities</i>	"	234 711	584 772	494 931
Langsiktig gjeld	<i>Long-term liabilities</i>	"	1 190 332	2 848 417	2 215 415
Eigenkapital	<i>Own capital</i>	"	2 371 503	3 380 123	2 713 867

Driftsgranskingar i jordbruket 2012. Account statistics for agriculture 2012

Hovudtabell 17a Forts. Cont. Drift og driftsresultat på bruk med
Summary of accounts for

Regionar Regions		Trøndelag			
		Andre bygder Other parts			
Storleiksgupper Farm size (decares)	daa	200-300	300-500	Alle	
Tal bruk	Number of holdings		19	18	44
Alder på brukar	Age of farmer	år year	48	43	46
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	251	386	351
herav leigd	of which rented land	" "	80	162	146
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets:	NOK	2 580 898	2 968 647	3 282 155
Varelager	Stocks	"	145 759	179 121	180 423
Buskap	Livestock	"	364 467	415 559	435 976
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	276 277	305 133	307 896
Traktorar	Tractors	"	219 723	267 387	272 823
Driftsbygningar	Outbuildings	"	1 102 474	1 296 740	1 549 803
Jord etc.	Farmland etc.	"	472 198	504 708	535 234
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (Agric.)	timer hours	3 442	3 805	3 727
herav familien	of which family	" "	2 691	2 938	2 912
Arealbruk:	Land use:				
Korn	Cereals	daa decares	4,8	11,6	11,6
Poteter	Potatoes	" "	0,1		
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	246,3	374,3	338,8
Anna	Other	" "			0,7
Avlingar pr daa:	Crops per decare:				
Korn	Cereals	FEmFUm ¹	407	316	354
Poteter	Potatoes	kg	400		400
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEmFUm ¹	444	403	418
I alt	Total	"	445	400	415
Storfehold:	Cattle:				
Årskyr	Cows	stk no.	21,7	25,2	26,2
Kviger og kalvar (gj.sn.)	Heifers, calves (average)	" "	33,0	36,7	38,8
Oksar over 1 år (gj.sn.)	Steers > 1 year (average)	" "	4,6	4,6	5,3
Mjølkrårsku	Milk/cow	kg	7 381	7 068	7 337
Omsett mjølk	Milk sold	l	145 300	160 265	174 297
Mjølkevote	Milk quota	l	155 887	183 258	192 332
Kraffor/årsku	Feed concentrate/cow	NOK	12 186	11 726	12 236
Grovfôr/årsku	Coarse fodder/cow	daa decares	11,4	14,9	11,6
Pris: Mjølkr utan tilskot	Milk price excl. support	NOK/l	4,84	4,82	4,82
Kukjøtt utan tilskot	Meat(cow), excl. support	NOK/kg	39,42	38,49	38,91
Anna storfe kjøtt u.tilsk.	Meat(beef), excl. support	"	44,61	44,96	45,13
Produksjonsinntekt mjølk:	Total output milk	NOK	703 704	772 784	840 939
Driftstilskot	Production allowance	"	111 000	111 000	111 000
Distriktstilskot	Other support	"	42 448	53 930	54 340
Prod. inntekt kukjøtt	Total output meat(cow)	"	101 717	105 739	119 650
" anna storfe kjøtt	" meat(beef)	"	122 034	125 352	142 375
Tilskot kjøtt	Support	"	20 707	22 046	24 073
Produksjonsinntekt livdyr	Total output cattle sold live	"	32 324	30 640	30 354
Anna husdyrhald	Other animal husbandry	"	1 747	10 027	4 856
Netto mek. kostn./daa	Net mechanisation costs/decare	"	716	673	668
Dekningsbidrag/daa	Gross margin/decare	"	4 065	2 962	3 334
Vederl. til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	305 824	256 772	288 407
Vederl. til fam. arb. og EK	Return on family l. and own capital	"	297 683	235 756	277 512
Fam. arbeidsfort. J/årsverk	Family labour income agric.	"	275 384	215 599	256 132
Skattejust. vederl. til A&EK	Tax-adjusted return on l. and own cap	"	341 936	286 733	320 797

¹ FUm = Feed Unit milk

produksjon av kumjølk og storfeslakt
combined dairy and beef farming

Regionar <i>Regions</i>		Trøndelag			
Storleiksgrupper <i>Farm size (decares)</i>		daa	Andre bygder <i>Other parts</i>		
			200-300	300-500	Alle
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>		19	18	44
Produksjonsinntekt i alt:	<i>Output:</i>	NOK	1 467 863	1 667 494	1 723 140
Planteprodukt	<i>Plant products</i>	"	14 001	28 098	24 968
Husdyrprodukt	<i>Livestock products</i>	"	961 526	1 044 541	1 138 175
Tilskot	<i>Support</i>	"	474 821	570 817	540 489
Andre inntekter	<i>Other income</i>	"	17 515	24 038	19 508
Variable kostnader i alt:	<i>Total variable costs:</i>	"	446 890	524 546	552 815
Såvarer	<i>Seeds</i>	"	7 362	11 781	10 206
Handelsgjødsel og kalk	<i>Fertilizer and lime</i>	"	49 116	71 315	68 211
Plantevernemiddel	<i>Pesticides</i>	"	846	913	1 449
Konserveringsmiddel	<i>Preservatives</i>	"	12 430	17 906	17 730
Førmiddel	<i>Fodder</i>	"	281 851	311 027	343 804
Div. til husdyrhaldet	<i>Misc. for animal husbandry</i>	"	50 431	55 582	56 705
Innkjøp av dyr	<i>Purchase of cattle</i>	"	12 414	22 017	16 994
Andre forbruksartiklar	<i>Other variable costs</i>	"	32 439	34 004	37 715
Faste kostnader, registrerte:	<i>Registered fixed costs:</i>	"			
Leigd arbeid	<i>Hired labour</i>	"	112 561	139 410	119 196
Maskinar og reiskapar	<i>Machinery and equipment</i>	"	35 146	43 902	40 589
Traktorar	<i>Tractors</i>	"	14 510	20 320	22 562
Driftsbygningar	<i>Outbuildings</i>	"	37 218	56 641	52 594
Jord, grøfter og vassanl.	<i>Farmland, drainage and water supply</i>	"	4 750	9 003	7 329
Drivstoff	<i>Fuel</i>	"	32 485	41 706	41 153
Maskinleige	<i>Rented machinery</i>	"	42 477	99 430	68 902
Jordleige	<i>Rented farmland</i>	"	14 891	29 949	26 230
Andre faste kostnader	<i>Other fixed costs</i>	"	99 810	122 049	116 896
Registrerte kostnader i alt	<i>Total registered costs</i>	"	840 737	1 086 956	1 048 266
Resultat før avskrivningar	<i>Result before depreciation</i>	"	627 125	580 538	674 874
Avskrivningar:	<i>Depreciation:</i>	"			
Maskinar og reiskapar	<i>Machinery and equipment</i>	"	30 209	33 696	33 035
Traktorar	<i>Tractors</i>	"	25 665	28 116	29 820
Driftsbygningar	<i>Outbuildings</i>	"	68 648	77 252	88 383
Jord, grøfter og vassanl.	<i>Farmland, drainage and water supply</i>	"	1 815	340	1 112
Kalkulert rente, 3,0 %	<i>Required return on capital 3.0 %</i>	"	77 166	84 398	94 843
Driftsoverskot jordbruk	<i>Net income agriculture</i>	"	500 787	441 133	522 524
+ " skogbruk	+ <i>forestry</i>	"	16 178	43 011	24 871
+ " till.næring	+ <i>other farm-based</i>	"	17 302	68 812	39 026
+ " a. næring	+ <i>other off-farm</i>	"	46 069	10 939	27 374
+ Aksjeutbyte og handel	+ <i>Dividend and stock trading</i>	"	4 998	10 582	7 037
+ Lønsinntekter	+ <i>Wage income</i>	"	181 926	241 389	229 539
+ Pensjonar/sjukepengar	+ <i>Pensions/sick pay</i>	"	37 966	24 775	34 271
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ <i>Fam. labour: investments</i>	"	12 980	21 130	26 443
+ Renteinntekter	+ <i>Interest received</i>	"	22 258	12 231	15 936
- Gjeldsrenter og kår	- <i>Interest paid, payments to previous owner</i>	"	75 911	81 652	93 756
= Nettoinntekt	= <i>Total net income</i>	"	764 553	792 349	833 265
Endring i egenkapital (sparing)	<i>Change in own capital (savings)</i>	"	198 482	264 649	274 480
Arbeidskapital pr 31/12	<i>Working capital on 31 Dec.</i>	"	1 059 012	631 902	841 473
Endring i arbeidskapital	<i>Change in working capital</i>	"	-40 597	-128 254	-32 807
Balanse pr 31/12	<i>Balance on 31 Dec:</i>	"			
Jordbruk	<i>Agriculture</i>	"	2 580 898	2 968 647	3 282 155
Skogbruk	<i>Forestry</i>	"	177 106	183 089	181 854
A. næring + till.næring	<i>Other occupations</i>	"	293 771	190 081	226 109
Hovudbygning og privat	<i>Farmhouses and private</i>	"	575 802	677 535	694 119
Krav og kontantar	<i>Outstanding claims and cash</i>	"	943 375	729 044	818 620
Eigedelar i alt	<i>Total assets</i>	"	4 570 953	4 748 396	5 202 858
Kortsiktig gjeld	<i>Short-term liabilities</i>	"	288 702	444 655	372 574
Langsiktig gjeld	<i>Long-term liabilities</i>	"	1 415 513	1 558 574	1 784 448
Eigenkapital	<i>Own capital</i>	"	2 866 738	2 745 167	3 045 836

Driftsgranskingar i jordbruket 2012. Account statistics for agriculture 2012

Hovudtabell 17a Forts. Cont. Drift og driftsresultat på bruk med
Summary of accounts for

Regionar Regions		Nord-Noreg Northern Norway				
Storleiksgrupper Farm size (decares)		daa	200-300	300-500	>500	Alle
Tal bruk	Number of holdings		16	25	14	60
Alder på brukar	Age of farmer	år year	51	47	47	49
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	254	393	681	403
herav leigd	of which rented land	" "	80	192	369	190
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets:	NOK	1 882 040	2 924 124	5 158 122	2 993 431
Varelager	Stocks	"	102 342	139 054	217 219	140 823
Buskap	Livestock	"	280 974	343 744	572 125	365 015
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	306 081	463 524	552 110	408 440
Traktorar	Tractors	"	135 177	253 151	286 237	208 853
Driftsbygningar	Outbuildings	"	640 969	1 232 567	2 661 217	1 334 204
Jord etc.	Farmland etc.	"	416 497	492 084	869 215	536 096
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (Agric.)	timer hours	3 285	3 758	4 014	3 600
herav familien	of which family	" "	2 491	2 771	3 003	2 717
Arealbruk:	Land use:					
Korn	Cereals	daa decares	1,9	2,0	18,6	5,7
Poteter	Potatoes	" "	0,3	1,0		0,6
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	251,3	385,1	646,4	390,9
Anna	Other	" "	0,7	4,4	15,9	5,7
Avlingar pr daa:	Crops per decare:					
Korn	Cereals	FEmFU ¹	264	175	265	252
Poteter	Potatoes	kg	1 040	1 624		1 459
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEmFU ¹	320	269	274	280
I alt	Total	"	319	266	267	276
Storfehold:	Cattle:					
Årskyr	Cows	stk no.	18,3	21,8	33,3	22,6
Kviger og kalvar (gj.sn.)	Heifers, calves (average)	" "	25,2	30,1	51,7	32,6
Oksar over 1 år (gj.sn.)	Steers > 1 year (average)	" "	3,3	3,8	9,1	4,8
Mjølkk/årsku	Milk/cow	kg	7 509	7 454	7 314	7 362
Omsett mjølk	Milk sold	l	128 293	151 818	228 095	155 522
Mjølkekvote	Milk quota	l	139 932	176 817	247 018	174 951
Kraftfôr/årsku	Feed concentrate/cow	NOK	13 409	13 977	14 683	13 961
Grovfôr/årsku	Coarse fodder/cow	daa decares	13,7	17,7	19,4	17,3
Pris: Mjølkk utan tilskot	Milk price excl. support	NOK/l	4,76	4,74	4,74	4,75
Kukjøtt utan tilskot	Meat(cow), excl. support	NOK/kg	39,82	37,73	38,01	38,12
Anna storfejøtt u.tilsk.	Meat(beef), excl. support	"	40,27	42,53	43,65	42,57
Produksjonsinntekt mjølkk:	Total output milk	NOK	610 980	719 437	1 081 476	739 056
Driftstilskot	Production allowance	"	117 000	117 000	117 000	117 000
Distriktstilskot	Other support	"	90 859	177 820	197 822	147 236
Prod. inntekt kukjøtt	Total output meat(cow)	"	82 623	99 751	156 702	104 649
" anna storfejøtt	" meat(beef)	"	90 782	109 322	282 371	138 867
Tilskot kjøtt	Support	"	42 999	48 149	101 196	57 768
Produksjonsinntekt livdyr	Total output cattle sold live	"	35 083	17 163	16 632	21 639
Anna husdyrhald	Other animal husbandry	"		371	3 841	1 674
Netto mek. kostn./daa	Net mechanisation costs/decare	"	790	657	606	655
Dekningsbidrag/daa	Gross margin/decare	"	3 737	2 960	2 469	2 933
Vederl. til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	274 447	283 163	312 967	289 612
Vederl. til fam. arb. og EK	Return on family l. and own capital	"	259 258	268 927	312 422	279 848
Fam. arbeidsfort. J/årsverk	Family labour income agric.	"	253 387	259 703	320 755	275 588
Skattejust. vederl. til A&EK	Tax-adjusted return on l. and own cap.	"	310 485	315 406	345 461	323 308

¹ FUm = Feed Unit milk

produksjon av kumjølk og storfeslakt
combined dairy and beef farming

Regionar Regions		Nord- Noreg Northern Norway				
Storleiksgrupper Farm size (decares)		daa	200-300	300-500	>500	Alle
Tal bruk	Number of holdings		16	25	14	60
Produksjonsinntekt i alt:	Output:	NOK	1 382 509	1 687 168	2 546 209	1 733 806
Planteprodukt	Plant products	"	7 380	19 290	25 906	16 408
Husdyrprodukt	Livestock products	"	819 468	946 045	1 541 022	1 005 885
Tilskot	Support	"	537 058	712 345	921 624	688 607
Andre inntekter	Other income	"	18 603	9 488	57 657	22 906
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	432 812	525 340	865 038	552 062
Såvarer	Seeds	"	4 396	5 110	7 398	5 231
Handelsjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	51 733	58 129	113 231	66 252
Plantevernmiddel	Pesticides	"	939	835	1 846	1 102
Konserveringsmiddel	Preservatives	"	9 969	9 473	5 456	8 473
Førmiddel	Fodder	"	258 355	323 727	523 905	336 633
Div. til husdyrholdet	Misc. for animal husbandry	"	49 452	45 494	64 683	48 572
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	20 200	28 508	54 703	30 323
Andre forbruksartiklar	Other variable costs	"	37 768	54 064	93 815	55 476
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:	"				
Leigd arbeid	Hired labour	"	134 097	141 869	126 892	128 796
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	39 471	40 104	76 640	46 693
Traktorar	Tractors	"	24 853	23 178	44 828	27 727
Driftsbygningar	Outbuildings	"	34 532	43 649	66 866	43 343
Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply	"	4 828	3 166	5 502	3 981
Drivstoff	Fuel	"	27 820	40 702	57 767	38 996
Maskinleige	Rented machinery	"	53 086	63 039	160 454	80 129
Jordleige	Rented farmland	"	9 335	17 220	32 493	17 328
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	115 672	130 301	167 594	131 005
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	876 507	1 028 568	1 604 074	1 070 061
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation	"	506 002	658 600	942 135	663 744
Avskrivningar:	Depreciation:	"				
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	31 854	51 843	64 485	45 780
Traktorar	Tractors	"	22 532	28 267	30 221	25 003
Driftsbygningar	Outbuildings	"	48 597	75 147	129 177	76 435
Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply	"	664	672	476	575
Kalkulert rente, 3,0 %	Required return on capital 3.0 %	"	55 767	82 671	149 071	86 266
Driftsoverskot jordbruk	Net income agriculture	"	402 355	502 671	717 775	515 951
+ " skogbruk	+ " forestry	"	2 132	968	139	1 299
+ " till.næring	+ " other farm-based	"	12 219	9 384	40 355	17 896
+ " a. næring	+ " other off-farm	"	12 917	4 980	39 728	14 870
+ Aksjeutbyte og handel	+ Dividend and stock trading	"	1 669	2 239	767	1 582
+ Lønsinntekter	+ Wage income	"	265 238	160 060	134 295	176 723
+ Pensjonar/sjuepengar	+ Pensions/sick pay	"	27 118	53 421	54 904	44 265
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: investments	"	4 842	6 384	18 885	8 358
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	4 884	8 329	7 912	7 069
- Gjeldsrenter og kår	- Interest paid, payments to previous owner	"	74 859	102 656	222 676	117 169
= Nettoinntekt	= Total net income	"	658 516	645 781	792 084	670 843
Endring i eigenkapital (sparing)	Change in own capital (savings)	"	103 378	95 080	219 615	120 627
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	264 182	373 265	26 856	259 821
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	2 991	-135 232	-117 177	-85 805
Balanse pr 31/12	Balance on 31 Dec:	"				
Jordbruk	Agriculture	"	1 882 040	2 924 124	5 158 122	2 993 431
Skogbruk	Forestry	"	55 878	52 657	105 197	67 635
A. næring + till.næring	Other occupations	"	204 298	157 929	92 932	142 993
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	"	432 478	691 984	1 002 599	665 923
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash	"	376 624	603 805	651 338	535 020
Eigedelar i alt	Total assets	"	2 951 317	4 430 498	7 010 189	4 405 001
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	289 589	509 274	1 001 488	535 149
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	1 374 975	1 856 091	4 030 587	2 105 816
Eigenkapital	Own capital	"	1 286 753	2 065 133	1 978 114	1 764 036

Driftsgranskingar i jordbruket 2012. Account statistics for agriculture 2012

Hovudtabell 17a Forts. Cont. Drift og driftsresultat på bruk med
Summary of accounts for

Regionar Regions		Alle All						
Storleiksgrupper Farm size (decares)		daa	50-100	100-200	200-300	300-500	>500	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		6	53	93	123	45	320
Alder på brukar	Age of farmer	år year	56	51	50	47	47	49
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	88	170	248	381	678	344
herav leigd	of which rented land	" "	15	47	84	168	366	149
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets:	NOK	629 192	1 370 111	2 154 461	3 460 143	5 835 228	3 015 434
Varelager	Stocks	"	38 288	87 314	106 410	163 495	242 335	143 027
Buskap	Livestock	"	102 135	234 490	309 742	448 658	690 501	400 326
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	95 102	163 927	236 783	375 317	524 539	315 774
Traktorar	Tractors	"	87 371	122 426	195 074	273 671	345 274	232 355
Driftsbygningar	Outbuildings	"	207 951	429 915	855 911	1 560 918	3 037 269	1 350 947
Jord etc.	Farmland etc.	"	98 346	332 038	450 542	638 084	995 311	573 006
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (Agric.)	timer hours	2 215	2 970	3 328	3 861	4 294	3 589
herav familien	of which family	" "	1 848	2 428	2 588	2 956	2 938	2 738
Arealbruk:	Land use:							
Korn	Cereals	daa decares		0,6	10,6	9,8	50,4	14,0
Poteter	Potatoes	" "		0,7	0,1	0,5		0,3
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	87,7	169,5	236,3	369,1	622,1	327,8
Anna	Other	" "		0,1	0,7	1,6	5,9	1,7
Avlingar pr daa:	Crops per decare:							
Korn	Cereals	FEmFUm ¹		261	343	349	279	312
Poteter	Potatoes	kg	550	1 500	1 519	2 377		2 075
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEmFUm ¹	314	396	375	363	335	360
I alt	Total	"	313	395	373	362	328	357
Storfehold:	Cattle:							
Årskyr	Cows	stk no.	7,1	15,4	19,4	25,7	38,9	23,7
Kviger og kalvar (gj.sn.)	Heifers, calves (average)	" "	8,8	21,3	27,6	39,9	64,5	36,1
Oksar over 1 år (gj.sn.)	Steers > 1 year (average)	" "	0,8	1,8	3,6	6,8	9,3	5,3
Mjølkeårsku	Milk/cow	kg	5 837	6 674	7 100	7 395	7 433	7 247
Omsett mjølk	Milk sold	l	38 263	93 976	125 496	172 602	265 620	156 451
Mjølkekvote	Milk quota	l	54 282	108 120	138 944	193 531	282 898	173 477
Kraftfôr/årsku	Feed concentrate/cow	NOK	12 504	10 805	12 518	12 879	13 698	12 757
Grovfôr/årsku	Coarse fodder/cow	daa decares	12,4	11,0	12,2	14,4	16,0	13,9
Pris: Mjølke utan tilskot	Milk price excl. support	NOK/l	4,96	4,76	4,89	4,84	4,85	4,85
Kukjøtt utan tilskot	Meat(cow), excl. support	NOK/kg	39,57	39,31	39,91	39,40	39,74	39,59
Anna storfe kjøtt u.tilsk.	Meat(beef), excl. support	"	44,94	45,47	44,26	45,85	46,23	45,63
Produksjonsinntekt mjølk:	Total output milk	NOK	189 807	447 746	613 562	835 285	1 287 583	758 162
Driftstilskot	Production allowance	"	112 000	111 170	111 710	111 854	112 644	111 813
Distriktstilskot	Other support	"	14 763	31 070	42 606	72 071	111 950	61 251
Prod. inntekt kukjøtt	Total output meat(cow)	"	32 563	71 665	90 316	122 899	190 760	112 793
" anna storfe kjøtt	" meat(beef)	"	23 358	47 439	96 003	184 436	320 973	152 226
Tilskot kjøtt	Support	"	8 529	13 669	20 053	30 255	60 175	28 343
Produksjonsinntekt livdyr	Total output cattle sold live	"	8 563	24 166	33 644	35 835	44 127	33 920
Anna husdyrhald	Other animal husbandry	"		7 066	6 256	3 604	4 843	5 055
Netto mek. kostn./daa	Net mechanisation costs/decare	"	896	715	691	678	605	664
Dekningsbidrag/daa	Gross margin/decare	"	4 273	4 235	3 705	3 215	2 724	3 270
Vederl. til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	176 570	257 948	268 590	278 098	343 630	283 309
Vederl. til fam. arb. og EK	Return on family I. and own capital	"	152 767	246 252	249 216	266 247	339 223	269 544
Fam. arbeidsfort. J/årsverk	Family labour income agric.	"	138 055	231 346	230 907	250 211	317 503	251 330
Skattejust. vederl. til A&EK	Tax-adjusted return on I. and own cap.	"	213 777	295 548	303 552	308 703	372 191	315 779

¹ FUm = Feed Unit milk

produksjon av kumjølk og storfeslakt
combined dairy and beef farming

Regionar Regions		Alle All						
Storleiksgrupper Farm size (decares)		daa	50-100	100-200	200-300	300-500	>500	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		6	53	93	123	45	320
Produksjonsinntekt i alt:	Output:	NOK	516 778	1 021 460	1 341 092	1 817 531	2 789 741	1 659 544
Planteprodukt	Plant products	"	1 407	10 666	17 052	30 879	59 213	26 945
Husdyrprodukt	Livestock products	"	254 291	598 081	839 780	1 182 060	1 848 286	1 062 156
Tilskot	Support	"	257 332	402 291	464 531	581 658	824 231	545 941
Andre inntekter	Other income	"	3 749	10 422	19 728	22 934	58 012	24 503
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	139 341	300 251	422 914	592 617	941 338	535 414
Såvarer	Seeds	"	1 214	2 897	6 364	10 886	21 057	9 498
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	10 031	32 975	45 914	61 543	109 447	58 040
Plantevernmiddel	Pesticides	"	729	857	1 855	1 883	3 538	1 916
Konserveringsmiddel	Preservatives	"	2 855	6 773	8 932	12 264	17 405	10 933
Førmiddel	Fodder	"	98 945	184 315	266 629	358 003	597 083	331 444
Div. til husdyrholdet	Misc. for animal husbandry	"	9 878	30 492	42 511	52 610	77 151	48 661
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	3 726	16 975	19 327	47 011	44 285	32 796
Andre forbruksartiklar	Other variable costs	"	11 965	24 967	31 383	48 417	71 372	42 127
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:							
Leigd arbeid	Hired labour	"	49 077	78 142	113 698	130 850	203 485	125 817
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	23 245	27 535	35 480	46 418	71 559	43 213
Traktorar	Tractors	"	10 378	14 163	17 917	23 131	39 633	22 212
Driftsbygningar	Outbuildings	"	8 998	29 358	36 119	52 751	84 024	47 620
Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply	"	1 000	8 100	8 445	10 683	16 739	10 275
Drivstoff	Fuel	"	13 383	16 838	27 230	39 260	72 661	36 262
Maskinleige	Rented machinery	"	5 428	23 155	40 732	77 791	147 896	66 473
Jordleige	Rented farmland	"	750	8 284	15 312	31 194	54 658	25 513
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	57 590	84 825	103 397	124 925	169 723	117 064
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	309 190	590 651	821 244	1 129 619	1 801 717	1 029 862
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation	"	207 588	430 809	519 848	687 911	988 025	629 683
Avskrivningar:	Depreciation:							
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	12 549	19 283	25 935	42 944	59 162	35 792
Traktorar	Tractors	"	12 228	18 094	25 116	30 876	39 144	27 898
Driftsbygningar	Outbuildings	"	15 905	33 397	59 171	89 623	159 209	79 864
Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply	"	231	2 225	1 853	1 585	2 844	1 921
Kalkulert rente, 3,0 %	Required return on capital 3.0 %	"	19 504	41 183	64 194	98 884	169 646	87 708
Driftsoverskot jordbruk	+ Net income agriculture	"	166 676	357 809	407 774	522 883	727 667	484 208
+ " skogbruk	+ " forestry	"	3 019	16 739	7 640	13 007	26 283	13 745
+ " till.næring	+ " other farm-based	"	2 622	30 779	32 125	44 164	48 153	38 230
+ " a. næring	+ " other off-farm	"	10 385	14 561	36 460	15 865	22 339	22 442
+ Aksjeutbyte og handel	+ Dividend and stock trading	"	-553	6 550	10 292	7 298	7 870	7 978
+ Lønsinntekter	+ Wage income	"	212 837	274 179	244 506	251 375	238 317	250 597
+ Pensjonar/sjuepengar	+ Pensions/sick pay	"	2 975	44 411	44 042	26 529	51 690	37 677
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: investments	"		4 166	5 292	9 065	19 978	8 522
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	22 959	15 015	14 825	10 938	13 267	13 296
- Gjeldsrenter og kår	- Interest paid, payments to previous owner	"	14 049	51 367	68 912	111 689	185 332	97 791
= Nettoinntekt	= Total net income	"	406 870	712 841	734 043	789 435	970 233	778 902
Endring i egenkapital (sparing)	Change in own capital (savings)	"	113 434	267 940	173 433	186 592	299 551	210 754
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	1 131 242	979 463	832 265	607 462	574 920	739 653
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	-29 970	-24 629	-8 110	-143 725	-28 798	-66 292
Balanse pr 31/12	Balance on 31 Dec:							
Jordbruk	Agriculture	"	629 192	1 370 111	2 154 461	3 460 143	5 835 228	3 015 434
Skogbruk	Forestry	"	124 051	103 775	96 152	127 637	340 307	144 374
A. næring + till.næring	Other occupations	"	425 098	386 977	444 964	303 610	271 171	356 215
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	"	278 540	707 199	620 930	769 491	936 604	730 293
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash	"	856 691	818 309	701 643	728 398	842 471	753 961
Eigedelar i alt	Total assets	"	2 313 572	3 386 371	4 018 150	5 389 279	8 225 781	5 000 277
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	128 191	216 811	258 467	541 690	838 797	439 598
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	232 546	864 681	1 270 353	1 981 118	3 704 654	1 799 229
Eigenkapital	Own capital	"	1 952 836	2 304 879	2 489 330	2 866 470	3 682 331	2 761 450

Driftsgranskingar i jordbruket 2012. Account statistics for agriculture 2012

Hovudtabell 17b Drift og driftsresultat på bruk med
Summary of accounts for

Regionar	Regions	Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	Agder & Rogaland	Vestlandet	
					Jæren	Western Norway	
					Alle	100-200	Alle
Tal bruk	Number of holdings				10	6	13
Alder på brukar	Age of farmer			år year	46	47	48
Jordbruksareal	Agricultural land			daa decares	361	169	227
herav leigd	of which rented land			" "	82	66	117
Eigedelar i jordbruket	Agricultural assets:			NOK	6 744 799	1 977 073	2 498 376
Varelager	Stocks			"	247 663	53 808	90 225
Buskap	Livestock			"	907 526	342 181	407 134
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment			"	300 334	147 894	225 298
Traktorar	Tractors			"	181 769	229 802	219 239
Driftsbygningar	Outbuildings			"	3 347 419	849 579	1 118 710
Jord etc.	Farmland etc.			"	1 760 088	353 810	437 771
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (Agric.)			timer hours	3 879	3 061	3 718
herav familien	of which family			" "	2 701	2 502	3 113
Arealbruk:	Land use:						
Korn	Cereals			daa decares	28,4		
Poteter	Potatoes			" "	5,5		0,1
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture			" "	325,5	168,5	227,4
Anna	Other			" "	1,5		
Avlingar pr daa:	Crops per decare:						
Korn	Cereals			FEmFU ¹	470		
Poteter	Potatoes			kg	2 418		4 000
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture			FEm FU ¹	485	349	315
I alt	Total			"	488	349	315
Storfe- og svinehald:	Dairy and pig farming:						
Årskyr	Cows			stk no.	32,1	15,5	18,1
Mjølkk/årsku	Milk/cow			kg	7 371	6 266	7 115
Omsett mjølk	Sold milk			l	215 718	88 730	118 167
Mjølkekvote	Milk quota			l	233 336	105 128	128 650
Grovfôr/årsku	Coarse fodder/cow			daa decares	10,1	10,9	12,6
Avlsgrisar (gj.snitt)	Pigs for breeding (average)			stk no.	39,6	11,3	17,2
Smågriskull	Litters			" "	68	39	47
Salbare smågrisar	Piglets for sale			" "	766	394	510
Omsette slaktesvin	Pigs for slaughter			" "	978	333	263
Innkjøp av svin	Purchase of pigs			NOK	552 883	96 139	86 594
Pris: Mjølkk utan tilskot	Milk price excl. support			"	4,76	4,8	4,79
Kukjøtt utan tilskot	Meat(cow) excl. support			"	39,70	40,39	40,63
Anna storfe kjøtt u.tilsk.	Meat(beef) excl. support			"	45,64	40,85	43,96
Svinekjøtt	Pork			"	25,23	25,12	25,51
Smågris, sal	Piglets for sale			"	930	898	854
Produksjonsinntekt mjølkk	Total output milk			"	1 027 459	426 206	565 508
Driftstilskot	Production allowance			"	106 000	111 000	111 000
Distriktstilskot	Other support to milk			"		34 413	45 920
Prod. inntekt kukjøtt	Total output meat(cow)			"	155 326	65 151	75 877
" anna storfe kjøtt	" meat(beef)			"	97 181	38 589	46 027
Tilskot kjøtt	Support			"		14 923	16 137
Prod.innt. livdyr, storfe	Total output cattle sold live			"	62 541	24 592	35 242
" smågris	" piglets			"	278 491	124 476	257 428
" slaktesvin	" pigs for fattening			"	1 962 404	626 686	502 842
" avlsgrisar	" pigs for breeding			"	79 664	22 592	25 090
Anna husdyrhald	Other animal husbandry			"	1 513	1 322	6 023
Netto mek. kostn./daa	Net mechanisation costs/decare			"	882	914	792
Dekningsbidrag/dekar	Gross margin/decare			"	5 399	5 818	4 936
Vederl. til arb. og EK	Return on labour and own capital			NOK/man-year	390 320	301 226	280 797
Vederl. til fam. arb. og EK	Return on family l. and own capital			"	405 587	291 698	268 021
Fam. arbeidsfort. J/årsverk	Family labour income agric.			"	424 017	264 363	241 006
Skattejust. vederl. til A&EK	Tax-adjusted return on l. and own cap.			"	422 081	342 137	314 922

¹ FUM = Feed Unit milk

produksjon av kumjøl og svinekjøt
combined dairy and pig farming

Regionar / Regions	Storleiksgrupper / Farm size (decares)	daa	Agder & Rogaland	Vestlandet	
			Jæren	100-200	Alle
Tal bruk	Number of holdings		10	6	13
Produksjonsinntekt i alt:	Output:	NOK	4 204 831	1 777 634	2 019 619
Planteprodukt	Plant products	"	101 512	3 131	10 351
Husdyrprodukt	Livestock products	"	3 664 579	1 329 613	1 514 037
Tiilskot	Support	"	425 753	442 204	487 672
Andre inntekter	Other income	"	12 988	2 686	7 559
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	2 256 602	797 256	896 875
Såvarer	Seeds	"	23 012	4 380	5 487
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	64 719	26 836	39 108
Plantevernmiddel	Pesticides	"	4 715	923	2 419
Konserveringsmiddel	Preservatives	"	12 654	6 542	8 247
Fôrmiddel	Fodder	"	1 409 461	553 187	624 778
Diverse til husdyrholdet	Misc. for animal husbandry	"	106 745	58 526	66 746
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	570 519	103 516	99 422
Andre forbruksartiklar	Other variable costs	"	64 778	43 346	50 667
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:				
Leigd arbeid	Hired labour	"	165 988	85 240	97 030
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	40 093	24 272	41 578
Traktorar	Tractors	"	14 761	28 444	29 766
Driftsbygningar	Outbuildings	"	109 553	41 783	47 685
Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply	"	17 841	33 767	21 269
Drivstoff	Fuel	"	28 212	23 496	29 073
Maskinleige	Rented machinery	"	167 729	28 822	28 663
Jordleige	Rented farmland	"	52 038	9 078	18 772
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	209 181	161 594	184 211
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	3 061 997	1 233 752	1 394 922
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation	"	1 142 834	543 883	624 698
Avskrivningar:	Depreciation:				
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	33 827	15 687	22 008
Traktorar	Tractors	"	23 590	22 591	23 378
Driftsbygningar	Outbuildings	"	202 985	67 030	78 120
Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply	"	3 950	1 869	4 475
Kalkulert rente, 3,0 %	Required return on capital 3.0 %	"	194 033	61 057	75 135
Driftsoverskot jordbruk	Net income agriculture	"	878 482	436 706	496 717
+ " skogbruk	+ " forestry	"	514	2 146	6 169
+ " till.næring	+ " other farm-based	"	41 238	15 196	26 109
+ " a. næring	+ " other off-farm	"	47 153		20 631
+ Aksjeutbyte og handel	+ Dividend and stock trading	"	5 761	104 384	49 809
+ Løsinntekter	+ Wage income	"	258 641	396 395	390 594
+ Pensjonar/sjukepengar	+ Pensions/sick pay	"	4 679	22 421	13 463
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: investments	"	14 471		1 620
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	23 921	21 464	13 367
- Gjeldsrenter og kår	- Interest paid, payment to previous owner	"	297 022	53 246	57 087
= Nettoinntekt	= Total net income	"	977 839	945 466	961 391
Endring i eigenkapital (sparing)	Change in own capital (savings)	"	39 759	172 581	118 070
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	340 930	1 225 382	863 700
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	-12 172	-72 212	-82 283
Balanse pr 31/12	Balance on 31 Dec.:				
Jordbruk	Agriculture	"	6 744 799	1 977 073	2 498 376
Skogbruk	Forestry	"	2 496	46 011	41 218
Till.næring og anna næring	Other occupations	"	279 950	992 235	736 878
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	"	1 117 427	848 380	1 033 047
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash	"	807 547	874 972	806 280
Eigedelar i alt	Total assets	"	8 952 219	4 738 671	5 115 799
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	1 284 566	285 138	486 147
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	5 393 135	1 134 767	1 122 860
Eigenkapital	Own capital	"	2 274 518	3 318 766	3 506 791

Driftsgranskingar i jordbruket 2012. Account statistics for agriculture 2012

Hovudtabell 17b Forts. Cont. Drift og driftsresultat på bruk med
Summary of accounts for combined dairy

Regionar Regions		Alle All				
Storleiksgrupper Farm size		daa decares	100-200	200-300	300-500	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		7	9	11	30
Alder på brukar	Age of farmer	år year	46	49	46	47
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	170	258	370	319
herav leigd	of which rented land	" "	66	94	171	131
Eigedelar i jordbruket	Agricultural assets:	NOK	2 070 585	3 223 867	5 839 830	4 509 392
Varelager	Stocks	"	77 806	130 334	166 319	161 728
Buskap	Livestock	"	392 744	538 271	762 460	639 612
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	157 062	302 002	367 528	291 779
Traktorar	Tractors	"	218 743	200 649	243 895	222 357
Driftsbygningar	Outbuildings	"	854 262	1 359 615	3 510 348	2 266 113
Jord etc.	Farmland etc.	"	369 969	692 996	789 279	927 804
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (Agric.)	timer hours	2 984	3 672	4 528	3 891
herav familien	of which family	" "	2 366	2 940	3 321	2 945
Arealbruk:	Land use:					
Korn	Cereals	daa decares		5,3	14,4	14,7
Poteter	Potatoes	" "		0,1	5,0	1,9
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	170,4	250,7	351,1	302,1
Anna	Other	" "		1,7		0,5
Avlingar pr daa:	Crops per decare:					
Korn	Cereals	FEmFU ^m		250	327	419
Poteter	Potatoes	kg		4 000	2 418	2 446
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEm FU ^m	417	333	421	395
I alt	Total	"	417	330	419	398
Storfe- og svinehold:	Dairy and pig farming:					
Årskyr	Cows	stk no.	17,9	18,9	27,7	24,9
Mjølkk/årsku	Milk/cow	kg	6 530	7 628	7 499	7 233
Omsett mjølk	Sold milk	l	104 949	127 743	192 308	164 212
Mjølkekvote	Milk quota	l	121 938	135 094	194 644	179 441
Grovfôr/årsku	Coarse fodder/cow	daa decares	9,5	13,3	12,7	12,2
Avlsgriser (gj sn)	Pigs for breeding (average)	stk no.	13,9	22,8	35,6	25,4
Smågriskull	Litters	" "	42	63	59	53
Salbare smågrisar	Piglets for sale	" "	418	727	614	585
Omsette slaktesvin	Pigs for slaughter	" "	371	452	822	587
Innkjøp av svin	Purchase of pigs	NOK	96 039	302 725	441 394	328 148
Pris: Mjølkk utan tilskot	Milk price excl. support	NOK/l	4,87	4,79	4,75	4,77
Kukjøtt utan tilskot	Meat(cow) excl. support	NOK/kg	39,79	39,22	39,24	39,31
Anna storfe kjøtt u.tilsk.	Meat(beef) excl. support	"	40,86	44,69	44,60	44,13
Svine kjøtt	Pork	"	25,2	25,79	24,88	25,09
Smågris, sal	Piglets for sale	NOK/stk	898	873	911	890
Produksjonsinntekt mjølkk	Total output milk	"	510 607	612 039	914 204	782 628
Driftstilskot	Production allowance	"	110 286	109 333	110 273	109 933
Distrikstilskot	Other support to milk	"	29 497	32 117	43 217	39 529
Prod. inntekt kukjøtt	Total output meat(cow)	"	76 820	77 151	143 799	113 820
" anna storfe kjøtt	" meat(beef)	"	34 394	46 853	116 711	82 359
Tilskot kjøtt	Support	"	12 791	9 325	24 864	18 303
Prod.innt. livdyr, storfe	Total output cattle sold live	"	26 793	49 369	51 020	45 324
" smågris	" piglets	"	100 187	472 148	176 718	241 578
" slaktesvin	" pigs for fattening	"	723 194	919 448	1 565 120	1 148 958
" avlsgrisar	" pigs for breeding	"	22 225	41 151	61 764	48 364
Anna husdyrhald	Other animal husbandry	"	1 133	17 451	7 550	13 646
Netto mek. kostn./daa	Net mechanisation costs/decare	"	963	888	815	843
Dekningsbidrag/dekar	Gross margin/decare	"	6 224	5 406	4 637	4 756
Vederl. til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	353 709	375 143	264 906	317 834
Vederl. til fam. arb. og EK	Return on family l. and own capital	"	355 847	380 611	239 848	311 475
Fam. arbeidsfort. J/årsverk	Family labour income agric.	"	322 473	353 296	264 703	304 262
Skattejust. vederl. til A&EK	Tax-adjusted return on l. and own cap.	"	395 824	408 544	293 244	350 215

**produksjon av kumjølk og svinekjøt
and pig farming**

Regionar <i>Regions</i>		Alle <i>All</i>				
Storleiksgrupper <i>Farm size</i>		daa	100-200	200-300	300-500	Alle <i>All</i>
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>		7	9	11	30
Produksjonsinntekt i alt:	<i>Output:</i>	NOK	1 931 193	2 724 578	3 744 445	3 085 232
Planteprodukt	<i>Plant products</i>	"	4 004	18 234	51 537	44 329
Husdyrprodukt	<i>Livestock products</i>	"	1 495 353	2 235 609	3 036 887	2 476 677
Tilskot	<i>Support</i>	"	429 533	459 303	620 148	544 023
Andre inntekter	<i>Other income</i>	"	2 303	11 433	35 873	20 204
Variable kostnader i alt:	<i>Total variable costs:</i>	"	870 888	1 331 066	2 026 541	1 567 162
Såvarer	<i>Seeds</i>	"	4 665	8 194	15 369	15 573
Handelsgjødsel og kalk	<i>Fertilizer and lime</i>	"	28 762	50 506	61 853	50 556
Plantevernemiddel	<i>Pesticides</i>	"	909	3 470	3 116	3 018
Konserveringsmiddel	<i>Preservatives</i>	"	6 505	5 651	11 425	9 944
Fôrmiddel	<i>Fodder</i>	"	617 769	828 343	1 258 654	984 582
Diverse til husdyrholdet	<i>Misc. for animal husbandry</i>	"	67 341	74 167	89 828	82 728
Innkjøp av dyr	<i>Purchase of cattle</i>	"	102 362	320 491	510 032	360 319
Andre forbruksartiklar	<i>Other variable costs</i>	"	42 576	40 243	76 264	60 443
Faste kostnader, registrerte:	<i>Registered fixed costs:</i>					
Leigd arbeid	<i>Hired labour</i>	"	95 897	115 049	201 985	146 932
Maskinar og reiskapar	<i>Machinery and equipment</i>	"	27 140	42 670	46 213	45 205
Traktorar	<i>Tractors</i>	"	26 217	26 048	26 610	26 609
Driftsbygningar	<i>Outbuildings</i>	"	46 131	53 928	72 830	74 101
Jord, grøfter og vassanl.	<i>Farmland, drainage and water supply</i>	"	31 681	16 462	7 547	16 606
Drivstoff	<i>Fuel</i>	"	22 807	29 762	43 261	34 697
Maskinleige	<i>Rented machinery</i>	"	34 876	67 569	123 614	103 148
Jordleige	<i>Rented farmland</i>	"	13 053	8 215	55 881	31 409
Andre faste kostnader	<i>Other fixed costs</i>	"	156 667	191 483	214 899	195 728
Registrerte kostnader i alt	<i>Total registered costs</i>	"	1 325 358	1 882 251	2 819 380	2 241 597
Resultat før avskrivningar	<i>Result before depreciation</i>	"	605 835	842 327	925 064	843 635
Avskrivningar:	<i>Depreciation:</i>					
Maskinar og reiskapar	<i>Machinery and equipment</i>	"	18 635	29 597	38 714	30 524
Traktorar	<i>Tractors</i>	"	23 793	30 824	28 359	27 030
Driftsbygningar	<i>Outbuildings</i>	"	66 170	93 882	193 553	139 285
Jord, grøfter og vassanl.	<i>Farmland, drainage and water supply</i>	"	2 379	6 170	2 258	3 484
Kalkulert rente, 3,0 %	<i>Required return on capital 3.0 %</i>	"	63 397	95 623	167 663	132 098
Driftsoverskot jordbruk	<i>Net income agriculture</i>	"	494 859	681 854	662 180	643 313
+ " skogbruk	+ <i>forestry</i>	"	1 840	49 274	19 143	22 231
+ " till.næring	+ <i>other farm-based</i>	"	53 261	16 477	28 933	29 309
+ " a. næring	+ <i>other off-farm</i>	"	67 361		80 476	45 225
+ Aksjeutbyte og handel	+ <i>Dividend and stock trading</i>	"	90 253	34 648	6 035	34 014
+ Lønsinntekter	+ <i>Wage income</i>	"	370 578	272 784	257 683	306 479
+ Pensjonar/sjuepengar	+ <i>Pensions/sick pay</i>	"	19 218	3 663	28 753	16 126
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ <i>Fam. labour: investments</i>	"		2 340	33 192	12 873
+ Renteinntekter	+ <i>Interest received</i>	"	28 275	6 470	15 376	15 277
- Gjeldsrenter og kår	- <i>Interest paid, payment to prev. owner</i>	"	45 670	87 143	310 381	187 025
= Nettoinntekt	= <i>Total net income</i>	"	1 079 975	980 367	821 390	937 822
Endring i eigenkapital (sparing)	<i>Change in own capital (savings)</i>	"	222 719	136 558	-48 812	78 824
Arbeidskapital pr 31/12	<i>Working capital on 31 Dec.</i>	"	1 437 873	752 927	-111 284	535 497
Endring i arbeidskapital	<i>Change in working capital</i>	"	-51 612	-157 877	180 727	-13 933
Balanse pr 31/12	<i>Balance on 31 Dec.:</i>					
Jordbruk	<i>Agriculture</i>	"	2 070 585	3 223 867	5 839 830	4 509 392
Skogbruk	<i>Forestry</i>	"	39 438	73 403	40 868	46 542
Till.næring og anna næring	<i>Other occupations</i>	"	964 072	677 631	669 229	679 805
Hovudbygning og privat	<i>Farmhouses and private</i>	"	873 620	721 697	1 486 411	1 032 527
Krav og kontantar	<i>Outstanding claims and cash</i>	"	1 097 353	888 569	429 793	760 953
Eigedelar i alt	<i>Total assets</i>	"	5 045 069	5 585 167	8 466 131	7 029 220
Kortsiktig gjeld	<i>Short-term liabilities</i>	"	328 744	738 721	1 263 998	917 158
Langsiktig gjeld	<i>Long-term liabilities</i>	"	975 800	1 352 685	5 556 392	3 365 436
Eigenkapital	<i>Own capital</i>	"	3 740 525	3 493 762	1 645 741	2 746 626

Driftsgranskingar i jordbruket 2012. Account statistics for agriculture 2012

Hovudtabell 17c Drift og driftsresultat på bruk med
Summary of accounts for

Regionar	Regions		daa	Austlandet		Agder & Rogaland		Vestlandet	
				Eastern Norway	Western Norway	Jæren	Andre bygder	300-500	Alle All
Storleiksgrupper	Farm size (decares)			Alle All	Alle All	300-500	Alle All	300-500	Alle All
Tal bruk	Number of holdings			7	7	6	12	8	17
Alder på brukar	Age of farmer	år year		52	49	46	47	50	49
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares		473	454	394	461	388	335
herav leigd	of which rented land	"		313	127	157	237	136	97
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets:	NOK		2 539 986	3 425 571	3 000 813	3 853 227	3 119 927	2 523 615
Varelager	Stocks	"		142 822	153 804	154 503	136 133	137 143	102 988
Buskap	Livestock	"		390 177	522 132	361 425	476 762	435 505	345 914
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"		465 857	246 112	226 209	285 016	462 338	356 470
Traktorar	Tractors	"		460 644	108 033	270 593	183 294	386 617	310 617
Driftsbygningar	Outbuildings	"		723 457	1 536 691	1 215 846	1 709 568	1 198 012	854 831
Jord etc	Farmland etc.	"		357 028	858 798	772 237	1 062 455	500 313	552 796
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (Agric.)	timer hours		4 403	3 946	3 378	3 868	4 267	4 151
herav familien	of which family	" "		3 174	2 933	2 426	2 905	3 285	3 191
Arealbruk:	Land use:								
Korn	Cereals	daa decares							
Poteter	Potatoes	" "		0,4			1,8		
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "		472,1	454,3	394,0	459,0	386,9	335,2
Anna	Other	" "		0,7			0,5	0,6	0,3
Avlingar pr daa:	Crops per decare:								
Korn	Cereals	FEmFUm ¹							
Poteter	Potatoes	kg		733			1 857		
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEm FUm		270	369	231	288	277	276
I alt	Total	"		270	369	231	288	277	276
Mjølkeproduksjon og sauehald:	Dairy and sheep farming:								
Årskyr	Cows	stk no.		20,6	26,6	21,0	25,9	19,4	17,0
Kviger og kalvar (gj.sn.)	Heifers, calves (average)	" "		33,4	42,6	25,4	35,8	32,2	25,4
Oksar over 1 år (gj.sn.)	Steers > 1 year (average)	" "		3,1	5,4	2,7	5,9	8,8	4,6
Mjølklårsku	Milk/cow	kg		7 198	7 054	7 498	7 277	7 155	7 391
Omsett mjølk	Milk sold	l		135 916	172 016	145 275	171 708	125 676	113 708
Mjølkekvote	Milk quota	l		137 440	180 153	161 757	184 707	141 317	126 418
Vinterfora sauer	Winter-fed sheep (wfs)	stk no.		59	111	117	117	85	82
Gagnslam/vfs	Lambs per wfs	stk no.		1,6	1,5	1,1	1,4	1,6	1,4
Omsett saue- og l. kjøt	Mutton sold	kg		1 710	3 246	2 669	3 118	2 883	2 394
Pris: Mjølke utan tilskot	Milk price excl. support	NOK/l		4,62	4,87	4,73	4,71	4,80	4,72
Kukjøtt utan tilskot	Meat (cow) excl. support	NOK/kg		37,24	39,53	38,76	39,94	40,49	39,67
Anna storfekjøtt u.tilsk.	Meat(beef) excl. support	"		43,04	46,12	47,14	45,64	46,19	46,29
Saue- og lammekjøtt u.t.	Meat (mutton) excl. support	"		43,06	45,50	38,95	40,87	43,69	44,28
Ull	Wool	"		32,29	33,47	28,07	28,80	32,09	32,38
Produksjonsinntekt mjølk	Total output milk	NOK		628 572	837 368	687 630	809 246	603 626	536 440
Driftstilskot	Production allowance	"		111 000	106 714	111 000	111 000	111 000	109 694
Distriktstilskot	Other support to milk	"		55 136		38 467	59 157	48 912	42 918
Prod. inntekt kukjøtt	Total output meat(cow)	"		100 250	121 161	118 289	123 872	95 750	78 583
" anna storfekjøtt	" meat(beef)	"		161 064	153 499	91 421	176 380	185 342	108 333
Tilskot storfekjøtt	Support	"		37 064		17 973	27 461	24 987	17 544
Produkt.inntekt livdyr storfe	Total output cattle sold live	"		44 759	45 088	28 526	29 862	18 337	42 880
" saue- og lammekj.	" mutton	"		86 895	149 726	103 268	131 166	125 152	105 573
Tilskot kjøtt	Support (mutton)	"		12 713	12 951	22 540	26 969	24 701	20 966
Prod.inntekt, livdyr sau	Total income sheep sold live	"		12 377	943	83	1 530	3 889	13 078
Prod.inntekt, ull	" wool	"		10 577	17 539	10 734	12 362	13 683	10 940
Anna husdyrhald	Other animal husbandry	"			114	370	1 227		1 805
Netto mek. kostn./daa	Net mechanisation costs/decare	"		484	509	631	572	599	612
Dekningsbidrag/dekar	Gross margin/decare	"		2 842	2 961	2 750	2 844	2 912	2 925
Vederl. til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year		303 637	344 615	247 987	284 577	239 474	224 884
Vederl. til fam. arb. og EK	Return on family l. and own capital	"		292 831	329 599	247 226	278 516	220 827	200 380
Fam. arbeidsfort. Jårsverk	Family labour income agric.	"		274 857	297 723	221 214	244 985	190 106	174 976
Skattejust. vederl. til A&EK	Tax-adjusted return on l. and own cap.	"		330 972	374 131	284 133	316 949	267 889	254 185

¹ FUm = Feed Unit milk

kumjølksproduksjon og sauehald
combined dairy and sheep farming

Regionar	Regions	Storleiksgrupper	Farm size (decares)	daa	Austlandet		Agder & Rogaland			Vestlandet	
					Alle All	Alle All	Alle All	Alle All	Alle All	Alle All	
		Tal bruk	Number of holdings		7	7	6	12	8	17	
		Produksjonsinntekt i alt:	Output:	NOK	1 936 757	1 934 110	1 730 314	2 108 170	1 766 878	1 532 121	
		Planteprodukt	Plant products	"	41 110	14 886	10 512	34 139	7 950	6 881	
		Husdyrprodukt	Livestock products	"	1 044 494	1 325 438	1 040 321	1 285 645	1 045 778	897 634	
		Tilskot	Support	"	787 636	562 005	655 550	741 913	679 457	604 125	
		Andre inntekter	Other income	"	63 518	31 780	23 931	46 473	33 692	23 482	
		Variable kostnader i alt	Total variable costs	"	591 483	588 722	646 906	796 321	638 575	550 864	
		Såvarer	Seeds	"	6 804	5 126	8 314	10 600	7 268	5 814	
		Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	65 484	74 896	57 254	78 051	83 922	71 639	
		Plantevernmiddel	Pesticides	"	3 347	1 746	2 550	6 308	1 901	1 823	
		Konserveringsmiddel	Preservatives	"	5 969	16 046	7 850	6 656	8 285	9 137	
		Fôrmiddel	Fodder	"	317 177	380 661	377 720	503 484	420 312	348 858	
		Diverse til husdyrhaldet	Misc. for animal husb.	"	56 984	60 559	73 428	80 186	54 655	50 242	
		Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	73 299	16 620	65 224	52 176	32 955	35 057	
		Andre forbruksartiklar	Other variable costs	"	62 419	33 068	54 565	58 861	29 277	28 293	
		Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:								
		Leigd arbeid	Hired labour	"	212 165	167 375	111 072	141 648	137 529	129 181	
		Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	43 695	37 946	53 530	49 276	48 146	43 214	
		Traktorar	Tractors	"	24 856	13 263	21 700	28 781	20 237	21 553	
		Driftsbygningar	Outbuildings	"	68 678	42 810	54 572	59 247	60 622	53 780	
		Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply	"	14 831	10 846	7 649	19 433	21 182	12 450	
		Drivstoff	Fuel	"	50 902	24 371	32 781	43 888	39 736	31 547	
		Maskinleige	Rented machinery	"	54 384	103 996	79 264	111 803	26 670	29 164	
		Jordleige	Rented farmland	"	37 066	78 273	64 470	62 626	11 695	9 441	
		Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	137 858	111 352	126 395	128 604	107 913	96 547	
		Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	1 235 918	1 178 954	1 198 338	1 441 627	1 112 304	977 741	
		Resultat for avskrivningar	Result before depreciation	"	700 840	755 156	531 976	666 543	654 574	554 381	
		Avskrivningar:	Depreciation:								
		Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	47 185	28 326	27 961	32 420	60 080	44 962	
		Traktorar	Tractors	"	43 321	13 640	31 943	24 414	42 804	36 540	
		Driftsbygningar	Outbuildings	"	54 372	89 205	74 915	92 231	97 397	66 024	
		Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply	"	429	4 982	633	2 254	2 644	2 040	
		Kalkulert rente, 3,0 %	Required return on capital 3.0 %	"	74 559	104 402	89 622	115 094	93 254	75 805	
		Driftsoverskot jordbruk	Net income agriculture	"	555 532	619 004	396 524	515 224	451 648	404 815	
		+ " skogbruk	+ " forestry	"	-4 846	2 961	5 351	5 225	-5 012	-663	
		+ " till.næring	+ " other farm-based	"	98 449	12 575	28 717	43 290	23 455	35 223	
		+ " a. næring	+ " other off-farm	"	65 417	12 788		183	19 812	16 921	
		+ Aksjeutbyte og handel	+ Dividend and stock trading	"	5 506	1 329	4 527	3 331	10 019	6 609	
		+ Lønsinntekter	+ Wage income	"	217 987	418 650	313 669	287 604	172 223	211 812	
		+ Pensjonar/sjukepengar	+ Pensions/sick pay	"	79 650	25 895	11 827	27 612	21 344	16 570	
		+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: investments	"	13 253	258					
		+ Renteinntekter	+ Interest received	"	17 733	8 378	16 774	12 824	6 772	9 237	
		- Gjeldsrenter og kår	- Interest paid, payments to prev. owner	"	80 054	81 173	99 406	97 227	56 249	49 693	
		= Nettoinntekt	= Total net income	"	968 628	1 020 667	677 983	798 065	644 011	650 830	
		Endring i egenkapital, sparing	Change in own capital (savings)	"	146 177	133 342	-32 472	-62 325	279 654	166 782	
		Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	682 655	774 782	217 803	405 782	487 647	728 684	
		Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	-182 689	56 360	-32 645	30 629	-82 506	-65 239	
		Balanse pr 31/12	Balance on 31 Dec.:								
		Jordbruk	Agriculture	"	2 539 986	3 425 571	3 000 813	3 853 227	3 119 927	2 523 615	
		Skogbruk	Forestry	"	122 784		100 017	91 520	23 102	105 670	
		Till.næring og a. næring	Other occupations	"	501 751	512 434	90 282	230 092	620 571	438 164	
		Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	"	724 688	798 777	1 792 940	1 386 532	577 739	645 271	
		Krav og kontantar	Outstanding claims and cash	"	828 081	902 746	587 947	648 564	624 977	760 260	
		Eigedelar i alt	Total assets	"	4 717 289	5 639 528	5 571 999	6 209 935	4 966 315	4 472 980	
		Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	616 245	484 002	621 536	568 985	464 361	298 357	
		Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	1 403 464	2 114 236	2 739 624	2 710 686	1 288 087	1 122 481	
		Eigenkapital	Own capital	"	2 697 580	3 041 290	2 210 840	2 930 264	3 213 867	3 052 141	

Driftsgranskingar i jordbruket 2012. Account statistics for agriculture 2012

Hovudtabell 17c Forts. Cont. Drift og driftsresultat på bruk med
Summary of accounts for

Regionar	Regions		Alle All			
Storleiksgupper	Farm size (decares)	daa	200-300	300-500	>500	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		7	21	13	45
Alder på brukar	Age of farmer	år year	46	49	47	49
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	264	397	610	414
herav leigd	of which rented land	"	58	172	321	183
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets:	NOK	2 405 155	3 170 559	4 214 947	3 117 963
Varelager	Stocks	"	68 970	151 569	154 046	131 120
Buskap	Livestock	"	270 764	396 889	621 891	418 674
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	154 165	413 974	456 973	357 350
Traktorar	Tractors	"	301 989	352 221	229 089	279 676
Driftsbygningar	Outbuildings	"	957 403	1 268 125	1 627 743	1 219 592
Jord etc	Farmland etc.	"	651 865	587 780	1 125 205	711 551
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (Agric.)	timer hours	3 292	3 742	5 025	4 065
herav familien	of which family	" "	2 446	2 778	3 661	3 026
Arealbruk:	Land use:					
Korn	Cereals	daa decares				
Poteter	Potatoes	" "		0,1	1,6	0,5
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	263,9	396,7	608,0	413,1
Anna	Other	" "		0,2	0,9	0,4
Avlingar pr daa:	Crops per decare:					
Korn	Cereals	FEmFUm ¹				
Poteter	Potatoes	kg		587	1 857	1 702
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEm FUm	336	277	308	297
I alt	Total	"	336	276	308	297
Mjølkeproduksjon og sauehald:	Dairy and sheep farming:					
Årskyr	Cows	stk no.	13,9	19,8	32,6	21,5
Kviger og kalvar (gj.sn.)	Heifers, calves (average)	" "	21,1	30,0	50,4	32,7
Oksar over 1 år (gj.sn.)	Steers > 1 year (average)	" "	0,6	5,5	7,2	4,7
Mjølkk/årsku	Milk/cow	kg	6 899	7 266	7 408	7 259
Omsett mjølk	Milk sold	l	85 846	131 421	220 716	142 120
Mjølkekvote	Milk quota	l	93 584	148 025	235 924	155 494
Vinterforede sauer	Winter-fed sheep (wfs)	stk no.	83	90	112	92
Gagnslam/vfs	Lambs per wfs	stk no.	1,4	1,4	1,5	1,5
Omsett saue- og l. kjøt	Mutton sold	kg	2 380	2 649	3 127	2 627
Pris: Mjølke utan tilskot	Milk price excl. support	NOK/l	4,81	4,76	4,72	4,73
Kukjøtt utan tilskot	Meat (cow) excl. support	NOK/kg	37,50	38,81	40,39	39,32
Anna storfe kjøt u.tilsk.	Meat (beef) excl. support	"	44,13	46,00	44,67	45,31
Saue- og lammekjøtt u.t.	Meat (mutton) excl. support	"	45,54	42,43	43,28	43,19
Ull	Wool	"	32,90	32,17	30,11	31,73
Produksjonsinntekt mjølk	Total output milk	NOK	412 524	625 629	1 041 273	672 918
Driftstilskot	Production allowance	"	109 571	111 095	110 231	110 107
Distriktstilskot	Other support to milk	"	17 913	42 030	68 269	43 539
Prod. inntekt kukjøtt	Total output meat(cow)	"	60 591	95 124	155 514	101 178
" anna storfe kjøtt	" meat (beef)	"	18 939	149 444	250 311	146 016
Tilskot storfe kjøtt	Support	"	5 440	24 912	35 111	23 039
Produkt.inntekt livdyr storfe	Total output cattle sold live	"	59 752	17 891	69 464	38 745
" saue- og lammekj.	" mutton	"	110 147	113 703	142 841	117 138
Tilskot kjøtt	Support (mutton)	"	15 292	23 833	22 570	21 090
Prod.inntekt, livdyr sau	Total income sheep sold live	"	6 619	3 428	16 443	7 421
Prod.inntekt, ull	" wool	"	13 856	13 103	12 315	12 449
Anna husdyrhald	Other animal husbandry	"	141	106	3 308	1 027
Netto mek. kostn./daa	Net mechanisation costs/decare	"	645	602	517	564
Dekningsbidrag/dekar	Gross margin/decare	"	3 326	2 843	2 733	2 891
Vederl. til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	273 686	265 054	309 352	275 153
Vederl. til fam. arb. og EK	Return on family l. and own capital	"	247 184	256 650	292 083	258 787
Fam. arbeidsfort. J/årsverk	Family labour income agric.	"	210 903	227 982	264 708	231 495
Skattejust. vederl. til A&EK	Tax-adjusted return on l. and own cap.	"	311 805	298 017	333 029	305 136

¹ FUm = Feed Unit milk

kumjølksproduksjon og sauehald
combined dairy and sheep farming

Regionar	Regions	Alle				
		All				
Storleiksgrupper	Farm size (decares)	daa	200-300	300-500	>500	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		7	21	13	45
Produksjonsinntekt i alt:	Output:	NOK	1 225 482	1 723 458	2 649 680	1 826 897
Planteprodukt	Plant products	"	7 803	15 683	41 894	21 662
Husdyrprodukt	Livestock products	"	682 570	1 018 427	1 691 470	1 096 891
Tilskot	Support	"	517 540	661 585	846 111	671 042
Andre inntekter	Other income	"	17 569	27 762	70 205	37 301
Variable kostnader i alt	Total variable costs	"	347 933	594 958	981 311	629 919
Såvarer	Seeds	"	2 653	6 155	12 543	6 983
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	53 206	73 490	103 933	73 869
Plantevernemiddel	Pesticides	"	2 203	1 937	6 727	3 199
Konserveringsmiddel	Preservatives	"	12 408	10 388	8 754	9 678
Fôrmiddel	Fodder	"	211 597	370 835	607 932	390 179
Diverse til husdyrholdet	Misc. for animal husb.	"	34 506	58 167	91 449	61 058
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	12 519	33 237	82 085	41 243
Andre forbruksartiklar	Other variable costs	"	18 842	40 750	67 887	43 711
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:					
Leigd arbeid	Hired labour	"	115 295	128 321	233 008	154 041
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	43 449	48 727	48 651	44 887
Traktorar	Tractors	"	18 734	22 419	31 408	23 403
Driftsbygningar	Outbuildings	"	31 183	55 894	75 630	55 471
Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply	"	4 534	12 685	23 106	13 880
Drivstoff	Fuel	"	23 802	37 958	55 317	38 507
Maskinleige	Rented machinery	"	29 776	44 842	137 684	65 569
Jordleige	Rented farmland	"	18 236	34 420	73 884	40 432
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	91 443	117 755	140 413	115 563
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	724 384	1 097 978	1 800 412	1 181 672
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation	"	501 098	625 480	849 268	645 224
Avskrivningar:	Depreciation:					
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	19 277	48 756	49 092	41 114
Traktorar	Tractors	"	30 173	37 550	29 585	31 286
Driftsbygningar	Outbuildings	"	58 769	81 133	89 106	73 839
Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply	"	739	2 123	3 590	2 213
Kalkulert rente, 3,0 %	Required return on capital 3.0 %	"	73 802	92 388	125 522	92 279
Driftsoverskot jordbruk	Net income agriculture	"	392 140	455 918	677 893	496 772
+ " skogbruk	+ " forestry	"	3 999	-2 685	2 208	463
+ " till.næring	+ " other farm-based	"	43 521	39 849	60 606	46 309
+ " a. næring	+ " other off-farm	"	2 128	29 483	15 499	18 567
+ Aksjeutbyte og handel	+ Dividend and stock trading	"	3 719	5 992	3 420	4 548
+ Lønsinntekter	+ Wage income	"	327 613	258 395	233 732	259 398
+ Pensjonar/sjukepengar	+ Pensions/sick pay	"	15 127	20 312	58 256	34 097
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: investments	"		4 980	3 383	3 302
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	8 725	16 750	6 587	12 794
- Gjeldsrenter og kår	- Interest paid, payments to previous owner	"	37 120	79 909	103 068	75 685
= Nettoinntekt	= Total net income	"	759 852	749 084	958 516	800 563
Endring i eigenkapital (sparing)	Change in own capital (savings)	"	82 809	176 752	-12 543	99 237
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	860 450	653 386	515 708	682 780
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	-40 379	15 896	-103 888	-31 983
Balanse pr 31/12	Balance on 31 Dec.:					
Jordbruk	Agriculture	"	2 405 155	3 170 559	4 214 947	3 117 963
Skogbruk	Forestry	"	218 087	90 368	70 539	100 199
Till.næring og a. næring	Other occupations	"	347 822	466 058	442 722	407 732
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	"	953 771	932 173	851 332	867 489
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash	"	764 469	768 876	772 012	798 501
Eigedelar i alt	Total assets	"	4 689 303	5 428 034	6 351 552	5 291 885
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	147 574	464 652	665 450	445 411
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	856 575	1 914 881	2 699 677	1 837 849
Eigenkapital	Own capital	"	3 685 154	3 048 501	2 986 425	3 008 625

Driftsgranskingar i jordbruket 2012. Account statistics for agriculture 2012

Hovudtabell 17d Drift og driftsresultat på bruk med
Summary of accounts for

Regionar	Regions		Austlandet Eastern Norway					Alle
			Flatbygder Lowlands					
Storleiksgupper	Farm size (decares)	daa	100-200	200-300	300-500	> 500		
Tal bruk	Number of holdings		12	12	22	16	67	
Alder på brukar	Age of farmer	år year	53	52	50	48	50	
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	157	246	391	808	398	
herav leigd	of which rented land	" "	11	28	104	310	115	
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets:	NOK	963 190	1 037 236	1 880 313	3 383 758	1 824 445	
Varelager	Stocks	"	35 697	130 763	140 237	695 090	245 410	
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	65 102	56 294	201 257	313 686	163 905	
Skurtreskar	Combine harvester	"	64 992	38 173	46 107	329 226	112 882	
Traktorar	Tractors	"	97 335	169 042	213 444	259 266	187 254	
Driftsbygningar	Outbuildings	"	390 062	292 508	601 235	763 069	511 129	
Jord etc.	Farmland etc.	"	309 046	344 762	678 034	1 023 421	602 674	
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (Agric.)	timer hours	420	512	857	1 354	783	
herav familien	of which family	" "	391	474	798	1 181	709	
Arealbruk:	Land use:							
Bygg	Barley	daa decares	82,3	88,8	179,1	294,9	162,2	
Havre	Oats	" "	41,4	62,4	96,1	181,2	93,9	
Kveite	Wheat	" "	21,3	74,5	77,9	226,3	98,1	
Poteter	Potatoes	" "				1,3	0,3	
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	12,2	10,8	13,6	3,4	9,4	
Anna	Other	" "		9,7	23,8	101,4	33,8	
Avlingar pr daa:	Crops per decare:							
Bygg	Barley	kg	324	381	377	427	395	
Havre	Oats	"	401	426	403	413	411	
Kveite	Wheat	"	404	456	431	407	420	
Poteter	Potatoes	"				750	750	
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEm FUm ¹	328	347	308	160	311	
I alt	Total	"	328	381	360	363	362	
Kornproduksjon:	Cereal production:							
Pris: Bygg	Price: Barley	NOK/kg	2,15	2,12	2,16	2,33	2,23	
Havre	" Oats	"	2,05	2,02	1,98	2,04	2,02	
Kveite	" Wheat	"	2,30	2,38	2,45	2,39	2,40	
Variable kostnader	Variable costs	NOK/decare	380	381	361	359	365	
Produksjonsinntekt bygg	Total output barley	NOK	59 674	71 730	148 294	289 299	143 202	
" havre	" oats	"	34 941	44 904	73 020	143 093	72 884	
" kveite	" wheat	"	14 587	84 407	84 906	238 521	103 777	
" oljefrø	" oilseeds	"		3 800	9 181	49 707	15 566	
Netto mek. kostn./daa	Net mechanisation costs/decare	"	464	440	376	363	386	
Dekningsbidrag/dekar	Gross margin/decare	"	887	861	947	964	951	
Vederl. til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	-142 405	-56 977	61 011	202 341	78 530	
Vederl. til fam. arb. og EK	Return on family l. and own capital	"	-169 063	-59 615	59 537	194 183	70 645	
Fam. arbeidsfort. J/årsverk	Family labour income agric.	"	-212 866	-89 504	10 255	99 468	9 703	
Skattejust. vederl. til A&EK	Tax-adjusted return on l. and own cap.	"	-104 847	19 633	124 611	266 508	142 813	

¹ FUm = Feed Unit milk

kornproduksjon
cereal production

Regionar	Regions	Austlandet Eastern Norway					Alle
		Flatbygder Lowlands					
Storleiksgupper	Farm size (decares)	daa	100-200	200-300	300-500	> 500	
Tal bruk	Number of holdings		12	12	22	16	67
Produksjonsinntekt i alt:	Output:	NOK	199 073	305 675	510 636	1 069 008	523 196
Planteprodukt	Plant products	"	112 899	205 847	333 140	744 721	347 851
Husdyrprodukt	Livestock products	"	1 366	1 417			498
Tilskot	Support	"	63 040	86 656	142 141	295 904	146 103
Andre inntekter	Other income	"	21 768	11 755	35 355	28 383	28 743
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	59 727	93 718	140 821	290 019	144 993
Såvarer	Seeds	"	18 146	22 675	38 834	79 995	39 587
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	31 818	47 464	73 435	143 349	73 705
Plantevernemiddel	Pesticides	"	6 628	15 324	23 028	56 198	25 154
Konserveringsmiddel	Preservatives	"					
Fôrmiddel	Fodder	"	1 059	1 652	614	1 110	952
Diverse til husdyrholdet	Misc. for animal husbandry	"	212			365	125
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"		3 513			629
Andre forbruksart.	Other variable costs	"	1 863	3 090	4 910	9 002	4 840
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:						
Leigd arbeid	Hired labour	"	4 016	166	853	13 966	4 388
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	14 746	25 850	25 555	38 611	25 366
Traktorar	Tractors	"	11 073	13 188	11 650	23 607	14 009
Driftsbygningar	Outbuildings	"	3 332	7 863	13 060	21 198	12 016
Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply	"	4 297	7 121	11 135	23 296	12 612
Drivstoff	Fuel	"	13 282	21 056	33 209	87 781	38 336
Maskinleige	Rented machinery	"	6 183	8 415	40 099	41 970	26 512
Jordleige	Rented farmland	"	375	8 041	27 530	102 399	35 001
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	42 476	53 629	56 098	101 048	62 304
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	159 508	239 048	360 010	743 893	375 537
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation	"	39 565	66 627	150 626	325 115	147 659
Avskrivningar:	Depreciation:						
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	17 001	15 152	28 269	67 371	31 367
Traktorar	Tractors	"	15 198	22 125	25 101	34 390	24 006
Driftsbygningar	Outbuildings	"	23 155	22 055	35 131	51 571	32 532
Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply	"	281	158	1 728	2 893	1 480
Kalkulert rente, 3,0 %	Required return on capital 3.0 %	"	29 763	31 118	55 663	99 981	54 295
Driftsoverskot jordbruk	Net income agriculture	"	-16 070	7 137	60 397	168 891	58 273
+ " skogbruk	+ " forestry	"	43 713	30 543	13 315	27 414	23 823
+ " till.næring	+ " other farm-based	"	7 280	13 258	46 768	84 138	40 625
+ " a. næring	+ " other off-farm	"	68 476	4 263	65 970	101 271	58 874
+ Aksjeutbyte og handel	+ Dividend and stock trading	"	2 976	7 223	187 401	9 454	65 983
+ Lønsinntekter	+ Wage income	"	688 658	617 246	501 444	510 231	577 609
+ Pensjonar/sjuekepengar	+ Pensions/sick pay	"	55 466	82 827	51 230	12 819	44 652
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: investments	"		2 231	1 233		805
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	12 494	13 840	12 299	22 977	15 165
- Gjeldsrenter og kår	- Interest paid, payments to previous owner	"	67 691	75 817	93 314	73 289	77 421
= Nettoinntekt	= Total net income	"	795 303	702 751	846 744	863 907	808 388
Endring i eigenkapital, sparing	Change in own capital (savings)	"	-130 787	63 333	175 693	89 064	78 967
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	770 617	777 590	1 226 924	1 712 675	1 138 810
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	-46 721	-96 484	-32 498	-111 634	-59 947
Balanse pr 31/12	Balance on 31 Dec.:						
Jordbruk	Agriculture	"	963 190	1 037 236	1 880 313	3 383 758	1 824 445
Skogbruk	Forestry	"	192 912	248 298	212 725	412 006	256 952
Till.næring og anna næring	Other occupations	"	410 421	370 992	1 697 384	579 949	846 076
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	"	946 784	1 126 851	970 540	1 505 875	1 107 126
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash	"	693 476	619 524	569 066	1 335 078	784 188
Eigedelar i alt	Total assets	"	3 206 782	3 402 900	5 330 029	7 216 666	4 818 787
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	102 610	163 095	288 527	549 351	278 071
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	1 465 663	1 353 956	1 986 102	1 518 462	1 591 583
Eigenkapital	Own capital	"	1 638 510	1 885 849	3 055 400	5 148 853	2 949 133

Driftsgranskingar i jordbruket 2012. Account statistics for agriculture 2012

Hovudtabell 17d Forts. Cont. Drift og driftsresultat på bruk med
Summary of accounts for

Regionar Regions		daa	Austlandet Eastern Norway		Trøndelag Central Norway		
			Andre bygder Other parts	Alle All	200-300	300-500	Alle All
Storleiksgupper Farm size (decares)			100-200	Alle All	200-300	300-500	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		7	13	6	6	16
Alder på brukar	Age of farmer	år year	54	55	54	47	51
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	165	246	250	391	333
herav leigd	of which rented land	" "	" "	44	31	5	20
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets:	NOK	1 074 261	1 062 600	1 058 552	1 877 519	1 477 744
Varelager	Stocks	"	56 087	51 276	86 018	203 049	165 046
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	127 379	123 698	94 910	167 093	161 346
Skurtreskar	Combine harvester	"	11 571	32 100	167 944	119 048	113 077
Traktorar	Tractors	"	99 666	119 680	121 585	208 642	197 743
Driftsbygningar	Outbuildings	"	445 576	391 955	364 630	455 515	375 698
Jord etc.	Farmland etc.	"	333 982	343 890	223 465	724 172	464 834
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (Agric.)	timer hours	638	871	578	936	1 034
herav familien	of which family	" "	622	723	570	715	784
Arealbruk:	Land use:						
Bygg	Barley	daa decares	29,9	75,5	212,5	291,8	277,2
Havre	Oats	" "	79,6	83,9	32,5	51,3	31,4
Kveite	Wheat	" "	51,9	80,9		21,7	8,1
Poteter	Potatoes	" "					4,4
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "		1,9	5,3	17,5	8,6
Anna	Other	" "	4,1	3,3		8,3	3,5
Avlingar pr daa:	Crops per decare:						
Bygg	Barley	kg	383	314	412	480	482
Havre	Oats	"	372	348	337	123	206
Kveite	Wheat	"	239	296		756	756
Poteter	Potatoes	"					3 322
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEm FUm ¹		173	315	732	635
I alt	Total	"	299	294	383	445	453
Kornproduksjon:	Cereal production:						
Pris: Bygg	Price: Barley	NOK/kg	2,12	2,14	2,09	2,12	2,15
Havre	" Oats	"	1,83	1,90	2,06	2,56	2,28
Kveite	" Wheat	"	2,48	2,50		1,74	1,74
Variable kostnader	Variable costs	NOK/decare	333	367	258	281	292
Produksjonsinntekt bygg	Total output barley	NOK	24 476	50 747	178 285	296 000	282 655
" havre	" oats	"	56 509	56 100	19 953	14 403	12 884
" kveite	" wheat	"	30 823	61 307		41 420	15 532
" oljefrø	" oilseeds	"				13 680	5 130
Netto mek. kostn./daa	Net mechanisation costs/decare	"	495	405	487	559	497
Dekningsbidrag/dekar	Gross margin/decare	"	1 078	949	1 152	1 356	1 363
Vederl. til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	-95 713	-19 086	131 314	297 478	271 920
Vederl. til fam. arb. og EK	Return on family l. and own capital	"	-95 715	-84 720	131 314	301 763	273 108
Fam. arbeidsfort. J/årsverk	Family labour income agric.	"	-135 416	-125 093	117 663	264 170	246 908
Skattejust. vederl. til A&EK	Tax-adjusted return on l. and own cap.	"	-79 955	3 893	223 670	375 919	337 965

¹ FUm = Feed Unit milk

kornproduksjon
cereal production

Regionar Regions	Storleiksgrupper Farm size (decares)	daa	Austlandet Eastern Norway		Trøndelag Central Norway		
			Andre bygder Other parts	Alle All	200-300	300-500	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		7	13	6	6	16
Produksjonsinntekt i alt:	Output:	NOK	233 337	323 076	352 927	639 546	551 141
Planteprodukt	Plant products	"	113 839	169 248	201 718	390 053	357 146
Husdyrprodukt	Livestock products	"					
Tilskot	Support	"	81 982	117 478	138 574	212 771	175 448
Andre inntekter	Other income	"	37 516	36 351	12 636	36 722	18 546
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	55 049	90 105	64 604	109 680	97 144
Såvarer	Seeds	"	17 358	23 006	13 055	16 803	19 304
Handelsjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	27 694	48 364	42 734	68 653	59 947
Plantevernmiddel	Pesticides	"	7 283	14 159	5 840	16 002	13 562
Konserveringsmiddel	Preservatives	"					
Førmiddel	Fodder	"				74	28
Diverse til husdyrholdet	Misc. for animal husbandry	"					
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"					
Andre forbruksart.	Other variable costs	"	2 715	4 576	2 975	8 148	4 303
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:						
Leigd arbeid	Hired labour	"		25 605		5 458	8 418
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	29 178	30 398	16 027	24 764	21 595
Traktorar	Tractors	"	6 480	10 125	13 687	15 443	12 817
Driftsbygningar	Outbuildings	"	4 246	8 072	11 415	19 964	12 900
Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply	"	7 354	9 556	4 037	4 268	4 004
Drivstoff	Fuel	"	21 534	24 695	17 558	23 332	22 868
Maskinleige	Rented machinery	"	25 526	19 416	33 306	93 842	51 098
Jordleige	Rented farmland	"		10 549	9 250	583	4 938
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	47 641	52 414	43 904	70 380	60 443
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	197 009	280 936	213 787	367 713	296 226
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation	"	36 328	42 141	139 141	271 833	254 915
Avskrivningar:	Depreciation:						
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	14 107	18 968	24 964	35 085	30 850
Traktorar	Tractors	"	12 000	18 197	18 043	24 248	22 148
Driftsbygningar	Outbuildings	"	23 561	21 744	28 655	28 135	27 658
Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply	"	921	1 942		1 126	490
Kalkulert rente, 3,0 %	Required return on capital 3.0 %	"	32 597	32 397	30 597	55 927	43 624
Driftsoverskot jordbruk	Net income agriculture	"	-14 262	-18 709	67 479	183 239	173 769
+ " skogbruk	+ " forestry	"	152 181	104 106	2 284	13 306	14 680
+ " till.næring	+ " other farm-based	"	-1 226	16 479	28 027	109 983	59 702
+ " a. næring	+ " other off-farm	"		14 443	104 144	2 589	66 600
+ Aksjeutbyte og handel	+ Dividend and stock trading	"	48 308	32 685	3 251	5 986	4 853
+ Løsinntekter	+ Wage income	"	699 350	628 438	673 567	988 250	760 528
+ Pensjonar/sjukepengar	+ Pensions/sick pay	"	39 232	41 018	27 052		10 145
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: investments	"		2 769		10 552	3 957
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	29 899	29 627	8 207	13 670	10 839
- Gjeldsrenter og kår	- Interest paid, payments to previous owner	"	81 873	67 035	72 319	107 890	80 304
= Nettoinntekt	= Total net income	"	871 610	783 821	841 692	1 219 683	1 024 769
Endring i egenkapital (sparing)	Change in own capital (savings)	"	69 289	70 745	-59 514	160 433	83 223
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	1 549 574	1 423 356	503 886	483 661	517 721
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	-17 061	-70 897	-22 892	-182 793	-88 727
Balanse pr 31/12	Balance on 31 Dec.:						
Jordbruk	Agriculture	"	1 074 261	1 062 600	1 058 552	1 877 519	1 477 744
Skogbruk	Forestry	"	990 555	761 590	64 051	157 241	145 236
Till.næring og anna næring	Other occupations	"	599 802	488 157	171 760	1 087 232	511 160
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	"	775 256	943 659	1 190 708	1 763 325	1 372 256
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash	"	1 224 070	1 223 156	423 732	472 328	474 179
Eigedelar i alt	Total assets	"	4 663 944	4 479 163	2 908 803	5 357 645	3 980 576
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	123 401	160 825	121 115	467 533	268 602
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	1 685 349	1 306 262	1 545 764	2 224 828	1 610 476
Eigenkapital	Own capital	"	2 855 194	3 012 076	1 241 925	2 665 284	2 101 498

Driftsgranskingar i jordbruket 2012. Account statistics for agriculture 2012

Hovudtabell 17d Forts. Cont. Drift og driftsresultat på bruk med
Summary of accounts for

Regionar Regions		Alle All					
Storleiksgupper Farm size (decares)		daa	100-200	200-300	300-500	> 500	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		22	20	31	19	97
Alder på brukar	Age of farmer	år year	54	52	50	49	51
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	163	247	387	766	364
herav leigd	of which rented land	" "	9	29	91	266	89
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets:	NOK	976 934	1 030 620	1 773 445	3 249 657	1 665 473
Varelager	Stocks	"	41 313	108 911	141 868	632 973	203 606
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	79 956	70 612	187 911	320 866	156 404
Skurtreskar	Combine harvester	"	39 963	73 687	62 708	286 822	100 924
Traktorar	Tractors	"	129 988	146 561	211 932	277 453	186 989
Driftsbygningar	Outbuildings	"	382 369	329 079	527 467	735 354	473 561
Jord etc.	Farmland etc.	"	302 822	298 354	641 559	996 189	543 166
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (Agric.)	timer hours	485	581	919	1 534	832
herav familien	of which family	" "	461	546	786	1 248	720
Arealbruk:	Land use:						
Bygg	Barley	daa decares	76,8	122,5	195,9	318,5	169,3
Havre	Oats	" "	47,9	52,0	90,7	155,2	81,3
Kveite	Wheat	" "	28,1	57,6	68,6	198,4	79,9
Poteter	Potatoes	" "				4,7	0,9
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	9,0	8,1	13,0	4,2	8,7
Anna	Other	" "	1,6	6,5	18,5	85,4	24,3
Avlingar pr daa:	Crops per decare:						
Bygg	Barley	kg	344	398	402	447	412
Havre	Oats	"	386	395	364	411	389
Kveite	Wheat	"	307	443	428	404	409
Poteter	Potatoes	"				2 751	2 751
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEm FUm ¹	312	341	418	165	360
I alt	Total	"	322	379	370	377	369
Kornproduksjon:	Cereal production:						
Pris: Bygg	Price: Barley	NOK/kg	2,07	2,10	2,15	2,32	2,20
Havre	" Oats	"	1,96	2,02	2,00	2,04	2,01
Kveite	" Wheat	"	2,38	2,42	2,45	2,39	2,41
Variable kostnader	Variable costs	NOK/decare	356	346	351	355	353
Produksjonsinntekt bygg	Total output barley	NOK	55 184	101 069	170 886	325 497	153 029
" havre	" oats	"	37 039	35 334	63 143	121 607	59 986
" kveite	" wheat	"	17 764	63 640	75 752	205 567	82 459
" oljefrø	" oilseeds	"		2 280	9 163	41 858	11 598
Netto mek. kostn./daa	Net mechanisation costs/decare	"	470	454	410	368	406
Dekningsbidrag/dekar	Gross margin/decare	"	932	963	1 020	1 023	1 011
Vederl. til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	-112 793	24 073	99 789	225 649	100 479
Vederl. til fam. arb. og EK	Return on family l. and own capital	"	-124 256	24 193	81 523	218 871	87 768
Fam. arbeidsfort. J/årsverk	Family labour income agric.	"	-168 353	-6 827	35 969	140 622	36 062
Skattejust. vederl. til A&EK	Tax-adjusted return on l. and own cap.	"	-81 424	101 216	158 285	284 146	159 052

¹ FUm = Feed Unit milk

kornproduksjon
cereal production

Regionar Regions		Alle All					
Storleiksgupper Farm size (decares)		daa	100-200	200-300	300-500	> 500	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		22	20	31	19	97
Produksjonsinntekt i alt:	Output:	NOK	210 306	322 580	530 301	1 056 580	497 441
Planteprodukt	Plant products	"	113 005	203 972	336 285	740 454	322 633
Husdyrprodukt	Livestock products	"	745	850			344
Tilskot	Support	"	70 720	104 702	158 086	289 595	146 225
Andre inntekter	Other income	"	25 836	13 056	35 931	26 532	28 238
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	58 096	85 315	135 717	272 167	128 842
Såvarer	Seeds	"	17 360	18 924	34 875	73 723	33 716
Handelsjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	30 790	47 144	73 136	136 823	67 679
Plantevernmiddel	Pesticides	"	7 218	12 936	21 505	52 261	21 580
Konserveringsmiddel	Preservatives	"					
Førmiddel	Fodder	"	578	991	450	935	662
Diverse til husdyrholdet	Misc. for animal husbandry	"	116			307	86
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"		2 108			435
Andre forbruksart.	Other variable costs	"	2 034	3 212	5 750	8 119	4 683
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:						
Leigd arbeid	Hired labour	"	2 191	100	11 656	18 340	7 851
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	19 376	21 081	26 591	40 569	25 520
Traktorar	Tractors	"	9 975	13 446	12 568	21 935	13 487
Driftsbygningar	Outbuildings	"	3 208	9 104	13 672	20 825	11 509
Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply	"	4 976	6 068	10 501	20 593	10 700
Drivstoff	Fuel	"	15 466	20 225	30 940	81 290	33 709
Maskinleige	Rented machinery	"	12 735	16 649	47 895	36 892	29 343
Jordleige	Rented farmland	"	686	7 950	23 848	87 168	26 491
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	43 579	50 177	60 016	98 532	60 465
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	170 288	230 114	373 403	698 312	347 916
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation	"	40 018	92 466	156 898	358 269	149 525
Avskrivningar:	Depreciation:						
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	14 389	17 669	29 579	65 209	29 296
Traktorar	Tractors	"	16 422	21 430	25 059	34 738	23 555
Driftsbygningar	Outbuildings	"	21 942	24 390	31 119	50 680	30 281
Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply	"	446	456	1 648	2 769	1 364
Kalkulert rente, 3,0 %	Required return on capital 3.0 %	"	29 937	30 631	52 709	96 141	49 637
Driftsoverskot jordbruk	Net income agriculture	"	-13 182	28 521	69 493	204 872	65 029
+ " skogbruk	+ " forestry	"	72 460	25 135	17 598	29 924	32 829
+ " till.næring	+ " other farm-based	"	8 410	16 789	60 500	78 722	41 158
+ " a. næring	+ " other off-farm	"	56 678	33 801	53 375	85 281	53 586
+ Aksjeutbyte og handel	+ Dividend and stock trading	"	17 478	5 904	136 381	8 877	50 757
+ Lønsinntekter	+ Wage income	"	707 229	609 523	604 940	489 319	614 775
+ Pensjonar/sjuepengar	+ Pensions/sick pay	"	42 886	59 908	43 346	10 795	38 046
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: investments	"		1 339	2 918	1 895	1 580
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	17 601	14 121	14 873	20 144	16 240
- Gjeldsrenter og kår	- Interest paid, payments to previous owner	"	69 243	69 031	92 849	73 980	76 572
= Nettoinntekt	= Total net income	"	840 318	726 008	910 573	855 848	837 428
Endring i eigenkapital (sparing)	Change in own capital (savings)	"	-33 978	46 378	157 246	78 954	75 925
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	978 566	843 473	1 067 387	1 498 916	1 064 876
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	-28 654	-87 032	-62 122	-120 265	-65 760
Balanse pr 31/12	Balance on 31 Dec.:						
Jordbruk	Agriculture	"	976 934	1 030 620	1 773 445	3 249 657	1 665 473
Skogbruk	Forestry	"	427 538	226 487	228 150	415 936	304 745
Till.næring og anna næring	Other occupations	"	415 735	329 584	1 446 286	524 630	734 322
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	"	975 819	1 114 452	1 176 023	1 371 689	1 135 297
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash	"	832 480	679 393	611 416	1 184 070	786 161
Eigedelar i alt	Total assets	"	3 628 506	3 380 536	5 235 320	6 745 982	4 625 997
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	99 017	143 744	319 109	515 363	258 172
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	1 458 313	1 312 703	1 930 550	1 481 419	1 558 165
Eigenkapital	Own capital	"	2 071 176	1 924 089	2 985 661	4 749 200	2 809 660

Driftsgranskingar i jordbruket 2012. Account statistics for agriculture 2012

Hovudtabell 17e Drift og driftsresultat på bruk med
Summary of accounts for

Regionar	Regions	Storleiksgrupper	Farm size (decares)	daa	Austlandet			Trøndelag	
					Eastern Norway			Flatbygder	
				Flatbygder			Lowlands		
				Lowlands					
				200-300	300-500	>500	Alle All	300-500	Alle All
Tal bruk	Number of holdings			6	7	6	23	6	10
Alder på brukar	Age of farmer	år	year	49	47	49	48	47	48
Jordbruksareal	Agricultural land	daa	decares	261	388	812	423	400	347
herav leigd	of which rented land	"	"	32	133	549	192	195	127
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets	NOK		4 509 216	6 518 018	5 295 379	4 830 216	4 740 824	4 448 175
Varelager	Stocks	"	"	259 706	204 996	320 768	227 169	261 809	230 420
Buskap	Livestock	"	"	373 349	493 586	378 996	382 841	549 181	562 299
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	"	170 031	260 003	423 475	254 825	375 088	280 524
Skurtreskar	Combine harvester	"	"	62 372	71 298	247 071	129 206	227 626	139 470
Traktorar	Tractors	"	"	180 308	170 345	328 740	216 064	366 925	268 895
Driftsbygningar	Outbuildings	"	"	2 820 216	4 382 716	2 584 843	2 854 113	2 597 961	2 663 926
Jord etc.	Farmland etc.	"	"	643 234	935 073	1 011 488	765 996	362 235	302 641
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (Agric.)	timer	hours	2 956	3 675	3 473	3 112	2 871	3 024
herav familien	of which family	"	"	2 155	2 872	2 793	2 443	2 104	2 342
Arealbruk:	Land use:								
Bygg	Barley	daa	decares	181,2	123,9	319,8	179,4	362,7	294,0
Havre	Oats	"	"		61,7	38,7	38,5	23,0	36,2
Kveite	Wheat	"	"	67,8	114,7	328,7	140,3	12,5	7,5
Poteter	Potatoes	"	"						
Anna	Other	"	"	4,0	70,1	97,2	50,4	1,7	8,9
Avlingar pr daa:	Crops per decare:								
Bygg	Barley	kg		419	492	348	397	481	458
Havre	Oats	"			479	521	510	306	309
Kveite	Wheat	"		401	437	400	409	551	551
Poteter	Potatoes	"							
I alt	Total	FEm ¹		412	398	333	367	457	424
Avlsgrisar (gj.snitt)	Pigs for breeding	stk	no.	51	71	21	41	69	64
Smågriskull	Litters	"	"	97	143	59	96	116	118
Salbare smågrisar	Piglets for sale	"	"	1 480	1 433	1 209	1 256	1 223	1 209
Omsette slaktesvin	Pigs for slaughter	"	"	565	742	549	603	890	929
Innkjøp av svin	Purchase of pigs	NOK		168 439	82 176	391 417	235 993	121 790	143 678
Pris: Bygg	Price: Barley	NOK/kg		2,26	2,25	2,05	2,18	2,02	2,04
Havre	Oats	"		1,80	2,06	1,92	2,08		2,09
Kveite	Wheat	"		2,46	2,56	2,33	2,41	1,84	1,84
Slaktesvin	Pork	"		24,83	25,38	24,74	24,80	25,27	25,42
Smågris, sal	Piglets for sale	NOK/stk		943	1 028	902	942	857	853
Variable kostnader	Variable costs	NOK/daa		4 520	3 879	1 901	3 190	3 654	4 190
Prod.innt. bygg	Total output barley	NOK		182 603	137 748	213 026	154 692	386 607	294 569
" havre	oats	"		-213	60 139	37 875	40 610		15 047
" kveite	wheat	"		69 192	143 422	316 849	146 200	27 123	16 274
" oljefrø	oilseeds	"		10 362	35 489	24 835	19 983		
" smågris	piglets	"		930 384	789 666	856 237	806 868	183 436	165 676
" slaktesvin	pigs for fattening	"		1 163 709	1 424 261	1 180 089	1 204 917	1 798 426	1 930 921
" avlsgrisar	pigs for breeding	"		57 113	110 838	37 064	59 882	273 560	215 005
Anna husdyrhold	Other animal husbandry	"			492	95	-376		102
Netto mek. kostn./daa	Net mechanisation costs/daa	"		713	734	397	558	549	589
Dekningsbidrag/dekar	Gross margin/decare	"		5 496	4 045	1 943	3 276	3 877	4 309
Vederl. til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year		391 148	175 583	100 737	210 405	477 731	438 419
Vederl. til fam. arb. og EK	Return on family l. and own capital	"		409 805	134 061	44 639	179 014	532 059	467 151
Fam. arbeidsfort. J/årsverk	Family labour income agric.	"		383 756	143 930	35 348	164 569	502 984	455 563
Skattejust. vederl. til A&EK	Tax-adjusted return on l. and own cap.	"		432 416	210 289	127 720	245 312	522 420	476 602

¹ FUm = Feed Unit milk

produksjon av korn og svinekjøt

combined cereal production and pig farming

Regionar <i>Regions</i>		Austlandet <i>Eastern Norway</i>				Trøndelag		
		Flatbygder <i>Lowlands</i>				Flatbygder <i>Lowlands</i>		
Storleksgrupper <i>Farm size (decares)</i>	daa	300-500	> 500	Alle <i>All</i>	Alle <i>All</i>	300-500	Alle <i>All</i>	
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	6	7	6	23	6	10	
Produksjonsinntekt i alt:	<i>Output:</i>	NOK	2 609 231	3 073 070	3 118 800	2 734 317	3 011 122	2 945 666
Planteprodukt	<i>Plant products</i>	"	269 474	441 936	684 126	407 632	415 144	329 148
Husdyrprodukt	<i>Livestock products</i>	"	2 151 206	2 325 257	2 073 485	2 071 291	2 255 422	2 311 704
Tilskot	<i>Support</i>	"	168 471	281 730	321 781	230 288	298 718	276 857
Andre inntekter	<i>Other income</i>	"	20 081	24 147	39 408	25 106	41 838	27 957
Variable kostnader i alt:	<i>Total variable costs:</i>	"	1 177 414	1 504 340	1 542 255	1 349 059	1 460 903	1 452 156
Såvarer	<i>Seeds</i>	"	28 297	42 232	87 605	45 539	26 821	23 139
Handelsjødsel og kalk	<i>Fertilizer and lime</i>	"	44 231	56 877	151 008	71 928	47 967	39 741
Plantevernmiddel	<i>Pesticides</i>	"	14 948	26 093	65 519	30 894	18 523	16 824
Konserveringsmiddel	<i>Preservatives</i>	"	"	6 111	"	1 860	"	9
Fôrmiddel	<i>Fodder</i>	"	843 563	1 154 850	743 388	866 076	1 090 473	1 077 642
Diverse til husdyrholdet	<i>Misc. for animal husbandry</i>	"	49 590	89 495	44 383	55 089	102 992	99 859
Innkjøp av dyr	<i>Purchase of cattle</i>	"	168 439	82 176	391 417	235 993	121 790	143 678
Andre forbruksart.	<i>Other variable costs</i>	"	28 348	46 506	58 936	41 681	52 337	51 265
Faste kostnader, registrerte:	<i>Registered fixed costs:</i>	"						
Leigd arbeid	<i>Hired labour</i>	"	114 670	137 642	118 676	108 174	112 521	105 204
Maskinar og reiskapar	<i>Machinery and equipment</i>	"	30 216	48 922	47 437	38 825	37 289	36 137
Traktorar	<i>Tractors</i>	"	16 697	21 267	40 571	22 569	19 107	19 095
Driftsbygningar	<i>Outbuildings</i>	"	45 061	60 459	57 320	50 765	52 437	54 132
Jord, grøfter og vassanl.	<i>Farmland, drainage and water supply</i>	"	8 408	43 372	26 025	24 337	7 956	9 237
Drivstoff	<i>Fuel</i>	"	31 596	46 538	66 018	42 689	46 671	48 657
Maskinleige	<i>Rented machinery</i>	"	56 467	113 326	58 465	66 597	27 934	31 521
Jordleige	<i>Rented farmland</i>	"	10 120	40 553	167 627	58 711	53 546	34 028
Andre faste kostnader	<i>Other fixed costs</i>	"	298 358	315 478	494 409	359 216	195 775	176 938
Registrerte kostnader i alt	<i>Total registered costs</i>	"	1 789 007	2 331 897	2 618 801	2 120 941	2 014 138	1 967 103
Resultat før avskrivningar	<i>Result before depreciation</i>	"	820 224	741 172	499 999	613 375	996 984	978 563
Avskrivningar:	<i>Depreciation:</i>	"						
Maskinar og reiskapar	<i>Machinery and equipment</i>	"	28 406	39 730	76 049	43 431	59 257	44 546
Traktorar	<i>Tractors</i>	"	20 741	18 230	37 374	23 623	38 121	29 426
Driftsbygningar	<i>Outbuildings</i>	"	164 917	257 090	172 440	175 263	158 193	170 541
Jord, grøfter og vassanl.	<i>Farmland, drainage and water supply</i>	"	691	570	879	1 654	4 352	2 761
Kalkulert rente, 3,0 %	<i>Required return on capital 3.0 %</i>	"	126 034	197 872	157 096	142 638	140 660	133 106
Driftsoverskot jordbruk	<i>Net income agriculture</i>	"	605 469	425 553	213 257	369 404	737 062	731 289
+ " skogbruk	+ <i>forestry</i>	"	40 956	-4 244	11 250	12 538	-921	1 433
+ " till.næring	+ <i>other farm-based</i>	"	22 142	33 198	119 338	49 810	97 797	61 724
+ " a. næring	+ <i>other off-farm</i>	"	"	101 364	45 844	42 809	3 167	3 000
+ Aksjeutbytte og handel	+ <i>Dividend and stock trading</i>	"	18 280	18 934	8 553	13 335	2 971	4 188
+ Løsinntekter	+ <i>Wage income</i>	"	441 599	309 476	410 600	427 075	321 262	273 900
+ Pensjonar/sjukepengar	+ <i>Pensions/sick pay</i>	"	26 944	24 590	7 943	21 540	590	354
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ <i>Fam. labour: investments</i>	"	3 015	"	"	786	9 045	5 427
+ Renteinntekter	+ <i>Interest received</i>	"	14 050	11 091	7 204	22 285	9 795	10 675
- Gjeldsrenter og kår	- <i>Interest paid, payments to prev. owner</i>	"	149 557	287 003	260 776	203 406	145 165	156 886
= Nettoinntekt	= <i>Total net income</i>	"	1 022 899	632 958	563 213	756 177	1 035 602	935 104
Endring i egenkapital (sparing)	<i>Change in own capital (savings)</i>	"	205 943	-152 693	35 827	45 442	-73 390	6 863
Arbeidskapital pr 31/12	<i>Working capital on 31 Dec.</i>	"	801 791	330 147	494 812	877 207	633 499	587 305
Endring i arbeidskapital	<i>Change in working capital</i>	"	-120 587	9 458	-66 698	-108 187	-22 136	46 097
Balanse pr 31/12	<i>Balance on 31 Dec.:</i>	"						
Jordbruk	<i>Agriculture</i>	"	4 509 216	6 518 018	5 295 379	4 830 216	4 740 824	4 448 175
Skogbruk	<i>Forestry</i>	"	224 385	162 755	200 081	203 652	170 513	110 108
Till.næring og anna næring	<i>Other occupations</i>	"	307 748	667 754	1 414 489	665 143	216 848	141 593
Hovudbygning og privat	<i>Farmhouses and private</i>	"	1 233 248	865 869	2 423 644	1 322 755	782 111	708 930
Krav og kontantar	<i>Outstanding claims and cash</i>	"	938 761	548 258	368 214	983 341	570 797	510 772
Eigedelar i alt	<i>Total assets</i>	"	7 213 357	8 762 654	9 701 807	8 005 107	6 481 093	5 919 578
Kortsiktig gjeld	<i>Short-term liabilities</i>	"	906 260	1 030 161	1 189 497	955 891	769 643	693 516
Langsiktig gjeld	<i>Long-term liabilities</i>	"	3 313 814	5 814 979	5 160 658	4 110 300	3 140 447	3 134 639
Eigenkapital	<i>Own capital</i>	"	2 993 283	1 917 514	3 351 653	2 938 916	2 571 004	2 091 422

Driftsgranskingar i jordbruket 2012. Account statistics for agriculture 2012

Hovudtabell 17e Forts. Cont. Drift og driftsresultat på bruk med
Summary of accounts for

Regionar	Regions		Alle	All			
Storleiksgrupper	Farm size (decares)	daa	100-200	200-300	300-500	>500	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		9	6	14	7	36
Alder på brukar	Age of farmer	år year	51	49	47	48	48
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	155	261	391	778	386
herav leigd	of which rented land	"	18	32	161	471	164
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets	NOK	2 481 126	4 509 216	5 601 000	5 186 733	4 558 516
Varelager	Stocks	"	71 071	259 706	236 087	339 303	218 839
Buskap	Livestock	"	368 334	373 349	498 415	408 272	427 523
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	97 256	170 031	306 444	396 663	248 954
Skurtreskar	Combine harvester	"	69 808	62 372	133 203	215 108	121 475
Traktorar	Tractors	"	140 277	180 308	242 426	324 253	222 447
Driftsbygningar	Outbuildings	"	1 528 342	2 820 216	3 525 524	2 565 858	2 722 076
Jord etc.	Farmland etc.	"	206 037	643 234	658 901	937 275	597 202
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (Agric.)	timer hours	2 649	2 956	3 323	3 534	3 134
herav familien	of which family	" "	2 193	2 155	2 577	2 851	2 464
Arealbruk:	Land use:						
Bygg	Barley	daa decares	99,6	181,2	223,1	327,3	205,5
Havre	Oats	" "	30,3		54,4	62,0	40,8
Kveite	Wheat	" "	5,0	67,8	62,7	281,7	91,7
Poteter	Potatoes	" "					
Anna	Other	" "	20,2	4,0	42,5	83,9	38,6
Avlingar pr daa:	Crops per decare:						
Bygg	Barley	kg	365	419	479	353	418
Havre	Oats	"	511		441	419	448
Kveite	Wheat	"	410	401	447	400	413
Poteter	Potatoes	"					
I alt	Total	FEm ¹	355	412	418	333	377
Avlsgrisar (gj.snitt)	Pigs for breeding	stk no.	38	52	69	25	50
Smågriskull	Litters	" "	106	97	130	65	106
Salbare smågrisar	Piglets for sale	" "	1 080	1 480	1 337	1 196	1 269
Omsette slaktesvin	Pigs for slaughter	" "	644	565	758	585	664
Innkjøp av svin	Purchase of pigs	NOK	219 629	168 439	110 281	388 602	201 429
Pris: Bygg	Price: Barley	NOK/kg	2,08	2,26	2,08	2,10	2,12
Havre	" Oats	"	2,24	1,80	2,04	1,99	2,07
Kveite	" Wheat	"	2,30	2,46	2,42	2,33	2,37
Slaktesvin	" Pork	"	24,70	24,83	25,31	25,01	25,04
Smågris, sal	" Piglets for sale	NOK/stk	911	943	972	899	934
Variable kostnader	Variable costs	NOK/daa	7 556	4 520	3 694	1 969	3 499
Prod.innt. bygg	Total output barley	NOK	77 537	182 603	238 172	226 674	186 516
" havre	" oats	"	34 789	-213	42 298	51 965	35 215
" kveite	" wheat	"	4 712	69 192	83 335	271 585	97 926
" oljefrø	" oilseeds	"		10 362	17 744	21 287	12 767
" smågris	" piglets	"	575 309	930 384	554 231	775 753	665 267
" slaktesvin	" pigs for fattening	"	1 265 255	1 163 709	1 494 172	1 312 971	1 346 632
" avlsgrisar	" pigs for breeding	"	50 803	57 113	176 639	56 844	101 965
Anna husdyrhald	Other animal husbandry	"	-1 294		246	82	-212
Netto mek. kostn./daa	Net mechanisation costs/daa	"	678	713	603	429	555
Dekningsbidrag/dekar	Gross margin/decare	"	6 467	5 496	3 909	2 093	3 632
Vederl. til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	330 801	391 148	297 813	156 687	289 276
Vederl. til fam. arb. og EK	Return on family l. and own capital	"	323 758	409 805	291 148	115 516	277 167
Fam. arbeidsfort. J/årsverk	Family labour income agric.	"	302 617	383 756	281 061	104 585	261 103
Skattejust. vederl. til A&EK	Tax-adjusted return on l. and own cap.	"	365 392	432 416	336 311	184 603	325 064

¹ FUm = Feed Unit milk

produksjon av korn og svinekjøt
combined cereal production and pig farming

Regionar	Regions		Alle	All				
Storleiksgrupper	Farm size (decares)	daa	100-200	200-300	300-500	>500	Alle	All
Tal bruk	Number of holdings		9	6	14	7	36	
Produksjonsinntekt i alt:	Output:	NOK	2 175 091	2 609 231	2 975 495	3 161 171	2 750 454	
Planteprodukt	Plant products	"	120 803	269 474	415 720	650 145	363 199	
Husdyrprodukt	Livestock products	"	1 890 073	2 151 206	2 225 288	2 145 650	2 113 652	
Tilskot	Support	"	154 161	168 471	292 916	330 178	244 732	
Andre inntekter	Other income	"	10 054	20 081	41 571	35 198	28 871	
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	1 172 065	1 177 414	1 445 754	1 532 296	1 349 436	
Såvarer	Seeds	"	13 321	28 297	34 362	79 031	36 776	
Handelsjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	17 037	44 231	50 531	139 686	58 443	
Plantevernmiddel	Pesticides	"	8 085	14 948	23 722	61 004	25 600	
Konserveringsmiddel	Preservatives	"	10		3 055		1 191	
Førmiddel	Fodder	"	811 933	843 563	1 081 999	756 596	911 470	
Diverse til husdyrholdet	Misc. for animal husbandry	"	63 532	49 590	95 042	50 228	70 875	
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	219 629	168 439	110 281	388 602	201 429	
Andre forbruksart.	Other variable costs	"	38 519	28 348	46 762	57 148	43 652	
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:							
Leigd arbeid	Hired labour	"	73 928	114 670	120 359	112 276	106 232	
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	26 300	30 216	44 127	50 469	38 585	
Traktorar	Tractors	"	5 867	16 697	18 822	41 932	19 723	
Driftsbygningar	Outbuildings	"	31 977	45 061	58 066	67 845	51 278	
Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply	"	10 045	8 408	25 160	23 418	18 251	
Drivstoff	Fuel	"	23 328	31 596	47 133	73 151	43 651	
Maskinleige	Rented machinery	"	16 999	56 467	69 961	61 391	52 805	
Jordleige	Rented farmland	"	2 111	10 120	43 225	143 680	46 962	
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	220 830	298 358	250 221	444 762	288 723	
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	1 583 451	1 789 007	2 122 827	2 551 220	2 015 645	
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation	"	591 640	820 224	852 668	609 951	734 809	
Avskrivningar:	Depreciation:							
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	16 940	28 406	47 320	72 060	41 383	
Traktorar	Tractors	"	17 138	20 741	25 453	37 083	24 850	
Driftsbygningar	Outbuildings	"	104 830	164 917	207 584	175 347	168 516	
Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply	"	2 926	691	2 150	968	1 871	
Kalkulert rente, 3,0 %	Required return on capital 3.0 %	"	75 021	126 034	168 581	154 453	135 353	
Driftsoverskot jordbruk	Net income agriculture	"	449 806	605 469	570 161	324 493	498 188	
+ " skogbruk	+ " forestry	"	7 288	40 956	-1 039	10 328	10 252	
+ " till.næring	+ " other farm-based	"	9 567	22 142	59 717	103 709	49 471	
+ " a. næring	+ " other off-farm	"	36 081		52 039	39 295	36 899	
+ Aksjeutbyte og handel	+ Dividend and stock trading	"	4 367	18 280	12 039	8 658	10 504	
+ Lønsinntekter	+ Wage income	"	392 296	441 599	306 783	400 814	368 915	
+ Pensjonar/sjukepengar	+ Pensions/sick pay	"	12 662	26 944	12 548	6 809	13 860	
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: investments	"		3 015	3 876		2 010	
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	40 840	14 050	9 879	9 018	18 147	
- Gjeldsrenter og kår	- Interest paid, payments to prev. owner	"	96 153	149 557	216 205	242 674	180 230	
= Nettoinntekt	= Total net income	"	856 757	1 022 899	809 800	660 451	828 015	
Endring i egenkapital (sparing)	Change in own capital (savings)	"	147 620	205 943	-98 756	63 477	45 166	
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	1 399 596	801 791	468 795	633 429	789 007	
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	-113 622	-120 587	17 748	-39 759	-49 332	
Balanse pr 31/12	Balance on 31 Dec.:							
Jordbruk	Agriculture	"	2 481 126	4 509 216	5 601 000	5 186 733	4 558 516	
Skogbruk	Forestry	"	173 329	224 385	360 943	179 212	255 943	
Till.næring og anna næring	Other occupations	"	130 611	307 748	536 875	1 218 562	529 672	
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	"	618 397	1 233 248	817 565	2 202 333	1 106 314	
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash	"	1 481 390	938 761	538 395	422 135	818 265	
Eigedelar i alt	Total assets	"	4 884 853	7 213 357	7 854 779	9 208 975	7 268 710	
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	556 971	906 260	872 178	1 053 814	834 375	
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	1 545 164	3 313 814	4 481 076	4 792 267	3 613 064	
Eigenkapital	Own capital	"	2 782 718	2 993 283	2 501 525	3 362 894	2 821 271	

Driftsgranskingar i jordbruket 2012. Account statistics for agriculture 2012

Hovudtabell 17f Drift og driftsresultat på bruk med
Summary of accounts for

Regionar	Regions		Austlandet		Alle All	
			Eastern Norway	Flatbygder	Alle All	Alle All
Storleiksgrupper	Farm size (decares)	daa	>500	Alle All	>500	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		6	8	9	15
Alder på brukar	Age of farmer	år year	53	50	52	51
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	1 123	958	955	735
herav leigd	of which rented land	" "	780	622	596	419
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets:	NOK	6 524 947	6 051 177	5 576 578	4 507 287
Varelager	Stocks	"	489 581	430 950	406 310	304 457
Buskap	Livestock	"	539 771	509 476	525 478	436 984
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	499 683	516 820	523 344	442 450
Skurtresker	Combine harvester	"	350 065	284 749	234 710	157 919
Traktorar	Tractors	"	508 132	424 000	398 631	323 739
Driftsbygningar	Outbuildings	"	2 117 688	2 109 464	1 833 086	1 637 919
Jord etc	Farmland etc.	"	2 020 027	1 775 718	1 655 020	1 203 820
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (Agric.)	timer hours	4 674	4 594	4 778	4 210
herav familien	of which family	" "	2 982	2 662	2 953	2 607
Arealbruk:	Land use:					
Bygg	Barley	daa decares	292,2	268,5	291,6	217,3
Havre	Oats	" "	121,2	100,6	90,9	73,4
Kveite	Wheat	" "	338,7	254,0	225,8	144,9
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	298,7	279,9	298,7	270,1
Anna	Other	" "	69,2	52,8	46,1	28,1
Avlingar pr daa:	Crops per decare:					
Bygg	Barley	kg	350	357	342	352
Havre	Oats	"	359	368	375	376
Kveite	Wheat	"	425	425	425	412
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEmFU ¹	504	499	478	448
I alt	Total	"	385	390	385	381
Storfehold:	Cattle:					
Årskyr	Cows	stk no.	31,7	29,4	32,6	26,6
Mjølkk/årsku	Milk/cow	kg	8 009	8 069	7 840	7 789
Omsett mjølk	Milk sold	l	228 988	213 502	232 291	188 573
Mjølkekvote	Milk quota	l	241 391	226 735	240 654	197 026
Krafftôr/årsku	Feed concentrate/cow	NOK	13 999	13 907	11 910	11 934
Grovfôr/årsku	Coarse fodder/cow	daa decares	9,4	9,5	9,2	10,2
Pris: Mjølkk utan tilskot	Price: Milk excl. support	NOK/l	4,94	4,97	4,92	4,94
Kukjøtt utan tilskot	" Meat(cow) excl. support	NOK/kg	41,08	41,07	40,13	40,31
Anna storfe kjøtt u.tilsk.	" Meat(beef) excl. support	"	46,76	46,24	45,90	45,48
Produksjonsinntekt mjølk	Total output milk	NOK	1 132 032	1 061 878	1 142 214	931 034
Driftstilskot	Production allowance	"	111 000	111 000	111 000	111 000
Distriktstilskot	Other support	"	25 145	23 442	25 514	20 703
Prod. inntekt kukjøtt	Total output meat (cow)	"	161 384	150 089	158 969	128 531
" anna storfe kjøtt	" meat (beef)	"	181 661	205 764	158 065	148 636
Tilskot kjøtt	Support	"				439
Produksjonsinntekt livdyr	Total output cattle sold live	"	60 537	50 738	74 027	54 919
Anna husdyrhald	Other animal husbandry	"		1 632		4 839
Kornproduksjon:	Cereal production:					
Pris: Bygg	Price: Barley	NOK/kg	2,21	2,20	2,14	2,12
Havre	" Oats	"	2,07	2,04	2,04	1,95
Kveite	" Wheat	"	2,40	2,40	2,40	2,39
Variable kostnader	Variable costs	NOK/daa	888	946	901	934
Netto mek. kostn./daa	Net mechanisation costs/daa	"	511	555	534	561
Dekningsbidrag/dekar	Gross margin/decare	"	1 896	2 033	2 081	2 185
Vederl. til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	296 118	269 868	301 838	284 494
Vederl. til fam. arb. og EK	Return on family l. and own capital	"	286 410	252 977	284 256	266 056
Fam. arbeidsfort. J/årsverk	Family labour income agric.	"	248 629	218 677	250 100	229 891
Skattejust. vederl. til A&EK	Tax-adjusted return on l. and own cap.	"	323 568	295 808	325 908	310 419

¹ FUm = Feed Unit milk

produksjon av kumjolk, storfeslakt og korn
Combined dairy, beef and cereal production

Storleiksgrupper	Farm size (decares)	daa	Austlandet Eastern Norway		Alle All	
			Flatbygder Lowlands	>500	Alle All	>500
Tal bruk	Number of holdings		6	8	9	15
Produksjonsinntekt i alt:	Output:	NOK	3 127 240	2 854 362	2 848 179	2 292 831
Planteprodukt	Plant products	"	789 538	646 961	583 788	407 721
Husdyrprodukt	Livestock products	"	1 535 614	1 470 100	1 533 274	1 267 960
Tilskot	Support	"	743 873	682 628	689 074	585 295
Andre inntekter	Other income	"	58 215	54 674	42 042	31 855
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	997 295	906 719	860 369	686 668
Såvarer	Seeds	"	95 568	84 008	69 264	53 088
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	230 543	196 626	197 482	146 597
Plantevernmiddel	Pesticides	"	62 022	49 824	47 309	32 277
Konserveringsmiddel	Preservatives	"	1 569	1 734	5 455	4 227
Førmiddel	Fodder	"	454 254	420 751	398 014	327 456
Diverse til husdyrhaldet	Misc. for animal husbandry	"	73 078	69 840	76 498	62 915
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	8 578	14 956	6 224	8 790
Andre forbruksartiklar	Other variable costs	"	71 684	68 981	60 122	51 318
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:					
Leigd arbeid	Hired labour	"	186 379	238 099	239 832	223 128
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	92 831	89 204	79 882	70 625
Traktorar	Tractors	"	50 830	43 649	48 463	34 141
Driftsbygningar	Outbuildings	"	58 839	58 722	63 947	51 369
Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply	"	25 430	37 384	22 319	24 894
Drivstoff	Fuel	"	137 658	121 410	112 855	87 291
Maskinleige	Rented machinery	"	156 214	151 179	145 606	117 780
Jordleige	Rented farmland	"	233 692	184 956	180 925	119 448
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	202 303	188 751	188 827	159 770
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	2 141 471	2 020 073	1 943 026	1 575 116
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation	"	985 768	834 289	905 153	717 715
Avskrivningar:	Depreciation:					
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	95 557	90 989	86 146	68 848
Traktorar	Tractors	"	56 114	48 536	43 490	35 605
Driftsbygningar	Outbuildings	"	159 195	146 444	138 276	114 446
Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply	"	898	1 272	1 369	1 294
Kalkulert rente, 3,0 %	Required return on capital 3.0 %	"	184 563	171 995	159 091	129 347
Driftsoverskot jordbruk	Net income agriculture	"	674 004	547 049	635 871	497 522
+ " skogbruk	+ " forestry	"	12 091	8 737	15 089	22 658
+ " till. næring	+ " other farm-based	"	54 894	72 919	83 093	74 114
+ " a. næring	+ " other off-farm	"	61 044	80 703	40 696	57 184
+ Aksjeutbyte og handel	+ Dividend and stock trading	"	6 963	7 518	7 361	11 656
+ Lønsinntekter	+ Wage income	"	107 543	191 432	121 408	196 931
+ Pensjonar/sjuekepengar	+ Pensions/sick pay	"			19 215	24 934
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: investments	"		3 188	5 025	4 715
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	14 740	12 766	12 103	31 201
- Gjeldsrenter og kår	- Interest paid, payments for previous owner	"	154 878	166 327	135 685	119 435
= Nettoinntekt	= Total net income	"	776 401	757 984	804 176	801 479
Endring i egenkapital (sparing)	Change in own capital (savings)	"	370 846	321 471	332 157	285 889
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	777 252	694 502	639 692	961 462
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	25 635	-2 132	-48 213	-84 323
Balanse pr 31/12	Balance on 31 Dec.:					
Jordbruk	Agriculture	"	6 524 947	6 051 177	5 576 578	4 507 287
Skogbruk	Forestry	"	570 296	468 334	413 615	385 422
Till.næring og anna næring	Other occupations	"	430 067	375 480	429 276	599 181
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	"	817 187	1 293 217	854 758	1 058 602
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash	"	828 803	705 606	777 117	986 035
Eigedelar i alt	Total assets	"	9 171 298	8 893 814	8 051 345	7 536 526
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	666 401	572 356	650 173	510 664
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	3 593 864	3 753 368	3 046 949	2 946 283
Eigenkapital	Own capital	"	4 911 033	4 568 090	4 354 222	4 079 580

Driftsgranskingar i jordbruket 2012. Account statistics for agriculture 2012

Hovudtabell 17g Drift og driftsresultat på bruk med
Summary of accounts for

Regionar	Regions		Austlandet			Agder & Rogaland
			Eastern Norway		Andre bygder	
			Andre bygder	Other parts	Alle All	Andre bygder
Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	100-200	200-300	Alle All	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		10	9	25	11
Alder på brukar	Age of farmer	år year	52	55	55	47
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	132	238	191	350
herav leigd	of which rented land	" "	26	67	50	178
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets:	NOK	929 512	1 392 104	1 078 552	1 727 032
Varelager	Stocks	"	38 293	70 165	49 953	86 739
Buskap	Livestock	"	46 778	78 762	64 038	134 700
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	153 516	205 068	169 028	303 397
Traktorar	Tractors	"	160 306	204 057	181 824	212 905
Driftsbygningar	Outbuildings	"	355 876	645 984	444 899	555 466
Jord etc.	Farmland etc.	"	174 743	188 070	168 810	433 825
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (agric.)	timer hours	2 145	2 236	2 192	2 205
herav familien	of which family	" "	1 531	1 856	1 761	1 716
Arealbruk:	Land use:					
Korn	Cereals	daa decares				
Poteter	Potatoes	" "				
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	132,2	236,3	189,9	350,3
Anna	Other	" "		2,0	0,7	
Avlinger pr daa:	Crops per decare:					
Korn	Cereals	FEmFU ¹				
Poteter	Potatoes	kg				
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEmFU ¹	246	258	243	227
I alt	Total	"	246	256	242	227
Sauehald:	Sheep farming:					
Vinterfôra sauer	Winter-fed sheep (wfs)	stk no.	80	134	110	206
Sauer under 1 år (gj.s.)	Sheep < 1 year (average)	" "	23	47	37	65
Gagnslam/vfs	Lambs per wfs	" "	1,4	1,5	1,5	1,3
Kjøtt/vfs	Meat per wfs	kg	27	31	30	24
Omsett saue- og lammekj.	Mutton and lamb sold	"	2 104	4 136	3 211	4 906
Omsett ull	Wool sold	"	340	557	509	795
Grovfôr/vfs	Coarse fodder/wfs	daa decares	1,7	1,8	1,7	1,7
Variable kostn./vfs	Variable costs/wfs	NOK	1 153	1 172	1 183	1 208
herav førkjøp	of which purchase of fodder	"	460	478	519	506
Pris: Kjøtt	Price: Meat (mutton and lamb)	NOK/kg	45,76	41,90	44,19	43,83
Ull	" Wool	"	32,66	34,10	32,73	31,38
Prod.inntekt, kjøtt	Total output mutton and lamb	NOK	103 996	190 866	152 473	234 994
Tilskot, kjøtt	Support	"	20 328	41 903	32 068	39 973
Prod.inntekt, livdyr sau	Total output sheep sold live	"	7 652	12 962	10 971	26 138
Prod.inntekt, ull	Total output wool	"	10 571	18 704	15 715	24 933
Anna husdyrhald	Other animal husbandry	"	649	971	609	2 806
Netto mek. kostn./daa	Net mechanisation costs/decare	"	707	502	547	357
Dekningsbidrag/dekar	Gross margin/decare	"	2 391	2 005	2 041	1 559
Vederl. til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	77 207	157 185	121 912	213 150
Vederl. til fam. arb. og EK	Return on family l. and own capital	"	17 780	124 092	83 327	191 897
Fam. arbeidsfort. J/årsverk	Family labour income agric.	"	-3 747	101 386	61 830	167 446
Skattejust. vederl. til A&EK	Tax-adjusted return on l. and own cap.	"	104 212	191 048	151 749	251 808

¹ FUm = Feed Unit milk

sauehald
sheep farming

Regionar	Regions	Austlandet				Agder & Rogaland	
			Eastern Norway			Andre bygder	
			Andre bygder			Andre bygder	
			Other parts			Other parts	
Storleiksgrupper	Farm size (decares)	daa	100-200	200-300	Alle All	Alle	All
Tal bruk	Number of holdings		10	9	25		11
Produksjonsinntekt i alt:	Output:	NOK	407 845	634 920	519 198		794 319
Planteprodukt	Plant products	"	6 892	10 558	7 841		10 210
Husdyrprodukt	Livestock products	"	122 868	223 503	179 769		289 226
Tiilskot	Support	"	256 494	386 371	315 789		471 338
Andre inntekter	Other income	"	21 591	14 488	15 799		23 544
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	91 768	157 177	130 095		248 264
Såvarer	Seeds	"	4 135	4 038	3 335		3 419
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	19 657	34 755	27 184		54 874
Plantevernemiddel	Pesticides	"	315	183	192		2 355
Konserveringsmiddel	Preservatives	"	1 703	778	961		3 550
Fôrmiddel	Fodder	"	38 357	72 263	61 129		103 979
Diverse til husdyrholdet	Misc. for animal husbandry	"	11 596	19 265	15 937		33 640
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	2 380	4 990	3 359		23 277
Andre forbruksart.	Other variable costs	"	13 625	20 905	17 998		23 170
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:						
Leigd arbeid	Hired labour	"	72 552	64 708	60 407		57 437
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	18 452	21 588	18 826		26 041
Traktorar	Tractors	"	11 639	9 718	12 651		11 417
Driftsbygningar	Outbuildings	"	22 334	20 603	21 529		23 937
Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply	"	4 983	9 566	6 183		5 251
Drivstoff	Fuel	"	13 882	23 359	18 382		18 737
Maskinleige	Rented machinery	"	26 772	22 705	22 118		26 699
Jordleige	Rented farmland	"	162	4 756	3 897		9 947
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	64 431	69 579	64 288		60 698
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	326 974	403 759	358 376		488 429
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation	"	80 871	231 161	160 822		305 889
Avskrivningar:	Depreciation:						
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	15 319	23 807	18 679		30 059
Traktorar	Tractors	"	19 443	21 437	19 131		20 205
Driftsbygningar	Outbuildings	"	21 286	41 669	27 849		31 773
Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply	"	1 073	686	782		2 345
Kalkulert rente, 3,0 %	Required return on capital 3.0 %	"	27 377	40 820	31 728		49 333
Driftsoverskot jordbruk	Net income agriculture	"	23 751	143 562	94 381		221 507
+ " skogbruk	+ " forestry	"	-2 405	4 619	630		12 405
+ " till. næring	+ " other farm-based	"	65 729	52 433	56 480		205 327
+ " a. næring	+ " other off-farm	"	41 032	20 722	40 075		127 234
+ Aksjeutbyte og handel	+ Dividend and stock trading	"	2 983	26 022	11 487		17 800
+ Lønsinntekter	+ Wage income	"	399 179	557 650	406 485		189 176
+ Pensjonar/sjukepengar	+ Pensions/sick pay	"	63 097	31 593	57 861		16 014
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: investments	"	4 639	2 533	2 767		4 332
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	46 852	17 732	28 266		3 523
- Gjeldsrenter og kår	- Interest paid, payments for prev. owner	"	27 227	41 063	30 233		65 178
= Nettoinntekt	= Total net income	"	617 629	815 802	668 199		732 142
Endring i egenkapital, sparing	Change in own capital (savings)	"	228 747	22 814	88 756		215 330
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	1 889 300	735 370	1 179 476		1 097 738
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	-4 265	-34 334	-18 715		-157 269
Balanse pr 31/12	Balance on 31 Dec.:						
Jordbruk	Agriculture	"	929 512	1 392 104	1 078 552		1 727 032
Skogbruk	Forestry	"	100 440	144 448	106 261		121 150
Till. næring og anna næring	Other occupations	"	317 277	203 186	212 901		1 261 779
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	"	735 676	813 757	772 027		865 296
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash	"	1 783 609	656 008	1 109 261		677 537
Eigedelar i alt	Total assets	"	3 866 515	3 209 503	3 279 003		4 652 795
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	57 879	86 715	70 782		296 135
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	626 564	743 633	619 538		1 539 171
Eigenkapital	Own capital	"	3 182 072	2 379 154	2 588 682		2 817 489

Driftsgranskingar i jordbruket 2012. Account statistics for agriculture 2012

Hovudtabell 17g Forts. Cont. Drift og driftsresultat på bruk med
Summary of accounts for

Regionar	Regions		Vestlandet			Trøndelag		Nord-Noreg	
			Western Norway			Andre bygder		Northern Norway	
Storleiksgrupper	Farm size (decares)	daa	100-200	200-300	Alle All	Alle	All	Alle	All
Tal bruk	Number of holdings		8	8	24	6		12	
Alder på brukar	Age of farmer	år year	47	51	50	39		43	
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	130	237	208	242		300	
herav leigd	of which rented land	" "	42	99	94	109		93	
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets:	NOK	754 756	1 339 382	1 004 247	1 483 427		1 610 857	
Varelager	Stocks	"	39 985	65 266	50 987	49 364		83 261	
Buskap	Livestock	"	81 851	101 494	86 694	93 095		108 131	
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	66 734	269 136	145 075	259 351		315 087	
Traktorar	Tractors	"	106 693	218 846	155 465	245 657		264 999	
Driftsbygningar	Outbuildings	"	325 878	521 725	412 875	712 903		665 506	
Jord etc.	Farmland etc.	"	133 615	162 916	153 152	123 058		173 875	
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (agric.)	timer hours	2 687	2 482	2 651	2 642		2 751	
herav familien	of which family	" "	1 978	2 038	2 023	1 925		2 151	
Arealbruk:	Land use:								
Korn	Cereals	daa decares				2,5		5,2	
Poteter	Potatoes	" "				0,2		0,1	
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	129,8	236,3	206,8	239,3		294,8	
Anna	Other	" "		0,8	0,8				
Avlinger pr daa:	Crops per decare:								
Korn	Cereals	FEmFUM ¹				396		476	
Poteter	Potatoes	kg				1 500		1 500	
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEmFUM ¹	317	262	244	257		248	
I alt	Total	"	317	261	243	258		252	
Sauehald:	Sheep farming:								
Vinterfôra sauer	Winter-fed sheep (wfs)	stk no.	112	159	133	164		187	
Sauer under 1 år (gj.s.)	Sheep < 1 year (average)	" "	35	40	36	52		61	
Gagnslam/vfs	Lambs per wfs	" "	1,4	1,3	1,3	1,5		1,5	
Kjøtt/vfs	Meat per wfs	kg	28	25	26	27		29	
Omsett saue- og lammekj.	Mutton and lamb sold	"	3 119	3 479	3 364	4 520		5 204	
Omsett ull	Wool sold	"	563	553	539	770		957	
Grovfôr/vfs	Coarse fodder/wfs	daa decares	1,2	1,5	1,6	1,5		1,6	
Variable kostn./vfs	Variable costs/wfs	NOK	1 060	733	955	833		864	
herav førkjøp	of which purchase of fodder	"	467	306	402	328		334	
Pris: Kjøtt	Price: Meat (mutton and lamb)	NOK/kg	43,64	43,68	42,55	45,13		45,45	
Ull	" Wool	"	27,01	27,16	28,63	34,91		35,43	
Prod.inntekt, kjøtt	Total output mutton and lamb	NOK	136 801	172 031	149 712	224 305		255 328	
Tilskot, kjøtt	Support	"	26 194	30 109	29 276	41 040		49 613	
Prod.inntekt, livdyr sau	Total output sheep sold live	"	2 637	2 908	4 493	19 323		15 343	
Prod.inntekt, ull	Total output wool	"	15 202	15 111	15 943	26 889		33 717	
Anna husdyrhald	Other animal husbandry	"	15 256	2 133	11 274	3 649		908	
Netto mek. kostn./daa	Net mechanisation costs/decare	"	628	618	507	698		561	
Dekningsbidrag/dekar	Gross margin/decare	"	2 904	2 047	2 046	2 454		2 183	
Vederl. til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	109 845	163 014	132 227	164 169		197 369	
Vederl. til fam. arb. og EK	Return on family l. and own capital	"	80 893	134 605	106 438	122 093		170 025	
Fam. arbeidsfort. J/årsverk	Family labour income agric.	"	75 761	113 599	93 051	107 944		160 687	
Skattejust. vederl. til A&EK	Tax-adjusted return on l. and own cap.	"	133 451	198 649	163 550	193 727		229 064	

sauehald
sheep farming

Regionar	Regions	Vestlandet				Trøndelag	Nord-Noreg
		Western Norway				Andre bygder	Northern Norway
Storleiksgrupper	Farm size (decares)	daa	100-200	200-300	Alle All	Other parts Alle All	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		8	8	24	6	12
Produksjonsinntekt i alt:	Output:	NOK	495 509	601 616	551 338	730 820	816 972
Planteprodukt	Plant products	"	4 641	15 831	11 651	3 778	19 068
Husdyrprodukt	Livestock products	"	169 896	192 182	181 423	274 166	305 295
Tilskot	Support	"	296 914	385 835	345 121	444 651	482 464
Andre inntekter	Other income	"	24 058	7 769	13 144	8 225	10 145
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	118 676	116 459	126 658	136 892	161 782
Såvarer	Seeds	"	985	1 656	1 465	6 382	5 421
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	23 377	24 039	24 932	23 366	36 728
Plantevernemiddel	Pesticides	"	550	645	857	771	1 312
Konserveringsmiddel	Preservatives	"	4 360	1 857	3 321	3 286	5 970
Førmiddel	Fodder	"	53 788	50 784	55 380	55 523	64 361
Diverse til husdyrholdet	Misc. for animal husbandry	"	15 916	15 036	15 755	20 466	20 897
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	3 638	2 386	4 901		1 413
Andre forbruksart.	Other variable costs	"	16 064	20 058	20 048	27 098	25 681
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:	"					
Leigd arbeid	Hired labour	"	57 948	62 960	56 081	92 522	80 177
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	21 358	35 392	26 999	24 418	28 526
Traktorar	Tractors	"	6 947	11 034	10 666	10 614	13 319
Driftsbygningar	Outbuildings	"	8 877	10 572	16 558	41 390	30 316
Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply	"	3 552	1 716	3 046	4 445	5 117
Drivstoff	Fuel	"	14 801	19 222	15 380	22 611	23 603
Maskinleige	Rented machinery	"	35 584	17 951	20 047	50 739	38 548
Jordleige	Rented farmland	"	1 554	2 800	3 452	8 042	8 271
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	53 257	62 292	57 074	80 105	84 620
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	322 554	340 399	335 962	471 777	474 278
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation	"	172 955	261 217	215 377	259 042	342 694
Avskrivningar:	Depreciation:	"					
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	7 877	30 753	16 696	25 903	29 908
Traktorar	Tractors	"	13 863	23 812	19 456	25 741	26 823
Driftsbygningar	Outbuildings	"	31 450	34 243	30 909	36 153	35 242
Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply	"	1 309	1 584	1 535	1 133	567
Kalkulert rente, 3,0 %	Required return on capital 3.0 %	"	22 922	38 879	29 701	44 109	47 794
Driftsoverskot jordbruk	Net income agriculture	"	118 455	170 826	146 781	170 112	250 155
+ " skogbruk	+ " forestry	"	4 672	-2 472	1 523	29 088	27 985
+ " till. næring	+ " other farm-based	"	54 077	24 733	45 314	8 707	15 266
+ " a. næring	+ " other off-farm	"	467	121 605	59 975	17 393	9 628
+ Aksjeutbyte og handel	+ Dividend and stock trading	"	3 725	-15 896	-3 233	2 401	7 538
+ Løsinntekter	+ Wage income	"	265 816	453 764	402 052	350 789	342 863
+ Pensjonar/sjukepengar	+ Pensions/sick pay	"	57 481	21 610	41 594	48 391	28 475
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: investments	"		23 013	10 187	2 811	1 406
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	5 215	21 303	9 889	16 480	9 597
- Gjeldsrenter og kår	- Interest paid, payments for previous owner	"	43 184	48 782	36 878	53 917	68 216
= Nettoinntekt	= Total net income	"	466 724	769 705	677 204	592 257	624 698
Endring i eigenkapital (sparing)	Change in own capital (savings)	"	-29 964	198 980	79 743	-30 292	-6 837
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	301 351	1 802 327	810 262	655 768	511 320
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	-16 402	-84 155	-63 004	39 739	-59 040
Balanse pr 31/12	Balance on 31 Dec.:	"					
Jordbruk	Agriculture	"	754 756	1 339 382	1 004 247	1 483 427	1 610 857
Skogbruk	Forestry	"	21 372	41 650	35 244	45 945	145 579
Till. næring og anna næring	Other occupations	"	332 274	894 947	457 452	132 003	246 862
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	"	586 059	833 649	691 483	655 805	656 938
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash	"	286 785	1 402 753	691 984	581 484	389 186
Eigedelar i alt	Total assets	"	1 981 246	4 512 381	2 880 410	2 898 664	3 049 423
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	124 560	180 652	155 717	97 222	186 905
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	712 250	1 429 866	842 403	926 203	1 183 793
Eigenkapital	Own capital	"	1 144 436	2 901 863	1 882 291	1 875 240	1 678 725

Driftsgranskingar i jordbruket 2010. Account statistics for agriculture 2010

Hovudtabell 17g Forts. Cont. Drift og driftsresultat på bruk med
Summary of accounts for

Regionar Regions		Nord-Noreg Northern Norway			
Storleiksgrupper Farm size (decares)		daa	100-200	200-300	Alle
Tal bruk	Number of holdings		7	7	20
Alder på brukar	Age of farmer	år year	51	49	48
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	161	238	261
herav leigd	of which rented land	" "	63	112	140
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets:	NOK	682 171	1 143 711	1 043 864
Varelager	Stocks	"	40 818	70 730	59 098
Buskap	Livestock	"	63 870	115 857	109 499
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	106 452	162 619	162 182
Traktorar	Tractors	"	187 687	248 201	204 714
Driftsbygningar	Outbuildings	"	227 886	377 948	364 042
Jord etc.	Farmland etc.	"	55 457	168 357	144 329
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (agric.)	timer hours	1 516	2 515	2 088
herav familien	of which family	" "	1 228	2 123	1 739
Arealbruk:	Land use:				
Korn	Cereals	daa decares			
Poteter	Potatoes	" "		0,1	0,1
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	160,7	238,0	261,2
Anna	Other	" "			
Avlingar pr daa:	Crops per decare:				
Korn	Cereals	FEmFU ¹			
Poteter	Potatoes	kg		1 000	1 000
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEmFU ¹	199	200	190
I alt	Total	"	199	200	190
Sauehald:	Sheep farming:				
Vinterfôra sauer	Winter-fed sheep (wfs)	stk no.	110	168	155
Sauer under 1 år (gj.s.)	Sheep < 1 year (average)	" "	36	66	54
Gagnslam/vfs	Lambs per wfs	" "	1,2	1,3	1,3
Kjøtt/vfs	Meat per wfs	kg	24	27	27
Omsett saue- og lammekj.	Mutton and lamb sold	"	2 673	4 366	4 191
Omsett ull	Wool sold	"	545	575	621
Grovfôr/vfs	Coarse fodder/wfs	daa decares	1,5	1,4	1,7
Variable kostn./vfs	Variable costs/wfs	NOK	1 057	982	1 047
herav førkjøp	of which purchase of fodder	"	517	416	437
Pris: Kjøtt	Price: Meat (mutton and lamb)	NOK/kg	40,91	38,93	40,79
Ull	Wool	"	31,89	35,49	34,39
Prod.inntekt, kjøtt	Total output mutton and lamb	NOK	119 042	229 117	206 674
Tilskot, kjøtt	Support	"	44 266	72 551	70 001
Prod.inntekt, livdyr sau	Total output sheep sold live	"	5 897	7 971	6 443
Prod.inntekt, ull	Total output wool	"	17 378	24 062	22 361
Anna husdyrhald	Other animal husbandry	"		1 178	8 435
Netto mek. kostn./daa	Net mechanisation costs/decare	"	547	454	469
Dekningsbidrag/dekar	Gross margin/decare	"	2 116	2 463	2 086
Vederl. til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	202 815	225 858	241 207
Vederl. til fam. arb. og EK	Return on family l. and own capital	"	178 466	208 414	225 346
Fam. arbeidsfort. J/årsverk	Family labour income agric.	"	161 343	189 252	211 516
Skattejust. vederl. til A&EK	Tax-adjusted return on l. and own cap.	"	240 148	261 167	279 444

¹ FUm = Feed Unit milk

sauehald
sheep farming

Regionar Regions		Nord-Noreg Northern Norway			
Storleiksgrupper Farm size (decares)	daa	100-200	200-300	Alle	
Tal bruk	Number of holdings		7	7	20
Produksjonsinntekt i alt:	Output:	NOK	456 445	751 031	707 382
Planteprodukt	Plant products	"	3 426	7 167	9 286
Husdyrprodukt	Livestock products	"	142 317	262 329	243 912
Tiilskot	Support	"	307 473	447 157	439 484
Andre inntekter	Other income	"	3 230	34 379	14 700
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	116 452	164 476	162 417
Såvarer	Seeds	"	1 482	4 579	4 053
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	27 845	41 317	41 460
Plantevernemiddel	Pesticides	"	54	434	169
Konserveringsmiddel	Preservatives	"	923	2 180	2 188
Fôrmiddel	Fodder	"	59 110	75 072	71 079
Diverse til husdyrhaldet	Misc. for animal husbandry	"	10 226	12 231	14 823
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	1 554	3 631	3 704
Andre forbruksart.	Other variable costs	"	15 258	25 031	24 942
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:				
Leigd arbeid	Hired labour	"	46 341	66 482	57 081
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	18 820	30 383	30 563
Traktorar	Tractors	"	7 837	13 444	9 914
Driftsbygningar	Outbuildings	"	8 090	24 523	23 932
Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply	"	1 584	178	738
Drivstoff	Fuel	"	11 911	17 426	19 073
Maskinleige	Rented machinery	"	14 668	32 267	29 381
Jordleige	Rented farmland	"	154	2 078	2 835
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	56 079	81 705	74 391
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	281 935	432 962	410 326
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation	"	174 510	318 069	297 056
Avskrivningar:	Depreciation:				
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	11 054	16 997	17 876
Traktorar	Tractors	"	18 539	19 658	19 490
Driftsbygningar	Outbuildings	"	15 883	28 077	25 536
Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply	"	391	116	296
Kalkulert rente, 3,0 %	Required return on capital 3.0 %	"	19 906	33 974	31 158
Driftsoverskot jordbruk	Net income agriculture	"	128 643	253 221	233 858
+ " skogbruk	+ " forestry	"	3 064	24	3 158
+ " till. næring	+ " other farm-based	"	17 533	-9 678	5 710
+ " a. næring	+ " other off-farm	"	22 752	41 196	31 777
+ Aksjeutbyte og handel	+ Dividend and stock trading	"	601	607	423
+ Lønsinntekter	+ Wage income	"	217 536	106 154	282 835
+ Pensjonar/sjukepengar	+ Pensions/sick pay	"	99 214	90 626	66 444
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: investments	"	5 141	12 688	6 240
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	10 791	47 215	22 702
- Gjeldsrenter og kår	- Interest paid, payments for prev. owner	"	19 091	36 193	47 037
= Nettoinntekt	= Total net income	"	486 185	505 860	606 109
Endring i eigenkapital (sparing)	Change in own capital (savings)	"	37 092	38 259	52 313
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	389 785	1 548 809	839 245
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	-116 724	54 234	-37 390
Balanse pr 31/12	Balance on 31 Dec.:				
Jordbruk	Agriculture	"	682 171	1 143 711	1 043 864
Skogbruk	Forestry	"	8 178	44 479	34 313
Till. næring og anna næring	Other occupations	"	93 607	195 216	171 021
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	"	266 925	617 621	620 296
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash	"	505 715	1 514 821	872 904
Eigedelar i alt	Total assets	"	1 556 595	3 515 849	2 742 399
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	174 063	59 178	127 828
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	356 079	896 747	931 892
Eigenkapital	Own capital	"	1 026 454	2 559 924	1 682 679

Driftsgranskingar i jordbruket 2012. Account statistics for agriculture 2012

Hovudtabell 17g Forts. Cont. Drift og driftsresultat på bruk med
Summary of accounts for

Regionar	Regions		Alle All					
Storleiksgrupper	Farm size (decares)	daa	50-100	100-200	200-300	300-500	>500	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		6	31	35	20	7	100
Alder på brukar	Age of farmer	år year	59	50	49	46	41	49
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	84	147	239	356	620	249
herav leigd	of which rented land	" "	3	47	92	180	234	100
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets:	NOK	451 758	845 937	1 268 259	1 560 983	2 510 148	1 223 168
Varelager	Stocks	"	24 484	42 743	63 752	72 557	142 248	61 555
Buskap	Livestock	"	32 982	65 236	98 349	133 615	212 124	98 461
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	63 451	135 424	208 575	238 384	341 013	190 675
Traktorar	Tractors	"	72 033	163 486	205 879	199 134	269 620	185 761
Driftsbygningar	Outbuildings	"	138 574	300 759	516 448	649 675	1 044 578	486 344
Jord etc	Farmland etc.	"	120 234	138 289	175 255	267 619	500 565	200 373
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (agric.)	timer hours	1 564	2 151	2 424	2 420	4 135	2 393
herav familien	of which family	" "	1 401	1 642	1 979	1 918	3 160	1 899
Arealbruk:	Land use:							
Korn	Cereals	daa decares			0,4	2,4		0,6
Poteter	Potatoes	" "			0,1			
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	83,8	147,1	237,9	353,4	620,4	248,4
Anna	Other	" "			0,7	0,7		0,4
Avlingar pr daa:	Crops per decare:							
Korn	Cereals	FEMFU ¹			396	501		476
Poteter	Potatoes	kg			1 250			1 250
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEMFU ¹	288	252	242	208	223	232
I alt	Total	"	288	252	242	209	223	232
Sauehald:	Sheep farming:							
Vinterfôra sauer	Winter-fed sheep (wfs)	stk no.	67	105	160	193	308	153,0
Sauer under 1 år (gj.s.)	Sheep < 1 year (average)	" "	16	33	51	60	110	48,9
Gagnslam/vfs	Lambs per wfs	" "	1,3	1,3	1,4	1,4	1,5	1,4
Kjøtvfs	Meat per wfs	kg	26	25	27	28	30	27
Omsett saue- og lammekj.	Mutton and lamb sold	"	2 109	2 699	4 159	5 257	8 663	4 093
Omsett ull	Wool sold	"	315	487	660	856	1 478	679
Grovfôr/vfs	Coarse fodder/wfs	daa decares	1,3	1,4	1,5	1,8	2,0	2
Variable kostn./vfs	Variable costs/wfs	NOK	887	1 064	941	1 107	1 318	1 062
herav førkjøp	of which purchase of fodder	"	400	451	379	396	686	444
Pris: Kjøtt	Price: Meat (mutton and lamb)	NOK/kg	41,03	42,94	42,79	44,26	43,30	43,18
Ull	" Wool	"	33,98	30,08	32,75	34,44	32,29	32,56
Prod.inntekt, kjøtt	Total output mutton and lamb	NOK	81 421	121 264	212 029	253 414	407 260	196 395
Tilskot, kjøtt	Support	"	18 842	27 868	44 097	57 303	76 126	42 123
Prod.inntekt, livdyr sau	Total output sheep sold live	"	250	4 926	11 438	13 740	39 903	11 086
Prod.inntekt, ull	Total output wool	"	10 393	14 466	22 497	28 620	49 359	22 286
Anna husdyrhald	Other animal husbandry	"	33	4 146	1 684	22 211	2 540	6 497
Netto mek. kostn./daa	Net mechanisation costs/decare	"	602	634	534	424	279	477
Dekningsbidrag/dekar	Gross margin/decare	"	2 747	2 351	2 281	1 794	1 337	2 001
Vederl. til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	127 591	110 395	194 133	226 435	180 061	173 161
Vederl. til fam. arb. og EK	Return on family l. and own capital	"	104 963	72 322	168 151	208 797	161 496	146 776
Fam. arbeidsfort. J/årsverk	Family labour income agric.	"	91 485	58 456	149 938	194 573	152 487	131 376
Skattejust. vederl. til A&EK	Tax-adjusted return on l. and own cap.	"	161 550	138 329	229 564	268 404	207 450	206 821

¹ FUm = Feed Unit milk

sauehald
sheep farming

Regionar <i>Regions</i>		Alle <i>All</i>						
Storleksgrupper <i>Farm size (decares)</i>		daa	50-100	100-200	200-300	300-500	>500	Alle <i>All</i>
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>		6	31	35	20	7	100
Produksjonsinntekt i alt:	<i>Output:</i>	NOK	289 554	457 948	695 983	852 912	1 235 734	661 716
Planteprodukt	<i>Plant products</i>	"	3 484	6 154	8 742	23 187	8 383	10 401
Husdyrprodukt	<i>Livestock products</i>	"	92 097	144 802	247 648	317 985	499 621	236 304
Tilskot	<i>Support</i>	"	192 557	288 828	418 928	501 987	699 997	398 171
Andre inntekter	<i>Other income</i>	"	1 417	18 163	20 664	9 753	27 733	16 840
Variable kostnader i alt:	<i>Total variable costs:</i>	"	59 304	112 206	150 663	213 338	406 084	162 771
Såvarer	<i>Seeds</i>	"	874	2 375	3 627	4 793	6 730	3 488
Handelsgjødsel og kalk	<i>Fertilizer and lime</i>	"	10 004	26 206	32 394	55 659	87 383	37 361
Plantevernmiddel	<i>Pesticides</i>	"		337	421	1 734	1 910	732
Konserveringsmiddel	<i>Preservatives</i>	"	588	2 567	1 987	4 742	5 334	2 863
Fôrmiddel	<i>Fodder</i>	"	27 200	49 013	64 736	79 703	211 486	70 596
Diverse til husdyrholdet	<i>Misc. for animal husbandry</i>	"	10 144	13 928	16 443	23 804	45 407	18 751
Innkjøp av dyr	<i>Purchase of cattle</i>	"	2 960	2 732	6 755	12 461	7 144	6 381
Andre forbruksart.	<i>Other variable costs</i>	"	7 534	15 048	24 299	30 442	40 690	22 599
Faste kostnader, registrerte:	<i>Registered fixed costs:</i>							
Leigd arbeid	<i>Hired labour</i>	"	28 199	56 953	68 185	61 004	75 041	60 887
Maskinar og reiskapar	<i>Machinery and equipment</i>	"	8 360	21 959	26 458	32 053	33 847	25 361
Traktor	<i>Tractors</i>	"	8 727	9 058	10 778	13 058	18 096	10 982
Driftsbygningar	<i>Outbuildings</i>	"	24 436	13 948	22 060	28 915	35 708	21 906
Jord, grøfter og vassanl.	<i>Farmland, drainage and water supply</i>	"	1 158	3 940	7 227	3 858	9 205	5 236
Drivstoff	<i>Fuel</i>	"	6 622	13 885	19 168	22 624	31 670	18 159
Maskinleige	<i>Rented machinery</i>	"	11 543	24 146	30 052	34 365	29 354	27 664
Jordleige	<i>Rented farmland</i>	"		1 680	7 225	12 053	9 414	6 119
Andre faste kostnader	<i>Other fixed costs</i>	"	33 987	60 215	72 853	79 157	84 412	68 185
Registrerte kostnader i alt	<i>Total registered costs</i>	"	182 335	317 990	414 670	500 426	732 830	407 271
Resultat før avskrivningar	<i>Result before depreciation</i>	"	107 219	139 957	281 313	352 486	502 904	254 445
Avskrivningar:	<i>Depreciation:</i>							
Maskinar og reiskapar	<i>Machinery and equipment</i>	"	6 627	15 163	22 769	24 236	32 693	20 239
Traktor	<i>Tractors</i>	"	5 864	18 366	20 565	21 619	34 702	19 996
Driftsbygningar	<i>Outbuildings</i>	"	11 509	22 216	33 250	39 286	50 418	30 652
Jord, grøfter og vassanl.	<i>Farmland, drainage and water supply</i>	"	440	1 065	756	1 405	668	949
Kalkulert rente, 3,0 %	<i>Required return on capital 3.0 %</i>	"	13 087	25 136	37 346	46 051	74 266	36 119
Driftsoverskot jordbruk	<i>Net income agriculture</i>	"	82 779	83 147	203 974	265 940	384 422	182 609
+ " skogbruk	+ <i>forestry</i>	"	1 896	3 041	11 042	16 376	5 237	8 560
+ " till. næring	+ <i>other farm-based</i>	"	9 222	49 612	32 727	113 417	57 789	57 000
+ " a. næring	+ <i>other off-farm</i>	"	72 199	24 185	44 345	93 552	19 546	47 429
+ Aksjeutbyte og handel	+ <i>Dividend and stock trading</i>	"	2 733	2 671	3 901	13 985	1 687	5 306
+ Lønsinntekter	+ <i>Wage income</i>	"	393 092	302 432	373 026	397 780	170 625	342 077
+ Pensjonar/sjuekepengar	+ <i>Pensions/sick pay</i>	"	99 278	57 591	43 265	30 403	10 580	47 342
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ <i>Fam. labour: investments</i>	"		2 657	8 931	12 863		6 522
+ Renteinntekter	+ <i>Interest received</i>	"	8 554	19 336	21 996	5 108	5 708	15 684
- Gjeldsrenter og kår	- <i>Interest paid, payments for prev. owner</i>	"	10 444	35 017	44 543	74 205	101 450	49 052
= Nettoinntekt	= <i>Total net income</i>	"	659 309	509 656	698 664	875 218	554 145	663 477
Endring i egenkapital, sparing	<i>Change in own capital (savings)</i>	"	-11 896	88 523	43 309	99 749	98 191	69 562
Arbeidskapital pr 31/12	<i>Working capital on 31 Dec.</i>	"	511 016	951 783	1 080 737	641 262	385 599	864 461
Endring i arbeidskapital	<i>Change in working capital</i>	"	-2 465	-27 256	-14 978	-195 775	-42 807	-55 991
Balanse pr 31/12	<i>Balance on 31 Dec.:</i>							
Jordbruk	<i>Agriculture</i>	"	451 758	845 937	1 268 259	1 560 983	2 510 148	1 223 168
Skogbruk	<i>Forestry</i>	"	53 615	54 514	63 853	159 789	78 861	79 993
Till. næring og anna næring	<i>Other occupations</i>	"	49 588	358 784	329 712	558 861	416 652	371 485
Hovudbygning og privat	<i>Farmhouses and private</i>	"	600 634	524 047	688 181	996 504	1 107 294	719 658
Krav og kontantar	<i>Outstanding claims and cash</i>	"	517 943	820 757	952 455	587 928	439 177	772 280
Eigedelar i alt	<i>Total assets</i>	"	1 673 537	2 604 039	3 302 461	3 864 065	4 552 132	3 166 585
Kortsiktig gjeld	<i>Short-term liabilities</i>	"	55 385	103 441	107 926	312 560	221 990	151 215
Langsiktig gjeld	<i>Long-term liabilities</i>	"	132 933	724 853	973 066	1 342 950	2 109 645	990 166
Eigenkapital	<i>Own capital</i>	"	1 485 219	1 775 746	2 221 468	2 208 554	2 220 497	2 025 204

Driftsgranskingar i jordbruket 2012. Account statistics for agriculture 2012

Hovudtabell 17h Drift og driftsresultat på bruk med
Summary of accounts for

Regionar	Regions		Nord-Noreg Northern Norway		Alle All	
Storleiksgrupper	Farm size (decares)	daa	100-200	Alle	100-200	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		7	14	11	21
Alder på brukar	Age of farmer	år year	49	49	47	48
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	143	178	143	163
herav leigd	of which rented land	" "	42	87	39	70
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets:	NOK	1 315 240	1 799 764	1 332 004	1 872 888
Varelager	Stocks	"	42 048	48 536	43 829	47 384
Buskap	Livestock	"	22 687	26 187	32 112	33 473
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	203 534	216 955	188 358	207 955
Traktorar	Tractors	"	24 544	40 998	112 337	113 019
Driftsbygningar	Outbuildings	"	645 972	1 084 906	586 491	1 092 983
Jord etc.	Farmland etc.	"	376 455	382 182	368 878	378 075
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (Agric.)	timer hours	2 732	3 390	2 915	3 280
herav familien	of which family	" "	1 778	2 254	2 062	2 346
Arealbruk:	Land use:					
Poteter	Potatoes	" "	0,1	0,3	0,1	0,2
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	143,1	177,7	142,6	162,5
Anna	Other	" "	0,1	0,2	0,1	0,1
Avlingar pr daa:	Crops per decare:					
Poteter	Potatoes	"	800	950	800	950
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEmFUm ¹	171	185	213	212
I alt	Total	"	171	185	213	212
Geitehald:	Goat farming:					
Årsgeiter	Dairy goats	stk no.	100	120	106	115
Geiter i status (gj.sn):	Goats in balance (average):					
Geiter fra IB	Dairy goats > 2 years	" "	103	115	105	114
Geiter under 9 mnd	Goats < 9 months	" "	34	44	30	36
Mjølkg/årsgeit	Milk/dairy goat	kg	752	722	731	721
Omsett mjølk	Milk sold	l	69 802	80 918	71 853	76 596
Mjølkekvote	Milk quota	l	75 614	88 493	77 477	85 025
Grovfôr/årsgeit	Coarse fodder/dairy goat	daa	1,4	1,5	1,3	1,4
Variable kostn./årsgeit	Variable costs/dairy goat	NOK	2 637	2 561	2 470	2 587
herav førkjøp	of which purchased fodder	NOK	1 850	1 778	1 751	1 796
Pris:Geitemj. utan tilskot	Goat milk price excl. support	NOK/l	6,68	6,06	6,31	6,04
Tilskot	Support	NOK/l	4,15	4,20	3,95	4,09
Produksjonsinntekt mjølk	Total output milk	NOK	465 993	490 515	453 239	462 631
Driftstillegg	Production allowances	"	117 000	117 000	117 000	117 000
Andre tilskot mjølk	Other support to milk	"	289 574	339 839	283 807	312 954
Prod.inntekt livdyr og slakt	Total output meat and br.goats	"	9 557	12 740	21 060	21 225
Anna husdyrhald	Other animal husbandry	"	15 575	16 324	23 392	18 795
Netto mek. kostn./daa	Net mechanisation costs/decare	"	1 723	1 421	1 408	1 333
Dekningsbidrag/dekar	Gross margin/decare	"	6 588	5 828	6 657	6 261
Vederl. til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	306 237	264 081	332 638	294 543
Vederl. til fam. arb. og EK	Return on family l. and own capital	"	283 609	234 261	327 352	281 893
Fam. arbeidsfort. J/årsverk	Family labour income agric.	NOK/man-year	283 358	241 090	320 454	277 070
Skattejust. vederl. til A&EK	Tax-adjusted return on labour and own cap.	"	349 793	299 826	373 979	331 916

1 FUm = Feed Unit milk

geitehald
production of goat's milk

Regionar	Regions	Nord-Noreg			Alle All	
			Northern Norway			
Storleiksgrupper	Farm size (decares)	daa	100-200	Alle	100-200	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		7	14	11	21
Produksjonsinntekt i alt:	Output:	NOK	1 207 868	1 346 359	1 213 375	1 316 224
Planteprodukt	Plant products	"	4 404	8 124	4 174	8 444
Husdyrprodukt	Livestock products	"	491 125	519 579	497 691	502 651
Tilskot	Support	"	707 226	814 030	698 461	793 691
Andre inntekter	Other income	"	5 114	4 626	13 049	11 438
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	262 971	308 103	262 684	297 107
Såvarer	Seeds	"	1 173	1 605	1 351	1 592
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	21 640	27 626	21 987	25 503
Plantevernmiddel	Pesticides	"	233	181	136	114
Konserveringsmiddel	Preservatives	"	3 927	3 814	4 534	4 106
Førmiddel	Fodder	"	184 685	214 688	186 695	208 766
Diverse til husdyrhaldet	Misc. for animal husbandry	"	17 050	17 019	16 946	17 820
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	3 043	7 419	3 100	5 698
Andre forbruksartiklar	Other variable costs	"	31 220	35 752	27 936	33 508
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs					
Leigd arbeid	Hired labour	"	175 714	194 126	142 067	154 619
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	28 249	32 917	28 304	34 962
Traktor	Tractors	"	11 983	16 876	12 137	15 499
Driftsbygningar	Outbuildings	"	47 688	53 230	42 352	46 147
Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply	"	2 087	3 513	2 399	8 677
Drivstoff	Fuel	"	20 961	26 319	24 507	27 349
Maskinleige	Rented machinery	"	150 011	141 098	98 593	98 462
Jordleige	Rented farmland	"	2 901	5 798	6 012	6 012
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	112 310	116 658	97 952	102 699
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	811 974	895 741	716 793	791 533
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation	"	395 894	450 618	496 582	524 691
Avskrivningar:	Depreciation:					
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	29 825	25 770	25 578	25 422
Traktor	Tractors	"	4 693	7 252	15 787	15 111
Driftsbygningar	Outbuildings	"	44 815	64 844	40 197	65 131
Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply	"	977	488	891	892
Kalkulert rente, 3,0 %	Required return on capital 3.0 %	"	38 128	52 735	38 679	55 480
Driftsoverskot jordbruk	Net income agriculture	"	315 583	352 263	414 129	418 135
+ " skogbruk	+ " forestry	"	1 609	-135	2 742	4 897
+ " till. næring	+ " other farm-based	"	49 851	67 603	66 098	69 565
+ " a. næring	+ " other off-farm	"	63 129	44 638	41 052	33 117
+ Aksjeutbyte og handel	+ Dividend and stock trading	"		905	842	8 035
+ Løsinntekter	+ Wage income	"	212 376	238 139	192 249	210 092
+ Pensjonar/sjukepengar	+ Pensions/sick pay	"	120 053	75 563	76 398	50 375
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: investments	"	4 761	11 782	9 310	11 980
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	5 117	4 677	10 205	8 115
- Gjeldsrenter og kår	- Interest paid, payments for previous owner	"	75 846	106 831	72 027	96 081
= Nettoinntekt	= Total net income	"	696 632	688 604	740 998	718 230
Endring i eigenkapital, sparing	Change in own capital (savings)	"	78 895	68 526	135 856	105 091
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	383 691	128 079	586 330	404 566
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	-7 358	-157 203	48 769	-86 758
Balanse pr 31/12	Balance on 31 Dec.:					
Jordbruk	Agriculture	"	1 315 240	1 799 764	1 332 004	1 872 888
Skogbruk	Forestry	"	22 935	36 140	23 576	41 239
Till.næring og anna næring	Other occupations	"	261 178	225 342	244 292	381 158
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	"	527 584	585 800	819 869	755 004
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash	"	506 418	493 676	715 880	609 617
Eigedelar i alt	Total assets	"	2 633 354	3 140 721	3 135 621	3 659 905
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	198 451	444 686	217 529	376 559
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	1 497 494	1 849 734	1 457 393	1 752 142
Eigenkapital	Own capital	"	937 409	846 301	1 460 698	1 531 204

Driftsgranskingar i jordbruket 2012. Account statistics for agriculture 2012

Hovudtabell 17i Drift og driftsresultat på bruk med
Summary of accounts for

Regionar Regions		Austlandet Eastern Norway					Agder og R.	Vestlandet
		Flatbygder		Andre bygder		Andre bygder	Western Norway	
		Lowlands		Other parts		Other Parts		
Storleiksgupper	Farm size (decares)	daa	Alle All	300-500	Alle All	Alle All	Alle All	
Tal bruk	Number of holdings		7	6	11	9	9	
Alder på brukar	Age of farmer	år year	49	49	46	47	48	
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	263	407	346	309	218	
herav leigd	of which rented land	" "	91	181	126	184	100	
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets:	NOK	2 095 250	2 651 261	2 150 531	1 523 131	1 885 098	
Varelager	Stocks	"	119 921	139 400	114 751	56 303	67 564	
Buskap	Livestock	"	390 430	566 103	404 945	328 633	417 381	
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	253 703	301 387	256 180	130 230	223 505	
Traktorar	Tractors	"	125 676	282 399	232 523	261 358	79 173	
Driftsbygningar	Outbuildings	"	957 546	1 071 447	845 575	522 931	877 740	
Jord etc.	Farmland etc.	"	247 974	290 525	296 555	223 676	219 735	
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (Agric.)	timer hours	2 317	2 476	2 169	1 860	1 682	
herav familien	of which family	" "	1 854	2 037	1 692	1 376	1 143	
Arealbruk:	Land use:							
Korn	Cereals	daa decares			33,1			
Poteter	Potatoes	" "		1,5	0,8			
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	262,9	404,2	311,4	308,7	218,3	
Anna	Other	" "		0,8	0,5			
Avlingar pr daa:	Crops per decare:							
Korn	Cereals	FEmFUM ¹			450			
Poteter	Potatoes	kg		1 444	1 444			
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEmFUM ¹	403	305	306	298	374	
I alt	Total	"	420	304	319	298	374	
Storfehold:	Cattle:							
Tal kalvinger	Number of calvings	stk no.	27,9	33,3	26,5	23,4	11,9	
Tal kyr	Number of cows	" "	24,3	34,9	25,7	21,9	12,8	
Kviger og kalvar (gj.sn)	Heifers, calves (average)	" "	33,4	49,4	36,2	22,9	33,4	
Oksar over 1 år (gj.sn)	Steers > 1 year (average)	" "	2,8	9,2	5,5	4,4	20,9	
Kg kjøtt omsett	Meat (cow)	kg	1 652	2 746	1 961	1 436	1 049	
Kg a. storfe kjøtt omsett	Meat (beef)	"	3 965	9 105	6 328	2 621	8 930	
Kg kjøtt prod pr kalving	Meat pr calving	"	202	356	313	173	839	
Pris:	Price:							
Kjøtt utan tilskot	Meat(cow), excl. support	NOK/kg	42,08	41,98	41,93	44,36	39,82	
Anna storfe kjøtt u.tilsk.	Meat(beef), excl. support	"	52,60	49,62	48,57	54,84	46,28	
Prod. inntekt kjøtt	Total output meat(cow)	"	98 415	129 876	94 444	50 832	41 086	
" anna storfe kjøtt	" meat(beef)	"	225 056	485 549	323 999	161 602	462 910	
Pristilskot kjøtt	Support	"	18 987	64 613	46 246	18 456	54 745	
Driftstilskot	Production allowance	"	58 834	82 290	62 648	52 520	32 370	
Produksjonsinntekt livdyr	Total output cattle sold live	"	28 986	67 300	42 675	110 379	12 816	
Anna husdyrhald	Other animal husbandry	"	3 876	166	90	10 708	1 856	
Netto mek. kostn./daa	Net mechanisation costs/decare	"	664	580	572	340	749	
Dekningsbidrag/daa	Gross margin/decare	"	2 054	2 075	2 030	1 612	2 209	
Vederl. til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	105 225	279 865	239 143	157 389	124 184	
Vederl. til fam. arb. og EK	Return on family l. and own capital	"	78 516	265 888	224 512	131 710	60 579	
Fam. arbeidsfort. J/årsverk	Family labour income agric.	"	58 859	234 955	204 433	126 537	42 076	
Skattejust. vederl. til A&EK	Tax -adjusted return on l. and own cap.	"	132 211	325 408	285 248	195 854	156 922	

¹ FUM = Feed Unit milk

produksjon av storfeslakt
beef farming

Regionar	Regions	Austlandet				Agder og R.	Vestlandet	
		Eastern Norway			Andre bygder			Western Norway
		Flatbygder	Andre bygder					
daa	Alle All	300-500	Alle All	Alle All				
Storleiksgrupper	Farm size (decares)							
Tal bruk	Number of holdings		7	6	11	9		
Produksjonsinntekt i alt:	Output:	NOK	791 143	1 301 200	1 023 422	751 213	856 483	
Planteprodukt	Plant products	"	47 104	22 776	33 326	5 669	9 046	
Husdyrprodukt	Livestock products	"	356 334	682 890	461 208	333 520	518 668	
Tilskot	Support	"	364 379	584 841	514 026	360 877	325 339	
Andre inntekter	Other income	"	23 326	10 693	14 862	51 147	3 430	
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	251 345	457 543	321 671	253 535	374 196	
Såvarer	Seeds	"	6 246	12 584	11 735	2 449	2 497	
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	40 989	64 049	55 941	44 813	28 824	
Plantevernemiddel	Pesticides	"	1 053	734	3 147	691	1 053	
Konserveringsmiddel	Preservatives	"	11 064	5 298	7 904	1 176	4 317	
Fôrmiddel	Fodder	"	108 970	202 281	130 719	138 606	210 681	
Div. til husdyrholdet	Misc. for animal husbandry	"	16 882	41 697	25 508	11 800	5 538	
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	41 318	96 963	60 569	35 226	97 501	
Andre forbruksartiklar	Other variable costs	"	24 824	33 938	26 148	18 773	23 785	
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:							
Leigd arbeid	Hired labour	"	46 937	63 190	53 297	47 849	69 868	
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	30 926	39 034	38 269	36 343	38 316	
Traktorar	Tractors	"	14 846	17 097	16 602	4 990	8 031	
Driftsbygningar	Outbuildings	"	27 063	28 262	22 640	18 286	30 298	
Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply	"	8 947	13 718	14 058	6 433	4 872	
Drivstoff	Fuel	"	36 262	45 827	42 147	29 420	14 201	
Maskinleige	Rented machinery	"	61 367	65 885	43 431	26 714	60 100	
Jordleige	Rented farmland	"	16 273	9 701	9 382	17 656	4 317	
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	76 841	87 005	83 891	73 410	73 280	
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	570 806	827 261	645 389	514 635	677 480	
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation	"	220 337	473 939	378 033	236 578	179 003	
Avskrivningar:	Depreciation:							
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	27 523	32 293	29 003	15 243	27 093	
Traktorar	Tractors	"	15 957	28 561	28 227	31 009	10 229	
Driftsbygningar	Outbuildings	"	49 463	55 067	46 767	36 906	54 000	
Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply	"	1 670	2 559	1 937	564	1 591	
Kalkulert rente, 3,0 %	Required return on capital 3.0 %	"	61 844	79 456	64 635	46 407	55 970	
Driftsoverskot jordbruk	Net income agriculture	"	125 725	355 460	272 099	152 857	86 091	
+ " skogbruk	+ " forestry	"	-2 099	21 098	6 061	-3 776	-2 895	
+ " till.næring	+ " other farm-based	"	53 294	25 370	25 484	80 030	7 321	
+ " a. næring	+ " other off-farm	"	96 816	-7 793	87 430	60 340	161 802	
+ Aksjeutbyte og handel	+ Dividend and stock trading	"	7 335	5 536	9 068	29 695	-34 345	
+ Lønsinntekter	+ Wage income	"	393 761	540 760	444 275	284 714	437 213	
+ Pensjonar/sjukepengar	+ Pensions/sick pay	"	38 560		28 438	89 309	14 606	
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: investments	"				5 226		
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	7 187	8 055	5 509	5 516	9 525	
- Gjeldsrenter og kår	- Interest paid, payments to previous owner	"	79 949	70 312	84 590	102 564	78 363	
= Nettoinntekt	= Total net income	"	640 631	878 174	793 774	601 348	600 956	
Endring i egenkapital (sparing)	Change in own capital (savings)	"	-17 827	153 547	52 638	27 775	77 060	
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	848 272	678 161	434 186	333 894	720 656	
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	-95 086	36 270	-81 740	-126 717	46 370	
Balanse pr 31/12	Balance on 31 Dec.:							
Jordbruk	Agriculture	"	2 095 250	2 651 261	2 150 531	1 523 131	1 885 098	
Skogbruk	Forestry	"	152 190	105 944	169 482	385 855	22 363	
A.næring + till. næring	Other occupations	"	407 506	246 292	614 285	485 798	157 665	
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	"	732 349	723 838	724 133	947 048	729 587	
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash	"	747 856	595 837	451 847	372 710	662 836	
Eigedelar i alt	Total assets	"	4 135 150	4 323 172	4 110 278	3 714 543	3 457 548	
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	334 546	264 743	356 344	285 108	354 558	
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	1 473 769	1 575 402	1 595 971	1 843 442	1 477 776	
Eigenkapital	Own capital	"	2 326 836	2 483 027	2 157 963	1 585 993	1 625 214	

Driftsgranskingar i jordbruket 2012. Account statistics for agriculture 2012

Hovudtabell 17i Drift og driftsresultat på bruk med
Summary of accounts for

Regionar Regions			Flatbygder	Trøndelag	Andre bygder	Nord-Noreg
			Lowlands	Other parts	Other parts	Northern Norway
Storleksgrupper Farm size (decares)	daa	Alle All	300-500	Alle All	Alle All	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		8	6	8	6
Alder på brukar	Age of farmer	år year	48	50	50	54
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	384	382	421	219
herav leigd	of which rented land	" "	106	248	215	64
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets:	NOK	2 644 204	2 248 868	2 204 817	1 256 250
Varelager	Stocks	"	192 738	101 477	115 908	66 776
Buskap	Livestock	"	601 505	418 353	424 869	248 505
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	174 555	180 552	142 272	229 119
Traktorar	Tractors	"	82 507	219 101	244 507	186 106
Driftsbygningar	Outbuildings	"	1 309 759	1 141 574	1 032 337	332 300
Jord etc.	Farmland etc.	"	283 141	187 812	244 924	193 444
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (Agric.)	timer hours	2 199	1 861	1 761	1 522
herav familien	of which family	" "	1 757	1 333	1 273	1 375
Arealbruk:	Land use:					
Korn	Cereals	daa decares	27,4	20,8	15,6	
Poteter	Potatoes	" "				0,2
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	356,9	358,7	403,0	218,5
Anna	Other	" "		2,5	1,9	
Avlingar pr daa:	Crops per decare:					
Korn	Cereals	FEmFUm ¹	332	350	350	
Poteter	Potatoes	kg				600
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEmFUm ¹	456	317	287	267
I alt	Total	"	447	317	288	267
Storfehold:	Cattle:					
Tal kalvingar	Number of calvings	stk no.	35,4	23,5	26,9	12,0
Tal kyr	Number of cows	" "	29,7	19,2	21,9	11,8
Kviger og kalvar (gj.sn)	Heifers, calves (average)	" "	51,2	39,4	39,8	19,9
Oksar over 1 år (gj.sn)	Steers > 1 year (average)	" "	8,4	7,2	6,0	6,4
Kg kukjøtt omsett	Meat (cow)	kg	2 304	2 181	2 040	602
Kg a. storfejøtt omsett	Meat (beef)	"	8 237	3 391	3 755	3 032
Kg kjøtt prod pr kalving	Meat pr calving	"	298	237	216	303
Pris:	Price:					
Kukjøtt utan tilskot	Meat(cow), excl. support	NOK/kg	43,04	42,07	42,29	35,42
Anna storfejøtt u.tilsk.	Meat(beef), excl. support	"	52,58	48,54	48,85	42,54
Prod. inntekt kukjøtt	Total output meat(cow)	"	138 402	67 505	80 693	48 703
" anna storfejøtt	" meat(beef)	"	439 431	229 282	241 229	99 500
Pristilskot kjøtt	Support	"	37 453	27 747	28 164	39 982
Driftstilskot	Production allowance	"	70 200	54 990	58 646	27 300
Produksjonsinntekt livdyr	Total output cattle sold live	"	117 963	119 261	92 571	18 667
Anna husdyrhald	Other animal husbandry	"	31 911	2 030	1 523	9 085
Netto mek. kostn./daa	Net mechanisation costs/decare	"	729	520	475	611
Dekningsbidrag/daa	Gross margin/decare	"	2 397	1 716	1 668	1 878
Vederl. til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	272 295	234 194	290 625	162 357
Vederl. til fam. arb. og EK	Return on family l. and own capital	"	263 147	220 990	296 452	145 197
Fam. arbeidsfort. J/årsverk	Family labour income agric.	"	245 883	165 687	252 098	124 136
Skattejust. vederl. til A&EK	Tax-adjusted return on l. and own cap	"	317 311	284 236	344 981	205 156

¹ FUm = Feed Unit milk

produksjon av storfeslakt
beef farming

Regionar	Regions	daa	Trøndelag			Nord-Noreg
			Flatbygder	Andre bygder	Andre bygder	Northern Norway
			Lowlands	Other parts	Other parts	Alle All
Storleiksgrupper	Farm size (decares)		300-500	Alle All	Alle All	
Tal bruk	Number of holdings	8	6	8	6	
Produksjonsinntekt i alt:	Output:	NOK	1 263 269	930 493	955 284	511 711
Planteprodukt	Plant products	"	36 155	30 001	22 751	12 352
Husdyrprodukt	Livestock products	"	727 706	418 078	416 015	176 592
Tilskot	Support	"	473 670	456 246	495 440	296 517
Andre inntekter	Other income	"	25 738	26 168	21 078	26 251
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	342 227	274 813	254 070	101 158
Såvarer	Seeds	"	11 019	6 299	6 040	3 830
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	65 921	49 153	39 889	19 896
Plantevernemiddel	Pesticides	"	1 689	1 371	1 028	591
Konserveringsmiddel	Preservatives	"	5 911	4 262	3 141	
Fôrmiddel	Fodder	"	175 041	110 568	108 838	45 471
Div. til husdyrholdet	Misc. for animal husbandry	"	16 482	16 251	14 994	4 388
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	39 359	66 051	58 038	203
Andre forbruksartiklar	Other variable costs	"	26 807	20 859	22 102	26 778
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:	"				
Leigd arbeid	Hired labour	"	62 532	69 712	64 837	25 696
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	32 210	34 138	33 412	26 751
Traktorar	Tractors	"	18 323	22 344	20 636	14 857
Driftsbygningar	Outbuildings	"	30 931	13 512	12 173	11 952
Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply	"	12 401	19 510	15 753	6 557
Drivstoff	Fuel	"	40 651	34 635	35 952	20 913
Maskinleige	Rented machinery	"	161 171	61 226	66 357	33 401
Jordleige	Rented farmland	"	17 383	13 707	14 521	
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	112 461	82 972	87 325	62 181
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	830 289	626 567	605 035	303 464
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation	"	432 980	303 926	350 249	208 247
Avskrivningar:	Depreciation:	"				
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	24 880	19 413	15 943	30 284
Traktorar	Tractors	"	11 325	31 506	29 765	16 702
Driftsbygningar	Outbuildings	"	71 184	59 675	56 895	31 043
Jord, grøfter og vassanl.	Farmland, drainage and water supply	"	1 435		140	619
Kalkulert rente, 3,0 %	Required return on capital 3.0 %	"	79 390	68 506	66 767	37 085
Driftsoverskot jordbruk	Net income agriculture	"	324 157	193 333	247 506	129 599
+ " skogbruk	+ " forestry	"	34 371	3 353	-399	27 372
+ " till.næring	+ " other farm-based	"	81 893	66 432	52 519	110 182
+ " a. næring	+ " other off-farm	"	71 680	15 917	11 938	68 902
+ Aksjeutbytte og handel	+ Dividend and stock trading	"	1 701	110 458	83 359	51 012
+ Lønsinntekter	+ Wage income	"	454 803	408 269	451 993	527 879
+ Pensjonar/sjukepengar	+ Pensions/sick pay	"	3 320	97 846	74 382	73 390
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: investments	"				9 720
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	15 919	20 654	16 273	13 793
- Gjeldsrenter og kår	- Interest paid, payments to prev. owner	"	109 057	52 209	63 708	55 653
= Nettoinntekt	= Total net income	"	878 787	864 054	873 862	956 194
Endring i egenkapital (sparing)	Change in own capital (savings)	"	5 978	232 950	194 407	305 698
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	960 754	1 234 321	934 159	1 237 602
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	-123 116	60 503	36 019	158 336
Balanse pr 31/12	Balance on 31 Dec:	"				
Jordbruk	Agriculture	"	2 644 204	2 248 868	2 204 817	1 256 250
Skogbruk	Forestry	"	143 178	152 080	167 926	56 215
A.næring + till. næring	Other occupations	"	377 182	402 684	318 575	536 958
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	"	646 184	782 800	677 435	338 589
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash	"	825 122	787 860	648 157	1 080 617
Eigedelar i alt	Total assets	"	4 635 870	4 374 291	4 016 910	3 268 630
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	303 556	130 654	215 084	195 332
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	2 157 836	862 556	1 096 505	1 005 661
Eigenkapital	Own capital	"	2 174 478	3 381 081	2 705 321	2 067 636

Driftsgranskingar i jordbruket 2012. Account statistics for agriculture 2012

Hovudtabell 17i Drift og driftsresultat på bruk med
Summary of accounts for

Regionar Regions		Alle All					
Storleiksgrupper Farm size (decares)		daa	100-200	200-300	300-500	> 500	Alle
Tal bruk	Number of holdings		12	16	23	5	58
Alder på brukar	Age of farmer	år year	50	50	48	46	48
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	146	245	383	710	313
herav leigd	of which rented land	" "	32	64	198	308	130
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets:	NOK	978 465	1 388 555	2 752 728	3 211 581	1 988 385
Varelager	Stocks	"	53 703	75 889	130 328	230 215	104 937
Buskap	Livestock	"	193 332	311 733	540 985	723 078	406 958
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	134 320	170 397	228 936	337 168	201 497
Traktorar	Tractors	"	91 559	165 170	188 430	351 782	176 466
Driftsbygningar	Outbuildings	"	346 190	402 936	1 385 511	1 215 079	850 703
Jord etc.	Farmland etc.	"	159 362	262 430	278 539	354 260	247 824
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (Agric.)	timer hours	1 218	1 682	2 322	3 278	1 944
herav familien	of which family	" "	947	1 446	1 761	2 100	1 496
Arealbruk:	Land use:						
Korn	Cereals	daa decares			15,0	72,8	12,2
Poteter	Potatoes	" "		0,1	0,4		0,2
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	146,4	245,4	366,8	637,4	300,0
Anna	Other	" "			0,9		0,3
Avlingar pr daa:	Crops per decare:						
Korn	Cereals	FEmFUm ¹			338	450	396
Poteter	Potatoes	kg		600	1 444		1 360
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEmFUm ¹	331	315	343	362	341
I alt	Total	"	331	315	346	371	344
Storfehold:	Cattle:						
Tal kalvinger	Number of calvings	stk no.	11,2	18,6	29,8	50,0	23,7
Tal kyr	Number of cows	" "	9,5	18,8	27,1	41,7	21,5
Kviger og kalvar (gj.sn)	Heifers, calves (average)	" "	18,9	23,3	44,8	68,6	34,2
Oksar over 1 år (gj.sn)	Steers > 1 year (average)	" "	5,8	4,4	9,6	16,4	8,0
Kg kukjøtt omsett	Meat (cow)	kg	763	1 216	2 147	3 174	1 618
Kg a. storfejøtt omsett	Meat (beef)	"	4 548	2 261	6 426	13 363	5 439
Kg kjøtt prod pr kalving	Meat pr calving	"	476	187	287	331	298
Pris:	Price:						
Kukjøtt utan tilskot	Meat(cow), excl. support	NOK/kg	40,86	39,11	43,06	43,49	42,10
Anna storfejøtt u.tilsk.	Meat(beef), excl. support	"	46,79	46,20	50,13	51,34	49,33
Prod. inntekt kukjøtt	Total output meat(cow)	"	32 302	65 615	111 493	124 510	79 311
" anna storfejøtt	" meat(beef)	"	214 136	104 994	368 103	708 327	289 694
Pristilskot kjøtt	Support	"	34 662	19 153	40 094	74 961	35 608
Driftstilskot	Production allowance	"	22 133	46 434	66 944	102 258	52 751
Produksjonsinntekt livdyr	Total output cattle sold live	"	29 823	39 408	89 174	77 386	61 678
Anna husdyrhald	Other animal husbandry	"	4 799	5 265	13 972		7 986
Netto mek. kostn./daa	Net mechanisation costs/decare	"	634	510	622	454	576
Dekningsbidrag/daa	Gross margin/decare	"	2 104	1 864	2 041	1 728	1 972
Vederl. til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	145 957	180 981	209 791	225 309	197 512
Vederl. til fam. arb. og EK	Return on family l. and own capital	"	120 037	163 314	185 071	214 275	175 174
Fam. arbeidsfort. J/årsverk	Family labour income agric.	"	90 529	151 854	158 477	225 561	155 413
Skattejust. vederl. til A&EK	Tax -adjusted return on l. and own cap.	"	186 535	228 740	248 076	259 522	238 531

¹ FUm = Feed Unit milk

produksjon av storfeslakt
beef farming

Regionar Regions		Alle All					
Storleiksgrupper Farm size (decares)		daa	100-200	200-300	300-500	> 500	Alle
Tal bruk	Number of holdings		12	16	23	5	58
Produksjonsinntekt i alt:	Output:	NOK	502 432	608 169	1 132 244	1 871 869	897 993
Planteprodukt	Plant products	"	6 489	22 973	29 515	47 572	23 692
Husdyrprodukt	Livestock products	"	281 059	215 520	582 742	910 222	438 735
Tilskot	Support	"	208 449	338 996	502 552	845 243	412 291
Andre inntekter	Other income	"	6 435	30 681	17 435	68 832	23 276
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	194 323	150 644	350 534	644 478	281 460
Såvarer	Seeds	"	2 774	3 749	9 021	15 206	6 496
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	21 924	36 241	53 978	85 637	43 635
Plantevernmiddel	Pesticides	"	650	786	1 341	6 191	1 430
Konservingsmiddel	Preservatives	"	2 876	3 293	6 454	10 117	4 935
Førmiddel	Fodder	"	88 465	70 182	160 663	373 808	136 002
Div, til husdyrholdet	Misc. for animal husbandry	"	7 519	5 268	23 860	18 965	14 361
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	57 106	13 656	65 634	82 887	50 525
Andre forbruksartiklar	Other variable costs	"	13 010	17 469	29 581	51 667	24 075
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:						
Leigd arbeid	Hired labour	"	25 599	30 524	78 330	103 338	54 266
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	24 985	31 962	33 239	72 199	34 394
Traktor	Tractors	"	9 489	6 463	17 578	36 597	13 871
Driftsbygningar	Outbuildings	"	15 702	10 376	28 964	43 413	22 281
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	"	3 992	7 291	12 922	20 028	10 062
Drivstoff	Fuel	"	12 470	27 663	40 051	65 382	31 868
Maskinleige	Rented machinery	"	15 952	37 511	95 779	126 138	63 953
Jordleige	Rented farmland	"	1 792	2 753	15 758	48 423	11 553
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	59 563	64 773	94 462	152 212	81 936
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	363 867	369 959	767 617	1 312 208	605 644
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation	"	138 565	238 211	364 627	559 661	292 349
Avskrivningar:	Depreciation:						
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	17 368	22 054	27 563	30 751	24 155
Traktor	Tractors	"	12 247	18 584	23 121	39 256	21 074
Driftsbygningar	Outbuildings	"	24 210	30 413	71 598	77 944	49 823
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	"	1 620	955	930	2 516	1 184
Kalkulert rente, 3,0 %	Required return on capital 3,0 %	"	29 768	41 167	82 403	96 636	59 604
Driftsoverskot jordbruk	Net income agriculture	"	83 120	166 204	241 414	409 193	196 114
+ " skogbruk	+ " forestry	"	19 754	-83	5 550	36 904	7 378
+ " till.næring	+ " other farm-based	"	27 836	73 827	53 240	65 763	54 757
+ " a, næring	+ " other off-farm	"	74 206	104 728	61 045	37 548	81 398
+ Aksjeutbytte og handel	+ Dividend and stock trading	"	-25 065	24 170	32 656	51 598	18 893
+ Lønsinntekter	+ Wage income	"	527 316	410 823	438 216	247 501	423 488
+ Pensjonar/sjukepengar	+ Pensions/sick pay	"	43 954	47 379	46 335	45 742	44 481
+ Fam, arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: investments	"		3 645	2 045		1 816
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	8 624	13 142	10 731	2 805	10 113
- Gjeldsrenter og kår	- Interest paid, payments to previous owner	"	36 845	84 637	90 059	186 711	83 354
= Nettoinntekt	= Total net income	"	722 900	759 198	801 173	710 343	755 086
Endring i egenkapital (sparing)	Change in own capital (savings)	"	-102 115	176 979	137 843	-23 715	83 362
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	653 191	958 915	750 516	221 237	737 755
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	-57 516	27 269	3 404	-365 592	-35 080
Balanse pr 31/12	Balance on 31 Dec:						
Jordbruk	Agriculture	"	978 465	1 388 555	2 752 728	3 211 581	1 988 385
Skogbruk	Forestry	"	250 948	146 719	116 469	153 074	162 582
A.næring + till. næring	Other occupations	"	310 359	644 379	275 750	730 661	417 046
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	"	723 627	704 247	667 686	994 006	703 485
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash	"	649 392	819 972	636 631	251 500	651 641
Eigedelar i alt	Total assets	"	2 912 790	3 703 872	4 449 263	5 340 823	3 923 137
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	220 140	260 151	297 290	698 464	298 961
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	690 550	1 422 875	1 757 213	3 585 036	1 548 823
Eigenkapital	Own capital	"	2 002 100	2 020 847	2 394 760	1 057 322	2 075 354

Driftsgranskingar i jordbruket 2012 Account statistics for agriculture 2012

Hovudtabell 18 Rekneskapsamandrag, 1000 kroner per familie

Summary of accounts, NOK 1000 per family

Regionar Regions	Storleiks- grupper, daa Farm size, decares	Driftsoverskot Net income				Løns- inntekter Wages + E	Pensjonar o.l. Pensions etc. + F	Aksje- utbyte Dividend + G	Fam. arb. nyanlegg Fam. lab. investment + H
		Jordbruk Agriculture + A	Skogbruk Forestry + B	Till.nærings Farm-based + C	A. nærings Other + D				
Austlandet Eastern Norway	50- 99,9	17,0	-3,7	17,1		795,7	33,9	6,4	
	100-199,9	103,0	37,8	28,9	32,9	578,9	48,6	4,6	0,6
	200-299,9	343,5	19,0	54,4	23,8	423,6	49,0	17,5	4,8
	300-499,9	291,0	8,1	49,3	51,3	370,0	50,0	75,8	4,3
	500-	383,4	25,9	92,7	65,5	400,4	24,1	17,6	2,7
	Alle All	285,4	18,8	57,3	44,2	438,1	42,3	34,6	3,2
Andre bygder Other parts	50- 99,9	177,4	1,0	19,1	63,4	262,4	75,9	22,5	
	100-199,9	157,0	36,5	49,3	37,4	438,9	83,3	13,5	4,6
	200-299,9	312,2	21,2	27,6	23,5	376,7	32,7	12,4	1,5
	300-499,9	403,4	16,7	47,8	46,9	383,3	28,3	12,2	4,0
	500-	528,9	51,4	71,5	24,8	295,4	39,3	10,5	10,4
	Alle All	317,4	27,1	44,9	36,2	376,2	50,5	12,9	4,2
Agder og Rogaland Jæren	100-199,9	352,1	0,3	44,5	58,9	410,0	23,3	-52,9	2,4
	200-299,9	551,6	1,4	20,0	25,3	247,9	50,0	2,4	
	300-499,9	678,7	0,9	109,8	15,9	338,0	15,2	2,4	15,9
	500-	656,1	2,0	7,8		462,8	18,9	5,5	0,2
	Alle All	596,8	1,1	48,2	24,9	339,9	31,2	-5,7	5,5
	Andre bygder Other parts	100-199,9	225,9	9,2	82,5	35,3	273,4	76,3	2,1
200-299,9	359,1	28,0	69,8	56,6	350,5	33,7	21,6	1,6	
300-499,9	448,6	5,1	82,7	69,3	207,6	26,9	17,2	10,7	
500-	530,4	13,3	125,9	-18,6	192,4	54,4	17,2		
Alle All	388,4	11,7	90,5	44,5	249,7	44,3	18,4	3,7	
Vestlandet Western Norway	0 - 49,9	262,4	6,4	33,8	1,4	395,0	100,2	3,2	9,2
	50- 99,9	302,8	8,3	82,5	22,7	355,1	35,5	3,5	4,5
	100-199,9	332,9	15,4	32,7	8,2	331,3	25,5	20,7	5,4
	200-299,9	325,9	3,1	39,9	59,4	306,2	43,3	6,4	7,3
	300-499,9	453,2	11,0	41,4	37,0	306,4	15,8	4,6	8,4
	500-	733,9	3,2	4,8	9,6	226,4		5,0	
	Alle All	374,2	9,5	41,5	28,5	320,2	30,8	9,7	6,3
Trøndelag Flatbygder Lowlands	100-199,9	380,6	13,3	6,1	56,7	399,8	1,1	3,9	
	200-299,9	261,9	14,0	28,0	49,6	409,0	24,4	4,0	
	300-499,9	556,3	7,4	92,8	19,7	482,0	14,7	7,4	8,5
	500-	716,9	56,7	89,5	37,8	122,9		4,1	
	Alle All	469,2	14,3	62,7	33,7	419,4	13,5	6,5	4,3
	Andre bygder Other parts	200-299,9	415,1	17,9	14,7	37,7	242,8	38,9	4,3
300-499,9	379,8	32,8	64,5	10,5	292,0	35,6	31,9	13,1	
500-	804,2	-1,0	25,0	18,9	301,6	52,4	3,5	76,6	
Alle All	439,0	21,7	37,4	21,4	276,3	37,0	16,3	17,9	
Nord-Noreg Northern Norway	100-199,9	255,5	9,0	27,2	36,2	225,5	84,0	0,3	3,5
	200-299,9	312,6	-0,2	24,3	28,0	272,8	60,3	10,4	7,6
	300-499,9	479,3	7,4	36,7	24,2	194,4	43,4	2,3	13,3
	500-	691,0	0,5	37,5	43,1	167,0	48,0	0,7	16,5
	Alle All	415,7	4,3	30,7	29,6	217,8	55,3	4,1	9,9
Alle bruk All holdings	0 - 49,9	390,3	0,5	47,3	38,5	352,9	78,1	30,9	3,5
	50- 99,9	228,1	5,5	50,2	26,4	388,2	37,3	7,1	2,7
	100-199,9	245,9	20,5	39,2	29,1	379,3	51,4	7,6	3,1
	200-299,9	351,2	12,3	35,2	37,1	330,7	43,3	10,2	4,9
	300-499,9	433,6	11,2	60,0	36,5	327,5	31,4	24,8	8,8
	500-	538,3	21,5	72,0	34,6	306,3	31,3	11,5	8,5
	Alle All	380,0	14,4	50,7	34,4	339,2	39,8	15,0	6,2

Rente- inntekter <i>Interest income</i> + I	Arb. ved. + forrenting <i>Family payment</i> = J	Renter av gjeld <i>Interest on liabilities</i> - K	Kår <i>Payments to previous owner</i> - L	Netto- inntekt <i>Total net income</i> = M	Netto verdi- regulering <i>Extraordinary items, net</i> + N	Privat forbruk <i>Private consumption</i> - O	Betalt skatt <i>Tax paid</i> - P	Sparing <i>Savings</i> = Q
24,4	890,8	107,4		783,2	-48,5	574,6	223,1	-63,0
26,2	861,5	64,4	8,2	788,7	-35,6	544,3	238,2	-29,4
15,3	950,9	89,4	10,2	851,8	72,3	528,1	246,3	149,7
13,2	913,0	132,2	7,5	776,3	84,3	496,5	221,0	143,1
20,7	1033,0	152,1	5,3	872,9	115,0	528,7	237,2	222,0
18,3	942,2	118,0	7,2	817,3	66,6	521,5	231,9	130,5
26,6	648,3	25,4	6,6	616,4	7,2	369,4	145,7	108,5
27,4	847,9	37,6	6,0	804,3	79,7	498,3	220,8	164,9
18,3	826,1	77,4	9,6	739,0	43,2	490,7	171,3	120,2
26,8	969,4	49,2	15,1	905,3	82,6	538,1	228,2	221,6
23,7	1055,9	132,1	9,4	914,3	187,2	595,7	227,6	278,2
24,3	893,7	64,6	9,9	819,2	83,2	516,4	206,9	179,1
23,5	862,1	105,0	11,6	745,2	77,4	414,7	235,7	172,2
11,5	910,1	76,6	7,1	826,3	34,9	504,7	235,2	121,3
10,7	1187,5	214,0	14,7	961,8	236,7	643,8	227,1	327,6
7,2	1160,5	191,2	10,5	958,8	-37,7	720,8	221,6	-21,3
12,7	1054,6	155,1	10,4	889,9	94,6	571,0	226,3	187,2
9,4	714,1	67,6	0,6	645,8	160,5	496,8	177,0	132,5
6,3	927,2	70,8	3,7	852,6	58,3	495,9	206,1	208,9
7,3	875,4	95,9	3,0	775,6	46,8	521,7	184,1	116,6
3,7	918,7	121,7	4,2	792,9	-29,4	517,7	153,1	92,7
7,6	858,8	89,3	2,5	766,6	59,9	512,5	180,3	133,7
17,2	828,8	26,4		802,4	19,4	469,7	189,7	162,4
11,6	826,5	48,1	8,5	769,9	56,0	452,2	190,4	183,3
15,9	788,0	37,2	10,3	740,6	131,3	438,9	175,4	257,6
16,7	808,2	51,6	7,7	751,3	40,0	427,8	185,8	177,7
9,1	886,9	91,6	8,7	786,5	135,5	503,1	189,8	229,1
12,1	995,0	138,4	7,2	849,6	16,2	440,0	201,9	223,9
13,8	834,5	59,7	8,4	766,5	90,0	454,8	185,3	216,4
9,1	870,6	104,4	10,7	755,5	40,6	509,3	212,6	74,2
12,9	803,8	48,9	10,8	743,8	2,0	528,4	193,5	23,9
12,8	1201,6	131,3	10,9	1059,6	-48,3	661,5	237,0	112,8
9,5	1037,4	112,3	20,3	904,9	20,4	669,7	149,3	106,3
12,5	1036,1	104,2	11,5	920,3	-16,1	610,9	214,3	79,0
20,3	801,8	63,4	8,6	730,0	47,4	459,8	171,3	146,3
13,0	873,2	69,8	7,2	796,2	78,5	481,6	174,8	218,3
6,9	1288,1	165,5	13,7	1108,5	74,2	534,4	182,5	465,8
14,8	881,8	75,9	9,1	797,0	62,3	476,9	173,9	208,5
6,8	648,0	42,5	0,5	605,1	1,5	409,7	150,8	46,1
16,4	732,2	62,1	0,5	669,9	9,9	380,4	176,4	123,0
9,2	810,2	137,4	2,0	670,2	14,2	438,6	168,2	77,6
8,0	1012,3	223,2		789,6	60,2	477,8	161,3	210,7
10,6	778,0	107,1	1,1	669,7	17,2	420,0	165,2	101,7
20,0	962,0	113,4	1,5	847,4	30,7	545,4	181,7	151,0
15,6	761,1	52,4	5,6	703,5	23,3	453,6	180,3	92,9
17,7	793,8	52,8	7,1	733,9	74,0	473,6	196,2	138,1
15,6	840,5	68,1	7,3	764,9	40,5	469,3	197,1	139,0
13,0	946,8	111,9	8,3	827,9	71,7	525,1	204,6	169,9
14,7	1038,7	154,7	6,7	876,3	76,3	543,9	205,7	203,0
15,2	894,9	92,7	7,3	795,0	61,8	500,8	199,4	156,6

Hovudtabell 19 Opplysningar om skogane og eigarane
Some characteristics of the forests and their owners

	Eining <i>Unit</i>	Storleiksgruppe, balansekvantum m ³ /år <i>Size group, sustainable yield m³/year</i>				Alle skogar <i>All forests</i>	
		50-99	100-199	200-399	400-	2012	2011
Landsdel Region							
Austlandet <i>Eastern Norway</i>	Tal <i>No</i>	9	26	28	27	90	86
Agder	"	1	1	5	5	12	11
Midt-Noreg <i>Central Norway</i>	"	11	12	11	6	40	42
Heile landet <i>All regions</i>	"	21	39	44	38	142	139
Produksjonsgrunnlag Basis of prod.							
Prod. skogareal <i>Productive area of forest</i>	daa	421	600	1 300	3 349	1 526	1 427
Stående kubikkmasse <i>Growing stock</i>	m ³ /daa	6,4	6,8	7,1	7,0	7,0	7,2
Balansekvantum <i>Sustainable yield</i>	m ³ /år yr	69	139	281	804	351	337
Balansekvantum <i>Sustainable yield</i>	m ³ /daa	0,16	0,23	0,22	0,24	0,23	0,24
Takseringsår <i>Year of inventory</i>		1998	2002	2002	2003	2002	2001
Jordbruksareal <i>Agricultural area</i>	daa	329	330	335	368	341	334
Aldersgruppe Farmer's age							
Under 30 år <i>Less than 30 years</i>	%		3			1	1
30 - 49 år <i>30 - 49 years</i>	"	57	41	48	42	46	47
50 - 59 år <i>50 - 59 years</i>	"	33	33	32	37	34	34
60 - 66 år <i>60 - 66 years</i>	"	5	23	18	18	18	17
Over 66 år <i>More than 66 years</i>	"	5		2	3	2	1
Alle grupper <i>All groups</i>	"	100	100	100	100	100	100

Driftsgranskingar i skogbruket 2012 Account statistics for farm forestry 2012

Hovudtabell 20 Avverking og transport
Volume cut and logging

	Eining Unit	Storleiksgruppe, balansekvantum m3/år Size group, sustainable yield m3/year				Alle skogar All forests	
		50-99	100-199	200-399	400-	2012	2011
Region Region							
Østlandet Eastern Norway	Avverk. % 1)	207	83	92	115	108	101
Agder	"			13	24	21	33
Midt-Noreg Central Norway	"	198	61	72	152	114	77
Heile landet All regions	"	193	75	78	108	100	90
Salsvirke Roundwood for sale							
Bartre Coniferous							
Spesialtømmer Special timber	%	1			2	1	1
Skurtømmer Sawlogs	%	59	39	46	41	42	41
Sams virke Unsorted sawlogs and pulpwood	%	2	16	3		2	6
Massevirke Pulpwood	%	37	38	41	44	43	46
I alt Total	%	100	93	90	87	89	95
Anna virke Other wood							
Lauvtrevirke Broadleaved wood	%		4	2	3	3	1
Ved til brensel Fuelwood	%		2		1	1	1
Rotsal Standing timber sale	%			8	9	8	2
I alt Total	%		7	10	13	11	5
Salsvirke i alt Roundwood for sale total	%	100	100	100	100	100	100
Driftsveglengde Logging distance 2)	km	0,9	0,9	0,5	0,4	0,5	0,6
Terrengforhold Terrain conditions							
Lett Easy	%	6	3	36	13	16	28
Middels Moderate	%	94	97	63	87	83	72
Vanskeleg Difficult	%				1		
I alt Total	%	100	100	100	100	100	100
Transportutstyr Transport equipment							
Jordbr.traktor Agricultural tractor	%	50	27	29	47	42	26
Skogstraktor Skidder, carrier or forwarder	%	50	73	71	53	58	74
I alt Total	%	100	100	100	100	100	100

1) Avverking i prosent av balansekvantum Cutting as percentage of sustainable yield

2) Driftsveglengde for avverking Logging distance for the current year

Hovudtabell 21 Arbeidskraft
 Labour input

			Eining Unit	Storleiksgruppe, balansekvantum m ³ /år Size group, sustainable yield m ³ /year				Alle skogar All forests	
				50-99	100-199	200-399	400-	2012	2011
Arbeidstimane til familien Family man-hours									
Jordbr. areal Gruppe Group	Agricultural area Gj.snitt Average	Jord/Skog Agriculture/ Forestry							
-99	89	Bruk Property Jord Agriculture Skog Forestry I alt Total	Tal No Timar Hrs. " "					3 1681 50 1731	3 1733 41 1774
100-199	163	Bruk Property Jord Agriculture Skog Forestry I alt Total	Tal No Timar Hrs. " "	3 1 557 70 1 627	9 1 891 27 1 918	11 1 373 54 1 427	8 1 093 273 1 366	31 1 469 104 1 573	31 1 567 88 1 655
200-299	253	Bruk Property Jord Agriculture Skog Forestry I alt Total	Tal No Timar Hrs. " "	8 2 088 36 2 124	11 2 137 33 2 170	10 1 954 80 2 035	10 1 855 203 2 058	39 2 008 89 2 097	36 2 018 96 2 114
300-	482	Bruk Property Jord Agriculture Skog Forestry I alt Total	Tal No Timar Hrs. " "	10 2 285 40 2 325	19 2 221 42 2 263	21 2 592 59 2 651	19 1 565 97 1 662	69 2 162 62 2 224	69 2 184 58 2 242
I alt Total	341	Bruk Property Jord Agriculture Skog Forestry I alt Total	Tal No Timar Hrs. " "	21 2 106 43 2 149	39 2 121 36 2 157	44 2 090 62 2 152	38 1 557 160 1 718	142 1 958 79 2 037	139 1 994 74 2 068

Driftsgranskingar i skogbruket 2012 Account statistics for farm forestry 2012

Hovudtabell 22 Produksjonsinntekter, kostnader og driftsoverskot

Output, costs and net income from forestry

	Eining Unit	Storleiksgruppe, balansekvantum m3/år Size group, sustainable yield m3/year				Alle skogar All forests	
		50-99	100-199	200-399	400-	2012	2011
Skogar Forests	Tal No	21	39	44	38	142	139
Solgt og brukt virke Wood sold and used	m3	133	104	220	872	350	302
Utrekningar per skogeigedom Figures per forest property							
Inntekter Income							
Bruttoinnt. sal Income from sale	Kr NOK	39 746	32 835	67 170	278 684	110 287	104 190
Eige forbruk, br.verdi Own use of timber, gross value	"	4 647	3 445	6 032	2 878	4 273	3 708
Driftstilskot Grants for cutting and hauling	"	266	939	1 186	-1 632	228	2 244
Andre inntekter Other income	"	284	1 544	2 943	10 230	4 115	4 078
Produksjonsinntekter Output	"	44 943	38 764	77 331	290 160	118 903	114 220
Kostnader Costs							
Leigd arbeid og utstyr Hired labour/equipment	"	16 375	12 895	31 401	117 622	47 169	41 738
Trekraft frå jordbr. Hired tractor from agric.	"	1 015	1 496	4 224	6 556	3 624	2 245
Vedlh. utstyr, drivstoff Maintenance equip. etc.	"	2 192	3 039	2 645	6 575	3 743	4 398
Vedlh./anlegg enkle vegar Maintenance roads	"	499	819	1 851	7 043	2 757	4 354
Salsutgifter, div. trekk Sales expenditure	"	472	352	1 191	3 172	1 384	1 104
Administrasjon/diverse trekk Administration	"	1 973	3 261	3 985	13 797	6 114	5 754
Avskr. utstyr/diverse Depreciation equip.	"	879	1 390	1 212	5 639	2 397	1 953
Avskr. vegar Depreciation roads	"		114	704	1 269	589	568
Kostn. før skogkultur Costs before silviculture	"	23 405	23 366	47 214	161 673	67 778	62 115
Skogkultur(netto) Silviculture, net costs	"	2 682	599	5 458	12 741	5 662	3 605
Driftsoverskot Net income from forestry	"	18 857	14 799	24 659	115 726	45 463	48 501
Utrekningar per m3 Figures per m3							
Inntekter Income							
Virkesinntekter i alt Income from timber sales	Kr NOK/m3	334	348	332	323	328	357
Andre inntekter Other income	"	4	24	19	10	12	21
Produksjonsinntekter Output	"	338	372	351	333	340	378
Kostnader Costs							
Kostnader før skogkultur Costs before silviculture	"	176	224	214	185	194	206
Skogkultur (netto) Silviculture (net)	"	20	6	25	15	16	12
Kostnader i alt Costs total	"	196	230	239	200	210	218
Driftsoverskot Net income from forestry	"	142	142	112	133	130	161
Tømmerprisar Timber prices							
Spesialtømmer Special timber	Kr NOK/m3	520		663	400	410	518
Skurtømmer Sawlogs	"	360	443	370	396	391	425
Sams virke Unsorted sawlogs and pulpwood	"	272	314	298	270	304	336
Massevirke Pulpwood	"	294	284	242	241	247	293
Bartrevirke i alt Coniferous total	"	336	356	310	317	320	356
Lautrevirke Broadleaved wood	"		377	276	252	270	270
Ved til brensel Fuelwood	"	330	397	264	242	288	330
Rotsal Standing timber sale	"			618	407	447	619
Salsvirke i alt Roundwood for sale total	"	336	358	334	323	328	359
Gards- og husbehovsvirke Timber for own use	"	319	311	301	303	307	318
Driftskostnader fordelt Haul./cutting costs							
Eige arbeid Own labour (calc.)	%	20	14	16	10	13	12
Leigd arbeid og utstyr Hired labour/equipment	%	56	48	56	65	61	59
Trekraft frå jordbr. Hired tractor from agric.	%	3	6	8	4	5	3
Vedlh. utstyr, drivstoff Maintenance equip. etc.	%	8	11	5	4	5	6
Vedlh. anlegg/vegar Maintenance roads	%	2	3	3	4	4	6
Salsutgifter, div. trekk Sales expenditure	%	2	1	2	2	2	2
Administrasjon/diverse trekk Administration	%	7	12	7	8	8	8
Avskrivningar Depreciation	%	3	6	3	4	4	4
I alt Total	%	100	100	100	100	100	100

Driftsgranskingar i skogbruket 2012 Account statistics for farm forestry 2012

Hovudtabell 23 Driftsresultat
Operating result

	Eining Unit	Utan sals- virke No wood for sale	Storleiksgruppe, salsvirke m3/år Logging size group, m3/year				Alle skogar All forests	2011
			0-99	100- 199	200- 399	400-	2012	
Skogar Forests	Tal	64	23	12	10	33	142	139
Solgt og brukt virke Wood sold and used	m3	15	49	158	296	1296	350	302

Utrekningar per skogeigedom Figures per forest

	Kr NOK	4 722	16 335	47 451	97 912	425 485	114 560	107 898
+ Bruttoinnt. v/avverk. Income from cutt.	Kr NOK	4 722	16 335	47 451	97 912	425 485	114 560	107 898
- Eige arb. drift/vedlh. Family labour	"	2 898	10 847	16 935	15 945	17 742	9 740	8 406
- Leigd arb. og utstyr Hired labour/equip.	"	1 348	2 847	14 130	33 308	183 142	47 169	41 738
- Eige utstyr, vegvedlh. Maintenance	"	4 408	7 984	12 721	25 323	22 927	11 466	12 272
- Sal, måling, adm. Admin., sales exp.	"	1 853	3 437	6 634	9 661	15 162	6 157	5 583
= Var. kost. i alt Var. costs, total	"	10 507	25 115	50 420	84 236	238 974	74 533	68 000
= Rånetto Net conversion value	"	-5 785	-8 780	-2 969	13 676	186 512	40 027	39 899
+ Andre inntekter Other income	"	1 067	6 388	8 065	5 775	7 485	4 343	6 322
= Result. før avskr. Result before deprec.	"	-4 718	-2 392	5 096	19 451	193 997	44 370	46 221
- Avskrivningar Depreciation	"	1 377	2 750	2 656	6 652	5 279	2 986	2 522
= Resultat før kultur Result before silv.	"	-6 094	-5 142	2 440	12 799	188 717	41 385	43 699
- Skogkult., eige arb. S.cult. fam.labour	"	2 161	4 394	5 007	4 577	7 550	4 186	4 209
- Skogkult. leigd arb./planter mv. 1)	"	3 274	1 213	9 340	11 574	26 671	9 475	7 099
+ Skogkult. tilskot Grants, silvicult.	"	1 414	2 255	4 133	3 635	9 488	3 813	3 494
= Driftsresultat Operating result	"	-10 116	-8 493	-7 774	283	163 983	31 537	35 885
- Trekt skogfond 2)	"	1 529	5 031	14 281	22 817	70 046	20 596	20 019
+ Utbetalt frå skogfond 3)	"	4 801	8 834	18 467	12 988	36 067	14 452	12 676
= Dr.res. etter skgfond. Adjusted result	"	-6 844	-4 691	-3 589	-9 546	130 004	25 393	28 543

Utrekningar per m3 Figures per m3

	Kr NOK/m3	319	331	300	331	328	327	357
+ Bruttoinnt. v/avvirk. Income from cutt.	Kr NOK/m3	319	331	300	331	328	327	357
- Eige arb. drift/vedlh. Family labour	"	196	220	107	54	14	28	28
- Leigd arb. og utstyr Hired labour/equip.	"	91	58	89	113	141	135	138
- Eige utstyr, vegvedlh. Maintenance	"	298	162	81	86	18	33	41
- Sal, måling, adm. Admin., sales exp.	"	125	70	42	33	12	18	18
= Var. kost. i alt Var. costs, total	"	710	510	319	286	185	214	225
= Rånetto Net conversion value	"	-391	-178	-19	46	144	114	132
+ Andre inntekter Other income	"	72	129	51	20	6	12	21
= Result. før avskr. Result before deprec.	"	-319	-48	32	66	150	127	153
- Avskrivningar Depreciation	"	93	56	17	23	4	9	8
= Resultat før kultur Result before silv.	"	-412	-104	15	43	146	118	145
- Skogkult., eige arb. S.cult. fam.labour	"	146	89	32	15	6	12	14
- Skogkult. leigd arb./planter mv. 1)	"	221	25	59	39	21	27	23
+ Skogkult. tilskot Grants, silvicult.	"	96	46	26	12	7	11	12
= Driftsresultat Operating result	"	-684	-172	-49	1	127	90	119
- Trekt skogfond 2)	"	103	102	90	77	54	59	66
+ Utbetalt skogfond 3)	"	324	179	117	44	28	41	42
= Dr.res. etter skgfond. Adjusted result	"	-462	-95	-23	-32	100	73	94

1) Silviculture, hired labour and plants

2) Fees paid to the Forest Trust Fund account

3) Drawn out from Forest Trust Fund account

Driftsgranskingar i skogbruket 2012 Account statistics for farm forestry 2012

Hovudtabell 24 Driftsoverskot i jord- og skogbruk
Net farm income and net income from forestry

	Eining Unit	Storleiksggruppe, balansekvantum m3/år Size group, sustainable yield m3/year				Alle skogar All forests	
		50-99	100-199	200-399	400-	2012	2011
Landsdel Region							
Austlandet Eastern Norway							
Bruk Holdings	Tal No.	9	26	28	27	90	86
Driftsoversk. J Net farm income	Kr NOK	402 435	338 116	265 998	212 714	284 491	205 631
Driftsoversk. S Net income from forestry	"	22 047	19 277	26 237	119 262	51 715	64 159
Dr.oversk. S i % Net income from forestry as %	%	5	5	9	36	15	24
Agder Agder							
Bruk Holdings	Tal No.			5	5	12	11
Driftsoversk. J Net farm income	Kr NOK			133 223	93 795	117 886	149 286
Driftsoversk. S Net income from forestry	"			11 387	28 454	16 212	30 107
Dr.oversk. S i % Net income from forestry as %	%			8	23	12	17
Midt-Noreg Central Norway							
Bruk Holdings	Tal No.	11	12	11	6	40	42
Driftsoversk. J Net farm income	Kr NOK	380 987	450 454	618 474	378 099	466 702	347 766
Driftsoversk. S Net income from forestry	"	17 723	6 936	26 673	172 541	40 171	21 255
Dr.oversk. S i % Net income from forestry as %	%	4	2	4	31	8	6
Heile landet All regions							
Bruk Holdings	Tal No.	21	39	44	38	142	139
Driftsoversk. J Net farm income	Kr NOK	376 622	368 710	339 029	223 180	321 739	244 119
Driftsoversk. S Net income from forestry	"	18 857	14 799	24 659	115 726	45 463	48 501
Dr.oversk. S i % Net income from forestry as %	%	5	4	7	34	12	17
Arealstorleik i jordbruket, Farm size, agriculture							
-99 daa							
Bruk Holdings	Tal No.					3	3
Driftsoversk. J Net farm income	Kr NOK					114 936	84 614
Driftsoversk. S Net income from forestry	"					4 739	-4 327
Dr.oversk. S i % Net income from forestry as %	%					4	-5
100-199 daa							
Bruk Holdings	Tal No.	3	9	11	8	31	31
Driftsoversk. J Net farm income	Kr NOK	106 748	347 089	91 252	109 060	171 622	127 526
Driftsoversk. S Net income from forestry	"	7 723	13 950	70 172	165 565	72 423	65 625
Dr.oversk. S i % Net income from forestry as %	%	7	4	43	60	30	34
200-299 daa							
Bruk Holdings	Tal No.	8	11	10	10	39	36
Driftsoversk. J Net farm income	Kr NOK	347 873	313 292	242 311	448 369	336 820	243 304
Driftsoversk. S Net income from forestry	"	23 551	-1 862	14 378	79 207	28 302	40 857
Dr.oversk. S i % Net income from forestry as %	%	6	-1	6	15	8	14
300- daa							
Bruk Holdings	Tal No.	10	19	21	19	69	69
Driftsoversk. J Net farm income	Kr NOK	480 584	411 037	539 551	154 720	389 649	303 862
Driftsoversk. S Net income from forestry	"	18 441	24 847	7 359	120 082	44 820	47 092
Dr.oversk. S i % Net income from forestry as %	%	4	6	1	44	10	13
Alle bruk All holdings							
Bruk Holdings	Tal No.	21	39	44	38	142	139
Driftsoversk. J Net farm income	Kr NOK	376 622	368 710	339 029	223 180	321 739	244 119
Driftsoversk. S Net income from forestry	"	18 857	14 799	24 659	115 726	45 463	48 501
Dr.oversk. S i % Net income from forestry as %	%	5	4	7	34	12	17

Hovudtabell 25 Investeringar og finansiering
Investments and financing

	Eining Unit	Storleiksgruppe, balansekvantum m ³ /år Size group, sustainable yield m ³ /year				Alle skogar All forests	
		50-99	100-199	200-399	400-	2012	2011
Årlege investeringar Investments (annual)							
Skogkultur <i>Silviculture</i>	Kr NOK	5 768	4 242	9 799	32 161	13 661	11 307
Vegar <i>Roads</i>	"			7 329	2 011	2 809	5 870
Anna <i>Other</i>	"	1 333	4 724	6 269	96 622	29 294	11 814
I alt <i>Total</i>	"	7 101	8 965	23 397	130 794	45 764	28 992
Investeringar per daa <i>Investments per decare</i>	Kr NOK/daa	17	15	18	39	30	20
Investeringar per m ³ <i>Investments per m³</i>	Kr NOK/m ³	53	86	106	150	131	96
Investeringar i % av resultat før kultur ¹⁾	%	33	58	78	102	90	56
Investeringsfrekvens Investment frequency							
Skogkultur <i>Silviculture</i>	%	38	36	50	82	53	48
Vegar <i>Roads</i>	"			7	5	4	5
Teknisk utstyr <i>Technical equipment</i>	"	5	5	5	5	5	4
Alle investeringar <i>All investments</i>	"	38	44	59	89	60	53
Balanse Balance sheet							
Omløpsmiddel Current assets							
Balanse 1.1 <i>Balance 1st January</i>	Kr NOK	819	1 743	1 761	1 370	1 512	2 279
Balanse 31.12 <i>Balance 31st December</i>	"	819	1 285	1 777	715	1 216	1 620
Anleggsmiddel Fixed assets							
Balanse 1.1 <i>Balance 1st January</i>	Kr NOK	127 730	252 992	353 396	1 062 309	482 156	422 067
Nyanlegg <i>New investments</i>	"	1 333	4 724	13 598	98 633	32 103	17 684
Avskrivningar <i>Depreciation</i>	"	879	1 504	1 916	6 908	2 986	2 522
Tilskot/sal <i>Grants/Sales</i>	"			3 356	3 285	1 919	1 123
Balanse 31.12 <i>Balance 31st December</i>	"	128 184	256 211	361 722	1 150 748	509 354	436 107
Finansieringskjelde Source of funds							
Eigen arbeidsinnsats <i>Family labour</i>	%	24	29	9	7	9	15
Offentlege tilskot <i>Public grants</i>	%	20	11	23	8	11	16
Skogfondmiddel <i>Forest Trust Fund</i>	%	97	37	43	27	32	44
Anna finansiering <i>Other sources</i>	%	-41	22	25	58	49	26
I alt <i>Total</i>	%	100	100	100	100	100	100
Skogfondkonto Forest Trust Fund							
Innestående skogfond 1.1 <i>Balance 1st January</i>	Kr NOK	16 435	19 367	32 479	74 551	37 764	35 465
Trekt skogfond <i>Fees paid to the fund</i>	"	5 573	3 633	11 649	44 264	17 277	17 981
Off. tilsk. behalde på konto <i>Grants transferred to the fund</i>	"	1 396	364	3 714	6 959	3 319	2 038
Innbetalt i alt <i>Total payments to the fund</i>	"	6 969	3 997	15 362	51 223	20 596	20 019
Utbetalt til <i>Drawn out</i> Vegar/Kultur <i>Roads/Silv.cult.</i>	"	6 896	3 321	9 102	34 989	14 116	12 577
Anna <i>Other</i>	"		13	908	191	336	99
Utbetalt i alt <i>Drawn out from fund total</i>	"	6 896	3 334	10 010	35 181	14 452	12 676
Innestående skogfond pr. 31.12 <i>Balance 31st Dec.</i>	"	16 508	20 030	37 831	90 594	43 908	42 808
Utbetalt tilskot til Grants paid for							
Vegar <i>Roads</i>	Kr NOK			3 061		949	1 211
Skogkultur <i>Silviculture</i>	"	1 396	998	2 239	9 860	3 813	3 494
Driftsplan <i>Production plans</i>	"			67	173	67	
I alt <i>Total</i>	"	1 396	998	5 367	10 032	4 828	4 704

¹⁾ Investments as % of result excl. silviculture

Driftsgranskingar i jordbruket 2012 Account statistics 2012

Hovudtabell 26 Hovudtabell for alle bruk frå 1954 til 2012
General survey for all holdings 1954-2012
Alle beløp er i 1000 kroner All values in NOK 1000

År	Talet på bruk	Areal per bruk, dekar	Avling, FEm per dekar	Eigedelar i jordbruket (gj.snitt)	Produksjons-inntekt	Kostnader	Driftsover-skot i jordbruk	Rentekrav	Familiens arbeids- forteneste	
Year	Number of holdings	Number of decares per holding	Crops yield, FUm per decares	Agricultural assets (mean)	Output	Costs	Net farm income	Required return on capital	Family labour income	
Gj.snitt	54/59	1013	127	295	72,3	32,6	23,0	9,7	2,7	7,0
Average 54/59										
Gj.snitt	60/64	1030	131	314	83,8	44,3	31,3	13,1	3,4	9,7
Average 60/64										
Gj.snitt	65/69	1026	137	307	100,6	67,8	47,3	20,5	4,8	15,7
Average 65/69										
1970	1015	143	315	122,4	88,2	60,6	27,6	6,1	21,5	
1971	1012	146	321	132,2	98,5	67,3	31,3	6,6	24,7	
1972	1015	149	320	147,1	107,9	73,7	34,2	7,4	26,8	
1973	1012	154	331	162,0	120,1	81,5	38,6	8,1	30,5	
1974	1014	154	359	178,7	139,5	92,7	46,8	9,8	37,0	
Gj.snitt 70/74	1014	149	329	148,5	110,8	75,2	35,7	7,6	28,1	
Average 70/74										
1975	1024	156	316	204,1	167,6	112,2	55,4	12,2	43,2	
1976	1017	156	327	230,5	213,1	134,2	79,2	13,8	65,4	
1977	1022	158	352	272,7	252,8	158,2	94,6	17,7	76,9	
1978	1013	158	365	323,9	286,4	177,8	108,6	24,3	84,3	
1979	1021	158	347	367,7	297,6	195,1	88,1	19,1	68,9	
Gj.snitt 75/79	1019	157	341	279,8	243,5	155,5	88,1	19,1	68,9	
Average 75/79										
1980	1018	159	377	412,4	339,4	221,9	117,5	33,0	84,5	
1981	1018	159	369	460,8	373,7	245,4	128,3	41,5	86,8	
1982	1012	162	371	519,5	405,3	269,3	136,0	49,4	86,6	
1983	1008	164	359	564,1	418,8	282,0	136,8	53,6	83,2	
1984	1010	164	403	608,4	459,7	298,5	161,2	57,8	103,4	
Gj.snitt 80/84	1013	162	376	513,0	399,4	263,4	136,0	47,1	88,9	
Average 80/84										
1985	1016	165	373	669,0	486,5	320,2	166,3	63,6	102,7	
1986	1005	165	346	720,0	511,2	347,7	163,5	68,5	95,0	
1987	1002	166	370	769,9	558,6	380,5	178,1	77,0	101,1	
1988	1006	168	355	807,1	568,5	391,7	176,8	80,7	96,1	
1989	1030	172	358	846,2	614,3	410,3	204,0	84,6	119,4	
Gj.snitt 85/89	1012	167	360	762,6	547,8	370,1	177,7	74,9	102,9	
Average 85/89										
1990	1040	178	407	890,0	650,2	431,9	218,3	89,0	129,3	
1991	1034	180	383	924,7	652,1	439,4	212,7	92,3	120,4	
1992	1033	184	322	924,6	637,4	437,8	199,6	92,5	107,1	
1993	1051	185	413	935,5	651,3	433,8	217,5	83,8	133,7	
1994	1042	188	344	930,9	614,6	430,5	184,1	74,5	109,7	
Gj.snitt 90/94	1040	183	376	921,1	641,1	434,7	206,4	86,4	120,0	
Average 90/94										
1995	1020	194	379	943,0	616,3	433,3	183,0	66,0	117,0	
1996	976	198	395	966,0	627,9	440,2	187,7	62,8	124,9	
1997	973	204	393	1007,2	637,5	455,1	182,4	60,4	122,0	
1998	974	210	405	1044,5	667,4	467,3	200,1	67,9	132,2	
1999	970	215	382	1079,4	653,4	482,7	170,7	75,6	95,1	
Gj.snitt 95/99	983	204	391	1008,0	640,5	455,7	184,8	66,5	118,2	
Average 95/99										
2000	957	223	391	1133,9	693,0	498,4	194,6	79,4	115,2	
2001	948	233	376	1226,0	735,1	537,9	197,2	84,8	112,4	
2002	961	241	366	1286,9	791,5	549,2	242,3	89,5	152,8	
2003	932	247	379	1355,5	819,6	593,6	226,0	66,9	159,1	
2004	947	258	391	1433,0	838,5	609,6	228,9	56,4	172,5	
Gj.snitt 00/04	949	240	381	1287,1	775,5	557,7	217,8	75,4	142,4	
Average 00/04										
2005	929	267	371	1556,6	875,9	647,1	228,6	45,7	182,9	
2006	912	278	357	1674,3	915,4	692,8	222,6	65,8	156,8	
2007	902	284	359	1797,2	1026,4	743,1	283,3	87,9	195,4	
2008	861	296	377	1987,5	1148,3	844,0	304,3	115,0	189,3	
2009	848	306	349	2199,9	1213,2	927,7	285,5	63,9	221,6	
Gj.snitt 05/09	890	286	363	1843,1	1035,8	770,9	264,9	75,7	189,2	
Average 05/09										
2010	835	312	346	2358,0	1300,4	992,3	308,1	69,5	238,6	
2011	857	324	336	2557,9	1369,7	1064,8	304,9	75,2	229,7	
2012	870	332	347	2697,8	1537,8	1157,8	380,0	80,9	299,1	

Lønsevne	Arbeidstimar i jordbruket	Lønsevne, kr per time	Nettoinntekt, nominelle kroner	Privatforbruk inkl. skatt	Av dette betalt skatt	Sparing	Gjeldsprosent
<i>Capacity to pay</i>	<i>Total labour input</i>	<i>Capacity to pay, NOK per hour</i>	<i>Total net income, NOK</i>	<i>Privat consumption incl. tax</i>	<i>Of which: Tax paid</i>	<i>Savings</i>	<i>Liabilities, % of assets</i>
12,5	4419	2,84	13,9	13,2			25
15,8	3888	4,06	17,5	17,3			30
22,8	3524	6,47	26,1	23,7		5,6	35
29,3	3377	8,67	34,4	30,6		9,2	39
33,1	3373	9,81	39,0	34,0		10,4	39
36,0	3360	10,71	41,9	38,4		12,1	40
40,6	3357	12,09	47,2	43,3		12,0	41
48,6	3396	14,31	57,4	48,8		17,8	41
37,5	3373	11,12	44,0	39,0		12,3	40
57,8	3404	16,98	67,7	57,2		22,2	42
83,1	3424	24,44	92,6	65,3	21,5	40,2	40
100,0	3485	28,71	108,6	76,7	25,6	45,1	39
110,7	3565	31,05	121,0	91,1	33,2	43,9	39
102,4	3557	28,78	117,0	97,4	35,9	33,8	40
90,8	3487	26,04	101,4	77,5	29,1	37,0	40
111,1	3523	32,67	133,4	103,4	35,6	46,3	40
120,8	3480	34,71	146,0	113,7	38,9	47,9	40
124,5	3469	35,90	150,9	124,3	39,3	46,5	40
124,2	3441	36,09	151,1	133,3	41,5	37,9	41
145,8	3431	42,49	183,0	140,4	40,4	65,1	40
125,3	3469	36,12	152,9	123,0	39,1	48,7	40
145,9	3398	42,95	190,3	155,1	42,0	56,2	40
138,9	3302	42,08	195,8	173,9	50,4	43,0	41
148,9	3265	45,60	224,4	198,4	59,2	51,8	41
147,8	3213	46,01	233,7	217,3	66,4	45,7	42
174,2	3171	54,97	263,4	235,5	73,1	56,6	42
151,1	3270	46,32	221,5	196,0	58,2	50,7	41
186,5	3147	59,28	285,9	258,6	79,5	57,3	42
180,1	3086	58,36	290,1	282,8	89,3	40,5	40
167,3	3055	54,78	288,2	291,2	90,7	35,9	39
192,9	3064	62,95	315,0	297,6	89,5	53,8	37
171,0	3018	56,65	304,8	313,5	93,6	32,1	37
179,6	3074	58,40	296,8	288,7	88,5	43,9	39
178,1	3001	59,34	320,0	327,7	100,6	29,9	37
186,8	3002	62,23	337,1	343,4	104,5	33,6	37
183,8	2978	61,70	347,5	356,9	106,1	27,6	37
194,1	2949	65,82	382,6	371,1	108,6	53,6	37
161,8	2941	55,03	356,2	392,7	120,1	5,4	39
180,9	2974	60,82	348,7	358,4	108,0	30,0	37
183,4	2928	62,64	401,0	405,7	120,3	48,4	39
181,7	2932	61,96	402,6	416,2	122,1	37,5	40
211,0	2929	72,03	466,9	439,5	127,2	63,1	40
220,3	2927	75,26	470,6	453,5	131,5	50,3	40
236,4	2906	81,35	507,9	474,4	137,4	75,4	41
206,6	2924	70,65	449,8	437,9	127,7	54,9	40
249,0	2884	86,35	527,3	490,3	135,6	85,0	43
223,9	2894	77,38	529,2	518,3	144,4	50,7	45
266,7	2855	93,06	624,1	543,4	143,5	130,4	44
270,1	2891	93,43	662,6	585,8	162,3	130,1	45
311,7	2914	106,98	656,0	613,8	173,6	96,9	45
264,3	2888	91,44	599,8	550,3	151,9	98,6	44
335,4	2936	114,24	715,2	636,9	180,4	131,7	46
333,4	2980	111,87	725,5	667,2	179,1	106,7	47
415,2	3035	136,80	795,0	500,8	199,4	156,6	47